01-KATHI-31-3_KATHI 3/30/13 1:22 AM Page 1

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 31 Μαρτίου 2013

www.kathimerini.com.cy

Έτος 5ο ▪ *Αρ. φύλλου 233*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 5,90 (ΜΕ ΤΟ CD)

Μάχη για την παραμονή στο ευρώ

Τρεις οι τάσεις – Ομάδα ισχυρών επιχειρηματιών πιέζει υπέρ της λίρας, βλέποντας ευκαιρίες για κέρδη

Ενώ η κυβέρνηση, για προφανείς λόγους, θέλει και προσπαθεί για την παραμονή στο ευρώ, με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να το διακηρύττει δημοσίως, άλλες δύο τάσεις αναπτύσσονται τις τελευταίες μέρες. Η δεύτερη θεωρεί την επιλογή της εξόδου από το ευρώ σημαντικό διαπραγματευτικό χαρτί, που θα πρέπει να εξεταστεί ως έσχατη επιλογή. Η τρίτη όμως τάση, που συνεπικουρείται από τον Αρχιεπίσκοπο, εκπροσωπείται από επιχειρηματίες με άμεση επιρροή σε εισαγωγές και ΜΜΕ, οι οποίοι συντονισμένα πιέζουν την κυβέρνηση για επαναφορά της λίρας. Η δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη την Παρασκευή πως η Κύπρος θα παραμείνει στο ευρώ, δεν ήταν τυχαία, αφού έστειλε σαφές μήνυμα στο «κονκλάβιο της λίρας» πως οι σκέψεις τους δεν βρίσκουν πρόσφορο έδαφος στο Προεδρικό. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι επιχειρηματίες κατέστησαν σαφές στο Προεδρικό πως είναι έτοιμοι να στηρίξουν την οικονομία σε περίπτωση εξόδου της Κύπρου από το ευρώ, αφού οι καθόλου ευκαταφρόνητες αποταμιεύσεις που έχουν στο εξωτερικό θα αποκτήσουν, αυθημερόν, ακόμα μεγαλύτερη αγοραστική αξία έναντι της λίρας. Έτσι, με τα αυξημένα –σε λίρες– ποσά τους, υπόσχονται να κάνουν μεγάλα ανοίγματα στην Κύπρο, με σκοπό την τόνωση της οικονομίας. Οι ίδιοι, πάντως, χαρακτηρίζονται από τις στενές σχέσεις –επιχειρηματικές και άλλες– με τα παραδοσιακά μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου. Στην πλειοψηφία τους, έχουν επίσης πολύ μεγάλα ανοίγματα στην Τράπεζα, με υφιστάμενα δάνεια που αγγίζουν ή και ξεπερνούν το μισό δισ. ευρώ. **Σελ. 3**

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Απαιτείται αμέσως μείωση επιτοκίων, επιμήκυνση δανείων

«Δεν είναι καιρός για να καλούμε τους τραπεζίτες. Είναι καιρός το κράτος να επιδείξει πυγμή και να υποχρεώσει τους τραπεζίτες», δηλώνει ο Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος επισημαίνει πως απαιτείται μείωση επιτοκίων και επιμήκυνση δανείων νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Τάσσεται εναντίον μειώσεων μισθών και απολύσεων. Τονίζει πως λίαν συντόμως θα πρέπει να εξεύρουμε και πόρους για τον Συνεργατισμό. **Σελ. 6**

Ο Γ. ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Η Κύπρος μπορεί να ανακάμψει

Κοντά στην έξοδο από το ευρώ έφτασε η Κύπρος την προηγούμενη εβδομάδα. Αυτή την άποψη εκφράζει ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας Γιώργος Παγουλάτος, ο οποίος χαρακτηρίζει την τελική συμφωνία ως βαρύτερη από την πρώτη. Το άμεσο μέλλον, εκτιμά, θα είναι πολύ δύσκολο για την κυπριακή οικονομία, αλλά μεσοπρόθεσμα η Κύπρος έχει τα εχέγγυα και μπορεί να ανακάμψει. **Σελ. 6**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Κούρεμα δύο εκατ. στον ΑΠΟΕΛ

Ο ΑΠΟΕΛ χάνει πάνω από 2 εκατ. ευρώ, ενώ γύρω στις 200.000 θα χάσουν Ομόνοια και ΑΕΛ.

Η μεγάλη μάχη για την πρωτιά

Το αποτέλεσμα του ντέρμπι Ανόρθωση-ΑΠΟΕΛ ίσως κρίνει και τον τίτλο.

Αλλαγή ώρας

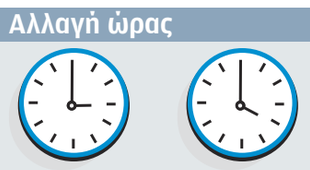

Από τις 3 π.μ. της Κυριακής τέθηκε σε ισχύ η θερινή ώρα. Ως εκ τούτου, οι δείκτες των ρολογιών θα πρέπει να μετακινηθούν μία ώρα μπροστά.

Πρόεδρος: Παύσατε πυρ για διοικητή

Διστάμενες απόψεις για Σαρρή

Δύο μέτωπα έχει να αντιμετωπίσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στα οποία πρωταγωνιστούν και άτομα από το δικό του περιβάλλον. Αναφορικά με τον διοικητή της Κ.Τ., ο Νίκος Αναστασιάδης «διέταξε» να μη γίνονται εμπρηστικές δηλώσεις. Όσον αφορά τον Μιχάλη Σαρρή, θα πρέπει να ληφθεί απόφαση εάν μένει ή φεύγει, με την Πινδάρου να προκρίνει το δεύτερο. **Σελ. 4**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- **Σταθεροποίηση** της Τρ. Κύπρου και υπογραφή του Μνημονίου τα νέα στοιχήματα. **Σελ. 4**
- **Πώς η Λαϊκή** Τράπεζα έφτασε στην εκκαθάριση. **Σελ. 3**
- **Ιβ Μπερτονσίνι** στην «Κ»: Το «όχι» της Κύπρου βοήθησε την Ευρωζώνη. **Σελ. 5**
- **Οι 7 πρωταγωνιστές** του δραματικού δεκαπενθημέρου της οικονομίας. **Σελ. 8**

Η Κύπρος και το ρήγμα στην Ευρωζώνη

ΚΥΤΕ

Ο χειρισμός του κυπριακού δράματος άνοιξε βαθύ ρήγμα στους κόλπους της Ευρωζώνης και ο προβληματισμός είναι εντονότερος από ποτέ, με τον διεθνή Τύπο να επικρίνει έντονα τη λύση που πρόκριναν για την Κύπρο η Γερμανία και το ΔΝΤ. Χαρακτηριστικά οι Financial Times έγραψαν ότι η Ευρωζώνη «αντί να ρίξει σωσίβιο στις χώρες που έχουν πρόβλημα, τους κρεμάει πέτρα στον λαιμό». Πίσω από όλα αυτά βρίσκεται σε εξέλιξη ένα γεωπολιτικό πόκερ. **Σελ. 8, 16, 17**

Δραματικό σενάριο φοβίζει τις Βρυξέλλες

Στον αέρα κινδυνεύει να τιναχθεί ο σχεδιασμός της Τρόικας για την Κύπρο σε περίπτωση κατά την οποία τα μέτρα που αποφασίστηκαν στο Eurogroup οδηγήσουν σε βαθύτερη ύφεση την κυπριακή οικονομία, όπως προειδοποιούν οι περισσότεροι ειδικοί. Εάν οι προβλέψεις επιβεβαιωθούν, τότε η μελέτη βιωσιμότητας του χρέους, απαραίτητη προϋπόθεση για να συμμετάσχει με κεφάλαια το ΔΝΤ στο κυπριακό πρόγραμμα, θα τιναχθεί στον αέρα. Επιπλέον, θα δημιουργηθεί χρηματοδοτικό κενό στο Μνημόνιο, το οποίο η Ευρωζώνη δεν δείχνει διατεθειμένη να καλύψει. **Σελ. 3**

Πολλαπλά μέτωπα για την κυβέρνηση

Σε κοινωνικό κλοιό θα βρεθεί προσεχώς η κυβέρνηση εξαιτίας των μέτρων αυστηρής λιτότητας που θα επιβάλει η Τρόικα. Το Προεδρικό αναζητεί αντισταθμιστικά μέτρα για στήριξη ευάλωτων ομάδων, αλλά τα περιθώρια είναι στενά και στο βάθος βρίσκονται άλλα οδυνηρά μέτρα για τα 10 δισεκατομμύρια. **Σελ. 3**

Πρώτη αντίδραση η αλληλεγγύη

Μεγάλη συναυλία τη Δευτέρα

Σοκαρισμένη από τις πρόσφατες εξελίξεις στην οικονομία και χωρίς να είναι έτοιμη ακόμη να κατανοήσει το βάθος της κρίσης, η κυπριακή κοινωνία συνασπίζεται για να μπορέσει να αντιμετωπίσει το νέο εχθρικό περιβάλλον. Δημιουργούνται νέα κοινωνικά παντοπωλεία, γιατροί προσφέρουν δωρεάν υπηρεσίες, ενώ τη Δευτέρα διοργανώνεται μεγάλη συναυλία για τη συλλογή τροφίμων και φαρμάκων. **Σελ. 7**

Δεύτερη πατρίδα χιλιάδων Ρώσων

Παροικία στη Λεμεσό

Σκέψεις για να εγκαταλείψουν την Κύπρο άρχισαν να κάνουν κάποιοι δυσαρεστημένοι Ρώσοι επιχειρηματίες. Πέραν εκείνων που βρίσκονται στην Κύπρο μόνο για επιχειρηματικούς σκοπούς, υπάρχει και η παροικία 25 χιλιάδων ρωσόφωνων που δημιούργησαν μια βάση οικογενειακής ζωής στην Κύπρο, κατά κύριο λόγο στη Λεμεσό. **Σελ. 7**

Τεστ για Αθήνα υπό τη σκιά της Κύπρου

Θα δοκιμαστούν οι αντοχές της κυβέρνησης στη νέα διαπραγμάτευση με την Τρόικα

Κρίσιμο πολιτικό τεστ για τον πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά αλλά και για τις αντοχές της τρικομματικής κυβέρνησης της Ελλάδας θεωρείται η επερχόμενη διαπραγμάτευση της Αθήνας με την Τρόικα, στη σκιά των δραματικών εξελίξεων στην Κύπρο. Η Τρόικα βλέπει δημοσιονομική τρύπα 2,7 δισ. ευρώ στη διετία 2013-14, κάτι που δυσχεραίνει τη διαπραγματευτική θέση της Ελλάδας. Πρόσθετη περιπλοκή για τον πρωθυπουργό συνιστά το ότι ο μεν κ. Βενιζέλος εγείρει ενστάσεις για τους χειρισμούς του Μεγάρου Μαξίμου τους προηγούμενους μήνες, ενώ ο κ. Κουβέλης επιμένει να μην εισπραχθεί το τέλος ακινήτων μέσω ΔΕΗ. **Σελ. 14**

Μάχη για τη μουσική του Διαδικτύου

Τη μουσική έχουν βάλει στο στόχαστρο οι επιχειρηματικοί κολοσσοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα των νέων τεχνολογιών και του Διαδικτύου, όπως παραδείγματος χάριν η Apple, η Google και η Amazon. Οι τρεις εταιρείες και πολλές άλλες προσπαθούν να ξελογιάσουν τα στελέχη της μουσικής βιομηχανίας προκειμένου να δημιουργήσουν από κοινού βιώσιμες υπηρεσίες παροχής μουσικής μέσω Ίντερνετ και συνδρομητικές υπηρεσίες με ανάλογο περιεχόμενο. Το 2012 οι καταναλωτές δαπάνησαν παγκοσμίως 5,6 δισ. δολάρια για την αγορά μουσικής σε ψηφιακή μορφή. **Αθλητισμός, σελ. 7**

ΕΡΑ

Ένας θάνατος που βόλεψε πολλούς

Γρίφοι για Μπερεζόφσκι

Ο θάνατος του άλλοτε πανίσχυρου Ρωσοεβραίου ολιγάρχη Μπόρις Μπερεζόφσκι προκάλεσε ερωτήματα σε Λονδίνο και Μόσχα, πολλά από τα οποία θα απαντηθούν μετά τις ιστολογικές εξετάσεις, ενώ άλλα ενδεχομένως να μην απαντηθούν ποτέ. Η πρώτη έκθεση απέδωσε τον θάνατο σε ασφυξία, χωρίς να αποκλείεται και η δολοφονία. Επί των ημερών της κυριαρχίας του στη Ρωσία, ο Μπερεζόφσκι είχε τη δύναμη να στηρίζει στην εξουσία τον πρόεδρο Μπόρις Γέλτσιν και αργότερα συνέβαλε στην άνοδο του Βλαντιμίρ Πούτιν στο Κρεμλίνο. **Σελ. 17**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Το πηδάλιο

Μέσα σε είκοσι ημέρες καταποντίστηκαν προσδοκίες, ελπίδες και σχέδια. Σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο. Ο Γολγοθάς τώρα αρχίζει. Αναμένονται επιπτώσεις που θα επηρεάσουν τον καθένα προσωπικά. Χιλιάδες άνεργοι, επιχειρήσεις στα όρια χρεοκοπίας. Ο κοινωνικός ιστός σε κίνδυνο, τέτοιο που δεν ξανάζησε η Κύπρος μετά το 1974. Χαμηλά έως μηδαμινά εισοδήματα. Αυτό που απαιτείται είναι εγρήγορση. Κυρίως της πολιτικής ηγεσίας, η οποία καλείται να καταδείξει εάν μπορεί να διαχειριστεί μια τέτοια κατάσταση. Η πρώτη προσπάθεια απέτυχε. Υπάρχει όμως και δεύτερη, δυσκολότερη πλέον. Και εδώ είναι που πρέπει να επιδειχθεί ικανότητα και κυρίως τόλμη. Με ριζοσπαστικές, θαρραλέες και πρωτοποριακές αποφάσεις, θα πρέπει να επανέλθει το αίσθημα ασφαλούς καθημερινότητας, με την ηγεσία να αποδεικνύει νυχθημερόν ότι κάποιος επιτέλους σε αυτό τον τόπο βρίσκεται στο πηδάλιο. Και κυρίως ότι γνωρίζει τι κάνει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΜΑΡΙΟΣ ΤΟΚΑΣ - ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΣ

Η Εθνική μας μοναξιά

Σελ. 20

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟ CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

02-KATHI_NEW_KATHI 3/29/13 11:53 PM Page 2

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

*Θα σταθούμε στη γη που μας γέννησε**

Μετά από την άρνηση που φέρνει ένα ξαφνικό πένθος, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να δούμε τα πράγματα με ψυχραιμία. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να ανασυνταχτούμε και να προχωρήσουμε οικοδομώντας μια πραγματικά νέα Κύπρο. Βλέποντας, λοιπόν, τα πράγματα ψύχραιμα, αντιλαμβάνεται κανείς ότι η Γερμανία θέλοντας να προστατεύσει το οικονομικό της θαύμα που την κατέστησε την ισχυρότερη δύναμη στην Ε.Ε., ήταν φυσικό, πριν προχωρήσει στο ενιαίο τραπεζικό σύστημα, να θέλει να απαλλαγούν οι οικονομίες των χωρών της Ευρωζώνης από τα λίπη που αλλιώς θα φορτώνονταν στο ευρωσύστημα. Γι' αυτό στις πρώτες τρεις «παχύσαρκες» που κινδύνευαν –Ιρλανδία, Ελλάδα, Πορτογαλία– επέβαλε διαφορετικές μακροχρόνιες «μνημονικές δίαιτες». Με Ισπανία και Ιταλία να εμφανίζονται στη συνέχεια απειλώντας με τα λίπη τους να πλακώσουν το ευρώ, η Γερμανία αναγκάστηκε να πάει σε εναλλακτική ιατρική – κάτι σαν ομοιοπαθητική, για να κερδίσει χρόνο. Σε αυτό το χρονικό σημείο εμφανίστηκε κι ο Βενιαμίν της οικογένειας, η Κύπρος, απελπιστικά παχύσαρκη. Τότε ο Γερμανός «γιατρός» αποφάσισε να δοκιμάσει την αφαίρεση του τεράστιου τραπεζικού λίπους, με μια πρωτόγνωρη, επίφοβη και οδυνηρή εγχείρηση και στη συνέπεια να επιβάλει μετεγχειρητική δίαιτα. Ήταν μία εγχείρηση, χωρίς αναισθητικό που μεταδιδόταν τηλεοπτικώς σε όλη την υφήλιο. Στην Ευρώπη όμως, βλέποντας το νυστέρι να κόβει εγκάρσια τα λίπη έχασαν τη λαλιά τους όλοι οι «παχύσαρκοι», ενώ οι «εύσωμοι» δήλωσαν ότι αρχίζουν από μόνοι τους δίαιτα και γυμναστική.

Τώρα στα εντελώς δικά μας. Η Τρόικα, με την αφαίρεση του λίπους και το βαθύ «κούρεμα» στις δύο μεγάλες τράπεζες, πέτυχε αυτό που ως κοινωνία δεν κατορθώναμε. Καθάρισε το τραπεζικό κατεστημένο που χρόνια εγκατεστημένο στα ψηλά δώματα των Δ.Σ. των τραπεζικών ιδρυμάτων καθόριζε το παιχνίδι και θησαύριζε σε βάρος της τεράστιας πλειοψηφίας του λαού. Τους βαρόνους που έκαναν μπίζνες έχοντας χαριστική πρόσβαση σε απεριόριστα σχεδόν κεφάλαια και που ως εκ των θέσεών τους επηρέαζαν σημαντικά –αν όχι καταλυτικά– όλο το πολιτικο-οικονομικό παίγνιο. Τώρα που οι Τροϊκανοί τους γκρέμισαν από τους θρόνους τους εν μια νυκτί, καταφεύγουν σε προσωρινά διατάγματα για αναστολή της απόφασης για διαγραφή όλων των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου, τάχατες για να προστατεύσουν τον Κύπριο πολίτη, του οποίου δεκαετίες τώρα έπιναν το αίμα με τα απαράδεκτα δανειστικά επιτόκια, για να πούμε το ελάχιστο. Είναι, οι ίδιοι βαρόνοι που μαζί με άλλα συνασπισμένα συμφέροντα ακόμα και ιδιοκτήτες ΜΜΕ, βλέποντας με τρόμο, να καταρρέει το βασίλειο των προνομίων τους συγκροτούν μέτωπο μετάβασης στη λίρα. Τι θα σημαίνει αυτό; Απλά ότι με την ταχεία άνοδο του πληθωρισμού λόγω λίρας, θα φέρουν από το εξωτερικό τα κεφάλαιά τους, θα ξαναγοράσουν το νησί σε τιμή ευκαιρίας και θα ανέβουν ξανά στους θρόνους τους. Μαζί τους θα συμπαρατραχθεί αναμφίβολα και το πιο αναχρονιστικό κομμάτι του πολιτικού κατεστημένου, το οποίο και θα συμπαρασυρθεί νομοτελειακά από το ποτάμι των εξελίξεων, υπό μία προϋπόθεση: ότι εμείς οι υπόλοιποι, οι πληβείοι της χειμαζόμενης Κύπρου, θα το πάρουμε απόφαση ότι οι κερδισμένοι από τις βαθιές τομές που έκανε η Τρόικα στο παχύσαρκο κορμί της χώρας μας, πρέπει να είμαστε εμείς, η τεράστια πλειοψηφία του κόσμου της Κύπρου. Τώρα είναι η ευκαιρία να σταθούμε πεισματικά στην αποκατάσταση της αξιοκρατίας, της ισοπολιτείας και της εμπέδωσης της δικαιοσύνης. Από τη στιγμή που πάνω μας πέφτουν τα βάρη για ανόρθωση του τόπου, με στερήσεις, δυσκολίες και σκληρή δουλειά, τότε έχουμε το απόλυτο δικαίωμα να απαιτούμε. Πλήρη κάθαρση. Τερματισμό της ατιμωρησίας και της ασυδοσίας που αυτή συνεπάγεται. Χρηστή και διάφανη διοίκηση και διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Αξιοπρεπή και ταχεία εξυπηρέτηση στο Δημόσιο. Προστασία του πολίτη και της περιουσίας του, ιδιαίτερα τώρα, από τοκογλύφους αλλά και τον υπόκοσμο. Προστασία της εργασίας και σχέδια για αναδιάταξη του εργατικού δυναμικού. Πρέπει, ακόμη, να επιστρέψουμε στις ρίζες μας παντοιοτρόπως. Ξεκινώντας από τη γη και τη μικρής και μεγάλης κλίμακας καλλιέργειά της. Δεν νοείται να εισάγουμε λεμόνια, ντομάτες και σταφύλια από τα πέρατα του κόσμου. Μυρίζει υπέροχα το σπιτικό ψωμί και είναι υγιεινότερο το μαγειρευτό φαγητό. Όλα αυτά θα ανασυστήσουν μέσα σε μερικά χρόνια μια άλλη, παιδεία πιο φωτεινή. Φτάνει όλοι μαζί να ξαναγίνουμε η παλιά καλή γειτονιά, η παλιά αυθεντική Κύπρος, με το νέο σύγχρονο πρόσωπο. Έτσι, θα σταθούμε στη γη που μας γέννησε/ σαν τα δέντρα που μάχεται ο άνεμος/που τα δέρνουν οι μπόρες μα ασάλευτα/τον καρπό ετοιμάζουν στα κλώνια...

* Στίχοι του Νίκου Κρανιδιώτη.

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Ο Κλειδοκράτορας

Η ιστορία είναι απλή, κωμική, και έχει ως εξής: Ένας πολύ πετυχημένος manager, ένας καλοντυμένος κύριος 40 με 45 ετών ένα όμορφο απόγευμα του Απρίλη, αποφασίζει να ξεμουδιάσει λίγο και να κάνει μια βόλτα με το προσωπικό του... αερόστατο. Απογειώνεται από την Έγκωμη, περνάει πάνω από τον Στρόβολο, βγαίνει στο highway και κόβει τον δρόμο προς Λεμεσό. Όλα αυτά πριν από την κρίση, φαντάζομαι, όταν και κάθε ευυπόληπτος manager είχε και ένα αερόστατο για να κόβει τις βόλτες του και να ξεσκάει μετά από μία δύσκολη εβδομάδα στο γραφείο. Ο συγκεκριμένος όμως πιλότος-manager, σύντομα αντιμετώπισε ένα πρόβλημα στους αιθέρες. Αν και στην αρχή ένιωθε μια αγαλλίαση και μια ανάταση ψυχής, καθώς πετούσε πάνω από την Κύπρο, ωσάν να του ανήκε ολόκληρο το βασίλειο αισθανόταν σου λέει και φούσκωνε σαν το παγόνι, έπειτα από μία δίωρη περιήγηση στον κυπριακό ουρανό διαπιστώνει ότι έχει χάσει τον προσανατολισμό του. Είχε βγει από το highway για να εξαντλήσει το βλέμμα του στις αχανείς κυπριακές φυτείες με σιτάρι, με αμπέλια και εσπεριδοειδή αλλά δεν είχε ιδέα, ούτε καν πού περίπου βρισκόταν. Ύστερα από απέλπιδες προσπάθειες να βρει τον δρόμο του, αποφασίζει να προσεγγίσει το έδαφος και να ρωτήσει έναν περαστικό. Αφού είναι σε ένα ικανοποιητικό ύψος ώστε να ακούγεται, του λέει:

- Καλημέρα σας. Έχω ένα πρόβλημα και παρακαλώ να με βοηθήσετε. Ξεκίνησα να κάνω μια βόλτα με το αερόστατό μου αλλά διαπίστωσα ότι έχω χαθεί. Προσπάθησα να προσανατολιστώ αλλά μάταια. Μήπως θα μπορούσατε να μου πείτε πού βρίσκομαι;

Ο ευγενικός κύριος που έτυχε να περνάει εκείνη τη στιγμή, κοιτάει το αερόστατο, κάνει κάποιους γρήγορους υπολογισμούς στο μυαλό του και του απαντά:

- Βεβαίως, κύριε. Βρίσκεστε στο νότιο άκρο της Κύπρου σε ύψος τεσσάρων μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας, γεωγραφικό πλάτος 39ο 00 και γεωγραφικό μήκος 22ο 00.

Ο καλοντυμένος δικηγόρος τον κοιτάει με απορία και απογοήτευση συνάμα. Ύστερα από λίγα δευτερόλεπτα αμηχανίας λέει:

- Εάν δεν γίνομαι αδιάκριτος, να σας ρωτήσω κάτι ακόμα; Μήπως είστε πληροφορικάριος - προγραμματιστής;

- Ακριβώς! του απαντά με έκπληξη ο περαστικός. Πώς το καταλάβατε;

- Είναι πολύ απλό. Κατ' αρχάς, η απάντηση που μου δώσατε τεχνικώς μπορεί να είναι σωστή, πλην όμως πολύ εξειδικευμένη και καθόλου πρακτική. Συγγνώμη, αλλά εμένα προσωπικά δεν με βοηθήσατε καθόλου.

ΕΚΙΤΖΟ: Μυρτώ Αριστείδου

> *Με άλλα λόγια, πάλι σε ερωτηματική μορφή, πώς και γιατί έφτασε ο συγκεκριμένος δικηγόρος να κρατάει τα κλειδιά όλης της Κύπρου*

Ο περαστικός χωρίς δισταγμό τού λέει:

- Να σας ρωτήσω και εγώ κάτι με τη σειρά μου;

- Βεβαίως.

- Μήπως είσαστε manager;

Ο κύριος από το αερόστατο, με βλέμμα μεγάλης απορίας, κουνά συγκαταβατικά το κεφάλι του και ρωτάει με τη σειρά του:

- Μα καλά, πώς το καταλάβατε;

- Είναι πολύ απλό, του απαντά ο πληροφορικάριος, κατ' αρχάς βρισκόσαστε στο ύψος αυτό χάρη σε μια μεγάλη φούσκα! Δεν ξέρετε πού είσαστε, ούτε πού πάτε. Δημιουργείτε προβλήματα και βάζετε τους «από κάτω σας» να τα λύσουν. Σας δίνουν λύσεις στα προβλήματα που εσείς δημιουργείτε, αλλά δεν ξέρετε ούτε και μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε. Επιπλέον, κατά έναν περίεργο και μοναδικό τρόπο, τώρα το δικό σας πρόβλημα το κάνατε δικό μου. Και αυτό είναι το μεγαλύτερο θέμα στην Κύπρο σήμερα. Ότι τα προβλήματα που δημιούργησαν οι άλλοι καλούμαστε να τα φέρουμε εις πέρας εμείς. Και όταν γράφω άλλοι, εννοώ εκείνους που είχαν την ευθύνη των αποφάσεων και των τελικών επιλογών και όχι του κόσμου που έπεσε με τα μούτρα μέσα στην καρδάρα με το γάλα και πάλευε με δάνεια και με την κακή κόπια μιας high class ζωής, για να κάνει το γάλα βούτυρο. Η συζήτηση που επικρατεί μετά την οικονομική λαίλαπα ή όσο μέρος αυτής έχει περάσει τέλος πάντων έχει να κάνει με το εξής ερώτημα, και όχι μόνο, αλλά από κάπου πρέπει να πιάσουμε το νήμα: Πώς και γιατί η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και ο τότε διοικητής της, Αθανάσιος Ορφανίδης, αποδέχθηκε και ενέκρινε τη μετατροπή της «Εγνατίας» από θυγατρική εταιρεία σε παράρτημα της «Marfin Λαϊκή», την ώρα που η Ελλάδα βούλιαζε αφενός και αφετέρου η εταιρεία παρουσίαζε τέτοια κακή κατάσταση με δάνεια που παραχώρησε χωρίς εξασφαλίσεις;

Γιατί έγινε δικό μας το πρόβλημα του συγκεκριμένου manager; Άλλη ερώτηση: Πώς γιατί εμφανίζεται, σύμφωνα με το διάταγμα που έχει η εφημερίδα στην κατοχή της, ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής τράπεζας ο Πάμπος Ιωαννίδης του δικηγορικού γραφείου Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ; Πώς και γιατί το ίδιο δικηγορικό γραφείο ήταν επίσης νομικός σύμβουλος της Ορφανίδης, η οποία είναι στα τάρταρα και επιπλέον, πώς και γιατί ο συγκεκριμένος δικηγορικός οίκος είναι και νομικός σύμβουλος της κυβέρνησης στα θέματα του φυσικού αερίου; Με άλλα λόγια, πάλι σε ερωτηματική μορφή, πώς και γιατί έφτασε ο συγκεκριμένος δικηγόρος να κρατάει τα κλειδιά όλης της Κύπρου; Τι γίνεται; Δεν υπήρχε ασυμβίβαστο την εποχή που ο Ιωαννίδης ήταν εκπρόσωπος των νομικών συμφερόντων και της Λαϊκής και του Ορφανίδη; Με αφορμή στοιχεία του ΠΑΣΕΧΑ και την καταγγελία που ακολούθησε, παραπλήσια σε σχέση με όσα εδώ αναφέρονται και έχουν να κάνουν με το πανταχού παρόν... αλεξίπτωτο του Πάμπου Ιωαννίδη, αναφέρεται ότι ενώ το δικηγορικό γραφείο Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ, ήταν γραμματέας της Ορφανίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ, πιστωτής αλλά και νομικός της σύμβουλος, ενεργούσε παράλληλα και ταυτόχρονα και ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας. Η καταγγελία έμεινε καταγγελία, εφόσον μεσολάβησε το χάος και ξεχάστηκε. Σημειώστε όμως ότι τότε ο ΠΑΣΕΧΑ είχε αποστείλει την πιο πάνω καταγγελία και στον έφορο Εταιρειών κύριο Σπύρο Κόκκινο, για να αποφανθεί αλλά ακόμη από εκεί είμαστε στο περίμενε. Θα επανέλθουμε και στον κύριο Κόκκινο. Οι εξελίξεις δεν περιμένουν όμως, εφόσον γνωρίζουμε και το τι έπαθε πια η Ορφανίδης αλλά και η Λαϊκή Τράπεζα, η οποία, παρουσία του κυρίου Ιωαννίδη ως νομικού συμβούλου, με τις ευλογίες του Αθανάσιου Ορφανίδη, αλλά και του προέδρου του ΔΣ της Λαϊκής, συγχωνεύτηκε με τη Marfin Egnatia Bank, φορτώνοντας ουσιαστικά τότε στις πλάτες του κυπριακού λαού ένα δυσβάσταχτο χρέος ύψους 5 δισ. ευρώ το οποίο οδήγησε (μεταξύ άλλων) και στην κατάρρευση ουσιαστικά της τράπεζας. Θέλουμε κάθαρση σαν κοινωνία και είναι καιρός, εφόσον έχουμε και την επιτροπή πια, να ξεκινήσουμε από κάπου. Και ας είναι αυτό, το μοναδικό αγαθό που θα πάρουμε πίσω για όλα όσα χάσαμε μέσα σε λίγες μέρες.

tsikalasm@sppmedia.com

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ»

31.III.1964

ΔΙΩΓΜΟΙ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ: Κωνσταντινούπολις, 30.- Η εφημερίς «Τζουμχουριέτ» γράφει ότι ήρχισαν ανακρίσεις εναντίον 200 Ελλήνων, οι οποίοι κατηγορούνται δι' άσκησιν επαγγέλματος απαγορευομένου εις αλλοδαπούς βάσει της τουρκικής νομοθεσίας. Αφ' ετέρου η εφημερίς «Μιλιέτ», αναφερομένη εις κυβερνητικάς πηγάς γράφει ότι αν δεν συναφθή νέα συμφωνία εγκαταστάσεως μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδος εντός εξαμήνου, θα απελαθούν εκ Τουρκίας 10.224 Ελληνες υπήκοοι εγκατεστημένοι εκεί.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΑΓΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ: Δι' αποφάσεως του υφυπουργού Εσωτερικών κ. Ν. Εξάρχου, και κατόπιν συμφώνου γνώμης και του αρχηγείου της Χωροφυλακής, διαλύονται τα συγκροτηθέντα τον Σεπτέμβριον 1962 τρία τάγματα της Χωροφυλακής, εκ των οποίων δύο είχον έδραν τας Αθήνας και τρίτον την Θεσσαλονίκην. Οι 500 αξιωματικοί και άνδρες των διαλυομένων ταγμάτων θα συμπληρώσουν κενά των διοικήσεων Χωροφυλακής Αττικής και Θεσσαλονίκης. Ως διηυκρινίσθη αρμοδίως, τα εν λόγω τάγματα είχον συγκροτηθή διά να ενισχύουν τας αστυνομικάς δυνάμεις των μεγάλων πόλεων, οσάκις εσημειούτο σοβαρά διασάλευσις της τάξεως και παρίστατο προς τούτο ανάγκη.

ΚΙΝΕΖΟΙ ΚΑΤΑ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ: Λονδίνον, 30.- Η Κίνα εξαπέλυσε σήμερον διά της εφημερίδος «Λαϊκή Ημερησία» του Πεκίνου επίθεσιν κατά του ηγέτου της ΕΣΣΔ κ. Νικήτα Κρούστσεφ, καλέσασα το Κομμουνιστικόν Κόμμα της Σοβιετικής Ενώσεως όπως τον ρίψη «εις τον σωρόν απορριμμάτων της Ιστορίας». Ο κ. Κρούστσεφ κατηγορείται ως τροτσκιστής και ως ο μεγαλύτερος συνθηκολόγος όλων των εποχών και καλούνται οι απανταχού του κόσμου κομμουνισταί όπως καταδικάσουν τον ρεβιζιονισμόν του κ. Κρούστσεφ. [Σημ. «Φ»: Ο Κρούστσεφ είχε ήδη αποδυναμωθεί μέσα στο σοβιετικό σύστημα εξουσίας και ανετράπη με απόφαση του ΚΚΣΕ τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς.]

ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΣΑΟΥΝΤ: Βηρυττός, 30.- Εκπρόσωπος της Σαουδικής Αραβίας εδήλωσεν ότι ο Διάδοχος και πρωθυπουργός της χώρας πρίγκιψ Φεϋζάλ ανέλαβε πλήρεις εξουσίας εις το Βασίλειον. Ο Βασιλεύς Σαούντ απεδέχθη την απόφασιν του συμβουλίου των ουλεμάδων της Σαουδικής Αραβίας και του συμβουλίου της βασιλικής οικογενείας, βάσει της οποίας μεταβιβάζει όλας τας εξουσίας του εις τον αδελφόν του Φεϋζάλ.

Ενώνουμε Δυνάμεις

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στη λίρα. Όσοι γελούσαν με τους «αδελφούς» Έλληνες που ήθελαν να πάνε στη δραχμή, τώρα μπορούν να γελούν με τους «αδελφούς» Κύπριους που θέλουν λίρα. Ποιοι είναι αυτοί που θέλουν τη λίρα για να φέρουν τα λεφτά που πήγαν εξωτερικό για να αγοράσουν την Κύπρο μισοτιμής, θα μάθετε σε λίγες μέρες. Το ποιος θα γελάσει τελευταίος είναι το ζήτημα.

2 Στο Άγιο Πνεύμα. Είναι γνωστός ο Αρχιεπίσκοπος για τη φιλοπατρία του, και προς απόδειξη στους δύσπιστους, δώρισε(;) την εκκλησιαστική περιουσία στο κράτος για να φύγουν οι κακοί Τροϊκανοί. Το ότι ζητά να φέρουμε τη λίρα για να αγοράσει νέα γη μισοτιμής είναι άλλου παπά ευαγγέλιο.

3 Στο Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου. Παραιτήθηκαν κάποιοι, λίγες ώρες πριν τους διώξουν όλους, και η λοιπή παρέα στη μεγάλη αίθουσα τους είπε «δεν αποδεχόμαστε». Ύστερα ήρθε ο Δημητριάδης και τους αποκεφάλισε. Ό,τι δεν λύνεται, κόβεται. Ο Ηλιάδης πού να βρίσκεται άραγε;

4 Στον Ναύαρχο. Άστραψε και βρόντηξε ο Ναύαρχος Ομήρου και πρότεινε την πιο δημιουργική ιδέα που ακούστηκε στην κρίση: Να διώξουμε την Τρόικα και να μείνουμε στο ευρώ. Ο Πλατής τι είπε;

5 Στον Σόιμπλε. Ο θρασύδειλος Γερμανός, μόλις άκουσε την απειλή του Ναύαρχου Ομήρου τόσο πολύ φοβήθηκε που έδωσε διαταγή να βγάλουν από τα συρτάρια τα σκονισμένα σενάρια επιστροφής της Γερμανίας στο μάρκο. Ο Πλατής δεν τοποθετήθηκε ακόμη επ' αυτού.

ΑΡΧΕΙΟ

«Η Κύπρος πλήρωσε το τίμημα της ανεπάρκειας ενός διαπλεκόμενου πολιτικο-οικονομικού κατεστημένου». Ακούει κανείς;

6 Στον Ντάισελμπλουμ. Αυτός ο τύπος για κάποιο λόγο μου θυμίζει το golden boy της πολιτικής και αγαπημένο αρσιβαρίστα των εξαπτέρυγων του Μακαριότατου Αρχιεπισκόπου, Ανδρέα Πιτσιλλίδη. Με τη διαφορά ότι ο Ολλανδός αποφασίζει για το ευρώ.

7 Στο πένθος. Το να χάνεις τα λεφτά σου είναι μεγάλη στεναχώρια. Το να χάνεις τα λεφτά σου και να μην μπορείς να το πεις σε κανένα, γιατί δεν το ήξερε κανείς, είναι κατάθλιψη, πένθος.

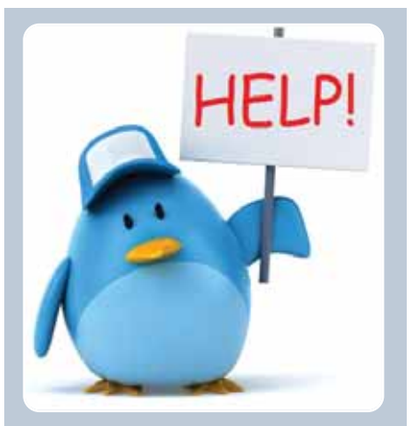

Ο εκπρόσωπος Τύπου του Προεδρικού.

8 Στην Καλή Τράπεζα. Μας λένε συνεχώς για την καλή τράπεζα και το πόσο υγιής θα είναι για να βοηθήσει στην επανεκκίνηση της οικονομίας. Ελπίζω να το είπε κάποιος στον Σόιμπλε πως η νέα (καλή) Τράπεζα Κύπρου θα ανήκει βασικά στους Ρώσους, μιας και οι Κύπριοι μόνον δανεικά έπαιρναν από την παλιά. Μην έχουμε ξύρισμα μετά το κούρεμα.

9 Στον Νίκαρο. Ο Πρόεδρος είναι γνωστό πως έχει μεγάλη πίστη στις δυνάμεις του και θεωρεί πως όταν θέλει κάτι μπορεί να το πετύχει. Αυτή η αυτοπεποίθηση όμως Πρόεδρε δεν σημαίνει πως μπορείς να έχεις στο Προεδρικό την παρέα που θες να τρως σουβλάκια.

10 Στο twitter. Κάποιος να δείξει στον Πρόεδρο τι είναι το twitter, τι είναι το facebook, τι είναι το smartphone και τι το ipad. Μην του πουν του Προέδρου «ωραία τα tweets σας» και αυτός νομίσει πως του μιλούν για τις αφέλειες στο μαλλί.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

03-POLITIKI_KATHI 3/30/13 12:14 AM Page 3

Μπλοκ συμφερόντων πιέζει για τη λίρα

Ισχυροί επιχειρηματίες ποντάρουν στην έξοδο από την Ευρωζώνη ως μία ιδανική ευκαιρία για κέρδος την ώρα που η οικονομία διολισθαίνει

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Από την Τετάρτη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη συντονισμένη προσπάθεια για άσκηση πιέσεων στο Προεδρικό, με στόχο την προώθηση της επιλογής εξόδου από το ευρώ και εισαγωγής νέου εθνικού νομίσματος. Σύμφωνα με πηγές που έχουν άμεση γνώση του παρασκηνίου που εξελίσσεται, οι συγκεκριμένοι επιχειρηματικοί κύκλοι επιχείρησαν να πείσουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να εξετάσει σοβαρά την επιλογή της επιστροφής στη λίρα ως άμεση επιλογή για την Κύπρο.

Οι ρητές δηλώσεις του Προέδρου Αναστασιάδη την περασμένη Παρασκευή, πως δεν υπάρχει περίπτωση η Κύπρος να εγκαταλείψει το ευρώ, ερμηνεύεται από κύκλους του Προεδρικού ως σαφές μήνυμα έναντι αυτών των πιέσεων, για τις προθέσεις του Προέδρου όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα. Μάλιστα, υψηλόβαθμο στέλεχος του Προεδρικού σχολίασε στην «Κ» πως οι σκέψεις αυτές δεν μπορούν να τεθούν στο τραπέζι, αφού δημιουργούν «ανυπολόγιστο κίνδυνο» για την Κύπρο.

Ομόκεντρες δυνάμεις επιχείρησαν παλαιότερα και την επιστροφή στη δραχμή

Σύμφωνα με διασταυρωμένες πηγές, πρόκειται για ομάδα μεγάλων επιχειρηματιών, με ισχυρή και άμεση επιρροή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι οποίοι πλαισιώνονταν και από εκπροσώπους τρίτων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, και ιδίως στην Ελλάδα. Οι επιχειρηματικοί αυτοί κύκλοι τόνισαν πως «είναι έτοιμοι να βοηθήσουν την Κύπρο», εάν αποφασιστεί η έξοδος από το ευρώ. Το μεγάλο τους οικονομικό εκτόπισμα, το οποίο αγγίζει μεταξύ άλλων και τη ναυτιλία, καθιστά πιθανή μια τέτοια αρωγή. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η προσδοκία πως για τους συγκεκριμένους επιχειρηματίες, αναμένεται να προκύψει ραγδαία αύξηση της αγοραστικής τους δύναμης εντός της Κύπρου. Κι αυτό, διότι τα χρήματά τους βρίσκονται κατά βάση στο εξωτερικό και δεν θα υποστούν τη διάβρωση που θα προκύψει για όσους διατηρούν τα χρήματά τους εντός Κύπρου. Έτσι, καθίσταται ξεκάθαρο πως βρίσκονται σε θέση να ενισχύσουν σημαντικά την εδώ επιχειρηματική τους παρουσία και να υλοποιήσουν με αυτό τον τρόπο την υπόσχεσή τους να «βοηθήσουν την Κύπρο» εάν αυτή εγκαταλείψει το ευρώ.

Πάντως, παράλληλα με τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο ο οποίος δημόσια και επανειλημμένα τάχθηκε υπέρ της επιστροφής στη λίρα, οι Κύπριοι που συμμετέχουν στο «κονκλάβιο για τη λίρα», έχουν συγκεκριμένα κοινά γνωρίσματα. Πέρα από τη δέσμευση που φέρονται να μετέφεραν προς τον Πρόεδρο να αναλάβουν την επιχειρηματική ενίσχυση της Κύπρου σε περίπτωση επιστροφής στη λίρα, οι συγκεκριμένοι επιχειρηματίες συνδέονται μέσα από τις υψηλές υποχρεώσεις που έχουν έναντι των τραπεζών, και δη της Τράπεζας Κύπρου, με λιγότερα ποσά στη Λαϊκή. Τουλάχιστον σε ορισμένες από τις περιπτώσεις, οι υποχρεώσεις αυτές ξεπερνούν το 0,5 δισ. ευρώ, και για μερικούς το ποσό φτάνει μέχρι και τα 600 εκατ. ευρώ.

Πάντως, οι υποχρεώσεις αυτές φέρονται να μην έχουν απομειωθεί κατά τη διαδικασία συγχώνευσης της λεγόμενης «καλής Λαϊκής» με την Τράπεζα Κύπρου και σύμφωνα με πληροφορίες, οι υποχρεώσεις αυτές, ακόμα υφίστανται κάτω από το νέο σχήμα που έχει δημιουργηθεί.

Επιπλέον, συνδέονται με στενούς δεσμούς –τόσο επιχειρηματικούς, όσο και άλλους– με πρώην μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Κύπρου. Θέση τους παραμένει πως η απόφαση για αλλαγή φρουράς στην τράπεζα, αποτελεί πλήγμα για τον τόπο, αφού διαλύονται εν μια νυκτί οι ισχύουσες ισορροπίες μεταξύ οικογενειών, συγγενών και συνεργατών, η οποία έφερε στην Κύπρο αρκετά χρόνια ευημερίας.

Το γεγονός ότι δεν απομειώνονται οι υποχρεώσεις τους, αλλά και το δεδομένο ότι αλλάζει πλέον η φρουρά στην Τράπεζα Κύπρου, συνεπάγεται σοβαρό πλήγμα για τους συγκεκριμένους επιχειρηματίες, οι οποίοι θα είναι σε θέση να ενισχύσουν τον ρόλο τους σημαντικά σε περίπτωση που η Κύπρος εγκαταλείψει το ευρώ.

Μήνυμα προς εταίρους

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ, σε συνέντευξή του στην «Κ», μεταξύ άλλων αναφέρεται και στο ζήτημα του ευρώ: Μιλώ για τον ΔΗΣΥ. Και η άποψή μας είναι ότι για πολιτικούς και για γεωστρατηγικούς λόγους παραμένουμε στη θέση ότι η Κύπρος πρέπει να παραμείνει στην Ε.Ε. Θέλουμε την παραμονή μας στην Ε.Ε. και στην Ευρωζώνη. Την ίδια στιγμή, στέλνουμε όμως και ένα μήνυμα στους εταίρους μας. Πρέπει και εκείνοι να μελετήσουν, πάρα πολύ σοβαρά, τις επιπτώσεις ενός σκληρότατου προγράμματος, το οποίο ουσιαστικά θέλει μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα τη συρρίκνωση του τραπεζικού τομέα από οκτώ φορές σε τρεις φορές επί του ΑΕΠ μας. Αυτό από μόνο του οδηγεί σε σοβαρές συνέπειες και επιπτώσεις και θα έχουμε πολύ βαθύτερη ύφεση. Θα έχουμε βραχυπρόθεσμα σκληρές συνέπειες με ενδεχόμενο να συνεχιστούν και μεσοπρόθεσμα. Πρέπει οι ίδιοι να συνυπολογίσουν και τις συνέπειες αυτής της απόφασης που πάρθηκε. Και πρέπει να στηρίξουν έμπρακτα την Κύπρο για να μπορέσει να παραμείνει στο ευρώ και στην Ε.Ε. Εμείς θέλουμε να παραμείνουμε. Απευχόμαστε οι πολιτικές τους αποφάσεις έμμεσα να σπρώξουν την Κύπρο εκεί που δεν είναι η επιθυμία της...».

AP

Εκμεταλλευόμενοι το αντιμνημονιακό κλίμα και την οργή των πολιτών, επιχειρηματικοί κύκλοι ασκούν πιέσεις για έξοδο της χώρας από την Ευρωζώνη.

Οι τρεις τάσεις και η επόμενη μέρα

Γενικότερα, στο θέμα της παραμονής ή όχι εντός Ευρωζώνης, επικρατούν τρεις συγκεκριμένες τάσεις αυτή τη στιγμή. Η πρώτη θεωρεί την επιλογή της εξόδου από το ευρώ ένα σημαντικό διαπραγματευτικό χαρτί για την Κύπρο, ενώ θεωρεί πως η πιθανότητα εξόδου θα πρέπει να εξεταστεί, τουλάχιστον ως έσχατη επιλογή για τη χώρα.

Η δεύτερη θεωρεί πως η Κύπρος έχει υποφέρει ό,τι ήταν δυνατό να υποφέρει κάτω από το ευρώ, και πως οι μαζικές πληθωριστικές πιέσεις που συνεπάγεται η έξοδος από το κοινό νόμισμα, τουλάχιστον, θα μεταφραστεί (μέσα από την υποτίμηση) σε φθηνότερα κυπριακά προϊόντα στο εξωτερικό αλλά και φθηνότερο τουρισμό. Επιπλέον, με την τεράστια αύξηση του πλούτου των Κυπρίων που έχουν τα χρήματά τους στο εξωτερικό, θα μπορούν αυτοί να αποκτήσουν τεράστια περιουσιακά στοιχεία που θα επιτρέπουν την αύξηση των εδώ εργασιών τους. Η λογική αυτή βασίζεται στη γενικότερη θεωρία, σύμφωνα με την οποία, η υποτίμηση του νομίσματος μιας χώρας (όπως θα γίνει με τη λίρα) καθιστά φθηνότερα τα ντόπια προϊόντα σε σχέση με τα προϊόντα που παράγονται στο εξωτερικό. Έτσι, η χώρα γίνεται πιο ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες χώρες. Πρόκειται για μια ορθόδοξη επιλογή για τις οικονομίες που βασίζονται στις εξαγωγές.

Η τρίτη τάση, η οποία βρίσκει σύμφωνη την κυβέρνηση, αλλά και πολλούς επιχειρηματίες με μικρότερο εκτόπισμα από τους άμεσα εμπλεκόμενους στο «κονκλάβιο της λίρας», θέλει την Κύπρο να παραμένει εντός Ευρωζώνης. Η τάση αυτή σημειώνει πως, με τη σχεδόν απόλυτη εξάρτηση της Κύπρου από τις εισαγωγές, η αυτόματη υποτίμηση ενός νέου νομίσματος θα μεταφραστεί σε πολύ ψηλό πληθωρισμό, ο οποίος θα μειώσει δραματικά μισθούς και συντάξεις, χωρίς να επιτρέψει την όποια ανάπτυξη. Τιμές σε καύσιμα, ηλεκτρισμό, αλλά και άλλες εισαγωγές, θα αυξηθούν με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Ακόμα και ο τουρισμός, παρά τη μείωση των τιμών που θα προκύψει για τους ξένους, δεν θα είναι σε θέση να ελκύσει, αν δεν προχωρήσει σε ανακαινίσεις και βελτιώσεις, κάτι αδύνατο με τις τιμές των εισαγωγών, που θα είναι αστρονομικές. Αυτή είναι μια «κυπριακή» συγκυρία στην οποία η χώρα διαφέρει διαμετρικά από άλλες περιπτώσεις, όπως εκείνη της Ισλανδίας. Πάντως, η σταδιακή απόσυρση των περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων, αποτελεί ίσως την πιο σημαντική παράμετρο για το μέλλον της Κύπρου όσον αφορά στην οικονομία.

Φοβούνται τα χειρότερα στις Βρυξέλλες

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Όπως δήλωσαν ο επικεφαλής του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, και η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κριστίν Λαγκάρντ, μετά το πέρας του δραματικού Eurogroup της 24ης Μαρτίου, ο σχεδιασμός της Τρόικας είναι να συνταχθεί νέα μελέτη βιωσιμότητας (Debt Sustainability Analysis), με στόχο το κυπριακό χρέος να κυμανθεί περί το 100% του ΑΕΠ το 2020. Στη συνέχεια, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Απριλίου, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η συμφωνία Τρόικας-Λευκωσίας (staff level agreement) για τα μέτρα και τις δράσεις του Προγράμματος Προσαρμογής. Υπό αυτήν την έννοια, η άτυπη συνεδρίαση του Eurogroup στις 12 Απριλίου, στο Δουβλίνο, θα πρέπει να θεωρείται το επόμενο κρίσιμο ορόσημο για τη Λευκωσία. Μετά από εκείνη τη συνεδρίαση, θα ακολουθήσει η υποβολή του συμπεφωνημένου Μνημονίου προς ψήφιση στα εθνικά κοινοβούλια της Ευρωζώνης, διαδικασία που αναμένεται να διαρκέσει περί τον ένα μήνα περίπου, αν κρίνουμε από το προηγούμενο της Ελλάδας. Σύμφωνα με τον επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, Κλάους Ρέγκλινγκ, η πρώτη δόση από το πρόγραμμα στήριξης θα καταβληθεί τον Μάιο.

Αν το Μνημόνιο «δεν βγαίνει», όλα θα τιναχθούν στον αέρα

Ωστόσο, τα πάντα θα εξαρτηθούν από τις εξελίξεις που θα μεσολαβήσουν. Οι αποφάσεις του Eurogroup, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, θα οδηγήσουν την κυπριακή οικονομία σε διψήφιους ρυθμούς συρρίκνωσης φέτος. Αν επιβεβαιωθεί αυτό το δραματικό σενάριο, τότε η μελέτη βιωσιμότητας του χρέους, απαραίτητη προϋπόθεση για να συμμετάσχει με κεφάλαια το ΔΝΤ στο Κυπριακό Πρόγραμμα, θα τιναχθεί στον αέρα. Επιπλέον, θα δημιουργήσει χρηματοδοτικό κενό στο Μνημόνιο, το οποίο η Ευρωζώνη δεν δείχνει διατεθειμένη να καλύψει, αφού, όπως διεμήνυσε ο κ. Ντάισελμπλουμ, το συνολικό ποσό της βοήθειας από την Ευρώπη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 δισεκατομμύρια. Θα ληφθούν επομένως επιπρόσθετα μέτρα λιτότητας σε συνθήκες βαθιάς ύφεσης; Ή θα ακολουθήσει μία αναδιάρθρωση του χρέους; Ερωτηματικό παραμένει και η τύχη της Τράπεζας Κύπρου, μετά τις υποχρεώσεις που ανέλαβε έναντι της ΕΚΤ. Τέλος, η Κομισιόν θα παρακολουθεί στενά το καθεστώς περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων, αφού όλες οι αναλύσεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι όσο περισσότερο διατηρείται, τόσο απομακρύνεται η Κύπρος από την Ευρωζώνη...

Πολλαπλά μέτωπα για την κυβέρνηση

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Αντιμέτωπη με πολλαπλά μέτωπα βρίσκει την κυβέρνηση η νέα τάξη πραγμάτων μετά την αποδόμηση μεγάλου μέρους του τραπεζικού συστήματος, η οποία σηματοδοτεί δραστικές αλλαγές σε κάθε τομέα της οικονομικής δραστηριότητας που επηρεάζουν δυσμενώς την καθημερινότητα χιλιάδων ανθρώπων. Το ρευστό σκηνικό που δημιουργείται από τις δραματικές εξελίξεις των τελευταίων ημερών βρίσκει την εκτελεστική εξουσία σε αναζήτηση ακαριαίων και αποδοτικών λύσεων στα σύνθετα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει στον ένα μήνα που ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας.

Οι χειρισμοί των τελευταίων ημερών ανέδειξαν αδυναμίες σε επίπεδο οργάνωσης, συντονισμού, επικοινωνίας και πολλές φορές στοιχειώδους συνεννόησης στο κυβερνητικό στρατόπεδο, πρόβλημα για το οποίο υπήρξε αυτοκριτική, εξ ου και η απόφαση, σε επίπεδο Προέδρου της Δημοκρατίας, για τη συγκρότηση ομάδας διαχείρισης της κρίσης. Αυτή η ομάδα θα αποτελείται από υπουργούς και εμπειρογνώμονες και θα έχει επίσης τη βοήθεια της Βουλής.

Πέραν του συντονισμού άξονας της προσπάθειας είναι η προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό, η ανακοπή της φυγής κεφαλαίων και η λήψη ανταποδοτικών μέτρων για ανακούφιση της κοινωνίας. Πρώτη προτεραιότητα ωστόσο είναι η ανακοπή του κύματος κοινωνικής δυσαρέσκειας προτού εξαντληθεί η περίοδος χάριτος με την οποία οι πολίτες πιστώνουν τη νέα κυβέρνηση. Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η απόφαση της κυβέρνησης για σύσταση τριμελούς ερευνητικής επιτροπής υπό τον πρώην δικαστή του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, Γιώργο Πική, η οποία θα εξετάσει το θέμα ευθυνών για την κατάσταση στην οποία περιήλθε το τραπεζικό σύστημα και γενικά η οικονομία της Κύπρου, υπό το βάρος μάλιστα της πίεσης που δέχεται η κυβέρνηση για τις εξελίξεις στις δύο μεγάλες τράπεζες.

Αναζητούνται μέτρα ανακούφισης της κοινωνίας, αλλά στο βάθος βρίσκονται άλλα οδυνηρά μέτρα για τα 10 δισεκατομμύρια

Με φόντο αυτό το ρευστό σκηνικό μαίνεται και η σύγκρουση συμφερόντων στο τραπεζικό τοπίο, για το νέο στάτους που δημιουργείται στην Τράπεζα Κύπρου αλλά και για το θέμα της απόδοσης ευθυνών για την κατάρρευση της Λαϊκής. Καθόλου άσχετη με αυτή τη σύγκρουση συμφερόντων δεν είναι και η διαρροή της λίστας για διαγραφές οφειλών πολιτικών ή και συγγενικών τους προσώπων από τράπεζες. Πρόκειται για εξασέλιδο ανεπίσημο έγγραφο, το οποίο δημοσιεύτηκε αποσπασματικά πριν από τις προεδρικές εκλογές. Η εν λόγω λίστα, με φερόμενη ως πηγή διαρροής πρόσωπο που εργάζεται ή έχει πρόσβαση στην Κεντρική Τράπεζα, κυκλοφορούσε στα δημοσιογραφικά και πολιτικά γραφεία στη Λευκωσία τον τελευταίο χρόνο, ενώ συζητήθηκε και στη Βουλή.

Τρόμος για την ανεργία

Το κυβερνητικό επιτελείο βρίσκεται σε κατάσταση συναγερμού εν αναμονή της έναρξης διαπραγματεύσεων με την Τρόικα για τη συνομολόγηση του τελικού Μνημονίου. Προτού καν κλείσει το θέμα των 5,8 δισεκατομμυρίων με το κούρεμα καταθέσεων και άλλους ίδιους πόρους, η κυβέρνηση θα βρεθεί αντιμέτωπη με τις αξιώσεις της Τρόικας για τα υπόλοιπα δέκα δισεκατομμύρια που θα καταβάλουν οι δανειστές. Η απόφαση του Eurogroup της 15ης Μαρτίου προβλέπει την αποξένωση ημικρατικών οργανισμών, την αύξηση του εταιρικού φόρου και τη μείωση του αφορολόγητου εισοδήματος. Οι εκτιμήσεις του κυβερνητικού επιτελείου κάνουν λόγο για «πολύ δύσκολες μέρες» και για «περαιτέρω οδυνηρές αποφάσεις», που θεωρείται βέβαιο ότι θα επιτείνουν την κοινωνική δυσαρέσκεια. «Επιβάλλονται λεπτοί χειρισμοί για να μην παρασυρθούμε από τη χιονοστιβάδα», ήταν η χαρακτηριστική έκφραση που χρησιμοποίησε πηγή του Προεδρικού για να περιγράψει τις Συμπληγάδες μέσα από τις οποίες θα πλεύσει το κυβερνητικό σκάφος το επόμενο διάστημα. Κορυφαία ανησυχία των επιτελών της κυβέρνησης είναι η βεβαιότητα για δραστική αύξηση της ανεργίας, συνεπεία του νέου σκηνικού που διαμορφώνεται με τη συρρίκνωση του τραπεζικού κλάδου και την αναπόφευκτη πίεση που δέχονται οι παρεμφερείς υπηρεσίες.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Σε κοινωνικό κλοιό θα βρεθεί προσεχώς η κυβέρνηση, όπως εκτιμούν ακόμη και στελέχη της, εξαιτίας των μέτρων αυστηρής λιτότητας που θα επιβάλει η Τρόικα.

04-POLITIKH_KATHI 3/29/13 11:30 PM Page 4

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Η «πειρατεία» δεν βλάπτει την online μουσική βιομηχανία, σύμφωνα με ευρωπαϊκή έρευνα

Να πέσουν οι τόνοι για διοικητή ζήτησε ο Νίκος

Διαφορετικές προσεγγίσεις Πινδάρου – Προεδρικού για τον υπ. Οικονομικών Μ. Σαρρή ενόψει και της έρευνας από την επιτροπή των Δικαστών

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Δύο μέτωπα φαίνεται να είναι ανοικτά και τα οποία πρέπει «στο άμεσο μέλλον» να αντιμετωπιστούν, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να εμφανίζεται ιδιαίτερα προβληματισμένος για το ποια θα είναι η κατάληξη. Από τη μία, είναι οι σχέσεις Προεδρικού – Κεντρικής Τράπεζας και από την άλλη το θέμα του υπουργού Οικονομικών, για το οποίο, όπως όλα δείχνουν, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις μεταξύ Πινδάρου και Προεδρικού. Ο Νίκος Αναστασιάδης μετά την «καταιγίδα» των δεκαπέντε ημερών θέλει να επέλθει όσο το δυνατό περισσότερη «ομαλότητα» για να μπορέσει να διαχειριστεί τις δύσκολες μέρες που έρχονται, θέτοντας ως προτεραιότητά του την αντιμετώπιση της «κοινωνικής πλέον κρίσης», η οποία όπως εκτιμάται ολοένα και θα αυξάνεται. Ωστόσο, για να μπορέσει η κυβέρνηση να επικεντρωθεί στο δύσκολο αυτό έργο, πρέπει να παρθούν συγκεκριμένες αποφάσεις για το πώς προχωρούν οι σχέσεις Προεδρικού και διοικητή Κεντρικής Τράπεζας αλλά και το κατά πόσον ο Μιχάλης Σαρρής θα συνεχίσει να βρίσκεται εντός κυβερνητικού σχήματος και στο πηδάλιο της κυπριακής οικονομίας.

«Ο Μ. Σαρρής ενόψει και της έρευνας των Δικαστών πρέπει να διευκολύνει τον Πρόεδρο και να παραιτηθεί»

Οδηγία Νίκου

«Οι δύο θεσμοί είναι υποχρεωμένοι να συνεργαστούν, είτε μας αρέσει είτε όχι», ήταν το σχόλιο στενού συνεργάτη του Νίκου Αναστασιάδη κληθείς να σχολιάσει την «κόντρα» μεταξύ Προεδρικού και Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος πρόσθεσε πως «ο Πρόεδρος δεν είναι καθόλου ευχαριστημένος με την τροπή που πήραν τα πράγματα μέσω πρωτοβουλιών κάποιων, οι οποίες προκάλεσαν περαιτέρω όξυνση στις σχέσεις των δύο θεσμών». Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε ήδη οδηγίες τις τελευταίες μέρες προς όλους τους συνεργάτες τους να μην προβαίνουν σε σχόλια ή ενέργειες οι οποίες να οξύνουν περισσότερο το κλίμα. «Θα πρέπει να αναμένουμε τα αποτελέσματα της έρευνας. Εάν προκύπτουν τέτοιες ευθύνες στον νυν διοικητή, και απαιτείται η παραίτησή του, τότε το θέμα θα επανεξεταστεί», σημείωσε στην «Κ» ο ίδιος αξιωματούχος. Πάντως, στο Προεδρικό αντιμετωπίζουν το όλο θέμα και ως «μη επαρκή γνώση από πλευράς του διοικητή» στα θέματα με την Τρόικα, «ενώ σε αντίθετη περίπτωση τα πράγματα ίσως να ήταν κάπως διαφορετικά. Όχι πολύ διαφορετικά, για να είμαστε δίκαιοι», ήταν τα περαιτέρω σχόλια.

Από την άλλη, κύκλοι οι οποίοι προσεγγίζουν διαφορετικά τα πράγματα, βλέπουν «την επίθεση όλων κατά διοικητή» και ως «επιχείρηση εξιλαστήριου θύματος». «Εάν εξεταστούν ορθά τα πράγματα, ο διοικητής δεν έπραξε τίποτα περισσότερο από αυτά που συμφώνησε ο Νίκος Αναστασιάδης στο Γιούρογκρουπ και από αυτά που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων, και όλα έγιναν με τη σύμφωνο γνώμη του υπουργού Οικονομικών», σημείωσε στην «Κ» κρατικός αξιωματούχος, ο οποίος είχε εμπλοκή στα ζητήματα των τελευταίων δεκαπέντε ημερών. «Προσέξετε. Εξώθησαν τους υπαλλήλους τράπεζας να κατηγορούν τον διοικητή. Ο οποίος τι έκανε; Υλοποίησε την απόφαση του Γιούρογκρουπ, την οποία συμφώνησε ο Νίκος Αναστασιάδης και έθεσε σε εφαρμογή τον Νόμο διάλυσης της Τράπεζας, τον οποίο ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων», κατέληξε χαρακτηριστικά.

Πάντως, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Προεδρικό σε αυτή τη «μάχη κατά του διοικητή» βρήκε απρόσμενα σύμμαχους με όλα τα πολιτικά κόμματα να ζητούν την παραίτηση του κ. Δημητριάδη, χωρίς ωστόσο να ακουστούν και ισχυρά επιχειρήματα επί τούτου.

Στο επίκεντρο της Ερευνητικής Επιτροπής θα βρεθεί η Λαϊκή, στην οποία ο Μ. Σαρρής ανέλαβε πρόεδρος (αρχές 2012) με ELA 3,5 δισ. και παραιτήθηκε τον Αύγουστο του 2012 με το ELA της τράπεζας να ανέρχεται 9,6 δισ. ευρώ. Διοικητής Κ.Τ. έως τον Μάιο ήταν ο κ. Ορφανίδης και αργότερα ο κ. Δημητριάδης.

Το θέμα Σαρρή

Την ίδια ώρα για το Προεδρικό δημιουργείται ένα άλλο επιπλέον θέμα. Το θέμα του υπουργού Οικονομικών και κατά πόσον ο κ. Σαρρής θα πρέπει να συνεχίσει να βρίσκεται εντός κυβερνητικού σχήματος. Επ' αυτού φαίνεται να δημιουργούνται δύο προσεγγίσεις. Από τη μία η Πινδάρου, η οποία βλέπει πως έξοδος του Μιχάλη Σαρρή θα βελτίωνε αφενός την εικόνα της κυβέρνησης και αφετέρου θα αποτελεί και ένδειξη «πραγματικής πρόθεσης κάθαρσης» από πλευράς Νίκου Αναστασιάδη και από την άλλη στενοί συνεργάτες του Προέδρου, οι οποίοι κρίνουν ότι ο Μιχάλης Σαρρής πρέπει να παραμείνει στον κυβερνητικό σχηματισμό.

«Εμπλοκή στο θέμα Σαρρή» δημιουργείται παράλληλα και με τον διορισμό της Ερευνητικής Επιτροπής από πρώην δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου (με πρόεδρο τον Γιώργο Πική και μέλη τον Παναγιώτη Καλλή και Γιαννάκη Κωνσταντινίδη), η οποία έχει όλες τις εξουσίες της νομοθεσίας για να εξετάσει το θέμα ευθύνης ή ευθυνών για την κατάσταση στην οποία περιήλθε το τραπεζικό σύστημα και γενικά η οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

«Τι περισσότερο έκανε ο διοικητής πέραν των όσων συμφώνησε ο Ν. Αναστασιάδης στο Eurogroup;» διερωτούνται πολιτικοί κύκλοι

Επίκεντρο της διερεύνησης θα βρίσκεται η Λαϊκή Τράπεζα, στην οποία κατά την επίμαχη περίοδο, το 2012 όπου το ELA εκτοξεύθηκε στα 9 δισ. ευρώ, πρόεδρος της ήταν ο νυν υπουργός Οικονομικών Μιχάλης Σαρρής (συγκεκριμένα ανέλαβε τον Ιανουάριο του 2012 και παραιτήθηκε στις 9 Αυγούστου του 2012) και ο οποίος ήταν ο άνθρωπος που ανέλαβε τη διάσωσή της και ελλείψει επενδυτών εισηγήθηκε όπως η Τράπεζα περάσει στα χέρια του κράτους, μεταφέροντας έτσι τα όποια ελλείμματα υπό την ευθύνη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τούτο, το γνωρίζουν τόσο στο Προεδρικό όσο και στην Πινδάρου, με την τελευταία να θεωρεί ότι «ο Μιχάλης Σαρρής ενόψει και της έρευνας θα πρέπει να δώσει την παραίτησή του για να διευκολύνει και τον Πρόεδρο», ενώ επιχειρηματολογία αναπτύσσεται και στα πλαίσια της πολιτικής «ηθικής και κάθαρσης». «Ο κ. Σαρρής οφείλει να παραιτηθεί, διότι δεν γίνεται από τη μία η κυβέρνηση να επικαλείται κάθαρση και από την άλλη να διεξάγεται έρευνα στην οποία ο ίδιος θα κληθεί να δώσει εξηγήσεις και να παραμένει ως υπουργός». Κάτι που αντιλαμβάνεται και το Προεδρικό, ωστόσο ακόμη δεν έχουν παρθεί συγκεκριμένες αποφάσεις ως προς τούτο, εάν δηλαδή θα κληθεί ο κ. Σαρρής να δώσει την παραίτησή του ή όχι.

Η απειλή Αναστασιάδη και η αδιαφορία των εταίρων

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Όσοι δεν χρησιμοποιούν το δημοφιλές δίκτυο Twitter είναι δύσκολο να καταλάβουν το χάος που προκλήθηκε και το όργιο παραπληροφόρησης στο Eurogroup της περασμένης Κυριακής. Με το συγκεκριμένο μέσο κοινωνικής δικτύωσης, ο κάθε χρήστης μπορεί να δημοσιεύει ένα σύντομο μήνυμα, έως και 140 χαρακτήρων, το οποίο βλέπουν, σε πραγματικό χρόνο, στις οθόνες των υπολογιστών τους, όσοι άλλοι χρήστες επιλέγουν να τον «ακολουθούν». Το σύστημα μοιάζει με μήνυμα κινητού τηλεφώνου, μόνο που οι παραλήπτες, όπως στην περίπτωση πολιτικών ηγετών ή δημοσιογράφων μεγάλων μέσων ενημέρωσης, είναι χιλιάδες ή και δεκάδες χιλιάδες άτομα. Ο κάθε χρήστης μπορεί μάλιστα να αναδημοσιεύσει (retweet) ένα μήνυμα που βλέπει από χρήστη που ακολουθεί, ώστε να το δουν και οι χρήστες που ακολουθούν τον ίδιο. Οι τελευταίοι βλέπουν μόνο την ώρα αναδημοσίευσης. Για να δουν την ώρα που δημοσιεύθηκε το αρχικό μήνυμα, θα πρέπει να ανατρέξουν στο αρχείο του αρχικού χρήστη. Οι πολιτικοί χρησιμοποιούν συνήθως το Twitter για σύντομα σχόλια ή παραπομπές σε ανακοινώσεις, ενώ οι δημοσιογράφοι για «μικρο-ρεπορτάζ» 140 χαρακτήρων. Σε Συνόδους Κορυφής ή Eurogroup, τα εν λόγω «μικρο-ρεπορτάζ», ανακοινώσεις και παραπομπές είναι εξαιρετικά χρήσιμα, αφού ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να «ενημερώνεται» άμεσα για τις εξελίξεις από τους χρήστες που τον ενδιαφέρουν ή τους οποίους θεωρεί αξιόπιστους. Ωστόσο, οι παγίδες είναι πολλές, όπως αποδείχθηκε την Κυριακή...

Το χάος στο Twitter και το τέλος της μακράς νύχτας που οδήγησε στο κούρεμα

Το κρίσιμο Eurogroup για την Κύπρο ξεκίνησε το μεσημέρι με τη συνάντηση μεταξύ του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη και των επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Χέρμαν Βαν Ρόμπουι, της Κομισιόν, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, καθώς και του αντιπροέδρου της Επιτροπής, Όλι Ρεν. Εφόσον η συνάντηση αυτή κατέληγε σε αποτέλεσμα, τότε το Eurogroup θα ήταν τυπική υπόθεση, που θα επικύρωνε απλώς τη συμφωνία μεταξύ Τρόικας και Λευκωσίας. Μάλιστα, ορισμένοι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης δεν έκρυψαν τη δυσφορία τους για το γεγονός ότι κλήθηκαν στις Βρυξέλλες για να υπογράψουν απλώς τετελεσμένα και απείλησαν μάλιστα ότι θα φύγουν.

Καθώς η άτυπη «προ-συνεδρίαση» δεν τελείωνε και η έναρξη της ολομέλειας του Eurogroup έπαιρνε συνεχείς αναβολές, κάποιοι χρήστες του Twitter έκαναν «αναμετάδοση» ενός μηνύματος του Γερούν Ντάισελμπλουμ στο Twitter ότι «η συνάντηση θα ξεκινήσει αύριο στις έξι». Αμέσως, το retweet πέρασε σε ελληνικά και κυπριακά ΜΜΕ, τα οποία έκαναν λόγο για «αναβολή της συνεδρίασης του Eurogroup για αύριο το πρωί». Η λεπτομέρεια ήταν ότι το αρχικό μήνυμα που αναπαράχθηκε είχε δημοσιευθεί από τον κ. Ντάισελμπλουμ το απόγευμα του Σαββάτου και ανήγγελλε απλώς τη συνεδρίαση του Eurogroup την Κυριακή.

Μέχρι τις δέκα το βράδυ περίπου, όταν και ξεκίνησε το δείπνο μεταξύ των κ. Βαν Ρόμπουι, Μπαρόζο, Αναστασιάδη και του υπουργού Οικονομικών, Μιχάλη Σαρρή, η πρόταση στο τραπέζι ήταν μία και μοναδική: πλήρης εκκαθάριση της Λαϊκής, τεράστιο κούρεμα στις ανασφάλιστες καταθέσεις της Τράπεζας Κύπρου, το οποίο θα προσδιοριζόταν σε μεταγενέστερη φάση, καμία επιβάρυνση στις καταθέσεις άλλων τραπεζών και μεταφορά των υποχρεώσεων της Λαϊκής έναντι της ΕΚΤ, μέσω του ELA, στην Τράπεζα Κύπρου. Επρόκειτο για συμφωνία ανάλογη –αν όχι χειρότερη– με την αρχική πρόταση του ΔΝΤ την προηγούμενη Παρασκευή, με αποτέλεσμα ο κ. Αναστασιάδης να απειλήσει ότι θα παραιτηθεί. Η απειλή του όμως ελάχιστα «συγκίνησε» τους εταίρους του. Στο μεταξύ, το Eurogroup ξεκίνησε ατύπως, με ενημέρωση των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης από τον κ. Ντάισελμπλουμ, χωρίς όμως τη συμμετοχή της κυπριακής αντιπροσωπείας, που διαπραγματευόταν την ίδια ώρα με την Τρόικα. Η «κανονική» ολομέλεια ξεκίνησε τη συνεδρίασή της λίγο μετά τα μεσάνυχτα, κάτι που αποτελεί ρεκόρ ακόμη και για ένα σώμα γνωστό για τις πολύωρες καθυστερήσεις του.

ASSOCIATED PRESS

Το προχωρημένο της ώρας δεν επέτρεπε την παράθεση δείπνου κι έτσι τα μέλη του Eurogroup αρκέστηκαν σε πίτσα.

Συγχαρητήρια από το... παρελθόν

Όταν η συμφωνία έκλεισε, γύρω στις δύο το πρωί, δημοφιλής ελληνική ιστοσελίδα ενημέρωσης μετέφερε την «ικανοποίηση» του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ για τα όσα αποφασίστηκαν στην Κύπρο. Μόνο που η ιστοσελίδα επικαλείτο δήλωση στο Twitter από χρήστη που δεν ήταν ο πραγματικός κ. Γιούνκερ! Η σύγχυση επιτάθηκε ακόμη περισσότερο, όταν ορισμένοι χρήστες μετέδωσαν «τιτίβισμα» του κ. Αναστασιάδη στο Twitter στο οποίο γνωστοποιούσε ότι τον συνεχάρη τηλεφωνικώς για το αποτέλεσμα ο Έλληνας πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς. Μόνο που και σε αυτήν την περίπτωση επρόκειτο για retweet παλαιότερης ανακοίνωσης του κ. Αναστασιάδη από τη νύχτα των προεδρικών εκλογών στην Κύπρο! Την ίδια στιγμή, η υπηρεσία Τύπου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προανήγγειλε μέσω του τηλεοπτικού της καναλιού ότι θα γινόταν συνέντευξη του Βάσου Σιαρλή στις τρεισήμισι το πρωί. Εξυπακούεται ότι επρόκειτο για ένα ακόμη λάθος, αφού ο κ. Σιαρλή έχει πάψει εδώ και μερικές εβδομάδες να είναι υπουργός Οικονομικών της Κύπρου. Αυτή ήταν και η τελευταία παρεξήγηση μιας μακράς νύχτας. Η Δευτέρα, με τη σκληρή της πραγματικότητα, μόλις ξημέρωνε...

ASSOCIATED PRESS

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αμέσως μόλις αφίχθη στις Βρυξέλλες.

P&P
ICE CREAM GROUP
"Η Κύπρος
είναι ένας τόπος
όπου το θαύμα
λειτουργεί ακόμα"
Γιώργος Σεφέρης
PAPAFiLiPOU
ICE CREAM

06-POLITIKH_KATHI 3/29/13 9:59 PM Page 6

Κάθετη μείωση των επιτοκίων, τώρα

Αβέρωφ Νεοφύτου: Να γίνει αναδιάρθρωση αμέσως και επιμήκυνση των δανείων νοικοκυριών και επιχειρήσεων για να γίνει επανεκκίνηση

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Σε ενέργειες για κάθετη μείωση επιτοκίων, αναδιάρθρωση και επιμήκυνση των δανείων νοικοκυριών και επιχειρήσεων καλεί ο Αβέρωφ Νεοφύτου την κυβέρνηση και σημειώνει πως πρέπει να αποφευχθούν μέτρα περικοπών μισθών και απολύσεων. Τονίζει πως η Κύπρος, μόλις σταθεροποιηθεί η κατάσταση, μπορεί να επαναδιαπραγματευτεί με τους εξωτερικούς επενδυτές και να εξοικονομήσει μέχρι και 30% από τις οφειλές της. Παράλληλα, σημειώνει πως θα πρέπει να εξευρεθούν πόροι για ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού ενώ για διοικητή και υπουργό Οικονομικών περιορίζεται να πει ότι «η έρευνα δεν εξαιρεί κανέναν».

–Κύριε Νεοφύτου πηγαίναμε στο Eurogroup με οφειλές γύρω στα 12 δισ. και βρεθήκαμε με 22 δισ.; Τι έγινε; Πώς βρεθήκαμε ώς εδώ;

–Ας βάλουμε τα νούμερα κάτω. Για αναχρηματοδότηση του κράτους μέχρι το 2016 και βάσει υπολογισμών ήπιων ρυθμών ύφεσης, το κράτος χρειάζεται 8,5 δισ. συν τα υπολογιζόμενα δημοσιονομικά ελλείμματα, με ήπιους επαναλαμβάνω ρυθμούς ύφεσης, και επιπροσθέτως το διακρατικό δάνειο από τη Ρωσία. Δηλαδή για τις δημοσιονομικές ανάγκες –αναχρηματοδότηση και ελλείμματα– με ήπιους ρυθμούς ύφεσης θα χρειαστούμε 11 δισ. ευρώ. Η δική μου οικονομική εκτίμηση είναι ότι επειδή η ύφεση θα είναι πολύ πιο μεγάλη απ' ό,τι υπολογιζόταν, μπορεί να υπολογιστεί το ποσό αυτό σε μια βάση ύψους μίνιμουμ 13 δισ.

–Άλλο οι τράπεζες…

–Ναι. Πάμε τώρα στις τράπεζες. Για τις ανάγκες των τραπεζών μας χρειαζόμαστε 10 δισ. με βάση το ακραίο σενάριο της PIMCO. Τα 5,8 δισ. διασφαλίζονται μέσα από την εξυγίανση για τη Λαϊκή και από τη μετατροπή ποσοστού των καταθέσεων στην Τράπεζα Κύπρου άνω των 100.000 ευρώ σε μετοχικό κεφάλαιο. Πέραν αυτού χρειάζεται ανακεφαλαιοποίηση και ο Συνεργατισμός. Επίσης, πριν πουληθούν οι τράπεζες μας στην Ελλάδα προβλέπεται η εκ των προτέρων ανακεφαλαιοποίησή τους.

–Αυτά τα χρήματα από πού θα βρεθούν;

–Από αύξηση φορολογιών. Του εταιρικού φόρου από 10% σε 12,5%. Αύξηση των τελών για την Άμυνα από έσοδα από τόκους, που τώρα είναι 15% και θα αυξηθεί. Και επιβολή ποσοστού φόρου αλληλεγγύης πάνω στο σύνολο των τόκων που πληρώνονται κάθε χρόνο από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, γιατί το τέλος για την Άμυνα εξαιρεί τις ξένες καταθέσεις. Επιπρόσθετα, το κράτος πρέπει να βρει και έσοδα χρησιμοποιώντας άλλο ενεργητικό του κράτους για τις ανάγκες της ανακεφαλαιοποίησης του συνόλου του τραπεζικού τομέα. Αυτά τα επιπρόσθετα ποσά μπορούν να εξευρεθούν είτε με συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για σωστή αξιοποίηση κρατικής περιουσίας, είτε μέσα από μετοχοποίηση Ημικρατικών Οργανισμών. Και ας μη θεωρηθεί ότι είναι δεδομένη η ιδιωτικοποίησή τους, διότι υπάρχει τρόπος να διατηρήσουν τον σημερινό τους χαρακτήρα και το κράτος να έχει κάποια έσοδα, τα οποία θα μπορεί να χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Αλλά θα πω κάτι: Μέσα από αυτή την προσέγγιση δεν τοποθετούμαι αν η απόφαση του Γιούρογκρουπ και

Δεν είναι καιρός για να καλούμε τους τραπεζίτες. Είναι καιρός το κράτος να επιδείξει πυγμή και να υποχρεώσει τους τραπεζίτες

του μνημονίου ήταν ορθή ή λάθος. Αλλά η απόφαση ξεκάθαρα υποδεικνύει ότι από έσοδα μέσω διαχείρισης ή εκποίησης κρατικής περιουσίας θα πρέπει να στηριχθεί ο Συνεργατισμός.

–Ωραία. Για το δημοσιονομικό από πού θα βρούμε τα λεφτά; Είναι τα 10 δισ. που θα μας δανείσει η Τρόικα;

–Ναι. Μα το έχω πει. Θα χρειαστούμε περισσότερα.

–Οι πολίτες όμως ανησυχούν ότι ενδεχομένως να έρθουν και άλλα μέτρα, περικοπές μισθών και συντάξεων…

–Κοιτάξετε. Πρέπει να προσπαθήσουμε να αποφύγουμε να λάβουμε περαιτέρω μέτρα, τα οποία θα μας οδηγήσουν σε ένα φαύλο κύκλο ύφεσης. Θεωρώ ότι εάν η σοφία των πολιτικών δυνάμεων καταλήξει ότι θα ακολουθήσουμε αυτόν τον δύσκολο δρόμο της εξυγίανσης και ότι παραμένουμε στην Ευρωζώνη, στο ευρώ και στην Ευρώπη, μόλις υπάρξει μία μερική σταθεροποίηση –μερική, επειδή θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για πλήρη σταθεροποίηση– θεωρώ, λοιπόν, ότι θα μπορούσαμε να επαναδιαπραγματευτούμε την προεξόφληση οφειλών του κράτους, που είναι στην περίοδο του προγράμματος, με δυνατότητες να υπάρξει μια μεγάλη έκπτωση. Δεν αποκλείω μάλιστα ότι

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

«Έως το 2016 το κράτος θα χρειαστεί γύρω στα 13 δισ. Θα υποχρεωθούμε να βρούμε πόρους και για την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού», δηλώνει στην «Κ» ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ.

Εξυγίανση, Δημητριάδης και Σαρρής

–Κύριε Νεοφύτου, είσαστε έτοιμος να πείτε το mea culpa για το ότι δεν επιδείξατε τότε ως αντιπολίτευση την καλή διάθεση να συνεργαστείτε με την κυβέρνηση για να υπάρξει μια ελεγχόμενη σμίκρυνση του τραπεζικού τομέα;

-Κάνετε ένα μεγάλο λάθος. Μην εκλαμβάνετε την προπαγάνδα ενός κόμματος ως δεδομένα. Εμείς λέγαμε ότι οι επιπτώσεις είναι λόγω της παγκόσμιας κρίσης και ύφεσης, έχουμε επιπτώσεις λόγω του «κουρέματος» στην Ελλάδα, έχουμε επιπτώσεις διότι διευρύνθηκε το δημόσιο χρέος μέσα σε πέντε χρόνια από 48% σε 76% χωρίς να χρειαστεί ούτε ένα σεντ ο χρηματοπιστωτικός τομέας μας και ναι είχαμε πει πως όντως έχουμε ένα μεγάλο χρηματοπιστωτικό τομέα και με ευθύνες βαρύτατες στους τραπεζίτες. Και επειδή κάποιοι, «κινδυνολόγοι», έλεγαν και προέβλεπαν τα δεινά, λέγαμε να παρθούν έγκαιρα τα μέτρα για τα δημοσιονομικά και μέτρα για εξυγίανση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Ε, δεν ευθύνεται η αντιπολίτευση όταν ο διοικητής της Κεντρικής μόλις πριν από μερικές μέρες δήλωσε ότι κράτησε στον αναπνευστήρα τη Λαϊκή επειδή περίμενε την εκλογή νέας κυβέρνησης. Ποιος ευθύνεται γι' αυτό; Και φόρτωσαν στους Κύπριους πολίτες τα 9 δισ. του ELA της Λαϊκής, αδιαφορώντας και παίζοντας κομματικά παιχνίδια. Για αυτά και άλλα πολλά ορίστηκε από την κυβέρνηση διερευνητική επιτροπή. Και θα αναμένουμε τα πορίσματα. Για όλους και για όλα. Ουδείς εξαιρείται από την έρευνα.

–Ωραία. Ερχόμαστε στο θέμα του Διοικητή. Πριν από τον κ. Δημητριάδη, διοικητής ήταν ο κ. Ορφανίδης…

-Μα κανείς δεν είναι εκτός του ελέγχου. Όποιος κι' αν είναι αυτός.

–Ο κ. Δημητριάδης πρέπει να παραιτηθεί;

-Μα σας είπα. Θα γίνει έρευνα. Ο ίδιος είναι που δήλωσε ότι άφησε τη Λαϊκή στον αναπνευστήρα μέχρι να εκλεγεί νέα κυβέρνηση φορτώνοντας στα παιδιά μας 9 δισ. από τον ELA. Εάν τώρα ο ίδιος έστειλε και γραπτώς τις προειδοποιήσεις του στην προηγούμενη κυβέρνηση και δεν εισακούστηκε τότε αυτό θα διαφανεί. Παρ' όλο που έστω και εάν γραπτώς τοποθετήθηκε, αυτό και μόνο δεν τον απαλλάσσει στις τυχόν βαρύτατες ευθύνες.

–Επικαλείστε κάθαρση και έρευνα. Μα στο πηδάλιο της οικονομίας του κράτους έχετε τον τότε πρόεδρο της Λαϊκής, ο οποίος μάλιστα ήταν κατά την περίοδο όπου εκτοξεύτηκαν τα δισ. στον ELA…

-Η Λαϊκή είναι ένα κεφάλαιο που πρέπει να εξεταστεί ξεκινώντας και πηγαίνοντας πίσω αρκετά χρόνια. Και λέω ότι η ερευνητική επιτροπή πρέπει να πάει πολύ πίσω και για όλους. Σε όλα τα επίπεδα. Εδώ συγκεκριμένες αποφάσεις, συγκεκριμένων τραπεζιτών, συγκεκριμένων Συμβουλίων, οδήγησαν στην καταστροφή τους εργαζόμενους, τους μετόχους, τους καταθέτες, ολόκληρη την Κύπρο. Και πρέπει να είμαστε αμείλικτοι. Κάποιοι αγαπητέ μου είχαν απόψεις. Και έλεγαν τα πράγματα με τ' όνομά τους. Και αντιπαρατέθηκαν και δημόσια με κάποιους από αυτούς.

μια προσπάθεια επαναδιαπραγμάτευσης προεξόφλησης υποχρεώσεων του κράτους που λήγουν στα επόμενα χρόνια θα μπορούσε να αποφέρει εξοικονόμηση στο κράτος σε ποσοστά που μπορούν να αγγίξουν και το 30%. Διότι και οι επενδυτές κατανοούν το ρίσκο και τους κινδύνους και μπορεί μέσα από διαπραγμάτευση, όχι επιβολής αλλά διαπραγμάτευσης, να το πετύχουμε.

- Διαφωνείτε με τα περαιτέρω μέτρα. Θα τα αποφύγουμε όμως;

–Να βάλουμε γινάτι. Μπορούμε να εμπιστευτούμε τους εαυτούς μας; Μπορούμε να εμπιστευτούμε το τραπεζικό μας σύστημα; Αν αύριο πάρει ο καθένας την κατάθεσή του και φύγει, σώζουμε τον τόπο μας; Δεν λέω σε κανένα τι θα πράξει. Αλλά από την εμπιστοσύνη που θα δείξουμε στον τόπο μας θα εξαρτηθεί εάν θα αυξήσουμε ή εάν θα μειώσουμε τις πιθανότητες μας για εθνική επιβίωση.

Πρέπει να αποφύγουμε μέτρα μειώσεων μισθών και απολύσεων που θα οδηγήσουν σε φαύλο κύκλο βαθύτατης ύφεσης

–Και είναι καιρός να μειωθούν και τα επιτόκια;

–Και αναδιάρθρωση των δανείων και κάθετη μείωση των επιτοκίων. Και πρέπει να αντιληφθούν κάποιοι τραπεζίτες…

–Θα καλέσετε, λοιπόν, τους τραπεζίτες να το πράξουν;

–Μα είναι καιρός να καλούμε; Επιτέλους, το κράτος πρέπει να επιδείξει πυγμή. Φτάνει πια. Και όσο για τους καταθέτες, πόσοι Κύπριοι τους τελευταίους μήνες προτίμησαν μηδενικά επιτόκια. Άρα το ύψος του καταθετικού επιτοκίου δεν έχει τόση σημασία, φτάνει να αποκτήσουμε αξιοπιστία. Και να το κατανοήσουν και οι καταθέτες. Όσο χαμηλότερο το επιτόκιο, τόσο πιο διασφαλισμένα είναι τα χρήματά τους. Χαμηλό επιτόκιο βοηθάει την οικονομική ανάπτυξη και θωρακίζει το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα. Αυτά τα απλά πρέπει να κατανοήσουμε όλοι και να στρωθούμε στη δουλειά. Η μείωση των επιτοκίων, η αναδιάρθρωση και επιμήκυνση του χρέους του κάθε νοικοκυριού και επιχείρησης είναι επιβαλλόμενα, εάν θέλουμε να αυξήσουμε τις πιθανότητες επιβίωσης σε αυτό τον τόπο.

Βαρύτερη η δεύτερη συμφωνία

Γιώργος Παγουλάτος: Η εβδομάδα που μεσολάβησε είχε μοιραία αποτελέσματα για την οικονομία

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Την άποψη ότι η Κύπρος έφτασε την προηγούμενη βδομάδα πολύ κοντά στην έξοδο από το ευρώ εκφράζει ο καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Γιώργος Παγουλάτος, ο οποίος χαρακτηρίζει την τελική συμφωνία ως βαρύτερη από την πρώτη. Αν και σημειώνει ότι το άμεσο μέλλον θα είναι πάρα πολύ δύσκολο για την κυπριακή οικονομία, εκτιμά ότι μεσομακροπρόθεσμα η Κύπρος, αξιοποιώντας το ανθρώπινο κεφάλαιό της, την ευέλικτη και διεθνοποιημένη οικονομία της και το φυσικό αέριο, μπορεί να ανακάμψει.

– Δικαιολόγησε, θεωρείτε, την καταψήφιση από τη Βουλή του πρώτου σχεδίου διάσωσης, η τελική κατάληξη με την Τρόικα τέσσερεις μέρες αργότερα;

– Κοιτάξτε, η πρώτη πρόταση είχε τη ρήτρα, που ήταν εξαιρετικά ατυχής, της επιβολής ενός τέλους στους καταθέτες κάτω από 100 χιλ., η οποία δεν υπάρχει στη δεύτερη. Με αυτή την έννοια υπάρχει βελτίωση…

«Η τελική συμφωνία έχει καταφέρει ένα καίριο πλήγμα στο χρηματοοικονομικό μοντέλο, αλλά –φοβάμαι– και στην ίδια την οικονομία της Κύπρου»

– Ως προς τις προοπτικές της οικονομίας, όμως, συγκρίνοντάς την με την πρώτη, θεωρείτε ότι η τελική συμφωνία (με δεδομένο το κλείσιμο της Λαϊκής και το κούρεμα κοντά στο 40% στην Τράπεζα Κύπρου) θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί ως βαρύτερη;

– Ναι, η αίσθησή μου είναι ότι η δεύτερη πρόταση είναι βαρύτερη από την πρώτη ως προς τις προβλέψεις της, την έκταση του κουρέματος για τη Λαϊκή και για την Κύπρου. Νομίζω ότι η πρώτη συμφωνία αποτύπωνε μια ανησυχία να μη χαθούν οι σημαντικές καταθέσεις και το επιχειρηματικό μοντέλο της Κύπρου που στηριζόταν σ' έναν χρηματοπιστωτικό τομέα διεθνοποιημένο, offshore κτλ.

– Η οποία πόσο λογική ήταν, υπό την έννοια ότι, από τη στιγμή που θα άγγιζες τις καταθέσεις, εκ των πραγμάτων άγγιζες και την αξιοπιστία του τραπεζικού συστήματος;

– Πιθανόν να εκτιμήθηκε –και δεν ήταν εντελώς αβάσιμο αυτό– ότι εάν μειωνόταν το βάρος για τις μεγάλες καταθέσεις, θα μπορούσε κανείς να ερμηνεύσει ότι σ' ένα τραπεζικό σύστημα που έδινε ετήσιες αποδόσεις περίπου 5%, μια τέτοια απώλεια δεν συνιστούσε ανεπανόρθωτη ζημιά. Στη δεύτερη πρόταση, πλέον, φάνηκε ότι αυτό το μοντέλο δεν μπορούσε να συνεχίσει να υπάρχει. Υπό αυτή την έννοια, η δεύτερη πρόταση είναι σαφώς βαρύτερη από την πρώτη στο ότι έχει καταφέρει ένα καίριο πλήγμα στο χρηματοοικονομικό μοντέλο, αλλά –φοβάμαι– και στην ίδια την οικονομία της Κύπρου.

«Το "όχι" της κυπριακής Βουλής εισπράχθηκε από ένα ευρύτατο σύνολο χωρών ως εκβιασμός της Κύπρου προς την Ευρωζώνη, και επομένως ήγειρε ένα τεράστιο ζήτημα αξιοπιστίας», υποστηρίζει ο καθηγητής Γιώργος Παγουλάτος.

– Τους όλους χειρισμούς κυβέρνησης και Βουλής πώς τους κρίνετε; Δηλαδή η καταψήφιση μιας συμφωνίας που υπέγραψε η κυβέρνηση ακόμα και από το κυβερνών κόμμα ή εκείνη η στροφή, αμέσως μετά, προς τη Ρωσία πόσο βοήθησε την αξιοπιστία της χώρας; Και πόσο πιο δύσκολη κατάστησε την κατάληξη σ' ένα ευνοϊκότερο πακέτο, με δεδομένο ότι ενδεχόμενη αναδίπλωση της Τρόικας δυνατόν να δημιουργούσε και προηγούμενο;

– Αυτή η διαδικασία εισπράχθηκε στην Κύπρο και σε μέρος του ελληνικού πολιτικού συστήματος ως έναν εκβιασμός από την πλευρά της Ευρωζώνης προς την Κύπρο του τύπου «παίρνεις ό,τι σου προτείνουμε ή καταρρέεις». Από την άλλη πλευρά, το «όχι» της κυπριακής Βουλής εισπράχθηκε –δυστυχώς όχι μόνο από τη Γερμανία αλλά και από ένα ευρύτατο νομίζω σύνολο χωρών και διεθνών οργανισμών– ως εκβιασμός της Κύπρου προς την Ευρωζώνη. Σωστά ή λανθασμένα, δεν έχει σημασία, διότι για το προκείμενο σημασία έχει το πώς η άλλη πλευρά το προσλαμβάνει. Ότι δηλαδή «εγώ σε υποχρεώνω να αποσύρεις την πρόταση μ' ένα "όχι" το οποίο όχι μόνο δεν συνοδεύω καν με μια βελτιωτική πρόταση στη βάση της αρχικής, αλλά αναζητώ ακόμα και λύσεις εκτός του ευρωπαϊκού πλαισίου». Και επομένως ήγειρε ένα τεράστιο ζήτημα αξιοπιστίας για την άλλη πλευρά –τη Γερμανία αν θέλετε– για τους θεσμούς, ότι δηλαδή δεν θα μπορούσαν να αφεθούν να φανεί ότι υποκύπτουν σ' ένα τέτοιο εκβιασμό. Αυτό σήμαινε ότι ωθούνταν σε μια πρόταση η οποία, και εξ αυτού του λόγου και μόνο, θα ήτανε σκληρότερη από την προηγούμενη.

– Αυτή η στροφή προς εξωκοινοτικές λύσεις ήταν κάτι που ενόχλησε και αυτό φάνηκε και μέσα από δηλώσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων, ότι η Κύπρος προτίμησε πριν από δύο χρόνια το ρωσικό δάνειο, αρνούμενη τη βοήθεια που πρότεινε η Κομισιόν. Αυτό πόσο συνέβαλε στο να βρεθεί η Κύπρος στο Eurogroup εντελώς απομονωμένη, ακόμα και από χώρες με παρόμοιο οικονομικό μοντέλο ή σε παρόμοια οικονομική κατάσταση και άρα με παρόμοιες ανησυχίες;

– Σίγουρα ήτανε ένας καθοριστικός παράγοντας, διότι για μια σειρά ημερών η Κύπρος εξέπεμπε προς την Ευρώπη και τη διεθνή κοινότητα το μήνυμα ότι «εγώ δεν χρειάζομαι το ευρωπαϊκό πλαίσιο, θα πάω στη Ρωσία και δεν σας έχω ανάγκη, διότι έχω φυσικό αέριο και μπορώ να διαπραγματευτώ στη βάση αυτή». Αυτό οι Ευρωπαίοι εταίροι το εισέπραξαν ως μια έλλειψη ευρωπαϊκών προσανατολισμών και αντανακλαστικών. Ως μια διάθεση, σε αντίθεση με άλλες χώρες που βρέθηκαν στην ίδια κατάσταση, της Κύπρου να λειτουργήσει εκτός ευρωπαϊκού πλαισίου. Και η απάντηση σ' αυτή την εκδήλωση ήταν περίπου ότι «εφόσον εσύ είσαι διατεθειμένος να λειτουργείς εκτός ευρωπαϊκού πλαισίου, δεν σου αρμόζει η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη». Δεν λέω ότι αυτό ήταν ο μόνος λόγος, έδωσε όμως σε ορισμένους εταίρους μια δικαιολογητική βάση όχι μόνο για να βγουν και να στηρίξουν τη σκληρότερη συμφωνία, αλλά και ώστε να υιοθετήσουν και σκληρή, έναντι της Κύπρου, ρητορική.

– Πέραν εκείνης της συμφωνίας για το ρωσικό δάνειο, το γεγονός ότι η προηγούμενη κυβέρνηση αγνόησε κατ' επανάληψη τις συστάσεις της Κομισιόν, ενώ συμφώνησε σ' ένα μνημόνιο, έδειξε να προσπαθεί να κερδίσει χρόνο, ακόμα και η ρητορική που επέλεξε, μπορούμε να πούμε ότι διαμόρφωσε ένα κλίμα αρνητικό, το οποίο, σε συνδυασμό με τις τελευταίες κινήσεις, η Κύπρος τελικώς πλήρωσε;

– Ναι. Η αίσθησή μου είναι ότι η στάση της προηγούμενης κυβέρνησης ήταν καταστροφική ως προς την αξιοπιστία της κυπριακής πλευράς. Η πραγματικότητα είναι ότι ο κ. Αναστασιάδης βρέθηκε με μια εθνική αξιοπιστία η οποία ήδη βρισκόταν σε πάρα πολύ χαμηλά επίπεδα. Μια σειρά μηνυμάτων που είχε περάσει η προηγούμενη κυβέρνηση έδειχναν ότι δεν είχε πραγματική συναίσθηση του προβλήματος, ούτε ήταν διατεθειμένη να κάνει τις αναγκαίες κινήσεις, παρά τη συμφωνία σε κάποια αναγκαία μέτρα του μνημονίου. Αντίθετα, έδειξε τη διάθεση να αναβάλει τα κρίσιμα μέτρα, με αποτέλεσμα να χαθεί πολύτιμος χρόνος και να δημιουργηθεί ένα ρήγμα στις σχέσεις με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, το οποίο ήταν αποτέλεσμα και κάποιων δηλώσεων, όπως είπατε, που ήταν εξαιρετικά επιθετικές. Πέραν του ότι μεγάλωσε θεαματικά και το κόστος διάσωσης. Την ίδια στιγμή, πρέπει να πω ότι και η βδομάδα που μεσολάβησε μεταξύ πρώτου και δεύτερου Eurogroup είχε μοιραία αποτελέσματα για την οικονομία της Κύπρου, καθώς πάγωσε κάθε οικονομική δραστηριότητα, κάτι που με τη σειρά του επέφερε μεγάλη αγωνία και πανικό στην αγορά με αποτέλεσμα να χαθεί ένα μεγάλο μέρος του ΑΕΠ της και το κόστος διάσωσης να μεγαλώσει ακόμα περισσότερο.

«Από το ευρώ δεν υπάρχει τρόπος αποπομπής, αλλά η διαδικασία είναι πάρα πολύ απλή και πολύ σαφής. Και δυστυχώς η Κύπρος έφτασε πάρα πολύ κοντά σ' αυτήν»

Η έξοδος από το ευρώ θα έχει σαρωτικές συνέπειες

– Στην Κύπρο δημιουργείται πλέον μια τάση που προκρίνει έξοδο από την Ευρωζώνη, ενώ από ομάδα πολιτικών καλλιεργείται η άποψη ότι είναι δυνατή η απόρριψη της συμφωνίας με την Τρόικα χωρίς έξοδο από την Ευρωζώνη κι αυτό καθώς δεν υπάρχει τρόπος αποπομπής μας από το σύστημα…

– Από το ευρώ πράγματι δεν υπάρχει τρόπος αποπομπής, αλλά η διαδικασία είναι πάρα πολύ απλή και πολύ σαφής. Και δυστυχώς η Κύπρος, όπως και η Ελλάδα στο παρελθόν, έφτασε πάρα πολύ κοντά σ' αυτήν. Από τη στιγμή που θα έκλεινε η στρόφιγγα της χρηματοδότησης των τραπεζών από το ευρωσύστημα, η χώρα θα στέγνωνε από ρευστό και θα αναγκαζόταν, αργά ή γρήγορα, να τυπώσει νόμισμα για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες ρευστότητας. Άρα θα έβγαινε από το ευρώ, θα επέστρεφε στη λίρα, μετά από μια υποτίμηση της τάξεως του 40 ή 50%. Σε μια τέτοια περίπτωση, η απώλεια των καταθέσεων δεν θα αφορούσε μόνο στους μη ασφαλισμένους μεγαλοκαταθέτες, αλλά στο σύνολο των καταθετών, διότι οι καταθέσεις θα μετατρέπονταν από ευρώ σ' ένα πολύ ασθενέστερο νόμισμα, τα εισοδήματα επίσης, η αγοραστική δύναμη θα κατέρρεε και επομένως οι συνέπειες θα ήταν σαρωτικές για την πλειονότητα των Κυπρίων. Πέραν του ότι η Κύπρος θα έχανε, ούτως ή άλλως, εξ αυτού το τραπεζικό της σύστημα, διότι ο λόγος για τον οποίο λειτούργησε ως περίπου ένα offshore κέντρο ήταν κυρίως η συμμετοχή της στο ευρώ. Και θα έχανε και τα τεράστια γεωπολιτικά πλεονεκτήματα (όσο κι αν αυτά δεν γίνονται αισθητά υπό τις παρούσες δύσκολες συνθήκες) μιας μικρής χώρας που πρέπει να ανήκει σ' ένα ισχυρό κλαμπ. Αυτός ήτανε ο λόγος εισδοχής της Κύπρου, όπως και της Ελλάδας, στην Ε.Ε. και στο ευρώ: η ανάγκη για ασφάλεια, ανάγκη που συνεχίζει να είναι έντονη, ίσως ακόμα περισσότερο σήμερα που το γεωπολιτικό περιβάλλον γύρω απ' την Κύπρο μεταβάλλεται ραγδαία μ' έναν τρόπο δυσμενή, όπως είδαμε τις τελευταίες δύο εβδομάδες.

07-politiki_KATHI 3/29/13 9:43 PM Page 7

Με αλληλεγγύη απαντά στην κρίση η κυπριακή κοινωνία

Στα 16 έφτασαν τα κοινωνικά παντοπωλεία σε ολόκληρη την Κύπρο, ενώ αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων που αποτείνονται για βοήθεια

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Η κυπριακή κοινωνία, σοκαρισμένη ακόμη από τις πρόσφατες ραγδαίες εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στην οικονομία, δεν είναι σε θέση να κατανοήσει πλήρως το μέγεθος του προβλήματος και τις απροσδόκητες και δυσμενείς επιπτώσεις που θα επιφέρει στην καθημερινή ζωή του κάθε ατόμου.

Όταν οι ίδιοι οι πολιτειακοί θεσμοί δεν μπορούν να προσμετρήσουν τώρα τις συνέπειες –άλλωστε βρίσκονται ακόμη υπό διαπραγμάτευση ζητήματα που σχετίζονται με τη δανειακή σύμβαση–, η επίγνωση του βάθους της κρίσης από την ίδια την κοινωνία είναι κάτι που θα επέρχεται σταδιακά μέσα από τα προσωπικά βιώματα και θα αντανακλάται στο σύνολο. Μια πρώτη γεύση πήραν όσοι ξέμειναν από ρευστό τις ημέρες κατά τις οποίες οι τράπεζες παρέμειναν κλειστές. Ενώ αμέσως μετά τη λήψη των οριστικών αποφάσεων στο Eurogroup, πολλοί είδαν τις δουλειές τους να χάνονται, εργαζόμενοι πήραν αναγκαστική άδεια μέχρι νεωτέρας ειδοποιήσεως και άλλοι δέχτηκαν μειώσεις έως και 30% στις αποδοχές τους. Μια κοινωνία ολόκληρη είδε τη ζωή της να φεύγει μέσα απ' τα χέρια της.

Ζημιές, μαζικές απολύσεις, πτωχεύσεις εταιρειών, ακόμη περισσότερα παιδιά νηστικά στα σχολεία, ακόμη περισσότερα παιδιά με τρύπια παπούτσια, περισσότερες οικογένειες να αναζητούν βοήθεια στα κοινωνικά παντοπωλεία, μαζική προσέλευση του κόσμου στα δημόσια νοσηλευτήρια, είναι δυστυχώς ό,τι προδιαγράφεται για το μέλλον της κυπριακής κοινωνίας. Είναι αναπόφευκτο, αλλά οι δυνάμεις συνοχής της κοινωνίας θα διασπαστούν από τις νέες αρνητικές εξελίξεις.

Μιλώντας στην «Κ», άτομα επιφορτισμένα με την ποιμαντική διακονία της Εκκλησίας ανέφεραν πως αναμένουν τρομακτική αύξηση στους αριθμούς των ατόμων τα οποία θα απευθύνονται από 'δώ και μπρος κοντά τους. Στη Λεμεσό, για παράδειγμα, πριν από πέντε μόνο μήνες κατέφευγαν στη Μητρόπολη γύρω στους 500 ανθρώπους κάθε μεσημέρι για να πάρουν ένα πιάτο φαΐ. Αυτή τη στιγμή, ο αριθμός αυτός έχει αυξηθεί στους 700. Πλέον η Μητρόπολη δεν μπορεί να ανταποκριθεί κεντρικά στον μεγάλο αριθμό των ατόμων και στέλνει φαγητό σε ενορίες για να μπορούν να το παραλαμβάνουν οι άποροι από την περιοχή τους. Το ίδιο συμβαίνει και με το πρόγευμα που προσφέρεται σε μαθητές. Δύο χιλιάδες σάντουιτς ετοιμάζονται κάθε πρωί και μοιράζονται σε μαθητές όλων των βαθμίδων αλλά και σε φοιτητές. Ο αντίστοιχος αριθμός πριν από πέντε μήνες ήταν 800 πακέτα προγεύματος. Μπορεί η δυναμικότητα της Εκκλησίας να μην είναι απεριόριστη –άλλωστε έχασε εκατομμύρια όντας ένας από τους μεγαλοκαταθέτες και μετόχους στις κυπριακές τράπεζες– αλλά οι φορείς της δεσμεύονται πως θα κάνουν ό,τι μπορούν για να συμπαρασταθούν στους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη.

Ολα τα τρόφιμα που θα συλλέξουν οι διοργανωτές της συναυλίας «Cyprus Aid» θα δοθούν στα κοινωνικά παντοπωλεία για να διατεθούν σε οικογένειες που πλήγηκαν από την κρίση

Αμοιβαία ενίσχυση

Ο διευθυντής του Ερυθρού Σταυρού, Τάκης Νεοφύτου, σημειώνει πως, πέραν της αύξησης του αριθμού των ατόμων που αποτείνονται στην οργάνωση για βοήθεια, το θλιβερό είναι πως υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι εκ πρώτης όψεως νομίζεις ότι είναι εύποροι, έχουν τα σπίτια και τα αυτοκίνητά τους, αλλά αν διερευνήσεις περισσότερο τις περιπτώσεις τους θα δεις πως πρόκειται για άτομα που έχασαν τη δουλειά τους και εξωθούνται στην ανάγκη να ζητήσουν βοήθεια. Ίσως κανείς να μην μπορεί να φανταστεί τη διόγκωση του αριθμού αυτών των ατόμων από 'δώ και πέρα.

Τα δε κοινωνικά παντοπωλεία έχουν αυξηθεί σε 16 παγκυπρίως. Προς το παρόν. Κοινωνικό παντοπωλείο θα ανοίξει και στη Λευκωσία την ερχόμενη Τρίτη, μία πρωτοβουλία ιδιωτών, μεταξύ των οποίων και της συζύγου του δημάρχου Λευκωσίας, Ελένης Γιωρκάτζη. Το παντοπωλείο βρίσκεται στην αγορά του παλαιού δημαρχείου και ήδη στηρίζει δέκα οικογένειες. Δέχεται αιτήσεις για βοήθεια από άτομα που διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας, δέχεται όμως και βοήθεια σε είδος για να μπορέσει να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες του.

Το συγκεκριμένο κοινωνικό παντοπωλείο και όλα τα κοινωνικά παντοπωλεία, η οργάνωση πολυτέκνων και άλλες οργανώσεις που παρέχουν υλική βοήθεια σε απόρους, θα δεχτούν την προσφορά του κοινού στη συναυλία αλληλεγγύης η οποία θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Δευτέρα, 1η Απριλίου. Η Άννα Κούμα, από την ομάδα οργάνωσης της συναυλίας «Cyprus Aid», υπολογίζει ότι η βοήθεια από τη συναυλία, στην οποία το αντίτιμο της εισόδου θα είναι ό,τι μπορεί να προσφέρει ο καθένας σε τρόφιμα και φάρμακα, θα φτάσει στον προορισμό της μέχρι την Τετάρτη.

Η αμοιβαία ενίσχυση της κοινωνίας συνεχίζεται και σε ένα άλλο επίπεδο, αυτό της υγείας. Πέραν της προσπάθειας των «Εθελοντών Γιατρών» να λειτουργήσουν ιατρεία των φτωχών σε όλες τις πόλεις (ήδη λειτουργεί στη Λευκωσία), ιατροί εξ όσων γνωρίζουμε εδώ και καιρό μείωσαν το τίμημα της επίσκεψης αισθητά, ακόμη και 20 ευρώ, για να μη φέρνουν τους πελάτες τους σε δύσκολη θέση και παρά τις γκρίνιες αναμένεται ότι οι επισκέψεις θα προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα.

Είναι ξεκάθαρο ότι η πρώτη αντίδραση της κυπριακής κοινωνίας, παρά τον φόβο για το αύριο, μοιάζει να είναι η αντίσταση στις προβλέψεις που την ήθελαν να συμπεριφέρεται εξτρεμιστικά. Να βρίσκεται στους δρόμους και να διαμαρτύρεται σύσσωμη για τους τραπεζίτες ή στις ουρές έξω από τα υποκαταστήματα των τραπεζών για να αποσύρει ρευστό. Μια περήφανη κοινωνία που δείχνει ότι έχει τη δύναμη να ανασυγκροτηθεί και να λειτουργήσει σαν συμπαγές σώμα, μια κοινωνία που παρά τον αρχοντοχωριατισμό της δείχνει να επανέρχεται σε παλιές γνώριμες αξίες, όπως η αλληλεγγύη. Είναι όμως ακόμη νωρίς για να αντιληφθεί τις συνέπειες της βιαιότητας της νέας κατάστασης.

Βαθύ «κούρεμα» και στον Ερυθρό Σταυρό

Είναι τραγικό το γεγονός ότι ο Ερυθρός Σταυρός, το επικουρικό –με βάση τον νόμο– σώμα των δημοσίων αρχών στις περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, δεν έχει πλέον τα αναγκαία χρήματα για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του. Τόσο το Ταμείο Διαχείρισης Κρίσεως, όπου βρίσκονταν κατατεθειμένα χρήματα για την αντιμετώπιση τέτοιου είδους κρίσεων, όσο και τα έσοδα από τον τελευταίο έρανο, έχουν απολεσθεί λόγω του κουρέματος. Ο κ. Νεοφύτου απέφυγε να μας πει πόσα χρήματα χάθηκαν, ανέφερε ωστόσο πως έμειναν μόνο οι εγγυημένες καταθέσεις των 100 χιλιάδων ευρώ, ποσό που δεν αρκεί ούτε για τα πακέτα βοήθειας του Πάσχα. Δυόμισι χιλιάδες πακέτα, 500 περισσότερα από ό,τι τα Χριστούγεννα, κόστους 150 χιλιάδων ευρώ. Ο διευθυντής της οργάνωσης μάς ανέφερε πως την Παρασκευή στάλθηκε επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με την οποία ζητείται εξαίρεση του Ερυθρού Σταυρού από το κούρεμα, ώστε να μπορέσει να εκτελέσει το καθήκον του. Παράλληλα, ο Ερυθρός Σταυρός κάνει έκκληση στον κόσμο να προσφέρει ό,τι μπορεί σε είδος κατά τη διάρκεια του Απριλίου, ώστε να γίνει εφικτή η προσφορά του πακέτου, πριν από το Πάσχα, στις 2.500 οικογένειες που το έχουν ανάγκη.

Συγκινητική είναι η ανταπόκριση της κυπριακής κοινωνίας στο κάλεσμα για βοήθεια όσων έχουν ανάγκη.

Ανησυχία για το μέλλον της ρωσικής παροικίας

Ανδρέας Χρίστου: Τίποτε δεν θα είναι όπως πριν αλλά καταβάλλουμε προσπάθειες και λαμβάνουμε μέτρα για ανακοπή του κύματος φυγής

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Κάποιοι δυσαρεστημένοι Ρώσοι επιχειρηματίες, μετά το κούρεμα των καταθέσεών τους, έχουν ήδη αντιδράσει εγκαταλείποντας την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στο νησί. Μερικοί άλλοι «απελπισμένοι» το σκέφτονται. Υπάρχει όμως κι η πλειοψηφία των Ρώσων (ρωσόφωνων για να κυριολεκτούμε) που δημιούργησαν μια βάση οικογενειακής ζωής στην Κύπρο. Αυτοί είναι απροετοίμαστοι να αποχωρήσουν, ενώ τους αποθαρρύνει κι η αβεβαιότητα ενός νέου προορισμού. Από τις πρώτες μέρες εμφάνισης στον ορίζοντα των σημαδιών της χρεοκοπίας στην Κύπρο, τα βλέμματα στράφηκαν με ανησυχία στη ρωσική κοινότητα της Λεμεσού, και περισσότερο φυσικά στον επιχειρηματικό κύκλο της. Πώς θα αντιδράσουν; Σε ποιο βαθμό και μέγεθος; Γιατί ανάλογη της αντίδρασης θα είναι η επίδραση και οι συνέπειες στην ήδη λαβωμένη οικονομία μας.

Δεν θα αποφασίσουν εν θερμώ οι Ρώσοι επιχειρηματίες, εκτιμούν οι Κύπριοι συνεργάτες τους

Αν και παραμένει ακόμη ρευστή η εικόνα των δεδομένων, ο δήμαρχος Λεμεσού, Ανδρέας Χρίστου, θεωρεί βέβαιο πως αριθμός ρωσικών εταιρειών θα εγκαταλείψει το νησί. «Υπάρχουν εκείνοι οι επιχειρηματίες που δεν έχουν πατήσει το πόδι τους στην πόλη, αφού είχαν εγγράψει εταιρείες στο νησί και διεκπεραίωναν τις εργασίες τους μέσω δικηγόρων. Αυτοί πιθανόν να βρίσκονται ήδη αλλού. Η συντριπτική όμως πλειοψηφία των ρωσόφωνων που επέλεξαν να κάνουν "δεύτερη πατρίδα" τους τη Λεμεσό, θα υπολογίσουν πολλούς παράγοντες για τη ζωή τους και δεν θα λάβουν οποιαδήποτε απόφαση εν θερμώ», ευελπιστεί ο δήμαρχος.

Ο ίδιος προτείνει όπως καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες, σε ανώτερο αλλά και σε τοπικό επίπεδο, για να μεταπεισθούν ρωσικές εταιρείες να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Προς αυτή την κατεύθυνση, με τη συμβολή του Δήμου, επιχειρείται εμπλοκή και ενεργοποίηση του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, όπως και του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου.

Ανησυχία εκφράζεται και για την πιθανή μείωση του τουριστικού ρεύματος Ρώσων και ρωσόφωνων επισκεπτών προς τη Λεμεσό, με σοβαρές επιπτώσεις στις υπηρεσίες που τους εξυπηρετούν και γενικότερα στην τουριστική υποδομή που οργανώθηκε αποκλειστικά γι' αυτή τη μερίδα τουριστών.

Θα πρέπει να ανατρέψουμε τη δυσφήμηση και το αρνητικό κλίμα με τη φημολογία των ημερών, δηλώνει ο δήμαρχος, ώστε «να πείσουμε τους ξένους επισκέπτες πως ακόμη υπάρχει γη να πατήσουν και να οργανώσουν όμορφες διακοπές στην Κύπρο».

Πικρία αλλά και δεσμοί

«Υπάρχει αδιαμφισβήτητα ένα αίσθημα πικρίας που αγγίζει την πολυάριθμη ρωσική κοινότητα η οποία ζει μόνιμα στη Λεμεσό», παραδέχεται ο εκδότης της ρωσικής εφημερίδας «Βέστνικ Κίπρα», Ίγκορ Νοσόνοφ, μιλώντας στην «Καθημερινή». Παρατηρεί όμως πως δεν πρέπει να μας επηρεάσει το αρνητικό κλίμα που επικρατεί τον τελευταίο καιρό, αλλά ότι χρειάζεται να ενισχυθούν εκείνα τα στοιχεία και οι συνθήκες που έφεραν κι εδραίωσαν πολλές ρωσικές οικογένειες στην Κύπρο και περισσότερο στη Λεμεσό. Όπως υποδεικνύει ο κ. Νοσόνοφ, η βάση βρίσκεται «στην αδελφική σχέση των δύο λαών, στην εμπιστοσύνη σε κυβερνητικό επίπεδο και σε όλα τα κοινά πολιτιστικά χαρακτηριστικά». Ο κόσμος στη Ρωσία, όπως ακριβώς κι εδώ, αντιλαμβάνεται πως «δεν ήταν στο χέρι» της Κύπρου να ανατρέψει τα δεδομένα. Οφείλουμε όλοι να αντιληφθούμε πως ούτε οι Κύπριοι φταίνε για ό,τι συνέβη, ούτε οι ρωσικές εταιρείες ήταν η αποκλειστική «πέτρα του κακού» για την αθέμιτη οικονομική κατάσταση που προέκυψε.

Α. Νεοκλέους: Ρευστό σκηνικό

«Κουμπωμένοι» ώς τώρα στις αντιδράσεις τους χαρακτηρίζονται οι Ρώσοι επιχειρηματίες από τον Ανδρέα Νεοκλέους, διευθύνοντα σύμβουλο του ομώνυμου δικηγορικού γραφείου με έδρα τη Λεμεσό και δραστηριότητα σε όλη την ανατολική Ευρώπη. Σύμφωνα με τον κ. Νεοκλέους, «οι συνεργάτες, Ρώσοι, Ουκρανοί κι άλλοι επιχειρηματίες από την ανατολική Ευρώπη, δεν είναι εκδηλωτικοί και κανένας δεν μπορεί να μαντέψει τις αντιδράσεις τους. Για την ώρα δεν καταγράφονται τάσεις φυγής. Αντιθέτως, οι πελάτες μας αντιλαμβάνονται την κατάφωρη αδικία που έγινε σε βάρος της Κύπρου και σε βάρος τους. Πολλοί μάλιστα εκφράζουν τη συμπάθειά τους κι επαναδιατυπώνουν την εμπιστοσύνη τους προς την Κύπρο, που πρωτοπορούσε ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο». Στις τελικές αποφάσεις των «ψυχρών» επιχειρηματιών, εκτιμά ο κ. Νεοκλέους, θα ζυγίσουν μεν οι τρέχουσες εξελίξεις και τα σημερινά δεδομένα, αλλά ταυτόχρονα κι οι άριστες εμπειρίες τους από την Κύπρο, όχι μόνο ως τραπεζικό, αλλά και ως άριστο κέντρο νομικών, λογιστικών και εμπιστευματικών υπηρεσιών.

ΚΥΠΕ

Δέκα χιλιάδες Ρώσοι και ακόμη 15 χιλιάδες ρωσόφωνοι ζουν μόνιμα στη Λεμεσό τα τελευταία χρόνια.

08-POLITIKH_KATHI 3/29/13 11:39 PM Page 8

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Η χαμηλή τεστοστερόνη διπλασιάζει τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιακών νοσημάτων

Γεωπολιτικό πόκερ με φόντο την κρίση

Οι επιδιώξεις της Αγκυρας, ο ρόλος της Ρωσίας και του Ισραήλ, η στάση των ΗΠΑ και της Ελλάδας και στο βάθος τα κοιτάσματα αερίου

Μια πολιτικά και οικονομικά ευάλωτη Κύπρος καλείται παράλληλα με την κρίση που βιώνει, να διαχειριστεί και το ρευστό γεωπολιτικό παζλ που διαμορφώνεται με επίκεντρο τα κοιτάσματα αερίου που βρίσκονται στην κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη. Η Αγκυρα επιχειρεί να εκμεταλλευθεί το ρήγμα στις σχέσεις της Κύπρου με σημαντικούς πυλώνες της διπλωματικής της στήριξης, από την Ε.Ε. μέχρι τη Ρωσία, αλλά και τη δύσκολη οικονομική συγκυρία για την Αθήνα, ώστε να προωθήσει μια ευμενή για τα συμφέροντά της λύση του Κυπριακού, και να ανοίξει ο δρόμος για τη μεταφορά του αερίου που βρίσκεται στην κυπριακή ΑΟΖ προς την ευρωπαϊκή αγορά μέσω της Τουρκίας.

Στο πλαίσιο της «επιθετικής» πολιτικής που αποφάσισε να υιοθετήσει, η κυβέρνηση Ερντογάν διέκοψε τη συνεργασία της με τον ιταλικό ενεργειακό κολοσσό ΕΝΙ, λόγω της συμφωνίας της τελευταίας με την Κυπριακή Δημοκρατία για έρευνα και εξόρυξη αερίου και πετρελαίου. Η απόφαση-μήνυμα της Αγκυρας προς όλους τους επίδοξους μεγαλοεπενδυτές, έρχεται την ώρα που η Λευκωσία ετοιμάζεται να παρατείνει την προθεσμία για τη διεκδίκηση αδειών για έρευνες σε οικόπεδα εντός της κυπριακής ΑΟΖ που επρόκειτο να κλείσει στις 26 Μαΐου. Η ΕΝΙ είναι βασικός επενδυτής στον αγωγό Σαμψούντα - Σεϊχάν, ενώ δεν είναι σαφές πώς θα επηρεαστεί η συμμετοχή της στους South Stream και Blue Stream που διασχίζουν τη Μαύρη Θάλασσα μεταφέροντας ρωσικό αέριο στην Τουρκία.

Απώτερος στρατηγικός στόχος της Αγκυρας είναι να αποτρέψει την αξιοποίηση από τη Λευκωσία του φυσικού αερίου που εκτιμάται ότι υπάρχει στην κυπριακή ΑΟΖ, και να εξασφαλίσει η ίδια λόγο στη διαχείριση των κοιτασμάτων μέσω της συμμετοχής της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Η στρατηγική αυτή, που δοκιμάζει τις αντιδράσεις χωρών και εταιρειών, αποφασίστηκε σε έκτακτη σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό Ταγίπ Ερντογάν και έρχεται ως αντίδραση στην προώθηση από τη Λευκωσία της νομικής διασύνδεσης των μελλοντικών εσόδων από το αέριο, με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που θα προκύψουν στο πλαίσιο της δανειακής σύμβασης.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Η Τουρκία διέκοψε τη συνεργασία της με τον ιταλικό ενεργειακό κολοσσό ΕΝΙ, λόγω της συμφωνίας της τελευταίας με την Κύπρο για έρευνα και εξόρυξη αερίου και πετρελαίου.

Η Αγκυρα πιέζει για εσπευσμένη εντατικοποίηση των διακοινοτικών συνομιλιών και σύγκληση τετραμερούς διάσκεψης, με τη συμμετοχή της Τουρκίας, της Ελλάδας, και των δύο κοινοτήτων, προειδοποιώντας ακόμη και με διχοτόμηση στην περίπτωση που δεν υπάρξει λύση και, τελικά, συνεκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Τη θέση αυτή διεμήνυσε ο Αχμέτ Νταβούτογλου με δημόσιες δηλώσεις αλλά και επιστολές που απέστειλε στα μόνιμα μέλη του Σ.Α. των Ην. Εθνών. Προς το παρόν, η Αθήνα κινείται συγκρατημένα, αποφεύγοντας να προσφέρει ερείσματα στην Αγκυρα.

Στόχος της Τουρκίας είναι να διασφαλίσει η τουρκοκυπριακή κοινότητα οικονομικά οφέλη από την εκμετάλλευση του αερίου και να συμμετέχει η ίδια στη λήψη των αποφάσεων για την εξόρυξη και μεταφορά του. Τον όλο σχεδιασμό της Αγκυρας διευκολύνει η επαναπροσέγγιση που επιχειρείται με το Ισραήλ, μετά την πιεστική προσωπική διαμεσολάβηση του προέδρου Ομπάμα, αν και εκφράζονται σοβαρές αμφιβολίες για την ειλικρίνεια των προθέσεων του Ταγίπ Ερντογάν και τις προοπτικές μιας πραγματικής επαναπροσέγγισης των δύο χωρών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΕΛΛΙΣ

Μία λύση στη βάση του σχεδίου Ανάν

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Μια λύση του Κυπριακού στη βάση του σχεδίου Ανάν θα απέφερε στρατηγικά και οικονομικά οφέλη στη Λευκωσία, υποστηρίζει μιλώντας στην «Κ» ο αντιπρόεδρος της RAND και πρώην πρέσβης των ΗΠΑ στην Αθήνα, Τσάρλι Ρις, ο οποίος τονίζει ότι σε μια τέτοια περίπτωση η Κύπρος θα εξελισσόταν σε ενεργειακό κόμβο στην Αν. Μεσόγειο.

– Πόσο ανησυχεί τις ΗΠΑ η κρίση στην Κύπρο;

– Οι ΗΠΑ ενδιαφέρονται για τη σταθερότητα της Κύπρου και όλης της Ευρωζώνης καθώς η Ευρώπη είναι ο καλύτερος πελάτης μας. Δεν έχουμε λόγο στη διαχείριση της κρίσης, αλλά ανησυχούμε. Ειδικότερα για την Κύπρο, απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Ο τρόπος λειτουργίας της οικονομίας της δεν ήταν βιώσιμος.

Ανήσυχος για την κρίση δηλώνει ο αντιπρόεδρος της RAND και πρώην πρέσβης των ΗΠΑ στην Αθήνα, Τσάρλι Ρις.

– Επηρεάζονται οι προοπτικές λύσης του Κυπριακού;

– Οι ΗΠΑ ενδιαφέρονται εδώ και χρόνια να υπάρξει λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, στις γραμμές του σχεδίου Ανάν. Είναι σημαντικό για τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα στην Αν. Μεσόγειο.

– Πολλοί είδαν στην εκλογή Αναστασιάδη ελπίδες για λύση.

– Αν κοιτάξουμε πίσω στο 2004 και αναρωτηθούμε τι θα είχε συμβεί εάν και οι δύο κοινότητες είχαν ψηφίσει το σχέδιο Ανάν, νομίζω ότι η Κύπρος θα ήταν σήμερα πιο ισχυρή μπροστά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει. Θα είχε μια πιο ολοκληρωμένη οικονομία. Χριστόφιας και Παπαδόπουλος υιοθέτησαν σκληρή πολιτική, παρεμποδίζοντας την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας και τη σχέση Ε.Ε. - ΝΑΤΟ, με αποτέλεσμα να καταναλώνει η Λευκωσία τεράστιο πολιτικό κεφάλαιο στις Βρυξέλλες. Εάν η χώρα είχε επανενωθεί, και είχε παραγωγική οικονομική σχέση με την Τουρκία, η οικονομία της θα ήταν πολύ ισχυρότερη, ενώ δεν θα είχε τις αμφισβητήσεις από την Τουρκία του καθεστώτος του αερίου. Ισως με τον Αναστασιάδη στην προεδρία να επανεξετάσει την κατάσταση προς μια συμφωνία που να μοιάζει με αυτή του 2004.

– Πόσο πραγματική είναι η προσέγγιση Τουρκίας - Ισραήλ;

– Νομίζω ότι είναι πραγματική. Το Ισραήλ και η Τουρκία έχουν τα ίδια στρατηγικά συμφέροντα και συμπληρωματικές οικονομικές σχέσεις. Το Ισραήλ εξελίσσεται σε σημαντικό παραγωγό αερίου και η Τουρκία ενδιαφέρεται ως αγορά και ως χώρα από την οποία θα διέρχεται το αέριο. Για πολλούς λόγους, λοιπόν, η σχέση των δύο χωρών θα είναι στενή, έστω και αν δεν μοιάζει σε πολιτικό επίπεδο με αυτή που είχαν τη δεκαετία του '90, όταν η σχέση τους βασιζόταν σχεδόν αποκλειστικά στη στρατιωτική συνεργασία

– Θα επηρεαστεί η συνεργασία Ισραήλ, Κύπρου, Ελλάδας;

- Δεν νομίζω. Δεν πρόκειται για παιχνίδι «μηδενικού αποτελέσματος» (zero sum game). Οι θερμές σχέσεις μεταξύ των χωρών αυτών αποτελούν πολύ θετική εξέλιξη.

– Η μεταφορά αερίου θα γίνεται μέσω Τουρκίας ή Ελλάδας;

– Αυτή είναι η τραγωδία της μη επίτευξης συμφωνίας το 2004, η οποία θα είχε επιτρέψει στην Κύπρο να εξελιχθεί σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής με αγωγούς να πηγαίνουν από το Ισραήλ στην Κύπρο, και από εκεί στην Τουρκία αλλά και στην Κρήτη. Ο ιδιωτικός τομέας θα επενδύσει στην Κύπρο τα τεράστια ποσά που απαιτούνται για τις ενεργειακές υποδομές μόνον εάν λυθεί το πρόβλημα και τερματιστεί η πολιτική αβεβαιότητα.

– Πώς βλέπετε τον ρόλο της Ρωσίας; Αν αποκτούσαν βάση στην Κύπρο;

– Οι Ρώσοι είναι ενοχλημένοι για την απώλεια καταθέσεων, ενώ δεν έκαναν πολλά για την Κύπρο, πέρα από ένα μικρό δάνειο που έδωσαν πέρυσι. Ισως χρειασθούν μια βάση για τον στόλο τους στη Μεσόγειο, και ίσως η Κύπρος κρίνει ότι τη συμφέρει να τους παραχωρήσει πρόσβαση. Οι ΗΠΑ δεν ανησυχούν. Αλλωστε, δεν θα ήταν αντίθετες να διατηρήσουν οι Ρώσοι τη βάση στη Συρία αν απέσυραν την στήριξή τους στον Ασαντ.

Είναι επικίνδυνο αυτό το παιχνίδι

Συνέντευξη στον **ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΤΣΟΥΚΑ**

Να «διορθώσουν αυτή την κατάσταση προκειμένου να μην υπάρξει επιπλέον όξυνση» καλεί τους Ευρωπαίους και τη Δύση γενικότερα, μέσω της «Κ», ο αναπληρωτής πρόεδρος της Κρατικής Υπηρεσίας Διεθνούς Συνεργασίας της Ρωσίας και πρώην πρέσβης της χώρας στη Λευκωσία, Γκεόργκι Μουράντοφ, ο οποίος υπογραμμίζει με δηκτικό τρόπο τις «υψηλού επιπέδου στρατιωτικές δυνατότητες» της Μόσχας.

– Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στις οικονομικές και γεωπολιτικές σχέσεις Ρωσίας-Κύπρου και Ρωσίας-Δύσης μετά την απόφαση του Eurogroup;

– Η κυπριακή οικονομική κρίση επηρέασε αρνητικά τις σχέσεις της Ρωσίας τόσο με την Κύπρο όσο και με την Ε.Ε. Αλλά το κυριότερο, και χειρότερο, είναι πως επηρέασε και τη μακροχρόνια συνεργασία μας με τη Λευκωσία στον επενδυτικό τομέα. Πέρα από το τεχνικό και το χρηματοοικονομικό κομμάτι, το επενδυτικό κανάλι της Κύπρου για τη Ρωσία υπήρξε πολύ σημαντικό. Για πολλά χρόνια ήταν στην πρώτη θέση των επενδύσεων που έφταναν στη Ρωσία μέσω ξένων κρατών. Ομως τι λένε: «πως αρκετά κεφάλαια ήταν ρωσικά, τα οποία έφυγαν από τη Ρωσία και μέσω της Κύπρου επέστρεφαν πάλι στη Ρωσία». Εγώ σε αυτό δεν βλέπω κάτι μεμπτό. Το 70% των επενδύσεων που έρχονταν στη Ρωσία μέσω της Κύπρου ήταν ξένες επενδύσεις από τρίτες χώρες. Δεν ήταν ρωσικά κεφάλαια και αυτό ήταν πολύ σημαντικό για τη χώρα μας. Από τη στιγμή που έκλεισε αυτό το κανάλι, πρέπει να εξετάσουμε ποιο άλλο θα λειτουργήσει για τις επενδύσεις προς τη Ρωσία.

Κατά της όξυνσης τάσσεται ο αναπλ. πρόεδρος της Κρατικής Υπηρεσίας Διεθνούς Συνεργασίας της Ρωσίας Γκεόργκι Μουράντοφ.

– Τι θα συμβεί τώρα;

– Τα κανάλια στα οποία θα διοχετευτούν αυτά τα κεφάλαια είναι στις βρετανικές αποικίες (Παρθένοι Νήσοι, Νησιά Κέιμαν) και στους αμερικανικών συμφερόντων φορολογικούς παραδείσους. Σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες καθώς και στις ΗΠΑ δεν αρέσει η πολιτική της Ρωσίας και πλέον κρατούν στο χέρι τους το κλειδί των επενδύσεων προς τη Ρωσία. Αυτή η κατάσταση βλάπτει τα συμφέροντά μας.

– Τι θα πράξει η Ρωσία;

– Δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε τις προσπάθειες αποκατάστασης της εμπιστοσύνης και δεν πρέπει να αφήσουμε αυτή την κατάσταση χωρίς να την επηρεάσουμε. Η Ε.Ε. έκανε ένα βήμα χωρίς προηγούμενο. Ποτέ δεν είδαμε χώρες που μιλούν για δημοκρατικές αρχές και ελεύθερη οικονομία, να προχωρούν στην αποξένωση κεφαλαίων άλλων κρατών. Αυτή η επανάσταση γίνεται για πρώτη φορά. Παίρνουν τα κεφάλαια που δεν τους ανήκουν. Είναι σημαντική στροφή στη νοοτροπία τους. Ολη αυτή η κατάσταση συνδέεται με τη χρηματοοικονομική, κοινωνική, αλλά και ηθική κρίση που περνάει η Δύση. Γι' αυτό προβαίνουν σε τέτοιες ενέργειες οι οποίες αλλάζουν όλη τη μορφή της διεθνούς ζωής και των διεθνών σχέσεων. Αυτή η εικόνα που έχουμε σήμερα μας δείχνει πως είναι διατεθειμένοι προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια, μη λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα κανενός. Και είναι συνέχεια της πολιτικής των τελευταίων ετών, η οποία αποτελεί συνέχεια της απόπειρας πολιτικής απορρόφησης όλων των γειτονικών χωρών προς τη Ρωσία, όλων των πρώην εταίρων της Ρωσίας.

– Πώς αποτιμάτε την πολιτική αυτή;

– Είναι ένα επικίνδυνο παιχνίδι γιατί αν αρχίζουν κάποιοι να υπονομεύουν έναν πολιτισμό με μεγάλη ιστορία και ρίζες, αυτός ο πολιτισμός διαθέτει δικλίδες τεχνολογίας και υψηλού επιπέδου δυνατοτήτων στον στρατιωτικό και εξοπλιστικό τομέα. Επομένως, με τις ενέργειές τους βάζουν σε κίνδυνο όλη την ανθρωπότητα. Για αυτό πιστεύω πως όλες οι χώρες με καθαρό μυαλό πρέπει να δουν πώς θα διορθώσουν αυτή την κατάσταση προκειμένου να μην υπάρξει επιπλέον όξυνση. Γιατί οι συνέπειες αυτής της όξυνσης δεν συμφέρουν κανέναν στον σημερινό κόσμο.

Θα συνεχίσουμε μαζί στα ενεργειακά

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Δεν θα βάλουμε όλα τα αυγά στο τουρκικό καλάθι, δηλώνει στην «Κ» ο Ισραηλινός αναλυτής και διευθυντής του «Κέντρου Στρατηγικών Μελετών Μπέγκιν - Σαντάτ», Εφρέμ Ινμπάρ, ο οποίος επισημαίνει ότι για να διαχειρισθεί την τουρκική επιθετικότητα, η Κύπρος χρειάζεται να αποκαταστήσει την οικονομία της.

– Πόσο πραγματική και μακροπρόθεσμη θα είναι η επαναπροσέγγιση Ισραήλ - Τουρκίας;

– Δεν νομίζω ότι θα δούμε πραγματική πρόοδο στις σχέσεις μας διότι η Τουρκία δεν έχει αλλάξει. Η Αγκυρα εφαρμόζει μια δική της εξωτερική πολιτική, απομακρυνόμενη από τη Δύση, και αποσκοπεί στην ανάληψη ηγετικού ρόλου στον μουσουλμανικό κόσμο. Για να υλοποιήσει αυτόν τον στόχο και να αναρριχηθεί στην ηγετική θέση την οποία προσβλέπει, της είναι πολύ χρήσιμο να επιτίθεται στο Ισραήλ.

Τη στάση του Ισραήλ αναλύει ο διευθυντής του «Κέντρου Στρατηγικών Μελετών Μπέγκιν - Σαντάτ», Εφρέμ Ινμπάρ.

– Θα συνεχίσουν σε αυτή τη γραμμή, παρά την πρόσφατη επαναπροσέγγιση;

– Βεβαίως, θα συνεχίσουν. Ο κ. Ερντογάν ανακοίνωσε ήδη ότι προτίθεται να επισκεφθεί τη Γάζα να βοηθήσει τη Χαμάς. Είναι ένα χαστούκι στο Ισραήλ, λίγες μέρες μετά την απολογία του Νετανιάχου. Και όχι μόνο αυτό, αλλά είναι και ένα χαστούκι στην Αμερική.

– Οι εξελίξεις στις σχέσεις Ισραήλ - Τουρκίας θα επηρεάσουν τη σχέση Ισραήλ - Κύπρου - Ελλάδας;

– Η σχέση μας με την Ελλάδα δεν επηρεάζεται από την πορεία των σχέσεών μας με την Τουρκία. Σας θυμίζω ότι ακόμη και τη δεκαετία του '90, όταν είχαμε πολύ στενή σχέση με την Τουρκία, επιθυμούσαμε στενές σχέσεις και με την Αθήνα. Είχαμε υπογράψει ακόμη και συμφωνία αμυντικής συνεργασίας, την οποία δεν εφάρμοσαν οι Ελληνες, όχι εμείς. Ημασταν έτοιμοι ακόμη και τότε, αλλά ο Πάγκαλος δεν ήθελε καλές σχέσεις. Ακόμη και αν βελτιωθούν πραγματικά οι σχέσεις με την Τουρκία, δεν θέλουμε να έχουμε όλα τα αυγά σε ένα καλάθι. Δεν θα τα βάλουμε όλα στο τουρκικό καλάθι. Εάν είναι αμοιβαία ωφέλιμη θα συνεχίσουμε τη σχέση αυτή με Ελλάδα και Κύπρο, ιδιαίτερα στον ενεργειακό τομέα.

– Στο διαμορφωθέν σκηνικό, το Ισραήλ θα επιλέξει να μεταφέρει το αέριό του προς την Ευρώπη μέσω Τουρκίας ή Ελλάδας;

– Από στρατηγική άποψη, θα ήταν αφελές να ισχυροποιήσουμε τον ρόλο της Τουρκίας ως ενεργειακής γέφυρας και να της αποδώσουμε ειδικό βάρος σε ό,τι αφορά την ενεργειακή τροφοδοσία της Ευρώπης. Θα ενισχύσει τη δική μας θέση εάν διοχετευθεί μέσω Κύπρου και Ελλάδας και μειωθεί έτσι η εξάρτηση της Ευρώπης από τη Ρωσία αλλά και την Τουρκία.

– Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και οι δύο χώρες;

– Δεν μπορώ να διακινδυνεύσω προβλέψεις που αφορούν οικονομικά μεγέθη. Φαντάζομαι ότι στο τέλος θα έχουμε αρκετό αέριο για πολλούς αγωγούς. Οι οικονομικοί υπολογισμοί είναι σημαντικοί, αλλά σε ό,τι αφορά τη στρατηγική διάσταση τα πράγματα είναι πολύ ξεκάθαρα.

– Πώς βλέπει το Ισραήλ ενδεχόμενη εμπλοκή της Ρωσίας στην Κύπρο;

– Η Ρωσία δεν είναι φίλη μας. Αλλά εάν ήμουν Κύπριος δεν θα στηριζόμουν στο ΝΑΤΟ για να με υπερασπισθεί. Η Μόσχα είναι καλύτερα τοποθετημένη να στηρίξει την Κύπρο έναντι της Τουρκίας. Φυσικά, η Ρωσία δεν είναι αυτή που ήταν. Δεν είναι σε θέση να διασώσει την Κύπρο. Οι Ευρωπαίοι είναι αυτοί που διασώζουν την Κύπρο. Ας μην το ξεχνάμε αυτό. Είναι ένα περίπλοκο παιχνίδι.

– Ανησυχεί το Ισραήλ για την κρίση στην Κύπρο;

– Προφανώς ανησυχούμε και θέλουμε η Κύπρος να σταθεί στα πόδια της. Δεν θέλουμε να καταρρεύσει καμία χώρα της Ευρωζώνης. Ελπίζουμε ότι οι Κύπριοι θα καταφέρουν να αποκαταστήσουν την οικονομία τους σε υγιή βάση, γιατί σε αντίθετη περίπτωση θα είναι ακόμη πιο δύσκολο να διαχειρισθούν την τουρκική επιθετικότητα.

Μοίρασμα αερίου ή διχοτόμηση, απειλεί η Τουρκία

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Σε μία περίοδο που η κυπριακή κοινή γνώμη είναι απασχολημένη με τις ραγδαίες εξελίξεις γύρω από την οικονομική κρίση, η Άγκυρα στέλνει προειδοποιήσεις στη Λευκωσία και επιμένει στις πάγιες θέσεις της σχετικά με την κυπριακή ΑΟΖ. Ο υπουργός Εξωτερικών Αχμέτ Νταβούτογλου ανέφερε ότι η Λευκωσία πλέον έχει δύο επιλογές: Τη συνεκμετάλλευση των φυσικών πόρων μαζί με τους Τουρκοκύπριους και την Τουρκία ή την τελική διχοτόμηση της νήσου. Η πρόταση-απειλή περί της δημιουργίας «δύο κρατών» ήρθε στο προσκήνιο ύστερα από πολλά χρόνια, σε μία περίοδο που η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη με τις επιπτώσεις μιας μεγάλης οικονομικής κρίσης και οι σχέσεις της Τουρκίας με το Ισραήλ έχουν μπει πλέον στην τροχιά της ομαλοποίησης και της αποκατάστασης.

Λίγα μόλις εικοσιτετράωρα μετά την επίσημη απολογία του Τελ Αβίβ στην Άγκυρα σχετικά με την αιματηρή επίθεση του ισραηλινού στρατού στο τουρκικό καράβι «Μαβί Μάρμαρα», η τουρκική πλευρά έστειλε αυστηρές προειδοποιήσεις στη Λευκωσία. «Έχουμε μπροστά μας τρεις δρόμους», υπογράμμισε χαρακτηριστικά την προηγούμενη εβδομάδα ο κ. Νταβούτογλου σε ό,τι αφορά το μέλλον της κυπριακής ΑΟΖ. Ο ίδιος πρόσθεσε τα εξής: «Θα πρέπει να επιταχυνθεί η αποστολή των Ηνωμένων Εθνών και οι πλευρές θα πρέπει να συναντηθούν το ταχύτερο δυνατόν, να συζητήσουν για μία ουσιαστική λύση και οι ενεργειακές πηγές θα πρέπει να γίνουν πηγές της νέας Ενωμένης Κύπρου. Εάν αυτό δεν γίνεται τότε οι δύο πλευρές θα πρέπει να συστήσουν μία κοινή επιτροπή και θα πρέπει να διοικήσουν από κοινού τη διαπραγμάτευση και την εξόρυξη. Η πηγή που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να μπλοκαριστεί σε έναν λογαριασμό και μετά την ειρήνη να χρησιμοποιηθεί για το χρονοδιάγραμμα ειρήνης. Σε περίπτωση που οι Ελληνοκύπριοι δεν συμφωνήσουν με αυτές τις δύο προτάσεις, είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε και για τη λύση των δύο κρατών».

Οι επισημάνσεις του κ. Νταβούτογλου βρέθηκαν στο προσκήνιο της τουρκικής επικαιρότητας, τη στιγμή που η τουρκική κοινή γνώμη είχε στραμμένη την προσοχή της στο μέλλον των σχέσεων Τουρκίας – Ισραήλ και στην τουρκική Πρωθυπουργία έλαβαν χώρα σημαντικές συναντήσεις και συζητήσεις για το μέλλον της ανατολικής Μεσογείου. Την προηγούμενη εβδομάδα, ο πρωθυπουργός της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν συναντήθηκε με τον «πρωθυπουργό» των κατεχομένων Ιρσέν Κιουτσούκ. Για πρώτη φορά, η τουρκική πλευρά συζήτησε το μέλλον του Κυπριακού, της κυπριακής ΑΟΖ και την κυπριακή οικονομική κρίση με τον κ. Κιουτσούκ και όχι τον ηγέτη της τ/κ κοινότητας, Ντερβίς Έρογλου. Οι δυο πλευρές εστίασαν στην εντατικοποίηση και την ολοκλήρωση των συνομιλιών μέχρι το 2015. Η συνάντηση Ερντογάν – Κιουτσούκ δεν βρήκε μεγάλο αντίκτυπο στον τουρκικό Τύπο, ο οποίος την προηγούμενη εβδομάδα απέδωσε ιδιαίτερη σημασία στην αποκατάσταση των σχέσεων Άγκυρας – Τελ Αβίβ. Σύμφωνα με τους Τούρκους αναλυτές, η συγκεκριμένη εξέλιξη σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας περιόδου στην ανατολική Μεσόγειο.

Την αντίδραση της Λευκωσίας προκάλεσαν οι δηλώσεις του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών περί δημιουργίας δύο κρατών στην Κύπρο και συνεκμετάλλευσης του φυσικού πλούτου.

Η απάντηση της Λευκωσίας

«Ο φυσικός πλούτος της Κύπρου, περιλαμβανομένων και των υδρογονανθράκων, ανήκει στο μόνο κράτος στην Κύπρο, την Κυπριακή Δημοκρατία, και το σύνολο του κυπριακού λαού» ήταν η απάντηση του υπουργού Εξωτερικών Ιωάννη Κασουλίδη στις δηλώσεις του τουρκικού ΥΠΕΞ.

«Η Κυπριακή Κυβέρνηση επιθυμεί και επιδιώκει λύση του κυπριακού προβλήματος το συντομότερο δυνατό μέσω διαπραγματεύσεων στη βάση και σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών», αναφέρει ο κ. Κασουλίδης, τονίζοντας ότι με τη λύση του Κυπριακού, ο φυσικός πλούτος της Κύπρου, περιλαμβανομένων και των υδρογονανθράκων, θα παραμείνει στην ιδιοκτησία του κυπριακού κράτους όπως αυτό θα μετεξελιχθεί με τη λύση και στον κυπριακό λαό ο οποίος αποτελείται από τις δύο κοινότητες της Κύπρου, χωρίς να περιλαμβάνονται οι έποικοι. Ο κ. Κασουλίδης παρέπεμψε στο Σύνταγμα του '60 λέγοντας ότι «ιι τουρκικές αναφορές σε δύο λαούς, σε συνιδιοκτησία του νησιού, σε ισομερή διαμοιρασμό των υδρογονανθράκων και σε δύο κράτη στην Κύπρο συνιστούν άρνηση και παραβίαση των όσων η ίδια εγγυήθηκε».

09-PARASKHNIO_KATHI 3/30/13 1:22 AM Page 9

Μπήκαμε στην εποχή των λιστών και των λιστών

Η λίστα και το δάσος

Δεν φανήκαμε πιο ψύχραιμοι οι Κύπριοι, μόνο την ημέρα που ξανάνοιξαν οι τράπεζες, φανήκαμε πιο ψύχραιμοι –ιδιαίτερα έναντι των εν Ελλάδι ΜΜΕ– και με τις λίστες των πολιτικών των οποίων οι τράπεζες διέγραψαν χρέη. Πρωτίστως θα πρέπει να πούμε ότι η συγκεκριμένη λίστα κατασκευάστηκε προ πολλού και ατύπως από μια πάλαι ποτέ κραταιή ομάδα της Κεντρικής Τράπεζας. Για να είμαστε καθαροί, τότε τον Δημητριάδη ουδείς τον γνώριζε. Κατασκευάστηκε λοιπόν η λίστα και μπήκε στον οπλοβαστό. Ανασύρθηκε όταν κάποιοι εξοργίστηκαν επειδή φαγώθηκε... το καρυδάκι από την Τράπεζα Κύπρου. Θέλοντας λοιπόν να τιμωρήσουν το ΑΚΕΛ, έβγαλαν στη φόρα το απόσπασμα εκείνο που αφορούσε επιχειρήσεις που είχαν σχέση με το κόμμα και τους διακανονισμούς που είχαν γίνει. Ο Ιανός είχε δει τη λίστα και έγραψε γι' αυτήν εδώ και μερικούς μήνες, υποσχεθήκαμε μάλιστα να την δημοσιεύσουμε αν βρίσκαμε το αυθεντικό έγγραφο, με σφραγίδες και υπογραφές. Κάτι τέτοιο φυσικά δεν υπάρχει, διότι η λίστα κατασκευάστηκε σαν απότοκο της εκδικητικής μανίας κάποιων διαπλεκομένων που τους πήραν το γλυκό με το οποίο «αναγιώνουνταν» έτη και έτη. Τώρα μέσα στη δίνη της σκανδαλολογίας η λίστα έγινε κόλλυβα και κυκλοφόρησε, παρ' όλο που δεν «αποκαλύφθηκαν», όπως είδαμε, όλα τα ονόματα... και όλες οι τράπεζες! Όπως και να έχει το πράγμα, η στήλη πιστεύει ότι η συγκεκριμένη λίστα είναι ένα προπέτασμα καπνού που έκρυψε το δάσος και άφησε μόνο να φανεί ένα ισχνό δεντράκι. Ελπίζουμε ότι η Ερευνητική Επιτροπή που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο θα μας αποκαλύψει όλο το δάσος και οι ξυλοκόποι θα μαζέψουν όλους τους κακούς λύκους και θα τους στείλουν εκεί που πρέπει.

Back to the future

Ένα σκληρό πόκερ, όπως λέει και ο φίλτατος Γιαννάκης Καρεκλάς, παίζεται τώρα στο κυπριακό τοπίο με επίκεντρο το ευρώ και την προσπάθεια των εδώ και δεκαετίες ευνοούμενων του τραπεζικού κατεστημένου να μας πάνε πίσω στη λίρα. Πετυχαίνοντας κάτι τέτοιο, αντιλαμβάνεστε ότι θα επαναπατρίσουν νόμιμα τα εκατομμύρια που έχουν στοιβάξει στην αλλοδαπή, τα οποία αυτόματα θα πολλαπλασιαστούν, λόγω πληθωρισμού. Έτσι, όχι μόνο θα βγάλουν την όποια χασούρα από το κούρεμα, αλλά δεν θα αφήσουν να φανούν οι μεγάλες μαύρες τρύπες που έχουν με τα υπέρογκα δάνειά τους, κυρίως στην Τράπεζα Κύπρου, που τόσα χρόνια την είχαν για παγκάρι και οι ίδιοι ήσαν επίτροποι... Έχοντας αυτό το πλάνο στη μέσα τσέπη των σακακιών τους, πηγαινοέρχονται στο Προεδρικό και ασκούν πιέσεις για επιστροφή «στις παλιές καλές εποχές της λίρας». Μάλιστα, αν κάτι τέτοιο γίνει εφικτό, θεωρούν αυτονόητο ότι ο «άτακτος» Πανίκος Δημητριάδης δεν θα είναι εκείνος που θα μας πάει στη λίρα. Εκεί θέλουν κάποιον δικό τους, δοκιμασμένο, που θα τους φτιάξει σκάλες από λίρες για να ανεβούν ξανά στα βάθρα της δόξας τους και να συνεχίσουν το επιχειρηματικό και ενίοτε και φιλανθρωπικό τους έργο. Καημένη Κύπρος, τι έχεις ακόμα να τραβήξεις...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Έντιμοι... εξουσιαστές, μην τους μετατρέψετε σε βασικά πρόσωπα της τραγωδίας.

Υπάρχει και φως

Μέσα σε αυτό το ανατριχιαστικό παίγνιο των πανίσχυρων και αδίστακτων επιχειρηματιών, που τώρα μάλιστα άρχισαν να σκέφτονται ότι ίσως να βολεύει και μια λύση του Κυπριακού, με τη λίρα μας να ακουμπά στις πλάτες της τουρκικής λίρας και των μεγάλων επιχειρηματιών της Πόλης, υπάρχουν και πολίτες, πολλοί μάλιστα, που βλέπουν την κωλοσυρμαθκιάν της κουφής και δεν το βάζουν κάτω: Έτσι η «Πρωτοβουλία για την παραμονή της Κύπρου στην Ε.Ε. και στο ευρώ» είναι ήδη πραγματικότητα. Ιδού μια σύντομη παρέμβασή τους: «Ας μην επιτρέψουμε στον λαϊκισμό και τον ανέξοδο πατριωτισμό να πάρουν κεφάλι. Αποφύγαμε το ενδεχόμενο της άτακτης χρεοκοπίας. Τίποτα όμως δεν έχει κερδηθεί οριστικά. Ο επόμενος καιρός θα είναι δύσκολος και επικίνδυνος. Το γενικό βιοτικό επίπεδο θα μειωθεί, άνθρωποι θα χάσουν τη δουλειά τους, επιχειρήσεις θα κλείσουν. Η εποχή της (όποιας και για όσους) αμεριμνησίας έχει τελειώσει. Θα χρειαστεί να στηρίξουμε δομές αλληλοβοήθειας. Να προσπαθήσουμε να φέρουμε τον ορθολογισμό σε κάθε πολιτική συζήτηση, σε όλα τα περιβάλλοντα που κινούμαστε (πάντα αναστοχαζόμενοι και με συνεχή ενημέρωση και μελέτη). Στις μελλοντικές προκλήσεις σχετικά με την οικονομία, την ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου, αλλά και τη λύση του Κυπριακού, θα πρέπει η φωνή μας να μπορεί να ακουστεί. Επιλέγουμε όμως αυτή την κατεύθυνση ως την ικανή να μας κρατήσει εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρώ, ως τη μόνη προϋπόθεση για μελλοντική ανάκαμψη. Από τη στιγμή μάλιστα που, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, με τη συμφωνία διασφαλίζονται οι μικροκαταθέτες, η περαιτέρω ολιγωρία ενέχει περισσότερο ρίσκο παρά πιθανά οφέλη. Με την άτακτη χρεοκοπία αυτά που θα χάσει η πλειονότητα των ανθρώπων που διαμένουν στην Κύπρο είναι ασύγκριτα περισσότερα από αυτά που θα χαθούν εντός μηχανισμού στήριξης. Καλή δύναμη!».

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Πανίκος Δημητριάδης

Μου θυμίζει τη «Σιωπή των Αμνών» που επαναλαμβάνεται εν έτει 2013. Άρον άρον σταυρώστε τον μήπως σωθούν αυτοί που μας βούλιαξαν.

Πρόταση νόμου

Πρόταση νόμου βρίσκεται στα σκαριά, με την οποία θα απαγορεύεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να δεσμεύει «κρατική περιουσία» χωρίς τη σύμφωνο γνώμη της Βουλής των Αντιπροσώπων. Μάλιστα, όπως πληροφορείται ο Ιανός, η συγκεκριμένη πρόταση θα υπερψηφιστεί. Και το παρασκήνιο της υπόθεσης έχει να κάνει με την Τρόικα, το Μνημόνιο και το φυσικό αέριο. Με λίγα λόγια, να μην μπορεί η κυβέρνηση να «δεσμεύσει» τα τεμάχια της ΑΟΖ χωρίς τη σύμφωνο γνώμη της Βουλής. Να το θυμάστε. Εάν κατατεθεί η πρόταση, αυτό το θέμα θα το βρούμε λίαν συντόμως μπροστά μας στην περίπτωση που προκύψει κάποια στιγμή το ερώτημα λίρα ή ευρώ.

Απορία

Μέχρι σήμερα δεν μας εξήγησε κανένα σύμβουλος και συμβουλάτορας του Προέδρου Αναστασιάδη το εξής: Ο Νίκος γιατί άφησε το πλάνο του, το οποίο έλεγε προεκλογικά ότι είχε, και έπιασε άλλους δρόμους; Θυμάστε τι έλεγε; Ότι έχει έτοιμα δύο δανειάκια έτσι ώστε να έχει χρόνο μπροστά του να διαπραγματευτεί «με άνεση» το Μνημόνιο. Τελικά τι έγινε Νικ; Δύο τινά μπορούν να συμβαίνουν: είτε μας δούλευες ψιλό γαζί είτε κάποια «κοπέλια πανέξυπνα» σε έπεισαν να ακολουθήσεις την οδό «της απευθείας διαπραγμάτευσης»!

Εκλογές σε Πινδάρου

Τώρα που το σκέφτομαι, τι γίνεται με εκείνες τις εκλογές στον ΔΗΣΥ; Ο άλλος, ο Ταλιαδώρος (όχι της ΟΕΛΜΕΚ), επιμένει να αναμετρηθεί με τον Αβέρωφ; Κάτσε μάνα μου κι εσύ στα βραστά σου. Έτσι καιρούς, με τόση απογοήτευση στους Συναγερμικούς από το πρώτο 20ήμερο του Νίκου, άλλο που δεν θέλουν να τρέχουν για εκλογές.

Ο Νικόλας

Πού χάθηκε αυτός ο Νικόλας; Ένας είναι ο Νικόλας, μη ρωτάτε επίθετα. Λέτε να έχασε πολλά λεφτά από το κλείσιμο της Λαϊκής; Πάντως ο Ιανός ξέρει ότι αρκετά λεφτά έχασε η Αναστασία. Πλάκα-πλάκα, ασχέτως οικονομικού εκτοπίσματος, το να ξυπνάς μια μέρα και να σου λένε ότι «σφύρισαν» οι οικονομίες σου, είναι μεγάλο σοκ.

Υφυπουργεία

Άσχετο. Κύριε Πρόεδρε, εκείνα τα υφυπουργεία που λέγατε, πότε θα γίνουν τελικά;

Μείωση μισθού

Πρόεδρε, ένα μπράβο όμως στο δίνει ο Ιανός. Που έκοψες 20% από τους μισθούς των υπουργών και 25% από τον δικό σου. Αλλά έχει πολλά ακόμη να κόψεις: τηλεφωνήματα, αυτοκίνητα και διάφορα άλλα «αξεσουάρ και ωφελήματα» γενικών διευθυντών, υπουργών, επιτρόπων. Προχωρήστε και σε αυτά.

Οι ευθύνες και ο Νικ

Τι είπε ο Νικ; Μας διαβεβαιώνει ότι θα αποδοθούν ευθύνες; Χα. Γελάσαμε. Εδώ Πρόεδρε έχεις στο τιμόνι της οικονομίας τον άνθρωπο που παρέλαβε τη Λαϊκή με 2,5 δισ. ELA και την παρέδωσε με 9 δισ. ευρώ ELA. Και τον βάλατε και υπουργό. Και γίνεται και έρευνα και βρίσκεται ακόμη υπουργός... Θέλετε κάθαρση; Αρχίστε πρώτα από τα του οίκου σας...

Μείωση ρεύματος

3% σκέφτεται η ΑΗΚ να μειώσει το ρεύμα ως ένδειξη «συμπόνιας» προς τους Κύπριους πολίτες. Αυτά είναι κουβέντες. Θέλετε να κάνετε κοινωνικό έργο; Να καλέσει η κυβέρνηση την ΑΗΚ να προχωρήσει σε 20 με 30% μείωση στους λογαριασμούς για τους επόμενους έξι μήνες. Δεν λέμε να χαριστούν τα ποσά. Θα εξοφληθούν σε 24 μηνιαίες δόσεις μετά τους έξι μήνες. Σκεφτείτε το, γίνεται!

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΒΟΛΕΣ

Διώξτε τους οικονομολόγους και φέρτε ψυχολόγους

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

- **Ο μύθος** με την πανούκλα, λέει ότι η φοβερή αρρώστια αποφάσισε να μπει σε μία πόλη και να πάρει τις ψυχές χιλίων ανθρώπων. Μπήκε, έκανε τη δουλειά της, αλλά φεύγοντας, έχει στο σακί της τις ψυχές πέντε χιλιάδων ανθρώπων. Αιτία ο πανικός, που προκάλεσε η πανούκλα στο διάβα της. Ο μύθος επαναλαμβάνεται διαχρονικά και φαίνεται ότι ανώριμες οι Πολιτείες δεν μαθαίνουν με τίποτα. Αιτία η απουσία τρόπων χειρισμού των κρίσεων και κυρίως η αντικατάσταση της εμπεριστατωμένης και αξιόπιστης πληροφόρησης από τις φήμες και το «ράδιο αρβύλα».
- **Το 1974** χάσαμε την Αμμόχωστο, ίσως και τη μισή Μεσαορία, από τον φόβο και τις φήμες. Ο στρατός και ο κόσμος δικαιολογημένα εγκατέλειψαν την περιοχή, αφού δεν γνώριζαν ούτε τις κινήσεις των εισβολέων ούτε βεβαίως την κατάσταση στο εσωτερικό του νησιού.
- **Τα ίδια** με την απάτη του χρηματιστηρίου, όπου οι αρμόδιοι υπουργοί έλεγαν ότι δεν τους αφορούν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, την ώρα που λάμβανε χώρα μια τεραστίων διαστάσεων απάτη. Και πάλι όλα κινούνται στη σφαίρα των φημών, των περίφημων tips, τα οποία κατάκλυζαν παράνομα τις εφημερίδες και τις τηλεοράσεις.
- **Τα ίδια** με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, όπου η κυβέρνηση ήταν απούσα για μία περίπου εβδομάδα. Στην πρώτη κρίσιμη μέρα, οι φήμες πηγαινοέρχονταν, αφού μόνο το απόγευμα άρχισε η μαζική είσοδος στα Κατεχόμενα.
- **Τα ίδια** με την τραγωδία της «Helios» όπου ο αρμόδιος υπουργός έδιδε συνέντευξη Τύπου μαζί με τον πρόεδρο της εταιρείας, δίδοντας στην ουσία συγχωροχάρτι στο έγκλημα. Άσε τις εγκληματικές μεταδώσεις πληροφοριών.
- **Τα ίδια** και χειρότερα με τη φονική έκρηξη στο Μαρί, όπου η κυβέρνηση ήταν στην ουσία απούσα από τον πόνο των συγγενών των θυμάτων.
- **Η ιστορία** επαναλήφθηκε και στις δύο τελευταίες «διαβολοβδομάδες» στη διάρκεια των οποίων διαλύθηκαν ουσιαστικά οι δύο μεγαλύτερες τράπεζες, υπό τον φόβο της πτώχευσης όλου του κράτους. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος και οι υπουργοί «λούφαξαν», αφήνοντας μερικούς βουλευτές και δεκάδες λεγόμενους οικονομολόγους, να σκορπούν νυχθημερόν τον πανικό στους πολίτες. Μπορεί να είναι απόλυτα δικαιολογημένη, αφού οι διαπραγματεύσεις και οι εκβιασμοί ήταν ατέλειωτοι. Ωστόσο, μπορούσε να χαθούν τα πάντα, αφού μια έκρηξη, αφού το «κοινωνικό μπαλόνι» ήταν φουσκωμένο σε εξαιρετικά επικίνδυνα επίπεδα.
- **Στα σύγχρονα** κράτη, η αντιμετώπιση των κρίσεων, των θεομηνιών και άλλων τραγικών γεγονότων, αντιμετωπίζεται από ειδικά εκπαιδευμένους ανθρώπους, δηλαδή από ομάδες διαχείρισης κρίσεων. Αυτές οι ομάδες έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα να ετοιμάζουν σενάρια, για την επικοινωνιακή διαχείριση κάθε απόφασης που λαμβάνεται. Και στην ώρα της κρίσης, είναι οι πρώτοι που ρίχνονται στην πρώτη γραμμή της μάχης. Σε αυτή την ομάδα, υπάρχουν επικοινωνιολόγοι, δημοσιογράφοι, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι και άλλοι πολλοί. Μάλιστα, λένε στα ανώτατα δώματα της εξουσίας, ότι πρώτα οι πολιτικοί πρέπει να σκέφτονται τι θα δηλώσουν στα Μέσα Ενημέρωσης και μετά να λαμβάνουν αποφάσεις, πώς θα αντιμετωπίσουν μια κρίση. Είναι καιρός το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, να αλλάξει ρόλο και κάποιοι πραγματικά έξυπνοι λειτουργοί –δεν αποτελεί υποτίμηση των εργαζομένων– να εκπαιδευτούν για τον χειρισμό κρίσεων. Ομάδα επικοινωνίας θα πρέπει να γίνει στην Κεντρική Τράπεζα, στη Βουλή, αλλά κυρίως στο Υπουργείο Άμυνας, το οποίο περί άλλων τυρβάζει.
- **Ο Κύπριος** πολίτης βιώνει σήμερα ακόμη ένα «θάνατο» σε μια σειρά από ατιμώρητους «θανάτους» που βιώνει μετά το 1974. Η διαδικασία του πένθους, όπως λένε οι ψυχολόγοι έχει τρία στάδια. Το πρώτο της άρνησης της αποδοχής του θανάτου, το δεύτερο της οργής και το τρίτο της συνειδητοποίησης της απώλειας. Σήμερα η κοινωνία βρίσκεται στο στάδιο της άρνησης, αφού ακόμη δεν αντιλήφτηκε ότι θα εκτοξευτεί η κατάρα της ανεργίας, ότι θα μειωθούν περαιτέρω μισθοί και ωφελήματα και κυρίως ότι ενδεχομένως θα «χαθεί» η νέα γενιά, η οποία θα αναζητήσει ένα καλύτερο μέλλον στο εξωτερικό.
- **Οι παλιοί** λένε ότι ο Κύπριος είναι όπως το κυπριακό γαϊδούρι. Αντέχει απίστευτο βάρος, ανέχεται τις κακουχίες και δεν διαμαρτύρεται. Ωστόσο, όταν ξεπεράσει τα όριά του, τότε αλίμονο σε όποιον βρεθεί πίσω του. Οι κλωτσιές του είναι θανατηφόρες. Ελπίζουμε τις επόμενες μέρες η αναμενόμενη οργή, να μη μετατραπεί σε τραγικές πράξεις. Είναι καλό τις επόμενες μέρες, να αποσυρθούν από τις τηλεοράσεις οι οικονομολόγοι και να τρέξουν οι ψυχολόγοι, για να δώσουν θάρρος και ελπίδα σε ένα λαό που βυθίστηκε στο άγχος και τον πανικό. Εδώ έχει να προσφέρει πολλά και η Εκκλησία, με τον παρηγορητικό και σωτήριό της λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

10-EPISTOLES_KATHI 3/29/13 9:58 PM Page 10

Ο λαός δίνει μαθήματα

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Η αξιοπρέπεια, η σοβαρότητα και η στωικότητα με την οποία αντιμετώπισε ο Κύπριος την οικονομική κατάσταση που έχει προκύψει και ιδιαίτερα η συμπεριφορά του την πρώτη μέρα επαναλειτουργίας των τραπεζικών ιδρυμάτων, μετά από δώδεκα ημέρες αδράνειας, δίνει σε όλους μας ένα μεγάλο μάθημα. Πρωτίστως, όμως, το μάθημα αυτό πρέπει να το πάρουν οι πολιτικοί και να συνειδητοποιήσουν ένα πράγμα: ότι τα κόμματα υπάρχουν για να εξυπηρετούν τους πολίτες και τη δημοκρατία και όχι για να εξυπηρετούνται οι ηγέτες και οι βαθμούχοι από τον λαό. Επομένως, ας κάνουν πως δεν άκουσαν ποτέ τη συμβουλή του τέως Προέδρου «το κόμμα και τα μάτια σας», γιατί ο ίδιος αυτό έκανε και είδαμε πού φτάσαμε. Αυτό ισχύει για όλα τα κόμματα, γιατί έστω και αν δεν την διατύπωσαν άλλοι κομματάρχες, στην πράξη αυτό κάνουν. Το μάθημα, λοιπόν, που βγαίνει από την άψογη συμπεριφορά των Κυπρίων είναι πως χωρίς Κύπρο δεν υπάρχουν κόμματα, άρα «την Κύπρο και τα μάτια σας».

Ο Κύπριος δείχθηκε ανώτερος από τους ηγέτες του. Για να μπορέσουν οι ηγέτες του να τον φτάσουν, πρέπει να αποδείξουν ότι τους ενδιαφέρει το συμφέρον της πατρίδας και όχι το μικροκομματικό τους συμφέρον. Έχουμε πλέον βαρεθεί να μετρούμε τις ζημιές μας. Και τούτο επειδή ως λαός είμαστε, όπως το έχουμε ξαναγράψει, προκομμένοι. Μπορεί και αυτό να είναι αποτέλεσμα της ανοχής που δείχνουμε σε όλα σχεδόν τα ζητήματα, αλλά έτσι έχουμε επιβιώσει ώς σήμερα. Εξάλλου, η ανοχή ας μη μας διαφεύγει πως είναι μια από τις σημαντικότερες αρετές. Αν δε οι ηγέτες αξιοποιούσαν τις αρετές του λαού, οι οποίες βγήκαν τόσο εύκολα και πλουσιοπάροχα στην επιφάνεια, δεν θα φτάναμε ώς εδώ. Αυτό που απαιτείτο ήταν σεβασμός προς τον λαό και σωστή καθοδήγηση.

Ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα ενός ηγέτη είναι να λέει την αλήθεια. Δεν έχει σημασία πόσο πικρή μπορεί να είναι. Έτσι, όταν τα οικονομικά ενός κράτους δεν επιτρέπουν την παροχή αυξήσεων, ο ηγέτης θα πρέπει να το λέει. Όταν ο ηγέτης βλέπει πως ο λαός ξεφεύγει και κάνει σπατάλες που δεν ανταποκρίνονται ούτε στο οικονομικό του επίπεδο ούτε και στην κουλτούρα του, ο ηγέτης έχει υποχρέωση να το πει και να λάβει τα μέτρα του. Όταν κάποιοι φοροδιαφεύγουν, ο ηγέτης έχει υποχρέωση να κινήσει τις διαδικασίες για την ανακοπή του φαινομένου. Μόνο η ευνομία μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη είναι η σημαντικότερη αρετή κάθε πολιτισμένης κοινωνίας.

Ένας από τους παράγοντες που συνέτειναν ώστε ο λαός να συμπεριφερθεί με τόση ωριμότητα ήταν και η ενημέρωση. Μπορεί συχνά να κατηγορούμε όλοι μας τα κανάλια για τη συμπεριφορά τους και τις χαμηλού επιπέδου εκπομπές τους, αλλά θα πρέπει όλοι να παραδεχτούμε ότι αυτές τις μέρες τα κανάλια συμπεριφέρθηκαν υπεύθυνα. Το γεγονός ότι φιλοξένησαν στις εκπομπές τους σοβαρούς ομιλητές, οι οποίοι από τη θέση τους στο οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και ακαδημαϊκό πεδίο έκαναν πολύ καλές αναλύσεις των τραγικών γεγονότων, δείχνει ότι στην Κύπρο υπάρχουν άνθρωποι τους οποίους μπορείς να εμπιστευθείς. Είναι όλοι αυτοί που με τη συνετή στάση τους (οι εξαιρέσεις επιβεβαιώνουν τον κανόνα) έδωσαν το πλαίσιο της συμπεριφοράς που αναμενόταν να ακολουθήσει ο λαός. Ο οποίος, βλέποντας τη σοβαρότητα των πραγμάτων, αντέδρασε με νηφαλιότητα.

Εδώ, θα πρέπει να πούμε και το εξής: ο λαός φάνηκε να είναι ενημερωμένος, επειδή το θέμα άπτεται της επιβίωσής του.

Δυστυχώς, όμως, δεν δείχνουμε πάντοτε την ίδια σπουδή για ενημέρωση. Είμαστε από τους τελευταίους λαούς σε ανάγνωση εφημερίδων και γενικά σε ενημερότητα για όσα συμβαίνουν γύρω μας. Αρνητικό αποτέλεσμα της μη ενημερότητας είναι συνήθως η απώλεια της επαφής με την πραγματικότητα. Μιας μορφής απώλεια επαφής με την πραγματικότητα είναι και αυτό που έχει συμβεί. Πετούσαμε στα σύννεφα και νομίζαμε πως αυτή είναι και η πραγματικότητά μας.

Το τελευταίο πράγμα που θα ήθελε να δει αυτός ο λαός είναι να μείνουν ατιμώρητοι οι υπαίτιοι αυτής όλης της καταστροφής. Επιστρέφω, λοιπόν, στα κόμματα, για να υποβάλω τα δύο σημαντικότερά τους καθήκοντα αυτή τη στιγμή: από τη μια να δείξουν την υπευθυνότητα που χρειάζεται, για να ορθοποδήσει η οικονομία, και από την άλλη να έχουν το θάρρος να αποδεσμευτούν από πρόσωπα που ανήκουν στις τάξεις τους και τα οποία πρόδωσαν τις προσδοκίες του λαού. Αν καλύψουν εκείνους που δεν είχαν τη σωφροσύνη και το ήθος να σεβαστούν τους κόπους του λαού, το κακό θα επαναληφθεί, γιατί η ατιμωρησία γεννά την ασυδοσία.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Σειρά της Τουρκίας να εφαρμόσει ενεργειακά ΜΟΕ

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Βρετανικοί κύκλοι διαρρέουν στα κυπριακά ΜΜΕ ιδέες για ενεργειακά Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ). Στόχος κατά τους εμπνευστές τους η αποφυγή θερμών επεισοδίων ή άλλων ατυχημάτων στην κυπριακή ΑΟΖ. Είχε προηγηθεί, τον Απρίλιο του 2012, η δημοσιοποίηση παρόμοιων ιδεών από το International Crisis Group (ICG). Και σε εκείνα τα ΜΟΕ η βασική ιδέα ήταν η ίδια: Η αποδοχή από την πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) του διαμοιρασμού των υδρογονανθράκων έναντι της απόσυρσης των τουρκικών απειλών.

Θα ήθελα να επισημάνω στους αυτόκλητους μεσολαβητές ότι η ΚΔ έχει εδώ και χρόνια προχωρήσει σε μία σειρά από ΜΟΕ και άλλες χειρονομίες καλής θέλησης προς την Τουρκία και τους Τ/κ. Όμως αυτά δεν έτυχαν της αντίστοιχης ανταπόκρισης και θετικής ανταπόδοσης. Ποια είναι αυτά; Κατά πρώτο η ΚΔ προχώρησε σε σχεδιασμό θαλάσσιων οικοπέδων μόνο στο νότιο τμήμα της ΑΟΖ. Η κίνηση αυτή έγινε συνειδητά ώστε να αποφευχθούν τριβές τόσο με την Τουρκία όσο και με τους Τ/κ. Στην ουσία λήφθηκε, χωρίς βέβαια να γίνεται δεκτή, η θέση της Άγκυρας ότι η Τουρκία έχει συμφέροντα στις θάλασσες δυτικά του μεσημβρινού 32ο 16΄ 18΄΄ Ε, δηλαδή δυτικά του Ακάμα. Αντιστοίχως, δεν σχεδιάστηκαν οικόπεδα βορείως της Αμμοχώστου ώστε να μην υπάρξουν τριβές με τους Τ/κ. Πώς αντέδρασε η Τουρκία; Αντί να το σεβαστεί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το αναγνωρίζει, προχώρησε σε τραμπουκισμούς. Πολεμικά της σκάφη παρενόχλησαν τα ερευνητικά σκάφη που η ΚΔ απέστειλε για έρευνες. Διεξήγαγε επίσης πάμπολλες ναυτικές ασκήσεις εντός των κυπριακών οικοπέδων. Απέστειλε δικά της ερευνητικά σκάφη τα οποία διεξήγαγαν παράνομες έρευνες στα κυπριακά τεμάχια. Συστηματικά απειλεί και εκβιάζει τις ξένες εταιρείες για να μην συμμετέχουν στους κυπριακούς διαγωνισμούς. Τελευταίο παράδειγμα τα μέτρα κατά της ιταλικής ΕΝΙ. Τέλος, υπέγραψε με το ψευδοκράτος συμφωνία οριοθέτησης με την οποία διεκδικούν τμήματα της κυπριακής ΑΟΖ. Οι σχετικοί χάρτες που τη συνοδεύουν δεν έχουν καμία νομική βάση ή και λογική.

Πέραν αυτού του ΜΟΕ η ΚΔ προχώρησε και σε ένα άλλο εξίσου σημαντικό. Αυτό δεν είναι άλλο από τις τρεις συμφωνίες οριοθέτησης της κυπριακής ΑΟΖ με την Αίγυπτο, τον Λίβανο και το Ισραήλ. Με τις συμφωνίες αυτές έχει προικιστεί η μελλοντική κυπριακή ομοσπονδία με τεράστιες θαλάσσιες περιοχές οι οποίες διαθέτουν σημαντικά κοιτάσματα. Αν υιοθετείτο η τουρκική θέση, που σημειωτέον συγκρούεται με το δίκαιο της θάλασσας, ότι τα νησιά δεν έχουν ΑΟΖ αλλά μόνο χωρικά ύδατα τότε οι περιοχές αυτές θα διαμοιράζονταν μεταξύ Τουρκίας και των νοτίων γειτόνων μας. Η επιτυχία αυτή ωφελεί έμμεσα και την ίδια την Τουρκία, αφού ενισχύει την ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή. Αναμέναμε από την Τουρκία να χαιρετίσει αυτή μας την επιτυχία. Αντί αυτού η Τουρκία συνεχίζει να παρεμβάλει εμπόδια και να υποσκάπτει την ολοκλήρωση και εφαρμογή τους. Ένα τρίτο ΜΟΕ ήταν η πολιτική δέσμευση της ΚΔ ότι μετά τη λύση και οι Τ/κ θα μπορούν να απολαμβάνουν τα οφέλη από την αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων της χώρας μας. Η πολιτική απόφαση για υιοθέτηση του νορβηγικού μοντέλου περιλαμβανόμενης και της διοχέτευσης τμήματος των εσόδων από τους υδρογονάνθρακες στο ταμείο για τις μελλοντικές γενιές αποτελεί εγγύηση ότι και οι νέες γενιές των Τ/κ θα μπορέσουν να επωφεληθούν. Το τέταρτο ΜΟΕ από κυπριακής πλευράς ήταν η αποδοχή στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων της αρχής ότι η διαχείριση των εθνικών πόρων θα παραμείνει στην αρμοδιότητα της κεντρικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Το πέμπτο ΜΟΕ ήταν η δέσμευση της ΚΔ για άρση του βέτο της σε ό,τι αφορά το άνοιγμα του κεφαλαίου της ενέργειας, αν η Τουρκία αντιστοίχως προχωρούσε σε τερματισμό των απειλών της στα θέματα της ΑΟΖ. Τέλος, η ΚΔ με πρωτοβουλία της πρώην υπουργού Εμπορίου Πραξούλας Αντωνιάδου ενημέρωσε τ/κ πολιτικά κόμματα για την πορεία των ενεργειακών της πρωτοβουλιών.

Αναμένουμε από τους διεθνείς μεσολαβητές όπως προτρέψουν την Τουρκία να προχωρήσει σε ανταπόδοση με δικά της ενεργειακά ΜΟΕ. Αυτά θα μπορούσαν να είναι για παράδειγμα ο τερματισμός των απειλών προς τις ξένες εταιρείες, η μη διεξαγωγή νέων ερευνών στα κυπριακά οικόπεδα καθώς επίσης και η μη υπόσκαψη των διμερών συμφωνιών της ΚΔ με τις γειτονικές της χώρες. Η υλοποίηση των πιο πάνω, ενώ δεν αναγνωρίζει στην ΚΔ τα κυριαρχικά της δικαιώματα θα μπορούσε να αλλάξει δραματικά το κλίμα και να επιτρέψει και την άρση του κυπριακού βέτο για το κεφάλαιο της ενέργειας.

Εάν όλα τα πιο πάνω υλοποιηθούν τότε και μόνο τότε θα μπορούσαμε να εξετάσουμε την έναρξη συζητήσεων και ενδεχόμενη συμφωνία πρόσθετων και αμοιβαίων ενεργειακών ΜΟΕ. Ένα τέτοιο μέτρο θα ήταν η έναρξη μέσω τρίτων δύο παράλληλων διαλόγων μεταξύ Τουρκίας και ΚΔ. Ο πρώτος θα είχε ως αντικείμενο την ετοιμασία σχεδίου συμφωνίας για οριοθέτησης της ΑΟΖ Κύπρου και Τουρκίας. Εναλλακτικά αν δεν προκύψει συμφωνία θα μπορούσε να επιδιωχθεί η ετοιμασία σχεδίου συνυποσχετικού για προσφυγή στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης. Ο δεύτερος διάλογος θα μπορούσε να στοχεύει στη διαμόρφωση ενός προσχεδίου συμφωνίας για την κατασκευή ενός αγωγού Κύπρου –Τουρκίας– Βαλκανίων διά του οποίου θα διοχετεύεται το κυπριακό φυσικό αέριο στις ευρωπαϊκές αγορές.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κυπριακές ανορθογραφίες

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Η Κύπρος ζει σε μια γειτονιά ιδιαίτερα δύσκολη, πολύπλοκη, ασταθή, συνεπώς βρίσκεται συχνά μπροστά σε στρατηγικού τύπου προκλήσεις. Για να κινηθεί με επιτυχία χρειάζεται βαθειά γνώση του διεθνούς συστήματος, πολιτικές που να αποφεύγουν την απομόνωση και (κυρίως) συνεχείς προσπάθειες για επίλυση των μεγάλων θεμάτων ώστε να συμβαδίζουμε με τις έννοιες της περιφερειακής σταθερότητας και συνεργασίας στην ανατολική Μεσόγειο. Δυστυχώς, ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα αναπτύσσεται ένας επικίνδυνος μικρομεγαλισμός στην Κύπρο που εμπεριέχει όλα τα σημεία διπλής ήττας που ζούμε. Από τη μία το άλυτο κυπριακό με εμπέδωση της διχοτόμησης, από την άλλη η υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας με αποκορύφωμα το κούρεμα και τον κίνδυνο χρεοκοπίας. Όσο και εάν αυτά τα ζητήματα δεν φαίνεται να συγκλίνουν, στη δική μου εκτίμηση είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Στο Κυπριακό η άρνηση του ιστορικού συμβιβασμού της ομοσπονδιακής λύσης, η συμπεριφορά κατά τρόπο που ουδείς κατανοεί στο διεθνές σύστημα για το πού το πάμε ή τι θέλουμε, έχει σαφές αποτέλεσμα. Για δέκα σχεδόν χρόνια η Λευκωσία βρίσκεται σε αμυντική στάση, έχασε σημαντικά διεθνή στηρίγματα, ουδείς θέλει να ακουμπήσει τις διαδικασίες λύσης, πρώτα για να μην καεί, και δεύτερο γιατί πλέον «μας έμαθαν». Μπροστά στον φόβο του πολιτικού κόστους, επιλέξαμε την πορεία στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα. Σήμερα η διχοτόμηση ολοένα και εμπεδώνεται επί του εδάφους και η Τουρκία ελάχιστα ενοχλείται από την εισβολή και την κατοχή του 37% της Κύπρου. Το αεροδρόμιο της Τύμπου στην κατεχόμενη Κύπρο έχει ξεπεράσει σε αεροπορική κίνηση το αεροδρόμιο της Πάφου, αρκετοί Ελληνοκύπριοι χρησιμοποιούν την Τύμπου και ο πρώτος Ε/κ που συνελήφθη από την αστυνομία για τη χρήση του αφέθηκε ελεύθερος από το δικαστήριο, γιατί αυτό εμπίπτει στους κανονισμούς της Πράσινης Γραμμής που υπέγραψε η Κυπριακή κυβέρνηση με την Ε.Ε.!

Στην οικονομία για δύο χρόνια η Κύπρος ακολουθεί χειρισμούς που μοιάζουν τόσο πολύ με το Κυπριακό. Παιχνίδι με τον χρόνο, φόβος μπροστά στο πολιτικό κόστος, ταγκό με τη χρεοκοπία για ένα χρόνο έως ότου το μπαλάκι της ευθύνης να πάει στο άλλο κόμμα ή σε άλλον πολιτικό. Η ανεύθυνη στάση, η άρνηση να θέσεις ένα στόχο και να κινητοποιήσεις δυνάμεις πάνω σε μια ασφαλή πορεία, η τακτική «σπρώξε τα πράγματα παρακάτω» όπως έχει γίνει με τα κατά καιρούς σχέδια λύσης του ΟΗΕ στο Κυπριακό, σήμερα υφίσταται την πιο σκληρή ήττα για τους εργαζόμενους και το βιοτικό τους επίπεδο. Η μερική μετοχοποίηση ημικρατικών οργανισμών θεωρήθηκε «αντεργατική» και σήμερα οι εργαζόμενοι πληρώνουν το τίμημα της ακρισίας με το βαρύτατο «κούρεμα» των καταθέσεων.

Στο θέμα του φυσικού αερίου, είναι πολύ καθαρό ότι η Κύπρος κέρδισε το πιο μεγάλο στοίχημα για το μέλλον της, αλλά κινδυνεύει να το περιπλέξει από χειρισμούς του παρόντος. Η Κύπρος με άλυτο το Κυπριακό θα δυσκολευτεί να προχωρήσει με τον ρυθμό που θα ήθελε, γιατί οι μεγάλες εταιρείες επιθυμούν λύσεις σε ένα πιο ασφαλές περιβάλλον, χωρίς την αστάθεια που δημιουργεί το άλυτο Κυπριακό. Καμιά εταιρεία δεν επιθυμεί οι έρευνες και εξορύξεις στην κυπριακή ΑΟΖ να γίνονται κάτω από την εποπτεία του τουρκικού ναυτικού και αεροπορίας, ενώ η Κύπρος μαθαίνει τα νέα αυτά από φωτογραφίες που της δίνουν η εταιρεία εξόρυξης και το Ισραήλ! Η τριπλή αυτή αναφορά βεβαιώνει ότι η Κύπρος του περιθωρίου, της περιχαράκωσης και της άρνησης, αποτελεί μια σαφή ανορθογραφία στο διεθνές και περιφερειακό σύστημα και αυτό είναι η κύρια αιτία που σήμερα βρίσκεται στο περιθώριο των ευρωπαϊκών εξελίξεων. Δεν μπορείς επ' άπειρον να αγνοείς τα διεθνή συμφέροντα και να συμπεριφέρεσαι ως η «δεύτερη υπερδύναμη» στον πλανήτη. Η ανορθογραφία έχει βαρύτατο κόστος. Στην απορία πολλών για το πώς επιτεύχθηκε η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., θυμίζω ότι ο Γ. Κρανιδιώτης ζούσε στην Αθήνα και πρωθυπουργός ήταν ο Κ. Σημίτης. Η Κύπρος χρειάζεται να συμβαδίσει με τις πραγματικές προκλήσεις της εποχής μας, να θέσει την επίλυση του Κυπριακού στην πρώτη σειρά των προτεραιοτήτων της και να γίνει ένας παίκτης σταθερότητας στην περιοχή. Το σοκ της 25ης Μαρτίου 2013 ασφαλώς είναι επώδυνο και άδικο για τους εργαζόμενους, αλλά είναι ένα δείγμα γραφής πώς η δημαγωγία και η ανευθυνότητα έχουν βαρύτατο κόστος στον κόσμο της αλληλεξάρτησης και των σκληρών όρων συνεργασίας που προδιαγράφει η γειτονιά μας.

www.larkoslarkou.org.cy

Οικονομία: Άλλη μια (όχι χαμένη) ευκαιρία για επανένωση;

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΗ**

Μέχρι στιγμής, η συζήτηση για την κρίση στην Κύπρο έχει, λίγο-πολύ, αγνοήσει την ιστορική διαίρεση του νησιού. Όμως, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τους οδυνηρούς όρους της συμφωνίας διάσωσης από την οικονομική κρίση, η Τουρκία εξέδωσε μια προειδοποίηση ότι κάθε έρευνα για φυσικό αέριο στα θαλάσσια ύδατα γύρω από την Κύπρο θα πρέπει να αναληφθεί από κοινού με τους Τουρκοκύπριους. Απηύθυνε επίσης έκκληση για εκ νέου διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού. Θα μπορούσε, άραγε, η κρίση να καταστεί μια απρόσμενη ευκαιρία για την επίλυση της μακροχρόνιας διένεξης;

Οι δραματικές αλλαγές που η οικονομική κρίση φέρνει στο νησί θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια νέα δυναμική για την επίλυση της διαφοράς. Καθώς η Δημοκρατία προσπαθεί να «επανεκκινήσει» την οικονομία της, το ζήτημα του φυσικού αερίου στα νερά γύρω από το νησί θα αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα ως μια πιθανή πηγή οικονομικής ανάκαμψης. Όμως, ο δρόμος προς το φυσικό αέριο περνά, αναπόφευκτα, μέσα από το Κυπριακό. Κι αυτό γιατί η Άγκυρα, μόλις πριν από λίγες ημέρες, έσπευσε να επαναλάβει ότι όλοι οι κάτοικοι της Κύπρου θα πρέπει να επωφεληθούν από τυχόν αποθέματα φυσικού αερίου. Επιπλέον, η πρόσφατη αναθέρμανση των σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και Ισραήλ (ο φερόμενος ως σύμμαχος της Κύπρου στις προσπάθειες για εξόρυξη φυσικού αερίου) θα μπορούσε να περιπλέξει περαιτέρω τα πράγματα.

Πέρα από το θέμα του φυσικού αερίου, η επανένωση και οι καλές σχέσεις με την Τουρκία θα επέτρεπαν τη μείωση των προϋπολογισμών (π.χ. περικοπές στην άμυνα) και θα δημιουργούσαν διάφορες άλλες οικονομικές ευκαιρίες. Πράγματι, είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι η δήλωση της Τουρκίας ανέφερε επίσης ότι «τα οικονομικά προβλήματα μπορούν να ξεπεραστούν με ... μια ατμόσφαιρα ειρήνης, συμφιλίωσης και συνεργασίας στο νησί». Αυτές οι λέξεις αντικατοπτρίζουν μια διαφοροποίηση από την πρόσφατη ακαμψία της Άγκυρας, η οποία την οδήγησε στο να παγώσει τις σχέσεις της με τις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2012. Από την άλλη πλευρά, ο νέος Πρόεδρος, Νίκος Αναστασιάδης, που υποστήριξε ανοιχτά την επανένωση το 2004, θεωρείται ως ένας ηγέτης που ευνοεί την επίλυση, κι αυτό μπορεί να αποδειχθεί ένας ακόμη θετικός παράγοντας.

Το Κυπριακό είναι γνωστό σαν μια «ιστορία χαμένων ευκαιριών». Και, μαζί με μια σωρεία προκλήσεων για την οικονομία, η κρίση μπορεί να αποτελεί άλλη μια ευκαιρία για επανένωση. Οι επόμενοι μήνες και τα επόμενα χρόνια θα δοκιμάσουν τη σημασία της οικονομίας για το κυπριακό ζήτημα, αλλά και την προθυμία όλων των μερών της διαφοράς να πετύχουν μια αλλαγή για την Κύπρο, πέρα από το οικονομικό επίπεδο.

Ο δρ Γιώργος Κύρης είναι επιστημονικός συνεργάτης του Ελληνικού Παρατηρητηρίου LSE και του Πανεπιστημίου Neapolis, με εκτενή έρευνα στην Κύπρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

Κέντρο Ενημέρωσης Σπουδών στην Πάφο

Το **Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου,** ανακοινώνει την ίδρυση **«Κέντρου Ενημέρωσης Σπουδών»** στην Πάφο. Γονείς και υποψήφιοι σπουδαστές, θα μπορούν να επισκέπτονται το Κέντρο και να ενημερώνονται για τα προγράμματα σπουδών, τις υποτροφίες και τη διαδικασία εισδοχής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Το Κέντρο στεγάζεται στις εγκαταστάσεις του Ινστιτούτου Σαββίδης, Λεωφόρος Ελλάδος 86, Πάφος. Τηλέφωνα Επικοινωνίας: 26600999

Με την ευκαιρία της ίδρυσης του Κέντρου, σας προσκαλούμε σε **διάλεξη που θα γίνει την Παρασκευή 5 Απριλίου 2013, στις 7.00 μμ στο Ξενοδοχείο "Amathus Paphos" με θέμα:**

Επιλογή Κλάδου Σπουδών στο Πανεπιστήμιο, Επαγγελματική Αποκατάσταση, Καθοδήγηση και Στήριξη Φοιτητών.

Μετά τη διάλεξη θα ακολουθήσει δεξίωση.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Διογένους 6, Έγκωμη, Τ.Θ. 22006, 1516 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357-22713000, Φαξ: +357-22713172
www.euc.ac.cy

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Η Ιδιωτική Σχολή ΦΟΡΟΥΜ
ανακοινώνει ότι οι Εισαγωγικές Εξετάσεις
για τη σχολική χρονιά 2013 - 2014
θα γίνουν την **Τρίτη, 2 Απριλίου 2013**
και ώρα **15:00μ.μ. – 18:30μ.μ.**

Για περισσότερες πληροφορίες και δήλωση συμμετοχής παρακαλώ επικοινωνήστε στο **22 45 58 00** (Αντιγόνη Τζιαπούρα)

Για δήλωση συμμετοχής μέσω διαδικτύου, επισκεφτείτε το
www.forum.ac.cy

ΦΟΡΟΥΜ
CONFIDE VIRIBUS TUIS
2002
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
αξίες, γνώση, αγωγή

11-GNOMES KIPROS_KATHI 3/30/13 12:17 AM Page 11

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ή γερμανικός ολοκληρωτισμός;

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

«Με την οικονομία της σε συντρίμμια, η Κύπρος... θα προβεί στις σκληρές επιλογές που είχε επί μακρόν αναβάλει»
(NEW YORK TIMES, ανταπόκριση από τις Βρυξέλλες)

Ίσως, η πιο σημαντική ερώτηση που πρέπει να υποβάλουμε στους εαυτούς μας είναι: Ποιος είναι ο σκοπός και οι προθέσεις της Τρόικας, της Γερμανίας ειδικότερα, και των λοιπών καλοθελητών της Ε.Ε.; Δεν νομίζω να υπάρχει άνθρωπος που να πιστεύει ότι οι αιτιάσεις και οι αποφάσεις της Τρόικας πραγματικό σκοπό έχουν να εξυγιάνουν την ασθενούσα κυπριακή οικονομία. Εξάλλου, αυτό που είπε ο κ. Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ –λαμπρή εξαίρεση σ' ένα θλιβερό κανόνα–, ότι «οι Κύπριοι αντιμετωπίσθηκαν σαν συμμορίτες και γκάνγκστερ», είναι αρκούντως διαφωτιστικό. Κατά τη γνώμη μου, σκοπός τους είναι να μας εξαθλιώσουν, να μας εξουθενώσουν, να κάμψουν κάθε δυνατότητα αντίστασης, ώστε να μας καθυποτάξουν και να βάλουν χέρι στα κοιτάσματα φυσικού αερίου της ΑΟΖ μας αφενός, και αφετέρου να κλείσουν το Κυπριακό, σύμφωνα με τις προδιαγραφές των δικών τους οικονομικών και γεωπολιτικών συμφερόντων. Ήδη, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, ο πολύς Σόιμπλε, το είπε ξεκάθαρα: «Η Κύπρος έγινε δεκτή στην Ε.Ε. για να υλοποιήσει το Σχέδιο Ανάν»! Ο δε κ. Ομπάμα φρόντισε, πάντα στα πλαίσια των γεωπολιτικών επιδιώξεων των ΗΠΑ, να αποκαταστήσει τις σχέσεις Ισραήλ και Τουρκίας, με την τελευταία να κομπάζει ότι «θα γίνουμε πρωταθλητές μεταφοράς ενέργειας μαζί με το Ισραήλ», διατύπωση που σηματοδοτεί μια νέα εποχή. Είναι γνωστό πως οι τροϊκανοί, στο Μνημόνιο που συμφώνησαν με τον Δ. Χριστόφια, ενώ δεν λάμβαναν υπόψη τον φυσικό πλούτο της Κύπρου για σκοπούς εξυπηρέτησης του δανείου, δεν απέφυγαν τον πειρασμό να ζητήσουν έλεγχο επί των κοιτασμάτων και των εξ αυτών εσόδων! Προηγήθηκε, βεβαίως, ο διασυρμός της Κύπρου με τα αυθαίρετα περί ξεπλύματος βρόμικου χρήματος.

Αν, λοιπόν, σκοπός των δανειστών μας είναι η εξαθλίωσή μας, για να μην μπορούμε να αντισταθούμε στην επιβολή απαράδεκτης λύσης και στην αρπαγή του φυσικού μας πλούτου, τότε κάθε συζήτηση περί εξόδου από την κρίση, με βάση τους όρους ενός τροϊκανού Μνημονίου, είναι μάταιη. Όπως μάταιες ήταν και οι συζητήσεις προ της συμφωνίας, αφού όσες λογικές προτάσεις και τροποποιήσεις κι αν ζητούσαμε, οι δανειστές μας θα αποδέχονταν μόνο εκείνες που δεν θα ματαίωναν τον στόχο τους, δηλαδή την εξουδετέρωση των αντιστάσεών μας.

Πρέπει να το παραδεχτούμε, μας έστησαν μια παγίδα, μέσα στην οποία πέσαμε, λόγω της απληστίας και της χρηματοθηρικής μας νοοτροπίας. Μας έφεραν στο σημείο να μην μπορούμε ούτε να απορρίψουμε, αλλά ούτε να δεχτούμε τις προτάσεις τους: αν τις απορρίπταμε θα οδηγούμασταν σε άτακτη χρεοκοπία και θα καταρρέαμε μέσα σε χάος, ενώ δεχόμενοι τις προτάσεις τους θα καταρρεύσουμε με τάξη! Δεν είμαι τόσο ανεύθυνος, ώστε με τις ανεπαρκείς γνώσεις μου να εισηγηθώ λύσεις ή να απευθύνω συνταγές απεγκλωβισμού από το αδιέξοδο. Όμως, αν είναι σωστή η διαπίστωση ότι σκοπός των δανειστών μας είναι η εξαθλίωση και υποταγή μας, τότε οι δικοί μας σχεδιασμοί και αποφάσεις πρέπει να στοχεύουν στην εξουδετέρωση των επίβουλων σχεδίων. Σε μας εναπόκειται να τα ματαιώσουμε.

Υ.Γ. Εκεί που προσβλέπαμε στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, μας προέκυψε γερμανικός ολοκληρωτισμός. Ο Γ. Άσελμπορν, ΥΠΕΞ του Λουξεμβούργου, κατήγγειλε τη Γερμανία για «ηγεμονικές επιδιώξεις», ενώ ο πρωθυπουργός Γιούνκερ αναφέρθηκε «στους δαίμονες του παρελθόντος στην Ευρώπη», που είναι εδώ! Ο Χέλμουτ Κολ το είπε προ καιρού: «Όταν θα φύγει η γενιά που βίωσε τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο... θα έχουμε μεγάλο πρόβλημα», και αναφερόταν στη γερμανική κοινωνία!

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ. imakris@kathimerini.gr

ΑΡΑΔΕΣ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Η καταιγίδα που έρχεται

Η ταπεινωτική αντιμετώπιση που μας επεφύλαξαν οι εταίροι μας στα σαλόνια των Βρυξελλών διαψεύδει εκκωφαντικά όσους επιμένουν να θεωρούν την Ευρώπη σαν ένα οργανισμό που προάγει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών που τη συνθέτουν και των λαών τους. Υπό κανονικές συνθήκες οι ψευδαισθήσεις μας θα έπρεπε να είχαν διαλυθεί από τότε που ενταχθήκαμε στην Ε.Ε. με την υπερφίαλη προσδοκία ότι θα αντιμετωπίσουμε την Τουρκία από θέση ισχύος. Στα χαρτιά τα κράτη-μέλη είναι όντως ισότιμα. Από καταβολής κόσμου όμως την ισοτιμία την καθορίζει η πολιτική και οικονομική ισχύς. Δυστυχώς, εμείς ούτε το ένα διαθέτουμε ούτε και το άλλο, αλλά ακόμη χειρότερα, ποτέ δεν πολιτευτήκαμε με διορατικότητα και μεθοδικότητα. Η ένταξή μας στην Ε.Ε. και αργότερα στην Ευρωζώνη συνοδεύτηκε από πολιτική και οικονομική έπαρση, την οποία πληρώνουμε τώρα με πολύ ψηλό επιτόκιο και στους δύο τομείς: Στο Κυπριακό η διχοτόμηση εδραιώνεται επί του εδάφους, στη δε οικονομία τα πράγματα μιλούν από μόνα τους και μάλιστα κατά τρόπο δραματικό: Οι τραπεζικοί μας ουρανοξύστες κατέρρευσαν σαν χάρτινοι πύργοι κι εμείς παρακολουθούμε άφωνοι τη βύθιση του οικονομικού ονείρου. Το τέλος της ψεύτικης ευμάρειας που απολαμβάναμε με δανεικά βρίσκει την κυπριακή κοινωνία σε κατάσταση αμηχανίας, θυμού και οργής.

Το ανύπαρκτο Σχέδιο Α και το όνειρο που βουλιάζει

Αυτά ως εισαγωγή για όσα που βιώνουμε τις τελευταίες μέρες, τα οποία (μακάρι να διαψευστούμε) θα μοιάζουν με ανοιξιάτικη μπόρα μπροστά στην καταιγίδα που έρχεται. Στο Eurogroup της 15ης Μαρτίου η πολιτική μας ηγεσία συνελήφθη εντελώς αδιάβαστη και όταν αντελήφθη τι συνέβη ήταν πλέον αργά. Τα περί ενεργοποίησης Σχεδίου Β και Σχεδίου Γ είναι δικαιολογίες για εσωτερική κατανάλωση. Για να έχεις Σχέδιο Β θα πει ότι έχεις και σχέδιο Α. Και εκ του αποτελέσματος φαίνεται ότι Σχέδιο Α δεν διαθέταμε. Ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση πήγαν στο Eurogroup με κορυφαία στόχευση την αποτροπή του «κουρέματος» των καταθέσεων αλλά επέστρεψαν με «κούρεμα» ακόμη και στις εγγυημένες καταθέσεις μέχρι 100 χιλιάδες ευρώ, απόφαση που θεωρείται ανήκουστη και παραβιάζει το εθνικό αλλά και κοινοτικό Σύνταγμα. Πολύ ορθά η Βουλή καταψήφισε την απόφαση του Eurogroup αλλά δυστυχώς η διαχείριση που έγινε στη συνέχεια τόσο από την κυβέρνηση όσο και από την Κεντρική Τράπεζα περιέπλεξε τα πράγματα και επιδείνωσε το πρόβλημα.

Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι η κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη προτού προλάβει να αναλάβει την εξουσία κλήθηκε να διαχειριστεί ένα σύνθετο πρόβλημα. Από εκεί και πέρα όμως είναι υπόλογη έναντι του λαού για τις οδυνηρές επιλογές της, οι οποίες βάζουν την Κύπρο σε ένα δύσκολο και επικίνδυνο τούνελ. Εάν για τα 5,8 δισεκατομμύρια που εξασφαλίσαμε από δικούς μας πόρους οι εταίροι μας δεν δίστασαν να μας εκβιάσουν με οικονομική κατάρρευση εύκολα μπορούμε να υποθέσουμε τι θα μας επιβάλουν ώστε να μας παραχωρήσουν τα υπόλοιπα δέκα δισεκατομμύρια. Μάντεις κακών δεν θέλουμε να είμαστε, πραγματικά, όμως, δυσκολευόμαστε να μην προβλέψουμε την καταιγίδα που έρχεται. Το σκηνικό που διαμορφώνεται φαντάζει κοινωνικά εύθραυστο, πολιτικά ασταθές και από οικονομικής πλευράς, αδιέξοδο. Για την αντιμετώπισή του απαιτείται μια πολυμέτωπη μάχη, με μπροστάρη την κυβέρνηση, η οποία οφείλει να κινηθεί με αποφασιστικότητα και μεθοδικότητα, παρά να αναλώνεται σε επικοινωνιακές μανούβρες όπως είναι η μείωση της αντιμισθίας του Προέδρου Αναστασιάδη, ο οποίος δήθεν είναι έξω φρενών με τον υπουργό Οικονομικών, με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, με τη Λαγκάρντ και με τη Βελκουλέσκου. Και οι πολίτες που θα πληρώσουν τον λογαριασμό είναι έξω φρενών με έναν Πρόεδρο που μέσα σε δύο βδομάδες αναίρεσε όσα υποσχέθηκε αλλά του δίδουν ακόμη πίστωση χρόνου, με την προσδοκία ότι δεν θα την εκμεταλλευτεί αλλά θα την αξιοποιήσει. Προτού να είναι αργά.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Διαχείριση της φτώχειας;

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Είναι πολλά τα ζητήματα που ανακύπτουν από την εβδομάδα του Αγίου Βαρθολομαίου που περάσαμε. Γιατί φτάσαμε ώς εδώ, αν μπορούσαν να γίνουν άλλοι χειρισμοί, τι θα γινόταν αν παίρνονταν έγκαιρα αποφάσεις, ποιοι φέρουν τις κακουργηματικές ευθύνες για το Βατερλώ της Κύπρου και της οικονομίας της, πώς πρέπει να χειριστούμε το Κυπριακό και το αέριο με βάση τη νέα πραγματικότητα.

Η κάθαρση, πρώτα απ' όλα, είναι εκείνη που θα εμπεδώσει στον πολίτη ότι υπάρχει τελικά δομημένο κράτος και όχι ένα διεφθαρμένο μόρφωμα, όπως δικαιολογημένα θεωρεί σήμερα. Η αξιολόγηση των εκλογικών επιλογών που οι ίδιοι οι πολίτες κάνουμε, θα βοηθήσει όλους μας να αποφύγουμε τις λαϊκιστικές και κενές περιεχομένου μπανανόφλουδες που διαρκώς πατάμε στο πλαίσιο της δημοκρατίας. Η σωστή διαχείριση των υδρογονανθράκων και του Κυπριακού, με προοπτική μακροπρόθεσμου και όχι ευκαιριακού οφέλους, αποτελεί σήμερα μονόδρομο.

Πέρα όμως από τους μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς που απαιτούνται για στέρεη οικονομία σε ένα αξιόπιστο κράτος, χρειάζονται ριζικές, καινοτόμες και άμεσες πρωτοβουλίες. Ρηξικέλευθες κινήσεις που θα έχουν στόχο σε μικρό χρονικό ορίζοντα να φέρουν επενδύσεις, να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και να προκαλέσουν ανάπτυξη.

Το έχω γράψει πολλές φορές, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, ότι η οικονομία της Κύπρου στηριζόταν σε μια μεγάλη εικονική πραγματικότητα, εφόσον η ευημερία του κράτους ήταν σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από εταιρείες «ταμπέλες», που είχαν μόνο ως φορολογική βάση την Κύπρο, και από καταθέσεις ξένων, οι οποίες με κάθε ευκολία θα μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να μεταφερθούν αλλού. Αυτή η εικονική πραγματικότητα, που κατέρρευσε βίαια από την εξοντωτική, απάνθρωπη και απαράδεκτη παρέμβαση της Τρόικας, ήταν ούτως ή άλλως επισφαλής. Στην Κύπρο, θέλαμε πάντα τα χρήματα των ξένων, αλλά ποτέ δεν επενδύσαμε στη φυσική παρουσία τους. Για πολλούς, αυτή η φυσική παρουσία θα επέφερε και απώλεια της οικονομικής βόλεψης ή εξουσίας τους. Φόβος τον οποίο πληρώνουμε πολύ ακριβά σήμερα.

Προσωπικά πιστεύω ότι οι τρεις πυλώνες στους οποίους στηρίχθηκε η οικονομία δεν είναι ξοφλημένοι, ούτε έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο τους. Χρειάζονται όμως αναθεώρηση και εμπλουτισμό με νέους. Ο τουρισμός θέλει έργα και σημεία αναφοράς που θα ελκύουν τον ξένο, από την ώρα που ο ήλιος δεν είναι πια αρκετός. Οι υπηρεσίες πρέπει να προχωρήσουν για να γίνουμε ελκυστικοί σε ξένες επενδύσεις με φυσική παρουσία. Να είμαστε πραγματικό επιχειρηματικό κέντρο και όχι απλώς χώρος παροχής υπηρεσιών. Κάτι που έχει να κάνει και με την πλήρη αναθεώρηση της τραπεζικής μας πολιτικής. Τα ακίνητα χρειάζεται να εξορθολογιστούν. Να απευθυνθούμε σε νέες αγορές για να αναθερμανθεί το ενδιαφέρον, αλλά και να απευθύνονται σε ανθρώπους που θα έχουν την Κύπρο κυρίως ως βάση και όχι ως περίσταση.

Πάνω απ' όλα όμως χρειαζόμαστε νέους τομείς. Και υπάρχουν τρεις πολύ συγκεκριμένοι για να το πετύχουμε αυτό. Ο πρώτος είναι η παιδεία. Να γίνει η Κύπρος περιφερειακό εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο. Να αφήσουμε στην άκρη θεωρίες όπως τα μη κερδοσκοπικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και να δώσουμε τις διευκολύνσεις και τα κίνητρα εκείνα που θα προσελκύσουν ξένα ινστιτούτα. Χρειαζόμαστε ένα μεγάλο και αναγνωρισμένο ξένο πανεπιστήμιο στην Κύπρο τώρα, κατά το παλιό πρότυπο του Αμερικανικού Πανεπιστημίου της Βηρυτού. Μόνο έτσι θα προσελκύσουμε έρευνα και ξένους φοιτητές.

Ο δεύτερος τομέας μπορεί να είναι η υγεία. Για να γίνουμε όμως περιφερειακό κέντρο υγείας χρειαζόμαστε πρώτα απ' όλα το ΓΕΣΥ, συνεργασία σε όλα τα επίπεδα του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, αξιόπιστη ιατρική σχολή στο Πανεπιστήμιο και μεγάλα κίνητρα για την προσέλκυση κορυφαίων γιατρών, ερευνητών και ολόκληρων ιδρυμάτων από το εξωτερικό, για να πλαισιώσουν τα δικά μας.

Τελευταίο, αλλά και πιο σημαντικό, είναι η τεχνολογία. Η γεωπολιτική μας θέση στον σύγχρονο κόσμο έχει γεωγραφικά νόημα στην οικονομία μόνο αν γίνουμε περιφερειακός κόμβος της τεχνολογίας και του διαδικτύου. Αν δηλαδή γίνει πράξη το τεχνολογικό πάρκο, χωρίς τους κυπριακούς νομοθετικούς περιορισμούς, κατά το πρότυπο των ελεύθερων ζωνών εμπορίου. Να αποκτήσουμε αξιόπιστες και πραγματικές συνδέσεις με τις γύρω χώρες, αλλά και να φιλοξενούμε στην Κύπρο διακομιστές χωρίς τις αυστηρές απαγορεύσεις τόσο στο περιεχόμενο, όσο και στο προσωπικό.

Η ζημιά στην Κύπρο έγινε. Το θέμα σήμερα είναι να μη μείνουμε να διαχειριζόμαστε τη φτώχεια, αλλά να επενδύσουμε άμεσα στη νέα προοπτική. Μόνο έτσι θα τα καταφέρουμε.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Οικονομία καζίνο

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

«Μα είναι καιρός να καλούμε (τους τραπεζίτες); Επιτέλους το κράτος πρέπει να επιδείξει πυγμή. Φτάνει πια. Και όσο για τους καταθέτες, πόσοι Κύπριοι τους τελευταίους μήνες προτίμησαν μηδενικά επιτόκια. Άρα το ύψος του καταθετικού επιτοκίου δεν έχει τόση σημασία, φτάνει να αποκτήσουμε αξιοπιστία. Και να το κατανοήσουν και οι καταθέτες. Όσο χαμηλότερο το επιτόκιο, τόσο πιο διασφαλισμένα είναι τα χρήματά τους. Χαμηλό επιτόκιο βοηθάει την οικονομική ανάπτυξη και θωρακίζει το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα. Αυτά τα απλά πρέπει να κατανοήσουμε όλοι και να στρωθούμε στη δουλειά. Η μείωση των επιτοκίων, η αναδιάρθρωση και επιμήκυνση του χρέους του κάθε νοικοκυριού και επιχείρησης είναι επιβαλλόμενα, εάν θέλουμε να αυξήσουμε τις πιθανότητες επιβίωσης σε αυτό τον τόπο».

Αυτά δηλώνει ο μελλοντικός πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, σε συνέντευξή του, η οποία δημοσιεύεται σήμερα στην «Κ» (σελ. 6).

Ο κ. Νεοφύτου αγγίζει ένα ουσιαστικό σημείο. Τα επιτόκια. Τα οποία επιτόκια ήταν και το καρκίνωμα της Κύπρου. Τα επιτόκια λειτουργούσαν πάντοτε ως το «δόλωμα» για τα δισεκατομμύρια. Το ζεστό χρήμα. Το οποίο ερχόταν στην Κύπρο, χρησιμοποιούσαν το νησί ως «διαμετακομιστικό» σταθμό και αργότερα πήγαιναν στον «προορισμό» τους.

Τα επιτόκια, λοιπόν, λειτουργούσαν προς όφελος των δισ. Των καταθέσεων. Αλλά για να έχεις υψηλό καταθετικό επιτόκιο επιβάλλεται και υψηλό, υψηλότερο, δανειστικό επιτόκιο. Αποτέλεσμα; Όσοι είχαν δισεκατομμύρια τους βόλευε. Όσοι δανείζονταν; Τους «έσφαγγαν».

Αυτό είχε με τη σειρά του μια άλλη συνέπεια. Την ανάπτυξη. Για να υπάρξει ανάπτυξη απαιτείται ιδιωτική πρωτοβουλία. Για να υπάρξει ενδιαφέρον για ιδιωτική πρωτοβουλία πρέπει να υπάρχουν συμφέρουσες συγκυρίες. Με κυριότερη αυτή του χρήματος. Όταν το χρήμα είναι ακριβό, ο δανεισμός αποφεύγεται. Και όταν παρόλα αυτά γίνεται, η ανάπτυξη είναι «ακριβή» και το τελικό προϊόν, το οποίο θα προσφερθεί στον καταναλωτή, «ακριβότερο».

Αποτέλεσμα; Σταμάτησαν οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες και η ανάπτυξη, η οποία είχε ως κύριο στόχο την παραγωγή προϊόντων. Η Κύπρος μέσα σε μια 20ετία κατέστη μια από τις ακριβότερες χώρες σε εργατικά χέρια. Και παράλληλα πανάκριβο κόστος ζωής.

Από το 2009 μας είχαν πάρει «είδηση» οι Ευρωπαίοι. Μας το έλεγαν. Ξηλώστε την οικονομία καζίνο, αλλά κανείς δεν άκουγε. Αυτό που μας συμβαίνει δεν είναι τίποτα άλλο από «βίαιη διόρθωση»

Τα δισεκατομμύρια πηγαινοέρχονταν. Τα επιτόκια υψηλά, ώστε να συμφέρει η «ρωσική κατάθεση». Οικονομία Καζίνο.

Το ένα έφερε το άλλο. Η φούσκα του ζεστού χρήματος, έφερε τη φούσκα στα ακίνητα. Συμβολή στη φούσκα των ακινήτων είχαν και οι άχρηστες νομοθεσίες, οι οποίες στην ουσία αντί να βοηθούν την πολεοδομική και οικιστική ανάπτυξη την καθυστερούσαν και την ταλαιπωρούσαν. Ο πρώην διευθυντής της Πολεοδομίας κ. Κτωρίδης είχε δηλώσει στην «Κ» πριν από δυο χρόνια περίπου ότι μόνο στη Λευκωσία υπάρχουν 50.000 περίκλειστα οικόπεδα. Τα οποία δεν μπορούν να αναπτυχθούν λόγω του ότι δεν γειτνιάζουν με δρόμο. Τούτο δημιουργούσε πλασματική «έλλειψη» ακινήτων, ώστε τα προσφερόμενα ακίνητα να πουλιούνται σε τιμές Παρισιού. Και η Βουλή, το Κράτος, οι Υπηρεσίες σφύριζαν αδιάφορα. Τα δισεκατομμύρια έρχονταν. Γίνονταν κατάθεση. Το «κύκλωμα», καμιά 200αριά άτομα, λογιστές, δικηγόροι, πολιτικοί, τραπεζίτες κ.λπ. εισέπρατταν το νόμιμο «κομίσιον» τους. Το στάτους δούλευε. Έπρεπε να διατηρηθεί πάση θυσία. Υψηλά επιτόκια, αδιαφάνεια και άγιος ο Θεός.

Μετά την κρίση στις ΗΠΑ και αργότερα στο Λονδίνο, στην Ε.Ε. κτύπησε συναγερμός. Η Ε.Ε. προχώρησε σε μια «ανάγνωση» της οικονομίας. Η Κύπρος εντοπίστηκε. «Κύριοι έχετε υπερβολικά μεγάλο τραπεζικό τομέα, όχι ως τομέα καθ' αυτόν αλλά τράπεζες τέρατα». Ο τραπεζικός τομέας της Κύπρου είναι περίπου οκτώ φορές το ΑΕΠ της χώρας. Αυτό δεν είναι κακό. Το κακό ήταν που μόνο δύο τράπεζες ήταν πέντε φορές το ΑΕΠ της Κύπρου. Με λίγα λόγια υπερμεγέθεις τράπεζες, οι οποίες, εάν πέσουν, (που έπεσαν) θα συμπαρέσυραν και το κράτος (κάτι που συνέβη).

Οι πρώτες προειδοποιήσεις ήρθαν από το 2009. Εμείς τίποτα. Σφυρίζαμε αδιάφορα και το παίζαμε και «μάγκες». Το 2011 οι υποδείξεις ήταν περισσότερες και εντονότερες. Και πάλι εμείς τίποτα. Το 2012 μας το έλεγαν ξεκάθαρα. «Κύριοι προχωρήστε σε σμίκρυνση του τραπεζικού σας τομέα», εννοώντας βεβαίως τις δύο μεγάλες τράπεζες. Εμείς τίποτα. Μέχρι, που ήρθαν πριν από 15 μέρες οι ίδιοι και μας τα ξήλωσαν. Καταλληκτικά αυτό που επισυμβαίνει στην Κύπρο έχει και ένα θετικό. Είναι ευκαιρία, να δούμε πού βρισκόμαστε. Να δούμε πού πάμε και τι θέλουμε. Οι συζητήσεις περί ευρώ και λίρας είναι ανούσιες. Η ουσία είναι μία. Μπορούμε να κάνουμε μια σωστή επανεκκίνηση με σωστό προγραμματισμό; Με χαμηλά επιτόκια και οργανωμένα;

Εδώ θα δοκιμαστεί ο Νίκος Αναστασιάδης.

tsangarisp@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

«Το κλάμα πάνω από το χυμένο γάλα»

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Πριν από λίγους μήνες, ένας Ελλαδίτης πολιτικός αρχηγός είχε επισκεφθεί τη Βραζιλία. Εκεί συναντήθηκε με τον πρώην πρόεδρο της χώρας, Λούλα, έναν σπουδαίο πολιτικό, προερχόμενο από την Αριστερά, επί ημερών του οποίου η Βραζιλία σημείωσε αξιοσημείωτη ανάκαμψη. Στις δηλώσεις του ο Πρόεδρος Λούλα ανέφερε τα εξής: «Το μήνυμα που θα ήθελα να στείλω στον ελληνικό λαό είναι ότι αυτή τη στιγμή της κρίσης πρέπει να είναι ψύχραιμοι, να έχουν μεγάλη θέληση και να αναζητήσουν λύσεις. Να μη γίνονται πολλά σχόλια για την κρίση, αλλά να συζητούν ποιες είναι οι λύσεις. Νομίζω ότι ούτε η Ελλάδα ούτε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα θα βίωνε τις σημερινές καταστάσεις, αν είχαν ληφθεί οι σωστές αποφάσεις πριν από τέσσερα χρόνια».

Για τους λάτρεις της μικροπολιτικής κλωτσοπατινάδας η δήλωση του Λούλα ίσως δεν λέει πολλά. Γι' αυτούς ο δημόσιος διάλογος ταυτίζεται με την οξύτητα, τον υστερικά καταγγελτικό λόγο, τους αφορισμούς, τη δογματική ακαμψία. Είναι όμως ό,τι πιο χρήσιμο μπορεί να πει κάποιος κανείς στους Κυπρίους αυτή τη στιγμή.

Τώρα δεν είναι ώρα για κλάμα πάνω από το χυμένο γάλα. Είναι ώρα για αποφάσεις και θετική σκέψη. Για αναζήτηση λύσεων και σχεδιασμό. Όχι μόνο για την ηγεσία, αλλά και για κάθε πολίτη. Η πολιτική ηγεσία να δώσει το στίγμα της επόμενης μέρας δίνοντας έμφαση στη διαχείριση της κρίσης και οι πολίτες (όσοι μπορούν) να αναζητήσουν νέες προσόδους και επιχειρηματικές ευκαιρίες. Η αντίληψη ότι η απόκτηση προσόδων είναι κατ' αποκλειστικότητα ζήτημα διαπραγμάτευσης και διεκδίκησης με το κράτος, είναι διαλυτική για την οικονομία. Στην Ελλάδα αυτό συνέβη τις τελευταίες 10ετίες με καταστροφικές συνέπειες για την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα της χώρας.

Στην Κύπρο, αντιθέτως, η «κουλτούρα αγοράς» και η οικονομική κατάρτιση των πολιτών της, αποτελεί μεγάλο εθνικό κεφάλαιο. Η ικανότητά τους να παράγουν πλούτο και να δημιουργούν ευκαιρίες και να διαχειρίζονται με ψυχραιμία τα οικονομικά ζητήματα, είναι μοναδική. Το ζητούμενο είναι η ενεργητικότητα

Αυτή η νοοτροπία φάνηκε και τις πρώτες μέρες μετά το άνοιγμα των τραπεζών, όταν η ψυχραιμία και η αξιοπρέπεια των Κυπρίων διέψευσε τις προσδοκίες πολλών. Όμως η συνέχεια δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα είναι ανάλογη.

Στην παρούσα φάση οι συνέπειες της απόφασης δεν έχουν ακόμα φανεί. Η ύφεση είναι αναμενόμενη εξέλιξη, αλλά δεν έχει ακόμα βιωθεί. Τα δύσκολα θα φανούν σε λίγο καιρό, όταν θα γίνουν ορατά στην καθημερινότητα τα αποτελέσματα της αναπόφευκτης ύφεσης. Γι' αυτό και ο πολιτικός και οικονομικός σχεδιασμός της κυβέρνησης θα πρέπει να λάβει από τώρα υπόψη του ότι ενδέχεται να υλοποιηθεί σε πολύ πιο δύσκολες συνθήκες από ό,τι σήμερα.

Πολλοί ισχυρίζονται ότι η κρίση δημιουργεί ευκαιρίες. Προσωπικώς δεν το συμμερίζομαι πλήρως. Οι κρίσεις φέρνουν στην επιφάνεια σκοτεινές πτυχές κάθε ανθρώπου. Ξυπνάνε άγρια ένστικτα. Ευνοούν ακραίες φωνές. Ενισχύουν τον λαϊκισμό. Πλήττουν την κοινωνική συνοχή. Αποτελούν βούτυρο στο ψωμί κάθε ανεύθυνου δημαγωγού. Καταστρέφουν με βίαιο τρόπο, πράγματα που χτίστηκαν με κόπο. Κάποιος που νιώθει τη ζωή του να αλλάζει ραγδαία και απότομα, όχι από δικά του λάθη, αλλά από επιλογές άλλων, είναι δύσκολο να διατηρήσει την ψυχραιμία του στο ακέραιο και να σκεφτεί πάντα θετικά. Οπότε ακόμα και αν πράγματι υπάρχουν ευκαιρίες μέσα στην κρίση, το περιβάλλον έχει επιβαρυνθεί τόσο που είναι δύσκολο να αξιοποιηθούν.

Σήμερα στην Κύπρο το περιβάλλον έχει επιβαρυνθεί πολύ. Το πολιτικό σύστημα αμφισβητείται. Ο ευρωσκεπτικισμός ανεβαίνει. Φαινόμενα γεωπολιτικού «μικρομεγαλισμού» που στο παρελθόν έχουν αποβεί μοιραία για την Κύπρο, επανεμφανίζονται και μάλιστα με ιδιαίτερη επιπολαιότητα.

Το στοίχημα της ηγεσίας είναι να ιεραρχήσει τους μακροπρόθεσμους στόχους και τα εθνικά συμφέροντα, ανεπηρέαστη από το θυμικό μιας κοινωνίας που νοιώθει αδικημένη.

Οι χειρισμοί στο θέμα της ΑΟΖ, οι διαπραγματεύσεις για την οριστική συμφωνία με την Τρόικα, η διαχείριση της επερχόμενης ύφεσης, ακόμα και ένας πιθανός νέος κύκλος συζητήσεων για το Κυπριακό, αποτελούν ένα σύνολο από «καυτές πατάτες» που η κυπριακή ηγεσία οφείλει να διαχειριστεί ψύχραιμα και με ρεαλισμό. Θα είναι ένα power game για γερά νεύρα που θα διαρκέσει αρκετό καιρό.

Η Κύπρος έχει περάσει ακόμα πιο δύσκολες στιγμές. Η γενιά που έζησε την τραγωδία του '74 είναι ακόμα παρούσα. Ξέρει πώς να στέκεται όρθια και να ξεπερνά δυσκολίες. Μπορεί να το επαναλάβει και να εμπνεύσει τους νεότερους.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

12-ELLADA_KATHI 3/30/13 12:00 AM Page 12

Βερολίνου οράματα

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Πολύ μελάνι χύνεται αυτές τις ημέρες στην Ευρώπη για τον ρόλο και τη στάση της Γερμανίας στην κρίση χρέους. Στη χώρα της υπερβολής οι επιθέσεις εναντίον κάθε τι γερμανικού ξεπερνούν συχνά κάθε όριο και γίνονται απροκάλυπτα χυδαίες.

Παρ' όλα αυτά είναι φανερό πως η Γερμανία έχει πρόβλημα κάθε φορά που καλείται να διαδραματίσει ηγεμονικό ρόλο στη Γηραιά Ηπειρο. Δεν μιλάω για τα παλιά. Ακόμη και στην πρόσφατη ευρωπαϊκή Ιστορία, ο ρόλος του Βερολίνου υπήρξε άγαρμπος. Η επιμονή των Γερμανών στην πρώιμη αναγνώριση των πρώην Γιουγκοσλαβικών Δημοκρατιών, παρά τις αντιρρήσεις των Αμερικανών, προκάλεσε ένα «κενό αέρος» στα Βαλκάνια και όσα άλλα ακολούθησαν.

Θα είναι κρίμα αν αποδειχθεί ότι το ευρωπαϊκό εγχείρημα ήταν κατασκευασμένο για τις καλές εποχές, αλλά όχι για μεγάλες κρίσεις

Οι Γερμανοί είναι σαφές ότι χρησιμοποιούν με ευκολία τη λεγόμενη «σκληρή δύναμή» τους, αλλά δεν καταλαβαίνουν καθόλου τι θα πει «ήπια δύναμη». Δεν διδάχθηκαν τίποτα από τον τρόπο που συμπεριφέρθηκαν οι Αμερικανοί μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν εγκαθίδρυσαν την ηγεμονία τους στον δυτικό κόσμο προβάλλοντας κυρίως τον αμερικανικό τρόπο ζωής. Το Βερολίνο θέλει να επιβάλει τη δική του ηγεμονία, όχι πουλώντας έναν «τρόπο ζωής», αλλά με βάση ένα business plan το οποίο θα ορίζει ποια χώρα θα παράγει τι, ποιες χώρες θα λειτουργούν ως χρηματοπιστωτικά κέντρα κ.λπ. Η ηγεσία της Ε.Ε. μοιάζει αμέτοχη και ανενημέρωτη. Η Γερμανία δεν προβάλλει κανένα πειστικό ή ελκυστικό όραμα το οποίο θα μπορούσε ενδεχομένως να πείσει ένα κομμάτι της κοινής γνώμης στη μη βόρεια Ευρώπη ότι αξίζει τον κόπο να κάνει θυσίες. Αντί γι' αυτό, απευθύνεται σε λαούς με πολύ διαφορετική ψυχοσύνθεση, σαν να τους λέει με έντονα καλβινιστικό τρόπο «η ζωή σας θα είναι δύσκολη και κατόπιν θα καίγεστε για καιρό στην Κόλαση»... Δεν θα πρέπει να απορούν στο Βερολίνο που δεν πιάνει τόπο αυτή η αντιμετώπιση.

Είναι φανερό ότι αυτόν τον αιώνα η Ευρώπη θα μάθει, θέλει δεν θέλει, να ζει χωρίς την ηγεμονική παρουσία των ΗΠΑ, που εστιάζουν πλέον την προσοχή τους στην Ασία. Στη Γερμανία πέφτει νομοτελειακά η ευθύνη για το ευρωπαϊκό εγχείρημα από εδώ και πέρα. Οι μέχρι τώρα ενδείξεις δεν είναι καλές. Ο γερμανικός πολιτικός κύκλος βραχυκυκλώνει συνεχώς το Βερολίνο και προκαλεί μεγάλες και ασυγχώρητες καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων. Οι Γερμανοί νιώθουν ότι εμείς εδώ στον Νότο δεν τους καταλαβαίνουμε και πως η ηγεσία της Ε.Ε. (Βαν Ρομπέι, Μπαρόζο κ.ά.) τους έχει «πουλήσει» ρίχνοντάς τους την ευθύνη για κάθε επώδυνη εξέλιξη. Η γεωπολιτική διάσταση απουσιάζει παντελώς από τη γερμανική σκέψη και εμφανίζεται στο λογισμικό λήψης αποφάσεων μόνο όταν τα πράγματα γίνονται οριακά.

Θα είναι πολύ κρίμα αν οδηγηθούμε σε μια αποτυχία του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, αν αποδειχθεί ότι ήταν κατασκευασμένο για τις καλές εποχές, αλλά όχι για μεγάλες κρίσεις.

Η Ευρώπη θα μπορούσε με σωστό όραμα, ιστορικές ηγεσίες και ένα κεντρικό σχέδιο να διεκδικήσει ρόλο ως ένας μεγάλος παίκτης σε έναν πολυκεντρικό κόσμο. Οπως πάνε τα πράγματα, κινδυνεύει να καταλήξει κάποια στιγμή σε ένα σύνολο μικρών και μεσαίων χωρών, που καμία δεν θα έχει ιδιαίτερη επιρροή ή ισχύ στον παγκόσμιο χάρτη. Για να αποφευχθεί αυτό θα χρειασθούν μεγάλες αλλαγές στο Βερολίνο. Η Ιστορία δεν μας επιτρέπει να είμαστε υπερβολικά αισιόδοξοι...

Ασύμβατα και επικίνδυνα

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Αμαθείς και επαΐοντες αναφέρονται εξαντλητικά στις συγκλονιστικές ανατροπές που συντελούνται στον χώρο της οικονομίας -χρηματοπιστωτικής ή πραγματικής. Ουδείς αμφισβητεί την ορθότητα των διαπιστώσεων αυτών, πολύ περισσότερο καθώς η κρίση γίνεται αισθητή με τρόπο οδυνηρό από το σύνολο των πολιτών - σε Ελλάδα, Κύπρο, στον Νότο και γενικώς στην Ευρωζώνη.

Αλλά ήδη από ετών -πολύ πριν από την εκδήλωση της τραπεζικής κρίσεως στις ΗΠΑ το 2008 και στη συνέχεια στην Ευρωζώνη- έναν ικανότατος χειριστής των αγορών ή κατ' άλλους διεθνής κερδοσκόπος, ο κ. Τζορτζ Σόρος είχε επισημάνει ότι το οικονομικό μοντέλο που είχε υιοθετήσει η Ευρώπη θα οδηγούσε αναπότρεπτα σε αλλοιώσεις του δημοκρατικού πολιτικού συστήματος, όπως υφίσταται έως τώρα.

Οι οικονομικές επιλογές της τελευταίας τριετίας καθιστούν θεωρητικώς αναγκαία μία αυταρχικότερη πολιτική διοίκηση

Η εκτίμηση του κ. Σόρος είναι ορθή. Το αντιπροσωπευτικό σύστημα στηρίζεται στην ύπαρξη μιας ισχυρής και ευημερούσας μεσαίας τάξεως, που κατά την παρούσα συγκυρία συνθλίβεται όχι μόνον στις χώρες, όπου η κρίση είναι βαθύτατη αλλά σε όλη την Ευρώπη, σε διαφορετικό βαθμό βεβαίως.

Η οικονομική συντριβή της μεσαίας τάξεως αίρει αυτομάτως και τον ρυθμιστικό της ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις. Η τάση αυτή έχει αρχίσει να είναι ήδη ορατή -τουλάχιστον στην Ελλάδα και στην Ιταλία, όπου επιχειρήθηκε η «λύση» των κυβερνήσεων «τεχνοκρατών», με αποτέλεσμα όμως τη στροφή του εκλογικού σώματος σε κόμματα αντισυστημικά.

Η χώρα που κινείται πολιτικά με άνεση και διαμορφώνει ουσιαστικά το νέο περιβάλλον στην Ευρωζώνη είναι η Γερμανία, όχι απλώς και μόνον διότι είναι οικονομικώς ισχυρή, αλλά επειδή το κύριο χαρακτηριστικό της -αναδυόμενο εκ νέου- είναι η «θέληση της δυνάμεως», που επιτυχώς λειτούργησε μόνον στην εποχή του Μπίσμαρκ.

Η Ελλάδα στερείται παραδόσεως της μορφής αυτής και η Γερμανία παρά το γεγονός ότι γοήτευσε στο παρελθόν σημαντικότατους παράγοντες της δημόσιας ζωής και την ακαδημαϊκή κοινότητα της χώρας -έως τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο- ουδέποτε λειτούργησε ως πρότυπο πολιτικό για ικανό διάστημα.

Η πολιτική τάξη της χώρας διαμορφώθηκε -κατ' απομίμηση στρεβλή βεβαίως- στη βάση του αγγλικού κοινοβουλευτικού συστήματος και όταν οι περιστάσεις το απαιτούσαν με μιαν αυθαίρετη προσθήκη ιδεωδών της Γαλλικής Επαναστάσεως του 1789, που η Γαλλία είχε φροντίσει επιμελώς να λησμονήσει. Η κοινή λογική υπαγορεύει ότι είναι αδύνατη η επιβολή οικονομικής τάξεως γερμανικής εμπνεύσεως και πειθαρχίας σε μία χώρα όπου επικρατεί κοινοβουλευτική ελευθεριότης.

Οι οικονομικές επιλογές της τελευταίας τριετίας καθιστούν θεωρητικώς αναγκαία μία αυταρχικότερη πολιτική διοίκηση. Ηδη αυτό συμβαίνει από μιαν άποψη σε πρακτικό επίπεδο, αλλά δίχως την αναγκαία ιδεολογική στήριξη, ενδεχομένως διότι ο κυβερνητικός συνασπισμός έχει συγκροτηθεί από κόμματα ιδεολογικώς ετερόκλητα. Αυταρχική λύση θα μπορούσε να στηρίξει το σώμα των ψηφοφόρων που ανήκει στη λαϊκή δεξιά, εάν η οικονομική πολιτική δεν την ωθούσε εκτός της Νέας Δημοκρατίας στη Χρυσή Αυγή και στους Ανεξάρτητους Ελληνες.

Το αποτέλεσμα είναι ότι ενώ στον οικονομικό τομέα επιβάλλεται μία εξουθενωτική πειθαρχία, παρατηρείται πλήρης αποσυσπείρωση και αποδυνάμωση των πολιτικών δυνάμεων, που την προωθούν. Ασυμβατότης μεγαλύτερη δεν ήταν δυνατόν να υπάρξει.

Φάρμες ζώων, κοινωνίες ανθρώπων

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Στο χωριό Ακάκι της Κύπρου, ο χοιροτρόφος Στέλιος Σοφρωνίου παρακολουθεί ανήσυχος τους 15.000 χοίρους του: οι περιορισμοί στο χρήμα που μπορεί να αποσύρει από την τράπεζα του επιτρέπουν να τα ταΐζει με μόνο έναν τόνο τροφής την ημέρα, αντί για τους 30 τόνους που χρειάζονται. «Τα πιο αδύνατα γουρούνια δεν τρώνε», είπε στους New York Times. «Τα δυνατά τρώνε τα πάντα. Αυτός είναι ο νόμος της Φύσης... Τα αδύναμα θα φαγωθούν». Με λίγα λόγια, ο κ. Σοφρωνίου περιέγραψε με τον πιο τραγικό τρόπο τι συμβαίνει στη χώρα του. Αλλά η εικόνα των ζώων που προσπαθούν να επιβιώσουν μέσα σε περιορισμένο χώρο, με όλο και λιγότερους πόρους, όπου η τάξη καταρρέει και όλα αλλάζουν, περιγράφει και την Ευρωζώνη – η οποία, όπως τα κάγκελα του χοιροστασίου, τη μια παρέχει προστασία, την άλλη γίνεται παγίδα.

Οι ανθρώπινες κοινωνίες έπαψαν να πολεμούν συνεχώς μεταξύ τους. Η Ευρωπαϊκή Ενωση, μάλιστα, είναι το πιο επιτυχημένο πείραμα για τη δημιουργία μιας κοινωνίας εθνών σε ειρηνική συνύπαρξη, βασισμένη στην αρχή της ισότητας. Οσο δύσκολα και αν έχουν γίνει τα πράγματα, είμαστε ευλογημένοι να ζούμε σε κοινωνίες θεμελιωμένες πάνω στις αρχές τις Δημοκρατίας και της Δικαιοσύνης.

Χωρίς να μπούμε σε περαιτέρω ανάλυση, είναι αναμφισβήτητο πλέον ότι το εγχείρημα του ενιαίου νομίσματος, όπως εξελίσσεται, θέτει σε κίνδυνο όσα πέτυχε η Ευρώπη τις προηγούμενες δεκαετίες. Αυτό συμβαίνει επειδή μέσα στον ίδιο, περιφραγμένο χώρο, βρέθηκαν μικροί και μεγάλοι, ισχυροί και αδύναμοι, πειθαρχημένοι και απείθαρχοι, χωρίς μηχανισμούς που θα εξισορροπούσαν τις διαφορές και θα απέτρεπαν προβλήματα. Οσο τα πράγματα ήταν καλά, οι αδύναμες χώρες απολάμβαναν το φθηνό χρήμα που τους εξασφάλιζε η συνύπαρξη με τους ισχυρότερους εταίρους. Οταν, όμως, ήρθαν οι συνέπειες του υπερδανεισμού είτε χωρών είτε τραπεζών, οι αδύναμοι, οι οποίοι δανείζονταν με τον αέρα του πλούσιου, αναγκάστηκαν να πληρώσουν με τους πόρους του φτωχού. Τώρα που οι ισχυρότερες χώρες προσελκύουν όλο και περισσότερο χρήμα σε πολύ χαμηλό κόστος, όσες βρέθηκαν σε δυσκολία στεγνώνουν από χρήμα και βρίσκονται στο αδιέξοδο της λιτότητας.

Είναι σαν να λέμε ότι στο χοιροστάσιο του κ. Σοφρωνίου όση τροφή υπάρχει πηγαίνει μόνο στους ισχυρούς χοίρους, ενώ οι αδύναμοι πρέπει να τα βγάλουν πέρα με όσα τους δώσουν οι άλλοι - και με τους όρους που θα τους επιβάλλουν. Επειδή το χρήμα έχει άμεση σχέση με την οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική κατάσταση της κάθε χώρας, οι χειρισμοί του χρέους, των προγραμμάτων διάσωσης, και όλα όσα αυτά συνεπάγονται, κυριαρχούν στην Ευρώπη εδώ και καιρό. Ξεχάστηκαν σημαντικότατοι παράγοντες, όπως ο πολιτισμός, όπως η αρχή της ισότητας μεταξύ χωρών – με αποτέλεσμα να αναβιώσουν παλιές εντάσεις μεταξύ χωρών και μεταξύ κοινωνικών ομάδων. Η αλληλεγγύη αμαυρώνεται από λαϊκίστικες εκρήξεις απ' όλες τις πλευρές, και, όσο περνάει ο καιρός, αμαυρώνεται από μεγαλύτερο αυταρχισμό σε αποφάσεις που επηρεάζονται από τις ισχυρότερες χώρες, επειδή αυτές παρέχουν τα δάνεια και τις εγγυήσεις για τα προγράμματα διάσωσης. Μέσα στις φωνές και τη σκόνη παραβλέπουμε το γεγονός ότι ένα κεντρικό σύστημα δανεισμού και μια πραγματική τραπεζική ένωση θα παρείχε σε όλες τις χώρες ένα σύστημα ασφαλές και θα απαιτούσε και την ανάλογη πειθαρχία. Χωρίς τέτοιο μηχανισμό ισότητας, οι ισχυροί θα κερδίζουν συνεχώς από την αδυναμία των εταίρων τους, καταδικάζοντάς τους σε μόνιμη αδυναμία. Επειδή οι λαοί έχουν φωνή και ψήφο, αυτό θα οδηγήσει σε μια Ευρώπη που θα έχει χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών. Εκεί θα τελειώσει και η Ενωση.

Για ανθρώπινες κοινωνίες, ο μεγαλύτερος κίνδυνος προέρχεται από τον ισχυρό, όχι τον αδύναμο

Είναι γνωστό, όμως, ότι για ανθρώπινες κοινωνίες, ο μεγαλύτερος κίνδυνος προέρχεται από τον ισχυρό, όχι τον αδύναμο. Αξίζει να σημειώσουμε μια ακραία περίπτωση. Το 1881, μια 25μελής ομάδα του αμερικανικού στρατού ξεκίνησε αποστολή ενός έτους στην Αρκτική. Δυσμενείς καιρικές συνθήκες, όμως, εμπόδισαν τα πλοία που θα τους έπαιρναν απ' εκεί και έμειναν αποκλεισμένοι για τρία χρόνια. Τελικά, διασώθηκαν μόνο έξι, εξαντλημένοι από την πείνα και το κρύο. Στο ημερολόγιό του, ο λοχίας Ντέιβιντ Μπρέιναρντ διηγείται πως ένας από τους τελευταίους επιζήσαντες βρέθηκε να κλέβει από τα λιγοστά τρόφιμα της ομάδας. Οι υπόλοιποι, που με δυσκολία στέκονταν όρθιοι, τον καταδίκασαν και τον εκτέλεσαν – όχι μόνο για λόγους πειθαρχίας, αλλά επειδή, τρώγοντας το μερίδιο των άλλων, θα γινόταν επικίνδυνος για τους υπόλοιπους.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Με ακρωτηριασμένες ρίζες, ποια επιβίωση;

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Είναι ρεαλιστικά δυνατό να επιβιώνει φιλοπατρία σήμερα; Η απάντηση κρίνεται από τα μέτρα ρεαλισμού που έχει ο καθένας μας κατακτήσει. Είναι κατάκτηση ωριμότητας η ελευθερία από ψευδαισθήσεις.

Κάποτε, σε άλλο πολιτισμικό «παράδειγμα» (άλλον «τρόπο» του βίου) η πατρίδα ήταν κάτι απτό, χειροπιαστό: Ενα κομμάτι γης, που το καλλιεργούσε ο άνθρωπος με τον μόχθο και τον ιδρώτα του – χάριζε στη γη την εργώδη φροντίδα του και η γη του αντιχάριζε τα μέσα για την επιβίωσή του. Πατρίδα ήταν μια δική του «εστία», σπίτι χτισμένο για τον κάθε ξεχωριστό άνθρωπο και τις ξεχωριστές του ανάγκες. Μια κοινότητα, που μοιραζόταν χαρές και θλίψεις, γιορτές και πένθη, έκανε κοινωνούμενη την καθημερινότητα. Τάφοι προγόνων: συνεχιζόμενη σχέση και αναστροφή με οικείους, γνώριμους, αγαπημένους. «Βωμοί και ιερά», άξονας κοινού «τρόπου» ζωής με εόρτιους κύκλους, συμμετοχική δραματουργία, πανηγύρεις, η εκκλησία σώμα αναφοράς της προσωπικής ευθύνης και της ήρεμης εμπιστοσύνης – καμιά σχέση με ιδεολογήματα.

AP

Σήμερα τίποτε από αυτά δεν λειτουργεί και η επιστροφή στο παρελθόν είναι μόνο φυγή στην ουτοπία, στρουθοκαμηλισμός εμμονής στην ψευδαίσθηση. Η επιβίωση ή και η ευζωία εξασφαλίζεται με άλλου είδους μόχθο, δίχως την αμεσότητα της χειρωνακτικής σχέσης με τη γη. Η «εστία» νοικιάζεται, είναι δια-μέρισμα, μεράδι ενοίκησης στον αέρα, φτιαγμένο για οποιονδήποτε, για ενοίκους περαστικούς – προσφέρεται να εξυπηρετήσει τη χρεία, όχι να στεγάσει τη ζωή. Κοινότητα πια δεν υπάρχει, η μετοχή στα κοινά είναι άγνωστη εμπειρία, τα «κοινά» μόνο θέαμα τηλεοπτικό και η «μετοχή» μόνο εταιρισμός για επιδίωξη συμφερόντων. Ακόμα και οι τάφοι νοικιάζονται, έγιναν κι αυτοί «διαμερίσματα» για προσωρινούς ενοίκους – τους αντιμάχεται και η μόδα της καύσης των νεκρών: ομολογία πίστης στο α-νόητο της ύπαρξης, στον μηδενισμό της από τον θάνατο. «Βωμοί και ιερά» λογαριάζονται τα τεμένη της «επικρατούσης θρησκείας»: εξυπηρετούν «τας θρησκευτικάς ανάγκας του λαού» όπως το ΙΚΑ εξυπηρετεί «τας προνοιακάς» και το περίπτερο «τας καπνιστικάς» – σε περιόδους «κρίσης» οργανώνουν και συσσίτια.

Η σύγκριση του σήμερα με το παρελθόν δεν θεμελιώνει νοσταλγία, ψάχνει για ρεαλιστικό ορισμό της φιλοπατρίας. Αλλοτε η πατρίδα ήταν κάτι τόσο πολύτιμο, που χωρίς αυτό η ζωή δεν είχε νόημα. Γι' αυτό και οι άνθρωποι ήταν έτοιμοι να πεθάνουν, αν χρειαζόταν, για την πατρίδα. Οχι από ντανλίκι και φανατισμένη παράνοια, να «τα δίνεις όλα, για την «ομαδάρα» σου («και τα μυαλά στο κάγκελο»). Αλλά όπως πεθαίνεις για έναν μεγάλο έρωτα, που αν τον χάσεις δεν αξίζει πια να ζεις. Η αγάπη για την πατρίδα ήταν τόσο ζωτική όσο και η ανάγκη να αγαπήσεις και να αγαπηθείς. «Οταν ξαναείδα το χώμα που με γέννησε, γράφει ο Σεφέρης, μ' έκανε να νιώσω πως ο άνθρωπος έχει ρίζες, κι όταν τις κόψουν πονεί, βιολογικά, όπως όταν τον ακρωτηριάσουν».

Σήμερα, ονομασίες που άλλοτε παρέπεμπαν σε βιώματα πατρίδας (Ελλάδα, Ελληνισμός, ελληνικότητα), παραπέμπουν σε εμπειρίες από ένα κράτος που όλοι, μα όλοι απεχθανόμαστε. Το ζούμε σαν απειλή, σαν αντίπαλο, ντρεπόμαστε γι' αυτό, μας ανδιάζει. Κράτος ανίκανο στην κάθε παραμικρή λειτουργία του, διεφθαρμένο, τυραννικό, κράτος δυνάστης σαδιστής που ευφραίνεται να κακουργεί, να κλέβει την αμοιβή του μόχθου μας, την αποταμίευση του υστερήματός μας, να μας ληστεύει εν ψυχρώ σαν κοινός λωποδύτης, σαν γκάνγκστερ.

Ποιος πολίτης που έχει τα λογικά του θα ρισκάρει τη ζωή του ή θα την θυσιάσει για να υπερασπίσει, σαν δήθεν πατρίδα, ένα τέτοιο κράτος; Πώς να πολεμήσει ο πολίτης που ξέρει ότι τα κονδύλια για την άμυνα τα κατακλέβουν οι κυβερνήσεις για να καλύπτουν το εξωφρενικό κόστος της προεκλογικής τους διαφήμισης και της κομματικής τους κουζίνας; Με ποιες γνώσεις στρατηγικής ή πολεμικής τεχνολογίας να οργανωθεί άμυνα, όταν οποιοσδήποτε κομματικός χαρτογιακάς ή πανάσχετος δημοσιογράφος υπουργεύει στις Ενοπλες Δυνάμεις, μόνο σαν αμοιβή για τη βοήθεια στον πρωθυπουργό να αρχηγεύσει στο κόμμα;

Ο Ελληνισμός απέκτησε κρατική υπόσταση και γεωγραφικά σύνορα μόλις πριν από 192 χρόνια. Πριν από αυτό, επί τρεισήμισι χιλιάδες χρόνια, οι Ελληνες δεν είχαν ούτε κράτος ούτε σύνορα. Είχαν όμως πατρίδα. Κι όταν τις αρχαίες κοιτίδες του ιστορικού τους βίου τις όριζαν κατακτητές αλλοεθνείς, πατρίδα για τους Ελληνες ήταν η γλώσσα τους, η εκκλησιά τους – σώμα λαϊκό, η παράδοσή τους (: πείρα, ευαισθησία, αισθητική, που κληροδοτούσε η κάθε γενιά στην επόμενη, προσθέτοντας θησαυρίσματα).

Πατρίδα των χωρίς κράτος Ελλήνων ήταν η ιστορική τους συνείδηση, η ευγένεια - αρχοντιά της πολιτισμικής τους ετερότητας, το ελληνικό όνομα ταυτισμένο με τομές ανεξίτηλες στην ανθρώπινη Ιστορία.

Από μια τέτοια φιλοπατρία μάς αποκόβει σήμερα το είδος εκείνο της εγχώριας «διανόησης» που επιμένει «μαζί με τα απονέρια του μπάνιου να πετάει και το μωρό». Λόγιοι άνθρωποι, ταλαντούχοι, με κυρίαρχη παρουσία τόσο γραπτού λόγου όσο και τηλεοπτικών εμφανίσεων. Που είναι τόσο θυμωμένοι, ώστε προσπαθούν πεισματικά, μαζί με την ιστορική αποτυχία και ντροπή που τιτλοφορείται Κράτος Ελληνικό, να αφανιστεί και κάθε ίχνος ελληνικότητας: η πρώτη ύλη για τον ψευδαισθητικό εξωραϊσμό της κρατικής αθλιότητας.

Φτάνει στο σημείο αυτή η θυμωμένη «διανόηση», να ενθουσιάζεται κάθε φορά που η ελληνική κοινωνία (εκκλησιαστική και κυριακή) οδηγείται σε έσχατες ταπεινώσεις και εξευτελισμούς από τον παρακμιακό ενδοτισμό και ραγιαδισμό της κρατικής της ηγεσίας. Αντίθετα, εκνευρίζεται στο έπακρο, αν συμβεί κάποτε να αντιδράσει η ελληνική κοινωνία με αξιοπρέπεια και αυτοσεβασμό απέναντι σε γκανγκστερικούς εκβιασμούς ετερόχθονων συμφερόντων ή σε χλευασμούς και επιθετικό διασυρμό τού ελληνικού ονόματος. Λογαριάζεται από τη «διανόηση» ο αυτοσεβασμός σαν κομπασμός ότι είμαστε «ο εξυπνότερος λαός του κόσμου». Και αυτή η έμπρακτη, ψυχολογικά θωρακισμένη αρνησιπατρία είναι ακόρεστη: απαιτεί όλο και πιο πειθήνια πειθάρχηση στους εκβιαστές μας, όλο και γλοιωδέστερη δουλοφροσύνη.

Κάποιοι συμπολίτες φρονούν, επιπόλαια, ότι το συγκεκριμένο αυτό είδος «διανοουμένων» είναι συνέχεια ή επανάληψη του φαινομένου που ονομάστηκε στην ιστορία των Ελλήνων «μηδισμός» και περιγράφηκε από τον Καβάφη στο ποίημα «Σατραπεία». Αλλά μοιάζει μάλλον απίθανο τα μεγάλα στον διεθνή στίβο συμφέροντα να διαθέτουν χρήμα για «πράκτορες» σε μια χώρα που αποτελεί αυτονόητα προτεκτοράτο τους. Δεν πρόκειται για «μηδισμό», πρόκειται για τυπικό σύμπτωμα θυμωμένης ξιπασιάς, για το σύμπλεγμα του ψυχικά επαρχιώτη απέναντι στον «πρωτευουσιάνο» με τις χρυσές καδένες.

Ακόμα και αρνησιπατρία βλασταίνει ο παρακμιακός επαρχιωτισμός.

«Οχι» να 'ναι κι ό,τι να 'ναι

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Υπάρχουν τρεις τρόποι για να διορθώσει κάποιος μια γκάφα. Ο πρώτος είναι να την παραδεχθεί, έστω χαριτωμένα όπως έκανε ο λαγός του ανέκδοτου στο λιοντάρι: «λέμε καμιά ανοησία για να περνά η ώρα». Ο δεύτερος είναι του ΣΥΡΙΖΑ: «παρερμηνεύτηκαν ή πλαστογραφήθηκαν αυτά που δηλώσαμε». Ο τρίτος και χειρότερος είναι να επιμένει στην γκάφα, έστω κι αν του κοστίζει.

Οι πανηγυρισμοί του ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μετά το «όχι« της Κυπριακής Βουλής δεν αποδείχθηκαν μόνο πρόωροι. Ηταν εκτός τόπου και χρόνου. Η πρωική άρνηση, που δεν συνοδευόταν από μια λογική θέση, έγινε μπούμερανγκ. Η δεύτερη λύση, επειδή εμπεριείχε και το κόστος της αναταραχής που έφερε η άρνηση της πρώτης, θεωρήθηκε από πολλούς χειρότερη. Για τον αριστεροδεξιό λαϊκισμό όμως τα αποτελέσματα δεν μετράνε λογίζονται κάτι σαν προϊόν του εξαποδώ καπιταλισμού. Βασικός στόχος είναι η αναταραχή, ως θαυμάσια κατάσταση, όπως επανέλαβε πριν από χρόνια ο κ. Αλέξης Τσίπρας. Σύνθημά τους το «Οχι να 'ναι κι ό,τι να 'ναι». Δεν επεξεργάστηκαν κάποια θέση κρίνοντας τα υπέρ και τα κατά της πρώτης λύσης. Δεν τήρησαν φιλολαϊκή στάση επισημαίνοντας το άδικο της φορολόγησης των καταθέσεων κάτω των 100.000 ευρώ προκειμένου να γλιτώσουν οι μεγαλοκαταθέτες περισσότερα. Ασπάστηκαν άμεσα τη λαϊκιστική προσέγγιση της άρνησης σε όλα.

Ο λαϊκισμός της καθολικής άρνησης δεν οφείλεται μόνο στα υπαρκτά ελλείμματα παιδείας που έχει η ηγεσία της νεόκοπης Αριστεράς. Οσοι ανατρέξουν στα αριστερά κιτάπια της δεκαετίας του '90 θα διαβάσουν απίστευτες αναλύσεις για το πώς το Διαδίκτυο είναι όχημα του πολιτιστικού ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ, ή πώς η παγκοσμιοποίηση ήταν ένα κόλπο για να μην εκφραστούν επαναστατικά οι λαοί. Από τότε άρχισε να συμπορεύεται με τη λαϊκιστική δεξιά ή/και ακροδεξιά που κατέληξε στον πρόσφατο αρραβώνα του ΣΥΡΙΖΑ με τους Ανεξάρτητους Ελληνες. Η Αριστερά άρχισε να χρησιμοποιεί το εννοιολογικό οπλοστάσιο της λαϊκιστικής Δεξιάς (περί έθνους, Νέας Τάξης κ.λπ.) και η λαϊκιστική Δεξιά τα συνθήματα της Αριστεράς.

Ο λαϊκισμός της καθολικής άρνησης οφείλεται στο γινάτι για τον καπιταλισμό

Γράφαμε και παλιότερα (24.5.2004) ότι η Αριστερά βιώνοντας το σοκ της ήττας του 1989 «άρχισε να ετεροπροσδιορίζεται. Δεν είχε αναφορά τον άνθρωπο και τον ανθρωπισμό. Θεώρησε τον καπιταλισμό, την καπιταλιστική Δύση, τις ΗΠΑ και τη Δυτική Ευρώπη ως εξ ορισμού απάνθρωπα συστήματα και με βάση αυτή την πίστη άρχισε να προσδιορίζει την πολιτική της στάση... Το πρόβλημα της Αριστεράς δεν είναι μόνο ότι ψάχνει σε αλλότρια και επικίνδυνα χωράφια να βρει επιχειρήματα κατά των... εχθρών καπιταλιστών. Είναι ότι με τη θέρμη της καταγγελίας βυθίζεται σε έναν ανορθολογικό αντιδυτικισμό, ξεχνώντας ότι και η ίδια η Αριστερά είναι προϊόν αυτής καθαυτής της Δύσης και του Διαφωτισμού. Η ταύτιση Αριστεράς με τον εθνικισμό δεν είναι προϊόν σοβαρής ανάλυσης. Είναι προϊόν γινατιού απέναντι στους νικητές του Ψυχρού Πολέμου... Διαβατήριο πλέον για την ένταξη σε αυτό που απέμεινε να ονομάζεται Αριστερά, δεν είναι η ανάλυση με μαρξιστικούς όρους. Είναι απλώς η φραστική εναντίωση -ασχέτως λόγων- στα σχέδια της "νέας τάξης πραγμάτων"».

Μόνο με βάση αυτό το γινάτι μπορεί να εξηγηθεί η εναντίωση της Αριστεράς στην κατά βάση αριστερή λύση να φορολογηθεί το κεφάλαιο, δηλαδή οι μεγάλες καταθέσεις στις κυπριακές τράπεζες. Κι αν είναι εύλογη η δεξιά κριτική ότι τέτοιου τύπου λύσεις είναι βόμβα στα θεμέλια του υπάρχοντος χρηματοπιστωτικού συστήματος, η Αριστερά τι ζόρι τραβάει για τις τράπεζες και την τραπεζική πίστη;

pmandravelis@kathimerini.gr

13-ADV ADROIT.qxp_KATHI 3/29/13 5:49 PM Page 4

Κάθε μέρα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η δημοφιλέστερη κυπριακή εφαρμογή για iPhone τώρα και σε Android

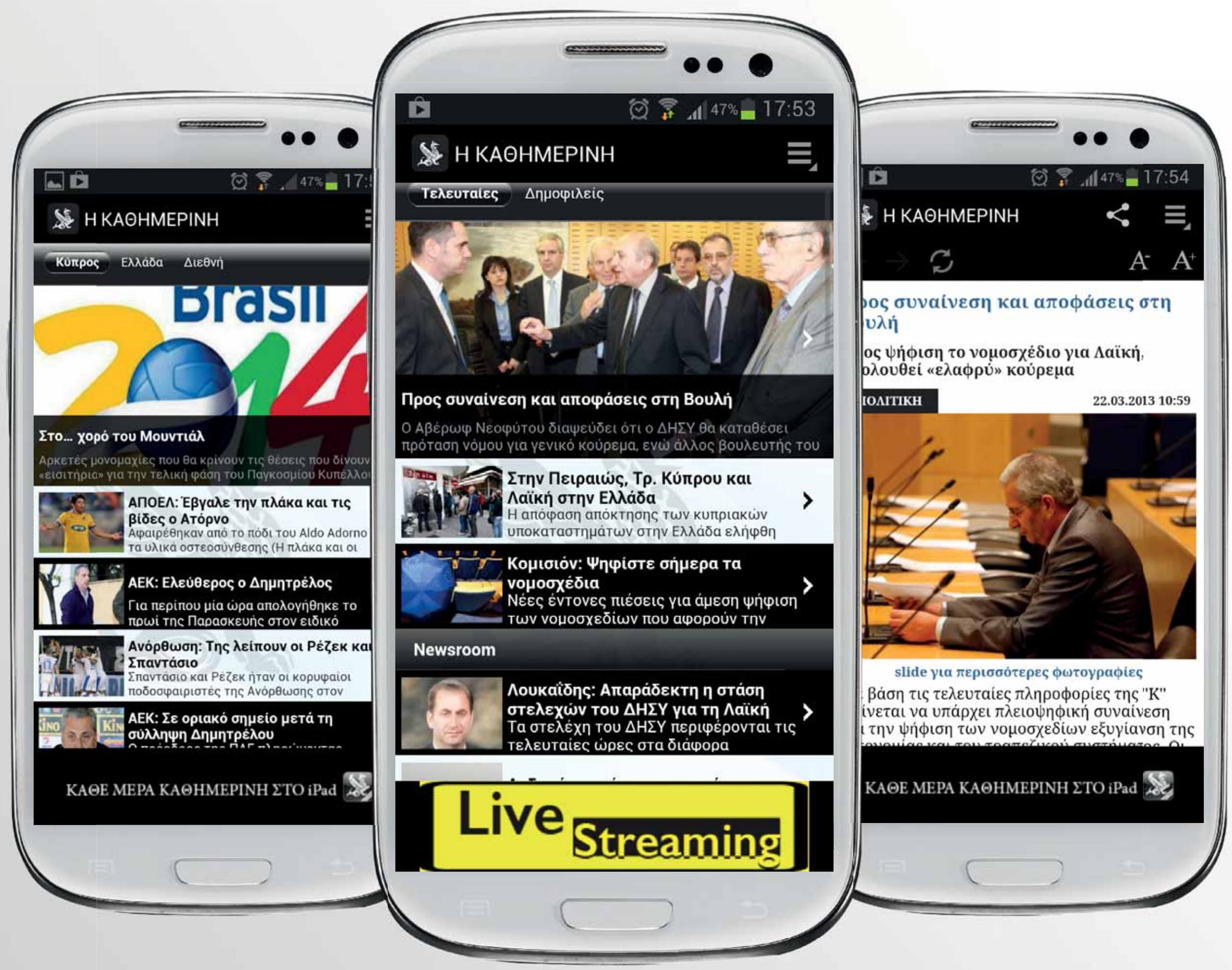

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΔΩΡΕΑΝ

DEVELOPED BY

14-ELLADA_KATHI 3/30/13 12:06 AM Page 14

Κρίσιμο κρας τεστ υπό τη σκιά της Κύπρου

Στη νέα διαπραγμάτευση με την τρόικα θα δοκιμαστούν οι αντοχές της κυβέρνησης

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Κρίσιμο πολιτικό στοίχημα για τον πρωθυπουργό Αντ. Σαμαρά, αλλά και για τις αντοχές της τριπλής κυβέρνησης συνεργασίας, είναι η επερχόμενη διαπραγμάτευση με την τρόικα, η οποία θα διεξαχθεί με φόντο τις οδυνηρές εξελίξεις στην Κύπρο.

Συνεργάτες του πρωθυπουργού εκφράζουν τη βεβαιότητα ότι, έστω μέσω επίπονων συμβιβασμών, συμφωνία με τους δανειστές θα επιτευχθεί και θα ανοίξει ο δρόμος για την εκταμίευση των επόμενων δύο δόσεων. Ομως, το «πολιτικό» τίμημα που θα κληθεί να καταβάλει η κυβέρνηση ενδεχομένως να είναι μεγάλο. Ετσι, ο κ. Σαμαράς θέλει να έχει γίνει η καλύτερη δυνατή προεργασία για την προώθηση των ελληνικών θέσεων, εκτίμηση που εξηγεί τις αλλεπάλληλες συσκέψεις στις οποίες έχει προεδρεύσει ο ίδιος ο πρωθυπουργός από το βράδυ της Πέμπτης και μετά.

Δεν αναμένεται να ζητηθεί η λήψη νέων μέτρων, αλλά η εφαρμογή ρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί και δεν έχουν εφαρμοστεί

Βασικές πηγές προβληματισμού στο Μέγαρο Μαξίμου, ενόψει της έλευσης της τρόικας στην Αθήνα, είναι η καταγραφόμενη υστέρηση στα έσοδα και το ζήτημα των απολύσεων στον δημόσιο τομέα. Οπως προαναφέρθηκε, στο κυβερνητικό επιτελείο θεωρούν πως η τρόικα στην παρούσα φάση δεν πρόκειται να ζητήσει τη λήψη νέων μέτρων και θα επιμείνει στην εφαρμογή ρυθμίσεων που έχουν συμφωνηθεί, αλλά δεν έχουν εφαρμοστεί, όπως για παράδειγμα η εισφορά επί του τέλους των επιχειρήσεων υπέρ του ΟΑΕΕ. Κατά τις ίδιες πηγές, σε βάθος συζήτηση για την πορεία του προϋπολογισμού θα γίνει τον Ιούνιο. Ομως και μόνο το γεγονός ότι το ζήτημα της υστέρησης των εσόδων θα έλθει στο προσκήνιο με επίσημο τρόπο αποτελεί δυνητικά σοβαρό πλήγμα για την κυβέρνηση, που το τελευταίο διάστημα προβάλλει τον στόχο των πρωτογενών πλεονασμάτων, ενώ θα ενισχύσει τη ρητορική του ΣΥΡΙΖΑ ότι το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής είναι αδιέξοδο και δεν είναι δυνατόν να βγάλει τη χώρα από το σπιράλ της ύφεσης. Πάντως, για την κυβέρνηση, έναντι της κριτικής της Κουμουνδούρου, συνιστά ισχυρό αντίβαρο το γεγονός ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, σε ποιοτικά στοιχεία ερευνών της κοινής γνώμης καταγράφεται υποχώρηση της θέσης υπέρ της σύγκρουσης με την Ε.Ε. μετά τις εξελίξεις που πυροδότησε στη Λευκωσία το «όχι» της κυπριακής Βουλής.

Επίσης, στο Μέγαρο Μαξίμου επικρατεί συγκρατημένη αισιοδοξία ότι με την τρόικα θα επέλθει συμβιβασμός στο ζήτημα των αποχωρήσεων από το Δημόσιο. Οπως αναφέρουν πληροφορίες, οι προτάσεις του υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης Αντ. Μανιτάκη έχουν αποσταλεί στην τρόικα, η οποία δεν έχει, μεν, ανάψει το «πράσινο φως», αλλά ούτε και τις έχει απορρίψει. Μάλιστα, τα πρώτα μηνύματα είναι ενδεχομένως θετικά, αφού υψηλόβαθμο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου αναφέρει πως το Δημόσιο δεν αναμένεται να είναι το βασικό θέμα στην επικείμενη σκληρή διαπραγμάτευση με τους εκπροσώπους των δανειστών.

Τέλος, σε δεύτερο επίπεδο, τον κ. Σαμαρά απασχολεί κατά πόσο ο ίδιος και οι κ. Βενιζέλος και Κουβέλης θα εμφανιστούν με ενιαίο «μέτωπο» έναντι της τρόικας, ή εάν οι συνομιλίες με τους κ. Τόμσεν, Μορς και Μαζούχ θα αποτελέσουν αφορμή για ισχυρούς ενδοκυβερνητικούς κλυδωνισμούς. Σύμφωνα με πληροφορίες, ενώ υπάρχει σύγκλιση των αρχηγών στο «σχέδιο Μανιτάκη» για την κινητικότητα στον δημόσιο τομέα, η ΔΗΜΑΡ εμμένει στην απειλή να καταψηφίσει ρύθμιση για την είσπραξη του τέλους ακινήτων και για το 2013 μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ. Μάλιστα, στελέχη της Αγίου Κωνσταντίνου κατηγορούν παρασκηνιακά τον κ. Γ. Στουρνάρα ότι στο συγκεκριμένο ζήτημα επιχειρεί να προκαταλάβει τις αποφάσεις των τριών πολιτικών αρχηγών. Αντιθέτως, το ΠΑΣΟΚ δεν θα θέσει «βέτο» στη διατήρηση της είσπραξης του τέλους ακινήτων μέσω της ΔΕΗ, εάν συνοδευτεί από μείωση της επιβάρυνσης για μεγάλο τμήμα ιδιοκτητών.

Επίσης, «σκιές» ενόψει της προγραμματισμένης για την Τετάρτη σύσκεψης των κ. Σαμαρά, Βενιζέλου και Κουβέλη, έχουν προκαλέσει «διαρροές» της Ιπποκράτους σύμφωνα με τις οποίες ο πρωθυπουργός και ο κ. Στουρνάρας θα έπρεπε να είχαν διαπραγματευτεί διαφορετικά το διάστημα μέχρι τον περασμένο Οκτώβριο, ώστε τα μέτρα που ελήφθησαν τότε να μην είναι εμπροσθοβαρή, με συνέπεια τον καταγραφόμενο εκτροχιασμό των εσόδων τους πρώτους μήνες του 2013.

EUROKINISSI

Από το βράδυ της Πέμπτης και μετά, ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς έχει προεδρεύσει σε αλλεπάλληλες συσκέψεις με τη συμμετοχή και του υπουργού Οικονομικών Γ. Στουρνάρα.

Για τους δημοσίους υπαλλήλους

Σε ό,τι αφορά τις απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων, η κυβέρνηση έχει υποβάλει στην τρόικα μια πρόταση σύμφωνα με την οποία θα τεθούν σε διαθεσιμότητα 25.000 εργαζόμενοι. Από αυτούς, 5.000 επίορκοι, προσληφθέντες με πλαστά δικαιολογητικά, αδικαιολογήτως απόντες από την εργασία τους επί μακρόν κ.ά. θα απολυθούν. Η τρόικα δεν έχει απαντήσει ακόμη στην κυβέρνηση. Στελέχη του οικονομικού επιτελείου εκτιμούν ότι η καθυστέρηση από την πλευρά της τρόικας υποδηλώνει διάσταση απόψεων. Αλλωστε, και στο παρελθόν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο υποστήριζε ότι οι απολύσεις θα πρέπει να είναι πέραν των επιόρκων, οι οποίοι προφανώς πρέπει να εκδιωχθούν από το Δημόσιο. Αντίθετα, η Κομισιόν εμφανιζόταν πιο διαλλακτική. Σε κάθε περίπτωση, η διαπραγμάτευση με την τρόικα θα διεξαχθεί υπό το φως ενός δυσμενέστερου μακροοικονομικού περιβάλλοντος, λόγω και των επιπτώσεων που θα έχει στην ελληνική οικονομία η κυπριακή κρίση. Το υπουργείο Οικονομικών εκτιμά ότι η συρρίκνωση του ΑΕΠ μπορεί να φτάσει στο 5% αντί του 4,5%. Ωστόσο, εάν αυτή η εκτίμηση μπορεί να δικαιολογήσει κάποιες υστερήσεις στα έσοδα, ενέχει τον κίνδυνο να ανοίξει άλλα θέματα, όπως η λήψη πρόσθετων μέτρων, κάτι που προς το παρόν η τρόικα και πολύ περισσότερο η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένες να κάνουν.

«Τρύπα» 2,7 δισ. στα δημοσιονομικά

4 απώλειες και 1 (ενδεχόμενο) όφελος

600 εκατ.
ζητούνται ως αντιστάθμισμα στη μη επιβολή φόρου σε εταιρικούς τζίρους

200 εκατ.
είναι το έλλειμμα από την περικοπή των αναπηρικών συντάξεων και όχι μόνο

900 εκατ.
λείπουν από την εμπλοκή στην είσπραξη του μερίσματος από προνομιούχες μετοχές

1.000 εκατ.
θα λείψουν αν καταργηθεί το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (ΕΕΤΗΔΕ) που εισπράττεται από τη ΔΕΗ

150 εκατ.
θα εξοικονομηθούν από τη μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Δημοσιονομική «τρύπα» 2,7 δισ. ευρώ στη διετία 2013 - 2014 βλέπει η τρόικα κυρίως λόγω της μη εφαρμογής μέτρων που έχουν συμφωνηθεί στα προηγούμενα Μνημόνια. Το δημοσιονομικό κενό και η συγχώνευση της Εθνικής Τράπεζας με τη Eurobank θα αποτελέσουν τα μεγάλα αγκάθια στον νέο γύρο διαπραγματεύσεων με την τρόικα, που αρχίζει την Τετάρτη με την επιστροφή των ξένων εμπειρογνωμόνων στην Αθήνα. Για το τρίτο μεγάλο θέμα, αυτό της αποχώρησης μέρους των δημοσίων υπαλλήλων που θα τεθούν σε διαθεσιμότητα, η κυβέρνηση έχει υποβάλει στην τρόικα μια πρόταση, επί της οποίας δεν υπάρχει απάντηση.

Η «τρύπα», σύμφωνα με την τρόικα, συνίσταται στα εξής:

1. Η μη επιβολή εισφοράς 2 τοις χιλίοις επί του τζίρου των επιχειρήσεων υπέρ του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών. Στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα είχαν προϋπολογιστεί έσοδα 600 εκατ. ευρώ στη διετία (150 εκατ. ευρώ το 2013 και 450 εκατ. ευρώ το 2014). Στη μαραθώνια σύσκεψη της περασμένης Πέμπτης στο υπουργείο Οικονομικών, υπό τον πρωθυπουργό, ο κ. Σαμαράς ζήτησε να εξευρεθούν ισοδύναμα μέτρα, ούτως ώστε να μην επιβαρυνθούν περαιτέρω οι επιχειρήσεις. Ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης έχει προτείνει να υποκατασταθεί το συγκεκριμένο μέτρο από την εξοικονόμηση που προκύπτει από τον εντοπισμό και την αναστολή καταβολής συντάξεων «μαϊμού».

2. Η εξοικονόμηση από την περικοπή των αναπηρικών κι άλλων δημοσιονομικών μέτρων του υπουργείου Εργασίας. Διαπιστώθηκε ότι η απόδοση των συγκεκριμένων μέτρων είχε υπερεκτιμηθεί από την ελληνική πλευρά και την τρόικα όταν καταρτιζόταν το Μνημόνιο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια «τρύπα» που υπολογίζεται σε 200 εκατ. ευρώ στη διετία.

Ποια είναι τα τέσσερα κρίσιμα ζητήματα που, σύμφωνα με την τρόικα, θα προκαλέσουν μείωση εσόδων για τη διετία 2013 - 2014

3. Εμπλοκή στην είσπραξη του «μερίσματος» από τις προνομιούχες μετοχές που δόθηκαν το 2008 ως αντάλλαγμα στο Δημόσιο για την κεφαλαιακή ενίσχυση των τραπεζών. Από αυτή την πηγή έχουν εγγραφεί έσοδα 900 εκατ. ευρώ στη διετία 2013 - 2014. Ωστόσο, οι τράπεζες υποστηρίζουν ότι δεν μπορούν να καταβάλουν αυτά τα ποσά με τη μορφή μερίσματος, δεδομένου ότι έχουν ζημίες. Εάν το καταβάλουν με τη μορφή τόκου, τότε το ποσό που διατέθηκε με αντάλλαγμα προνομιούχες μετοχές δεν θα μπορεί να υπολογιστεί στον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών. Αν και πρόκειται για ένα τεχνικό πρόβλημα, η επίλυσή του έχει αποδειχθεί δύσκολη.

4. Σε όλα τα προηγούμενα, η τρόικα έχει δηλώσει ρητώς στο οικονομικό επιτελείο ότι θα προσθέσει 1 δισ. ευρώ, εάν καταργηθεί το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (ΕΕΤΗΔΕ) που εισπράττεται από τη ΔΕΗ. Οι εκπρόσωποι των δανειστών επιμένουν ότι η ΔΕΗ έχει αποδειχθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός είσπραξης, σε αντίθεση με τις εφορίες. Ωστόσο, η επιμονή αυτή δημιουργεί πολιτικά προβλήματα στην κυβέρνηση. Η ΔΗΜΑΡ έχει δηλώσει ότι δεν θα ψηφίσει υπέρ της διατήρησης του ΕΕΤΗΔΕ και για το 2013. Δεδομένης της κατάστασης, το οικονομικό επιτελείο αναζητεί εναλλακτικές. Ενα σενάριο είναι η μείωση του ΕΕΤΗΔΕ, αλλά η διατήρηση της είσπραξης μέσω της ΔΕΗ. Μια τέτοια λύση θα επιτρέψει στο ΠΑΣΟΚ τουλάχιστον να ψηφίσει το μέτρο, αλλά θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των προσδοκώμενων εσόδων.

Το θέμα του ΕΕΤΗΔΕ θα τεθεί σε ένα συνολικότερο πακέτο διαπραγμάτευσης με την τρόικα, μαζί με τη μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13% (εκτιμάται ότι θα επιφέρει μια σχετική ανεκτή μείωση στα έσοδα της τάξης των 100 - 150 εκατ. ευρώ) και του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, τη μη αύξηση των εισιτηρίων των μέσων μεταφοράς κατά 25%, η οποία έπρεπε να γίνει σύμφωνα με το Μνημόνιο έως το τέλος Μαρτίου κ.ά. Στο πλαίσιο αυτής της διαπραγμάτευσης, η κυβέρνηση ελπίζει ότι κάτι θα κερδίσει.

Η συγχώνευση Εθνικής - Eurobank και οι ανακεφαλαιοποιήσεις

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Κόκκινη γραμμή αποτελεί για την κυβέρνηση τυχόν εμπλοκή στη συγχώνευση Εθνικής - Eurobank από την τρόικα. Τόσο στο Μέγαρο Μαξίμου όσο και στο οικονομικό επιτελείο θεωρούν ότι οι διαδικασίες θα πρέπει να προχωρήσουν, καθώς υπάρχουν κρίσιμοι λόγοι που δεν επιτρέπουν καν να ανοίξει τέτοια συζήτηση.

Το θέμα ξεκίνησε ύστερα από πληροφορίες που θέλουν την τρόικα να εκφράζει προβληματισμούς σχετικά με το project, αν και αρχικά είχε δώσει τη συγκατάθεσή της. Η κυβέρνηση φέρεται να εξηγεί στους εκπροσώπους των δανειστών ότι τέτοια υπαναχώρηση δεν είναι δυνατή και σημειώνει τον ψυχολογικό αντίκτυπο που θα είχε μια τέτοια αναστροφή, στο χρηματιστήριο και όχι μόνο.

Πηγές της Εθνικής Τράπεζας υπογραμμίζουν επίσης ότι η συγχώνευση έχει προχωρήσει σε σημαντικό βαθμό και έχει παράξει νομικά αποτελέσματα. Κατά συνέπεια, ενδεχόμενη βίαιη ανατροπή της θα προκαλούσε σοβαρές νομικές διεκδικήσεις από μετόχους των δύο τραπεζών. Υπενθυμίζουν ότι η συγχώνευση και η αύξηση κεφαλαίου έχουν εγκριθεί από όλες τις αρμόδιες αρχές, αλλά και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, που είναι ο βασικός μέτοχος των δύο τραπεζών.

Για την ιστορία να αναφερθεί ότι βασικό επιχείρημα του προβληματισμού της τρόικας είναι ότι ενδεχομένως να χρειαστούν επιπλέον κεφάλαια κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος. Με την πώληση της Eurobank, εκτιμούν, θα μπορούσαν να βρεθούν, αφού προηγουμένως ακολουθήσουν την προβλεπόμενη διαδικασία. Αλλο σημείο προβληματισμού αποτελεί το μέγεθος που θα δημιουργηθεί από τη συγχώνευση. Θα είναι ισοδύναμο με το ΑΕΠ της χώρας (170 δισ. ευρώ). Οπως σημειώνουν ένα τόσο μεγάλο σχήμα θα είναι πολύ δύσκολο να πωληθεί στο μέλλον, ενώ αν μείνουν ανεξάρτητες θα μπορέσουν να συμμετάσχουν ενεργότερα στη διαδικασία αναδιάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος.

EUROKINISSI EUROKINISSI EUROKINISSI

Οι κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς, Γιάννης Κωστόπουλος και Μιχάλης Σάλλας θα επιταχύνουν τις διαδικασίες για την ανακεφαλαιοποίηση της Εθνικής, της Alpha Bank και της Πειραιώς αντίστοιχα.

Ποια είναι τα βασικά επιχειρήματα του προβληματισμού της τρόικας – Γενικές συνελεύσεις εντός της εβδομάδας στις συστημικές τράπεζες

Το ζήτημα της Εθνικής, αλλά και της ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος, συζητήθηκε την περασμένη Παρασκευή κατά τη συνάντηση του πρωθυπουργού με τον υπουργό Οικονομικών κ. Γιάννη Στουρνάρα και τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η ελληνική πλευρά προειδοποιεί ότι με την κατάσταση -λόγω των δραματικών εξελίξεων στην Κύπρο- να παραμένει εύθραυστη κάθε τέτοια κουβέντα συνιστά κίνδυνο.

Και βεβαίως, το μεγάλο ερώτημα είναι γιατί όλο αυτό το σκεπτικό προβληματισμού δεν αναδείχθηκε από την τρόικα νωρίτερα. Η συμφωνία για τη συγχώνευση Εθνικής Τράπεζας με τη Eurobank έχει ανακοινωθεί από τον Οκτώβριο του 2012. Η τρόικα, από την πλευρά της, φέρεται να αναγνωρίζει ότι η ακύρωση της συγχώνευσης θα δημιουργήσει νομικά προβλήματα.

Ανακεφαλαιοποίηση

Εντός της εβδομάδας θα πρέπει οι τέσσερις συστημικές τράπεζες να συγκαλέσουν γενική συνέλευση για να αποφασίσουν την αύξηση κεφαλαίου στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος έστειλε την προηγούμενη εβδομάδα επιστολή στις διοικήσεις των τραπεζών με την οποία ζητεί την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών. Παράλληλα ζητεί από τις τράπεζες να της γνωστοποιήσουν τη στρατηγική τους για το εάν και πώς θα συγκεντρώσουν το 10% της ιδιωτικής συμμετοχής.

Η Τράπεζα της Ελλάδας ζητεί από τις διοικήσεις να ληφθούν οι σχετικές αποφάσεις και να κατατεθούν τα ενημερωτικά δελτία των αυξήσεων κεφαλαίου το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου. Εν συνεχεία, θα έχουν περιθώριο μέχρι τα μέσα Ιουνίου για να ολοκληρώσουν τις αυξήσεις κεφαλαίου.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

EUROKINISSI / ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος (φωτ.) και ο υπουργός Οικονομικών Γ. Στουρνάρας διαφωνούν σε οποιαδήποτε παύση των διαδικασιών συγχώνευσης Εθνικής - Eurobank.

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

κτήμα & κήπος

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ - ΓΕΩΡΓΙΑ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Σπέρνουμε παντζάρια

καλλιεργούμε βιολογικά την πιο διαδεδομένη ποικιλία

Καλλιέργειες – βερίκοκα – κρανιά
Στέρνες – κλειστές ή ανοιχτές είναι πιο χρήσιμες από ποτέ
Μαώνια – η αγκαθωτή καλλονή με την μεγάλη ανθοφορία

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

16-ELLADA_KATHI 3/30/13 12:17 AM Page 16

Το φάντασμα του γερμανικού ηγεμονισμού στην Ευρώπη

Ο χειρισμός του κυπριακού δράματος άνοιξε βαθύ ρήγμα στους κόλπους της Ευρωζώνης

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

«Η Ευρώπη άλλαξε πολύ μέσα από το δράμα της κυπριακής διάσωσης. Η ετοιμότητα για αλληλεγγύη διαβρώνεται κάθε λεπτό που περνάει. Η Ευρωζώνη έχει πάψει, καιρό τώρα, να αποτελεί αδελφότητα αυξανόμενης ευημερίας και σταθερότητας. Έχει μεταμορφωθεί σε σχολή μονομάχων, όπου καθένας ξιφουλκεί με στόχο την υπεροχή και την επιβίωση».

Με αυτό τον τρόπο η Suddeutsche Zeitung -ουδόλως φιλική, όπως και το σύνολο του γερμανικού Τύπου, έναντι της Κύπρου- σχολίαζε την «επόμενη μέρα», μετά την απόφαση-πυρηνική βόμβα του Eurogroup. Κοινή ήταν η εκτίμηση των σοβαρών πολιτικών αναλυτών στο Βερολίνο, ότι η Γερμανία κατάφερε μεν να επιβάλει για άλλη μια φορά τη θέλησή της, υπέστη όμως μεγάλη ηθική και πολιτική φθορά, υπονομεύοντας την αξιοπιστία της Ευρωζώνης. Ιδού ένα χαρακτηριστικό σχόλιο του Γιάκομπ Ογκστάιν στην ηλεκτρονική έκδοση του Der Spiegel, το οποίο φτάνει να συγκρίνει τη Γερμανία της Μέρκελ με την αυτοκρατορία του Κάιζερ και το Ράιχ του Χίτλερ:

«Το δράμα της Κύπρου κατέστησε σαφές ότι η κρίση της Ευρωζώνης εξελίσσεται σε αγώνα για τη γερμανική ηγεμονία στην Ευρώπη. Επιφανειακά, Μέρκελ και Σόιμπλε εμφανίζονται να εργάζονται για την οικονομική σταθεροποίηση. Στην πραγματικότητα, δένουν άλλα έθνη με τις αλυσίδες του χρέους... Οπως συνέβη δύο φορές στην πρόσφατη ιστορία, οι Γερμανοί βυθίζονται ολοένα και βαθύτερα σε σύγκρουση με τους γείτονές τους, χωρίς να υπολογίζουν το κόστος».

Ενας άλλος αρθρογράφος του Der Spiegel, ο Τάισον Μπάρκερ, χρησιμοποίησε έναν σκωπτικό παραλληλισμό με τον αφορισμό του επιτελάρχη του Τσώρτσιλ, λόρδου Ισμέι, για τον λόγο ύπαρξης του ΝΑΤΟ (να κρατήσει «τους Ρώσους έξω, τους Αμερικανούς μέσα και τους Ευρωπαίους κάτω»). Εγραψε ο Μπάρκερ:

«Οι αρχιτέκτονες του ΝΑΤΟ είχαν ένα θεμελιώδη στρατηγικό στόχο: να κρατήσουν τους Αμερικανούς έξω, τους Γερμανούς μέσα και τα Μεσογειακά κράτη κάτω... Η συμφωνία για την Κύπρο, η οποία, όπως μας πληροφόρησε ο επικεφαλής του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ μπορεί να γίνει μοντέλο για μελλοντικές διασώσεις άλλων χωρών, επιβεβαιώνει αυτή την αρχή».

«Το πρόσταγμα»

Τη δραματική μεταμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ενωσης παρακολουθεί με ανησυχία και η απέναντι ακτή του Ατλαντικού. Στις 21 Μαρτίου, οι New York Times δημοσίευαν άρθρο του Ρίστο Πεντίλα με αφορμή την κυπριακή κρίση, υπό τον εύγλωττο τίτλο «Η Γερμανία έχει το πρόσταγμα». Από εκεί το απόσπασμα:

«Η ευρωπαϊκή κρίση χρέους έχει αλλάξει εκ θεμελίων τον γεωπολιτικό χάρτη της Ευρώπης. Αντί για τη διαίρεση μεταξύ Δύσης και Ανατολής, που υπήρχε στον Ψυχρό Πόλεμο, η ήπειρος διαιρείται τώρα ανάμεσα στο Βορρά της σχετικής ευημερίας και στον Νότο του χάους. Αντί να οδηγούν την Ευρώπη η Γαλλία και η Γερμανία, με τη Βρετανία σε ρόλο εξισορροπιστή, η Γερμανία επωμίζεται εξ ολοκλήρου, πλέον, την ηγεσία. Δεν πρόκειται πια για μια ευρωπαϊκή Γερμανία, αλλά για μια περισσότερο γερμανική Ευρώπη».

Οπως έγραψαν οι Financial Times, η Ευρωζώνη «αντί να ρίξει σωσίβιο στις χώρες που έχουν πρόβλημα, τους κρεμάει πέτρα στον λαιμό».

Ακόμη και μια κατεξοχήν φιλογερμανική χώρα όπως το Λουξεμβούργο εξεμάνη με την ωμότητα του ζεύγους Μέρκελ-Σόιμπλε έναντι της Κύπρου. «Η Γερμανία δεν έχει το δικαίωμα να αποφασίζει τι είδους οικονομικό μοντέλο θα υιοθετήσουν οι άλλες χώρες της Ενωσης», δήλωσε ο υπουργός Εξωτερικών, Ζαν Ασελμπορν, προφανώς ανήσυχος ότι στον επόμενο τόνο θα έρθει η σειρά της χώρας του.

Το μέγα ερώτημα που απασχολεί τους πάντες είναι αν, με τόση μνησικακία και αμοιβαίες εχθρότητες, έχει μέλλον μια Ευρωζώνη, η οποία, όπως έγραψαν οι Financial Times, «αντί να ρίξει σωσίβιο στις χώρες που έχουν πρόβλημα, τους κρεμάει μια πέτρα στον λαιμό». Ιδού η άποψη του παραδοσιακά άκρως φιλοευρωπαϊκού Economist:

«Η οικονομία της Ευρωζώνης είναι στάσιμη. Τα κόμματα διαμαρτυρίας κερδίζουν σε δημοτικότητα. Το ευρώ υποτίθεται ότι ενσάρκωνε ένα μεγάλο πολιτικό σχέδιο. Σήμερα όμως μοιάζει με γάμο χωρίς αγάπη, με μόνη συγκολλητική ουσία τον φόβο μπροστά στο κόστος του διαζυγίου». Οσο για την απόφαση «διάσωσης» της Κύπρου από το Eurogroup, ο Economist προτίμησε να αφήσει στην άκρη τους ευφημισμούς και να πει τα πράγματα με το όνομά τους, τιτλοφορώντας ως εξής το σχετικό άρθρο: «Μια άτσαλη ληστεία τραπεζών»...

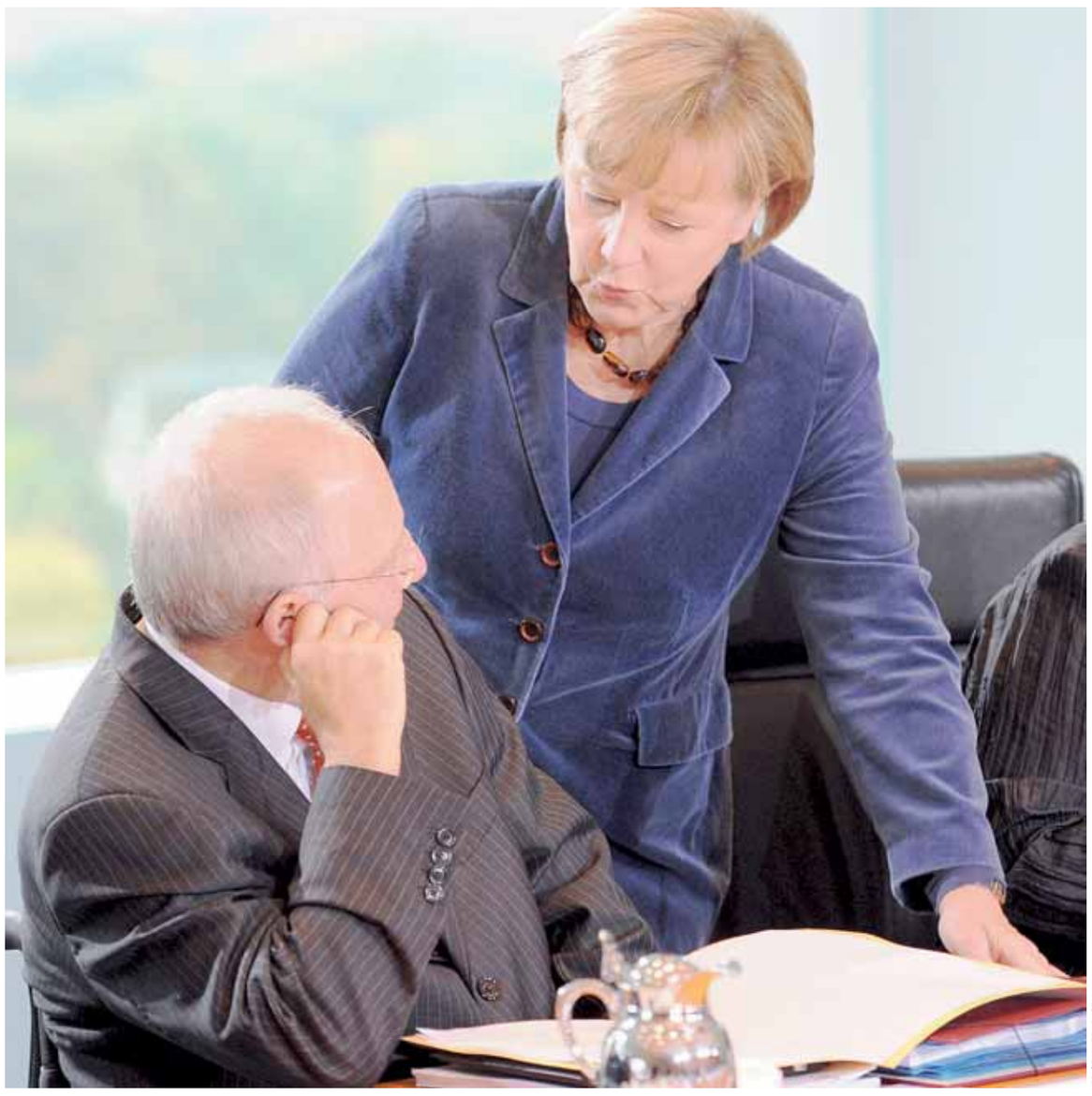

AFP / RAINER JENSEN

Ακόμη και μια κατεξοχήν φιλογερμανική χώρα όπως το Λουξεμβούργο εξεμάνη με την ωμότητα του ζεύγους Μέρκελ- Σόιμπλε έναντι της Κύπρου. «Η Γερμανία δεν έχει το δικαίωμα να αποφασίζει τι είδους οικονομικό μοντέλο θα υιοθετήσουν οι άλλες χώρες της Ενωσης», δήλωσε ο Λουξεμβούργιος υπουργός Εξωτερικών, Ζαν Ασελμπορν.

Τι συνέβη, πράγματι, στις Βρυξέλλες;

«Αυτό που διερωτώνται φωναχτά οι άνθρωποι των αγορών χρήματος είναι: Τι στην ευχή νομίζει ότι κάνει η Γερμανία»; Ετσι ξεκινούσε το ρεπορτάζ του Πολ Μέισον στην ιστοσελίδα του BBC, στις 22 Μαρτίου. Ο Βρετανός δημοσιογράφος απέρριπτε τους ισχυρισμούς του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε κατά τους οποίους ήταν η Κύπρος που επέμενε να επιβαρυνθούν οι καταθέσεις κάτω των 100.000 ευρώ, υποστηρίζοντας ότι «οι Γερμανοί έστησαν ενέδρα στον νέο πρόεδρο της Κύπρου» και εξηγώντας: «Εκείνοι (οι Γερμανοί) ήταν που απαίτησαν να φορτωθούν με τις απώλειες οι καταθέτες, αν και η κ. Μέρκελ αρχικά υποσχέθηκε ότι οι μικροκαταθέτες θα επιβαρύνονταν μόνο κατά 3%. Στη συνέχεια, σύμφωνα με ρεπορτάζ των Financial Times, ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε αύξησε αυτό το ποσοστό σε 6% έως 10%». Στο ίδιο μήκος κύματος, η International Herald Tribune της περασμένης Τετάρτης εκτιμούσε, στον βασικό, πρωτοσέλιδο τίτλο της, ότι «Η Ε.Ε. έβαλε ωρολογιακή βόμβα στην Κύπρο». Στο σχετικό ρεπορτάζ τεκμηριώνεται η άποψη ότι το «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, τον Οκτώβριο του 2011, έπαιξε καταλυτικό ρόλο στον εκτροχιασμό των κυπριακών τραπεζών. Πολλοί αναλυτές εκτιμούν, ωστόσο, ότι η άτεγκτη στάση της Γερμανίας κινδυνεύει να εξελιχθεί σε μπούμερανγκ, σκοτώνοντας την κότα που γεννάει, για λογαριασμό της, τα χρυσά αβγά, δηλαδή το ίδιο το ευρώ. Πρόσφατη έρευνα των οικονομολόγων Χόρχε Μπράγκα και Ούρο Λεμπίνεν έδειξε ότι στα 12 πρώτα χρόνια του ευρώ η Γερμανία συσσώρευσε εμπορικό πλεόνασμα ενός τρισ. ευρώ, κυρίως σε βάρος των εταίρων της στην Ευρωζώνη, από τους οποίους προέρχονταν τα τρία τέταρτα του γερμανικού πλεονάσματος, δηλαδή 750 δισ. Με άλλα λόγια, η Γερμανία ανταγωνίζεται πολύ αποτελεσματικότερα τους θεωρητικούς «εταίρους» της μέσα στην Ευρώπη, παρά τον υπόλοιπο κόσμο.

Σε τεντωμένο σχοινί η Ιβηρική

Με παραίτηση απειλεί ο Κοέλιο – Σκάνδαλο διαφθοράς πλήττει Ραχόι

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Η αναμέτρηση είναι σκληρή. Στη μνημονιακή κούρσα της νότιας Ευρώπης, οι κυβερνήσεις της ιβηρικής χερσονήσου ανταγωνίζονται για την... πρωτιά. Στην Πορτογαλία, ο πρωθυπουργός Πέδρο Πάσος Κοέλιο απειλεί με παραίτηση, ενώ στην Ισπανία ο Μαριάνο Ραχόι έχει υποστεί σοβαρή πολιτική ζημία από το σκάνδαλο διαφθοράς του κυβερνώντος κόμματος και από τις εκρηκτικές επιπτώσεις του «κουρέματος» των κυπριακών καταθέσεων.

Κοινό στοιχείο των δύο χωρών είναι η απολύτως αναμενόμενη επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών, καθώς η πραγματική οικονομία κατακρημνίζεται. Το «φως στην άκρη του τούνελ» απομακρύνεται σαν αντικατοπτρισμός ενόσω η ύφεση παρατείνεται, οι άνεργοι πληθαίνουν, οι τραπεζικές πιστώσεις συρρικνώνονται, το δημόσιο χρέος αυξάνεται και οι στόχοι του ελλείμματος αποδεικνύονται ανέφικτοι.

Στην Πορτογαλία, το γνωστό σπιράλ λιτότητας - ύφεσης οδήγησε την ανεργία στο 18% τον Ιανουάριο (39% για τους νέους), το χρέος υπερέβη για πρώτη φορά τα 200 δισ. ευρώ, φθάνοντας το 123,6% του ΑΕΠ, ενώ το έλλειμμα έκλεισε το 2012 στο 6,4%, αντί του στόχου του 5%.

Στην Ισπανία, τα στοιχεία της κεντρικής τράπεζας της χώρας τοποθετούν την ανεργία για το 2013 στο συγκρινόμενο μόνο με την Ελλάδα 27% έναντι του κυβερνητικού στόχου του 24% και το έλλειμμα στο 6%, έναντι του στόχου του 4,5%.

Η πίεση είναι οξύτερη για την κυβέρνηση της Πορτογαλίας, η οποία απειλεί με παραίτηση σε περίπτωση που η Δικαιοσύνη φρενάρει τα μέτρα λιτότητας. Σε μια εντυπωσιακή ένδειξη των ρωγμών που έχει προκαλέσει η κρίση στην κυβερνώσα συντηρητική παράταξη, ο συντηρητικός πρόεδρος Ανίβαλ Καβάκο Σίλβα έστειλε τον Ιανουάριο τον προϋπολογισμό του 2013 στο συνταγματικό δικαστήριο. Το δικαστήριο καλείται να εξετάσει αν η κατάργηση του δώρου μισθωτών και συνταξιούχων, η έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης και η αύξηση της φορολογίας συνάδουν προς τη συνταγματική αρχή της ισοκατανομής των βαρών.

Το ίδιο δικαστήριο, πέρυσι, είχε απορρίψει τις περικοπές των επιδομάτων αδείας, υποχρεώνοντας την κυβέρνηση να εξεύρει ισοδύναμα μέτρα. Τα μέτρα, που βρίσκονται τώρα υπό κρίση, ισοδυναμούν με 1,5 δισ. ευρώ και ο πρωθυπουργός Κοέλιο δήλωσε την Τετάρτη ότι, αν δημιουργηθεί τέτοιου μεγέθους «τρύπα» στον προϋπολογισμό, θα υποβάλει την παραίτησή του.

Τέτοιου είδους ασφυκτικά προγράμματα δημιουργούν, ούτως ή άλλως, «τρύπες» στους προϋπολογισμούς, χωρίς τη συνδρομή δικαστικών αποφάσεων και οι κυβερνήσεις ουδέποτε παραιτούνται αυτοβούλως εξαιτίας τους. Ενδέχεται λοιπόν οι πρωθυπουργικές απειλές και οι εκφράσεις ανησυχίας από τις Βρυξέλλες να συνιστούν περισσότερο πίεση προς το δικαστήριο παρά πραγματική προαναγγελία κυβερνητικής αυτοχειρίας. Πάντως, το 50% των ερωτηθέντων σε πρόσφατη δημοσκόπηση επιθυμεί να επέμβει ο πρόεδρος και να διαλύσει εκείνος τη Βουλή σε περίπτωση που το δικαστήριο κρίνει αντισυνταγματικό τον προϋπολογισμό.

Στην Πορτογαλία, η ανεργία άγγιξε το 18% ενώ το έλλειμμα έκλεισε στο 6,4%. Στην Ισπανία, η ανεργία υπολογίζεται στο 27% και το έλλειμμα στο 6%.

Στην Ισπανία, η κυβέρνηση έχει περιέλθει σε εξαιρετικά δύσκολη θέση μετά την οδυνηρή συνειδητοποίηση πως οι τράπεζες της χώρας αντί να λάβουν υποστήριξη από την Ευρωζώνη, κινδυνεύουν να χάσουν και τις καταθέσεις τους. Ο πρωθυπουργός Ραχόι έσπευσε την Τετάρτη στον Γάλλο πρόεδρο Ολάντ και οι δύο διατράνωσαν από κοινού την πίστη τους στην ταχύτερη ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης – ξορκίζοντας τους φόβους ότι, αν αυτή υπάρξει ποτέ, δεν θα περιλαμβάνει τις τράπεζες του ευρωπαϊκού Νότου, αλλά θα οικοδομηθεί στα ερείπιά τους.

Ο Μαριάνο Ραχόι βρίσκεται στη λεπτή αυτή θέση τη στιγμή που ακόμη ένας πρώην ταμίας του κόμματός του (ο τρίτος στη σειρά) παραπέμπεται σε δίκη για παράνομες χρηματοδοτήσεις κομματικών στελεχών, σε ένα σκάνδαλο που έχει κλονίσει δραματικά την πίστη στο κυβερνών κόμμα.

Στην καταστροφική κούρσα των νοτιοευρωπαϊκών κυβερνήσεων δεν μετέχουν φυσικά μόνο η Ισπανία και η Πορτογαλία. Απλώς, κάποιες χώρες αυτή τη στιγμή δεν έχουν καν κυβέρνηση, ενώ κάποιες άλλες έχουν προ πολλού τεθεί εκτός συναγωνισμού.

AFP / JACQUES DEMARTHON

Ο Ισπανός πρωθυπουργός Μαριάνο Ραχόι έσπευσε, την Τετάρτη, στον Γάλλο πρόεδρο Φρανσουά Ολάντ προκειμένου και οι δύο να διατρανώσουν από κοινού την πίστη τους στην ταχύτερη ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης.

Ο Ναπολιτάνο και το χάος

Το πολιτικό αδιέξοδο παραμένει, ενώ η θητεία του λήγει στις 15 Μαΐου

Το χάος και η αβεβαιότητα που ακολούθησαν τις εκλογές του περασμένου μήνα στην Ιταλία επιδεινώνονται από την αποχώρηση, οσονούπω, του μοναδικού ανθρώπου που έχει πιθανότητες να επιλύσει την κρίση στη χώρα, του προέδρου της Ιταλίας, Τζόρτζιο Ναπολιτάνο. Ο λαϊκισμός του Μπέπε Γκρίλο, του επικεφαλής του Κινήματος των Πέντε Αστέρων που προκάλεσε πολιτικό σεισμό μετά τις εκλογές της 24ης και 25ης Φεβρουαρίου, ταράζοντας το ιταλικό πολιτικό σύστημα, έφερε πονοκέφαλο και στον πρόεδρο Ναπολιτάνο, ο οποίος συνδυάζει και τις εξουσίες του αρχηγού κράτους αλλά και τον ρόλο-κλειδί να διορίζει την κυβέρνηση. Το αποτέλεσμα των εκλογών ήταν το απόλυτο πολιτικό αδιέξοδο καθώς κανένα από τα τρία μεγάλα κόμματα δεν εξασφάλισε αυτοδυναμία και κανένα εκ των τριών δεν προτίθεται να συνεργαστεί με τα άλλα δύο όχι μόνο για τον σχηματισμό κυβέρνησης, αλλά ούτε για το ποιος θα διαδεχτεί τον Ναπολιτάνο, του οποίου η θητεία λήγει στις 15 Μαΐου.

Παρά τις αγωνιώδεις κραυγές τόσο του επιχειρηματικού κόσμου όσο και των συνδικάτων, με αφορμή τη βύθιση της ιταλικής οικονομίας σε εντονότερη ύφεση, τα τρία μεγάλα κόμματα στην Ιταλία δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε τίποτε και πολιτεύονται ήδη σαν να επίκεινται νέες εκλογές στη χώρα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, το διακύβευμα δεν είναι μόνον η τύχη και το μέλλον της Ιταλίας αλλά και το μέλλον της Ευρωζώνης.

Αν υπάρχει κάποιος στην Ιταλία που μπορεί να λύσει αυτόν τον γρίφο είναι ο πρόεδρος Ναπολιτάνο, πρώην κομμουνιστής με μεγάλη πολιτική πείρα, ο οποίος χαίρει ευρείας εκτιμήσεως. Ο Ναπολιτάνο προσπαθεί να αποφύγει τη διεξαγωγή νέων εκλογών, οι οποίες το πιθανότερο είναι ότι δεν θα έλυναν τίποτε και ενδεχομένως θα επιδείνωναν την κατάσταση, αφού θα διεξάγονταν με τον ίδιο προβληματικό εκλογικό νόμο ο οποίος ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για το χάος που έχει δημιουργηθεί στην Ιταλία.

Η επταετής θητεία του Ναπολιτάνο λήγει στα μέσα Μαΐου και η ιταλική Βουλή θα πρέπει να συνέλθει μέχρι τα μέσα Απριλίου, με σκοπό να εκλέξει νέο πρόεδρο, γεγονός που ενισχύει το ενδεχόμενο μια εύθραυστη κυβέρνηση που θα έχει διορίσει ο Ναπολιτάνο να πρέπει να βασιστεί σε ένα νέο και χωρίς πείρα πρόεδρο για να της δώσει το θεσμικό κύρος που χρειάζεται για να επιβιώσει. Εξαιτίας των κινδύνων που ενέχει το γεγονός ένας άπειρος πρόεδρος να κληθεί να χειριστεί μια εξαιρετικά δύσκολη πολιτική κατάσταση, ο Ναπολιτάνο δέχεται μεγάλες πιέσεις, για να παρατείνει τη θητεία του. Ο ίδιος, επικαλούμενος την ηλικία του -θα συμπληρώσει τα 88 του έτη, τον ερχόμενο Ιούνιο- απορρίπτει αυτό το ενδεχόμενο.

AP/MARKUS SCHREIBER

Ο πρόεδρος της Ιταλίας, Τζόρτζιο Ναπολιτάνο, δέχεται μεγάλες πιέσεις για να παρατείνει τη θητεία του. Ο ίδιος, επικαλούμενος την ηλικία του -θα συμπληρώσει τα 88 έτη τον ερχόμενο Ιούνιο- απορρίπτει αυτό το ενδεχόμενο.

Ο Ιταλός πρόεδρος δεν επιθυμεί να ξαναστηθούν πάλι κάλπες, ενώ η εκλογή νέου προέδρου θα αποτελέσει ένα επιπλέον στοιχείο αβεβαιότητας.

Αλμα στο κενό

Ωστόσο το γεγονός της εκλογής νέου προέδρου -που θα προκύψει από ψηφοφορία των δύο Σωμάτων της Βουλής και της Γερουσίας, αμφότερα κατακερματισμένα- σε μια περίοδο όπως αυτή που διανύει η Ιταλία, τη στιγμή που η χώρα χρειάζεται τουλάχιστον μερικούς μήνες πολιτικής σταθερότητας, μοιάζει με άλμα στο κενό. «Αυτή τη στιγμή στην Ιταλία δεν υπάρχουν άνθρωποι με αντίστοιχο κύρος», τονίζει ο Φιλίπο Αντρεάτα, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο πανεπιστήμιο της Μπολόνια.

Η εκλογή νέου προέδρου στη Ιταλία δεν αποτελεί απλώς ένα επιπλέον στοιχείο αβεβαιότητας, είναι συστατικό της ίδιας της κρίσης, δεδομένου ότι ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι, ηγέτης της Κεντροδεξιάς, θέτει ως όρο, προκειμένου να στηρίξει νέα κυβέρνηση και να αποφευχθεί η διεξαγωγή νέων εκλογών, την εκλογή προέδρου προερχόμενου από την Κεντροδεξιά. «Η εκλογή νέου προέδρου μπορεί να επιδείνωσει την κρίση, υποστηρίζει ο Τζιαφράνκο Πασκίνο, καθηγητής στο πανεπιστήμιο Τζονς Χόπκινς.

Θεωρητικά νέες εκλογές θα μπορούσαν να διεξαχθούν στην Ιταλία και τον Ιούνιο παρότι αυτό δεν μοιάζει πιθανό. Ωστόσο, κανείς στη χώρα δεν στοιχηματίζει ότι η νέα κυβέρνηση, όποια και αν είναι και όποτε προκύψει, θα διαρκέσει περισσότερο από ένα χρόνο. Αναλυτές υποστηρίζουν ότι ενδεχόμενη συμφωνία μεταξύ Μπερλουσκόνι και Μπερσάνι, ηγέτη της Κεντροαριστεράς, σχετικά με το πρόσωπο του νέου προέδρου, θα μπορούσε να διευκολύνει και τις διαπραγματεύσεις της Κεντροδεξιάς με την Κεντροαριστερά για τον σχηματισμό κυβέρνησης.

REUTERS

17-KOSMOS_KATHI 3/29/13 11:46 PM Page 17

Ενας θάνατος στο Σάρεϊ που βόλεψε πολλούς...

Ο Μπερεζόφσκι και οι πολλές μυστικές υπηρεσίες που τον παρακολουθούσαν

Του ανταποκριτή μας στη ΜΟΣΧΑ
ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΤΣΟΥΚΑ

Οι τίτλοι τέλους μιας πολυτάραχης ζωής, η οποία είναι βέβαιο πως θα μεταφερθεί στον κινηματογράφο, έπεσαν κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες στο Λονδίνο. Ο άλλοτε πανίσχυρος Ρωσοεβραίος ολιγάρχης Μπόρις Μπερεζόφσκι, σπουδαίο μαθηματικό μυαλό, που επί των ημερών της κυριαρχίας του στη Ρωσία είχε τη δύναμη να στηρίζει στην εξουσία των πρώην πρόεδρο Μπόρις Γέλτσιν, και αργότερα να συμβάλει στην άνοδο του Βλαντιμίρ Πούτιν στο Κρεμλίνο, βρέθηκε νεκρός στο μπάνιο της οικίας του.

Η πρώτη έκθεση απέδωσε τον θάνατο σε ασφυξία – Εντός 15 ημερών οι ιστολογικές εξετάσεις.

Εν αναμονή των αποτελεσμάτων των ιστολογικών εξετάσεων και των ευρείας κλίμακας ερευνών που διενεργεί η βρετανική αστυνομία, τα τελικά αποτελέσματα των οποίων αναμένονται σε περίπου 15 ημέρες, η πρώτη έκθεση των βρετανικών αρχών αποδίδει τον θάνατο του 67χρονου Μπερεζόφσκι σε ασφυξία. Το συγκεκριμένο πόρισμα «φωτογραφίζει» ως πιθανότερη αιτία θανάτου, αυτή του απαγχονισμού, καθώς, όπως σημειώνει, στο άψυχο σώμα του δεν βρέθηκε κανένα ίχνος βίας. Εκτός από την εκδοχή του απαγχονισμού, οι άλλες δύο, σύμφωνα με βρετανικές πηγές, είναι αυτή του φυσικού θανάτου αλλά και της δολοφονίας.

Οσο δύσκολο είναι να βγει το ακριβές πόρισμα συνθηκών θανάτου του Μπερεζόφσκι, το ίδιο δύσκολο είναι και για τους πλέον στενούς του ανθρώπους να συμφωνήσουν για το αν ο ολιγάρχης έπεσε θύμα δολοφονικής ενέργειας ή αποφάσισε μόνος του να θέσει τέλος στη ζωή του. Τη δεύτερη εκδοχή υποστήριξε από το πρώτο λεπτό ο δικηγόρος του Αλεξάντρ Ντομπροβίνσκι, ο οποίος αποκάλυψε πως εξαιτίας πολλών προβλημάτων, ανάμεσα στα οποία ήταν και το οικονομικό, ο πελάτης του το τελευταίο διάστημα έπασχε από βαριά κατάθλιψη.

Αντίθετα, άλλοι στενοί φίλοι του Μπερεζόφσκι υποστήριξαν ότι όσα προβλήματα και να είχε, η πράξη της αυτοκτονίας δεν ταίριαζε στον σκληρό του χαρακτήρα, καθώς, όπως σημείωσαν, αρκετές φορές είχε αναγκαστεί να ξεκινήσει τη ζωή του από το μηδέν. Μεγαλύτερη ωστόσο είδηση ακόμα και από αυτή του μυστηριώδους θανάτου του Μπερεζόφσκι, αποτέλεσε η αποκάλυψη του γραμματέα Τύπου του Ρώσου προέδρου Ντμίτρι Πεσκόφ, σύμφωνα με την οποία ο ολιγάρχης και σκληρότερος πολέμιος του Κρεμλίνου, είχε στείλει επιστολή πριν από λίγο καιρό στον Βλαντιμίρ Πούτιν με την οποία του ζητούσε συγγνώμη και τον παρακαλούσε να του επιτρέψει να επιστρέψει στη Ρωσία.

Σκιαγραφώντας το προφίλ του Μπερεζόφσκι, ο Πεσκόφ τόνισε πως «προκειμένου να πετύχει τον στόχο του, που ήταν να ανατρέψει τον Πούτιν, δεν υπολόγιζε ούτε χρήματα, ούτε τίποτα». Η φράση αυτή μπορεί να έχει και αντίθετη ανάγνωση, καθώς με τον τρόπο ζωής που είχε επιλέξει ο Μπερεζόφσκι, πολλοί ήταν εκείνοι που είχαν λόγους «να τον βγάλουν από τη μέση».

Οπως ο Μπερεζόφσκι παρακολουθούνταν από τις ρωσικές μυστικές υπηρεσίες, το ίδιο συνέβαινε σε μεγαλύτερο βαθμό από τις βρετανικές, κάτι που ήταν σε γνώση του, καθώς το Λονδίνο δεν του είχε προσφέρει πολιτικό άσυλο με το αζημίωτο. Επομένως η κίνηση του Μπερεζόφσκι να στείλει επιστολή στον Πούτιν ήταν κάτι που σίγουρα εξόργισε τους Βρετανούς. Πρώτον θα το θεώρησαν ως προδοσία για τη φιλοξενία και για όλες τις ανέσεις που επί 13 χρόνια απολάμβανε. Δεύτερον θα εξέλαβαν ως δεδομένο πως σε περίπτωση που ο Μπερεζόφσκι επέστρεφε στη Ρωσία, το επόμενο δευτερόλεπτο θα «τους έδινε» στον Πούτιν. Και για αυτό αποτελούσε ένα άσκοπο βαρίδι. Ομως, σοβαρούς λόγους για να απαλλαγεί από τον Μπερεζόφσκι είχε και ο Πούτιν. Μπορεί ο ολιγάρχης να του ζήτησε συγχώρεση, αλλά όπως έχει αποδείξει ο Ρώσος πρόεδρος, η λέξη συγγνώμη του είναι άγνωστη. Ακόμα και αν κατ' εξαίρεση είχε τη διάθεση να το κάνει, στην περίπτωση του ολιγάρχη δεν θα ήξερε από πού να ξεκινήσει...

ΕΡΑ

Ο θάνατος του άλλοτε πανίσχυρου Ρωσοεβραίου ολιγάρχη Μπόρις Μπερεζόφσκι προκάλεσε ερωτήματα σε Λονδίνο και Μόσχα.

Βόρεια Κορέα κατά Αμερικής

Θέτει σε ετοιμότητα τους πυραύλους

Καθώς οι αμερικανικές δυνάμεις συνεχίζουν για δεύτερο μήνα στρατιωτικές και αεροναυτικές ασκήσεις πλησίον των συνόρων της, η Βόρεια Κορέα ξεθάβει το τσεκούρι του πολέμου προξενώντας έντονες ανησυχίες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Την Παρασκευή η Βόρεια Κορέα ανακοίνωσε ότι ο ηγέτης της, Κιμ Γιονγκ Ουν, που είναι ταυτόχρονα και επικεφαλής των ενόπλων δυνάμεων, έδωσε εντολή να τεθούν σε επιχειρησιακή ετοιμότητα οι συστοιχίες βαλλιστικών πυραύλων της χώρας.

Δημοσίευσε μάλιστα φωτογραφία στην οποία εμφανίζεται ο Κιμ με τους στρατηγούς του στην αίθουσα σχεδιασμού, μπροστά σε χάρτη με αμερικανικές πόλεις τις οποίες υποτίθεται ότι «φθάνουν» οι βορειοκορεατικοί πύραυλοι.

Την προηγούμενη ημέρα είχαν πετάξει πάνω από την κορεατική χερσόνησο δύο αμερικανικά αεροσκάφη τύπου «Στελθ». Τα αεροσκάφη απογειώθηκαν από τη βάση τους στο Ντελάγουερ των ΗΠΑ, έπληξαν στόχους στη Νότια Κορέα στο πλαίσιο άσκησης και επέστρεψαν χωρίς ανεφοδιασμό στη βάση τους. Ηταν μια κίνηση την οποία οι «Τάιμς της Νέας Υόρκης» αποκάλεσαν «ασυνήθιστη».

«Αυτό που μας απασχολεί περισσότερο ως προς τα Β-2 δεν είναι απαραίτητα η αντίδραση των Βορειοκορεατών αλλά περισσότερο των Ιαπώνων, των Κορεατών συμμάχων μας» είπε ο αρχηγός του γενικού επιτελείου των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων, στρατηγός Μάρτιν Ντέμπσι. «Αυτές οι ασκήσεις γίνονται κυρίως για να διαβεβαιώσουμε τους συμμάχους μας ότι μπορούν να βασίζονται πάνω μας»

Την Τρίτη είχαν πετάξει πάνω από την κορεατική χερσόνησο αμερικανικά στρατηγικά βομβαρδιστικά τύπου Β-2, τα οποία είχαν βρεθεί για τελευταία φορά στην περιοχή στη διάρκεια θερμού επεισοδίου τη δεκαετία του 1970. Η Ρωσία, που καταδίκασε την πρόσφατη βορειοκορεατική πυρηνική δοκιμή, συνέστησε στις ΗΠΑ να αποφεύγουν την επίδειξη στρατιωτικής ισχύος στην περιοχή.

«Ανησυχούμε για το γεγονός ότι παράλληλα με την αρμόζουσα αντίδραση του συμβουλίου ασφαλείας και τη συλλογική αντίδραση της διεθνούς κοινότητας, λαμβάνουν χώρα πέριξ της Βόρειας Κορέας μονομερείς ενέργειες που περιλαμβάνουν αυξανόμενη στρατιωτική δραστηριότητα» είπε ο Ρώσος υπουργός εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ προσθέτοντας ότι η κατάσταση «μπορεί να ξεφύγει από τον έλεγχο και να ξεκινήσει ένας φαύλος κύκλος».

Οι δηλώσεις περί επιχειρησιακής ετοιμότητας συνοδεύτηκαν από μεγάλη, χορογραφημένη συγκέντρωση στην αχανή κεντρική πλατεία της Πιονγιάνγκ, όπου, κάτω από τα πορτρέτα του ιδρυτή της χώρας, Κιμ Ιλ Σουνγκ και του γιου του, Κιμ Γιονγκ Ιλ, δεκάδες χιλιάδες Βορειοκορεάτες ντυμένοι στρατιώτες φώναξαν συνθήματα κατά των ΗΠΑ.

Η Ρωσία, συνέστησε στις ΗΠΑ να αποφεύγουν την επίδειξη στρατιωτικής ισχύος στην περιοχή.

Παράλληλα, οι νοτιοκορεατικές υπηρεσίες παρατήρησαν δραστηριότητα γύρω από τις βορειοκορεατικές βάσεις η οποία θεωρείται πιθανό να καταλήξει σε κάποιου τύπου πυραυλική δοκιμή.

Δεδομένου ότι κάποιοι από τους πυραύλους που έχει επιδείξει η Βόρεια Κορέα σε παρελάσεις δεν έχουν δοκιμαστεί ποτέ, δεν είναι σαφές αν και πόσο απειλούν τις αμερικανικές βάσεις στον Ειρηνικό ή τις ηπειρωτικές ΗΠΑ. Ομως η Νότια Κορέα είναι βέβαιο ότι βρίσκεται σαφώς εντός των δυνατοτήτων του βορειοκορεατικού πυροβολικού.

Αναλυτές θεωρούν απίθανο το ενδεχόμενο «κανονικού» πολέμου, αφού αυτό θα σημάνει το τέλος του βορειοκορεατικού καθεστώτος. «Αλλά αυτό δεν αποκλείει τον κίνδυνο λάθους, τα ατυχήματα δεν μπορούν να αποκλειστούν» είπε Κινέζος αναλυτής.

«Οι εντάσεις οξύνονται σχεδόν κάθε χρόνο την περίοδο των κοινών ασκήσεων ΗΠΑ-Νότιας Κορέας, αλλά μόλις αυτές τελειώσουν, τα πράγματα επανέρχονται στα φυσιολογικά επίπεδα» είπε Νοτιοκορεάτης επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στη βορειοκορεατική ειδική οικονομική ζώνη Κεσόγκ. «Νομίζω και ελπίζω ότι αυτή τη φορά δεν θα αλλάξει τίποτα», συμπλήρωσε με... ψυχραιμία.

REUTERS, AP, AFP

Πρωτοποριακές θεραπείες στις ΗΠΑ

Το θαύμα σε 7χρονη που έπασχε από οξεία λεμφοκυτταρική λευχαιμία

Οι γενετικές θεραπείες αποτελούν μία από τις μεγαλύτερες ελπίδες της σύγχρονης ιατρικής, παρότι έως σήμερα δεν έχουν φέρει τα αποτελέσματα που προσδοκούσαν οι επιστήμονες. Σε κάποιες περιπτώσεις, όμως, αυτές οι πρωτοποριακές θεραπευτικές προσεγγίσεις αποδείχθηκαν θαυματουργές, ανοίγοντας ταυτόχρονα τον δρόμο για την επόμενη ημέρα της ιατρικής επιστήμης: τις «επί μέτρο θεραπείες» που θα είναι διαμορφωμένες έτσι ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες κάθε ασθενούς.

Ενα τέτοιο θαύμα είναι και η επιβίωση της επτάχρονης Εμιλι Ουάιτχεντ, που χάρη στην επιμονή, τη γνώση και τη φαντασία των ιατρών του Παιδιατρικού Νοσοκομείου της Φιλαδέλφειας «επέστρεψε» στη ζωή από το κατώφλι του θανάτου. Σήμερα αποτελεί ζωντανή απόδειξη ότι ο καρκίνος μπορεί σύντομα να ανήκει στο παρελθόν. Η μικρή Εμιλι νίκησε την οξεία λεμφοκυτταρική λευχαιμία από την οποία έπασχε με τη βοήθεια των δικών της γενετικώς τροποποιημένων ανοσοκυττάρων. Οι γιατροί λένε ότι η 7χρονη έχει αποθεραπευτεί παρότι συνήθως αποφεύγουν να μιλούν για ίαση στις περιπτώσεις καρκίνου προτού περάσουν πέντε χρόνια από την έναρξη της θεραπείας.

Η μητέρα της υποστηρίζει ότι η μικρή μοιάζει να απολαμβάνει την αναγνωρισιμότητα που απέκτησε μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της έρευνας, περί τα τέλη της χρονιάς που πέρασε. «Οπου και να πάμε, πολλοί πλησιάζουν την κόρη μου και θέλουν να φωτογραφηθούν μαζί της ή να της μιλήσουν, να την αγγίξουν» λέει η Κάρι Ουάιτχεντ και «παίζει με τον σκύλο της, με τις κούκλες της, γράφει στο ημερολόγιό της, διαβάζει όποιο βιβλίο πέσει στα χέρια της».

Η θεραπεία που εφάρμοσαν ο γιατροί της, λέει ο Μάικλ Καλός, ερευνητής του πανεπιστημίου της Πενσιλβάνια- υπήρξε μόνο κατά το ήμισυ πρωτοποριακή ,«την αρχή που διέπει τη θεραπευτική προσέγγιση που εφαρμόσαμε στην Εμιλι την γνωρίζαμε τουλάχιστον 50 χρόνια και τη δοκιμάζαμε σε διάφορες κλινικές μελέτες την τελευταία εικοσαετία με περιορισμένη επιτυχία διότι τα κύτταρα Τ που "χορηγούσαμε" στους αρρώστους καταστρέφονταν αμέσως». Αυτό άλλαξε όταν οι ειδικοί αφαίρεσαν τα ανοσοκύτταρα Τ των ασθενών και τους προσέθεσαν νέα γονίδια, χρησιμοποιώντας έναν ανενεργό ιό του έιτζ.

Αναθεώρηση συμβολαίων πετρελαίου - μεταλλευμάτων

Την αναθεώρηση των συμβολαίων εξόρυξης πετρελαίου και μεταλλευμάτων ανακοίνωσε ο νέος πρόεδρος της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας Μισέλ Τζοτοντία, του οποίου οι ανταρτικές δυνάμεις ανέτρεψαν την περασμένη Κυριακή τον πρόεδρο Φρανσουά Μποζίζ. Ο Μποζίζ, που είχε αναθέσει συμβόλαια σε κινεζικές και νοτιοαφρικανικές εταιρείες, δεν κατόρθωσε να αποτρέψει την επέλαση των ανταρτών, παρά τη βοήθεια μικρής δύναμης από τη Νότια Αφρική. Ο ανατραπείς πρόεδρος επρόκειτο να υποβάλει αίτηση για πολιτικό άσυλο στο Μπενίν της Δυτικής Αφρικής. Ο νέος πρόεδρος Τζοτοντία ανακοίνωσε ότι θα ζητήσει βοήθεια από τη Γαλλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες για την εκπαίδευση του στρατεύματος και για την ανάπτυξη της χώρας. «Για την ανάπτυξη της χώρας θα βασιστούμε στην Ευρωπαϊκή Ενωση» είπε ο έως χθες αντάρτης. «Οποτε ασθενούσαμε, προσέτρεχε στο πλευρό μας η Ευρωπαϊκή Ενωση, δεν θα μας εγκαταλείψει τώρα». Η χώρα, που βρίσκεται στην καρδιά της Αφρικής, έχει πλούσια κοιτάσματα χρυσού, ουρανίου, διαμαντιών και πετρελαίου.

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

FT FINANCIAL TIMES

Οι Ρώσοι στη Μεσόγειο

Η ρωσική παρουσία στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου είναι τεράστια. Δεν πρόκειται όμως μόνο για οικονομικό θέμα. Οι σχέσεις ανάμεσα στη Μόσχα και τη Λευκωσία έχουν σημαντικές προεκτάσεις στους τομείς της στρατηγικής και της ασφάλειας. Οι απαρχές των ρωσικών επενδύσεων στην Κύπρο τοποθετούνται στη δεκαετία του '90, την περίοδο του «καπιταλισμού των γκάνγκστερ». Την πρώτη δεκαετία μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης, 300 δισ. δολάρια σε μετρητά και χρυσό βγήκαν μέσα σε βαλίτσες από τα κρατικά θησαυροφυλάκια και τοποθετήθηκαν μεταξύ άλλων στην Ελβετία, στο Σίτι του Λονδίνου και στη Γουόλ Στριτ. Η πιο ορατή ρωσική παρουσία ήταν στη Μέση Ανατολή, στο Ντουμπάι και το Ισραήλ. Εν συγκρίσει, όμως, η Κύπρος ήταν μακράν η δημοφιλέστερη. Στις ανησυχίες της Γερμανίας για τη διείσδυση των Ρώσων έδωσε τροφή έκθεση των γερμανικών μυστικών υπηρεσιών BND, που υποστηρίζει ότι η Λευκωσία έχει χορηγήσει υπηκοότητα σε 80 ολιγάρχες, οι οποίοι ως εκ τούτου έχουν πλήρη δικαιώματα ως πολίτες της Ε.Ε. Αυτό ενίσχυσε την υποστήριξη των σχεδίων του Βερολίνου για επιβολή φόρου επί των καταθέσεων, καθώς οργισμένοι βουλευτές κατακεραύνωναν την ιδέα της διάσωσης πλούσιων Ρώσων από την Ε.Ε.

THE IRISH TIMES

Η Κύπρος ως μοντέλο

Βόμβα αποτέλεσαν οι αμφιβολίες του Ολλανδού υπουργού Οικονομικών Γερούν Ντάισελμπλουμ σχετικά με το κατά πόσο ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα χρησιμοποιηθεί για την άμεση διάσωση των τραπεζών. Η ιρλανδική κυβέρνηση ωστόσο επιβεβαίωσε ότι εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τον μηχανισμό προκειμένου να διασωθούν τόσο η Τράπεζα της Ιρλανδίας όσο και η Allied Irish Banks. Η συμφωνία για την Κύπρο, όμως, μεταβάλλει γενικώς την εικόνα, αφού επωμίζονται το βάρος της διάσωσης οι μεγαλοκαταθέτες και οι μέτοχοι των τραπεζών που είχαν προστατευτεί στις αντίστοιχες περιπτώσεις Ιρλανδίας, Ελλάδας, Πορτογαλίας και Ισπανίας. Ο πρόεδρος του Eurogroup, ο Ολλανδός υπουργός Οικονομικών, σε συνεντεύξεις του δήλωσε ότι η νέα προσέγγιση που εφαρμόστηκε στην Κύπρο αποτελεί μοντέλο για το μέλλον. Αντιθέτως, όλοι οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι πολιτικοί επαναλάμβαναν ότι η Κύπρος είναι μεμονωμένη περίπτωση. Οι Ιρλανδοί αξιωματούχοι αντιμετώπισαν με ιδιαίτερη ψυχρότητα τα σχόλια του Ολλανδού υπουργού Οικονομικών και ανώτατοι κρατικοί αξιωματούχοι από το Δουβλίνο διέψευσαν ότι είχε ποτέ συζητηθεί οποιαδήποτε τέτοια λύση και ότι, αντιθέτως, έχει συμφωνηθεί το «κόψιμο» των δεσμών ανάμεσα σε τράπεζες και κράτη.

AP

Την αντίδραση του διεθνούς Τύπου προκάλεσε ο πρόεδρος του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, με τη δήλωσή του ότι «η περίπτωση της Κύπρου μας δείχνει κι άλλους δρόμους που μπορούμε να ακολουθήσουμε», την οποία επιχείρησε να ανασκευάσει.

EL PAIS

Ο αδέξιος πρόεδρος

Αν το μοντέλο διάσωσης της Κύπρου με ένα γενναίο «κούρεμα» για τις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ εξελιχθεί σε μοντέλο για τις μελλοντικές τραπεζικές κρίσεις στην Ευρωπαϊκή Ενωση, θα πρέπει να ανησυχούμε πολύ σοβαρά για το μέλλον της νομισματικής ένωσης. Οτι αυτό περιλαμβάνεται στα σχέδια των Ευρωπαίων ηγετών, το επεσήμανε πρώτος ο αδέξιος πρόεδρος του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ. Η πρόταση, διατυπωμένη με γενικό χαρακτήρα, είναι λάθος. Είναι λογικό σε περίπτωση κατάρρευσης μιας τράπεζας, οι μέτοχοί της να χάνουν όλα τους τα κεφάλαια και κατόπιν και οι ομολογιούχοι. Αλλά το να θεωρηθούν ως δεδομένες και οι απώλειες των καταθέσεων, δεν έχει νομικό έρεισμα διότι μια κατάθεση διαφέρει ουσιαστικά από μια επένδυση. Επιπλέον, η συγκεκριμένη πρόταση θα έχει επικίνδυνο αντίκτυπο στην οικονομία, καθώς μπορεί να σπείρει τον πανικό σε όλη τη Ζώνη του Ευρώ. Και ακόμη, μια τέτοια πρόταση μπορεί να διαστρεβλώσει τη λειτουργία της αγοράς και να στρέψει τους πελάτες σε συγκεκριμένους τύπους τραπεζών συγκεκριμένων χωρών. Το κόστος της τραπεζικής κρίσης θα πρέπει να βαρύνει πρώτα τους υπαίτιους και τους ηγέτες και κατόπιν τους φορολογούμενους.

The New York Times

Εξω απ' το ευρώ, τώρα!

Η Κύπρος πρέπει να φύγει από το ευρώ. Τώρα. Ο λόγος είναι ότι αν μείνει στο ευρώ θα βιώσει μια ύφεση απαράμιλλων διαστάσεων που θα διαρκέσει για πολλά χρόνια, όσο προσπαθεί να οικοδομήσει νέο εξαγωγικό τομέα. Αν φύγει από το ευρώ και αφήσει το νέο νόμισμα να υποτιμηθεί δραστικά, η ανοικοδόμηση θα επιταχυνθεί σημαντικά. Το εμπορικό προφίλ της Κύπρου δείχνει πόση ζημιά πρόκειται να υποστεί το νησί. Πρόκειται για μια πολύ ανοικτή οικονομία που δέχεται συνάλλαγμα από δύο τομείς, τις τράπεζες και τον τουρισμό. Ο ένας εκ των δύο μόλις εξαφανίστηκε. Επιπλέον, η τρόικα ζητεί νέα μέτρα λιτότητας, παρόλο που η χώρα έχει πρωτογενώς ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Δεν θα αποτελούσε έκπληξη μια πτώση του ΑΕΠ της τάξης του 20%. Η Κύπρος χρειάζεται τουριστική έκρηξη και ταχεία ανάπτυξη των υπόλοιπων εξαγωγών - με οδηγό ίσως τη γεωργία. Ο προφανής τρόπος να γίνει κάτι τέτοιο είναι μέσω μιας μεγάλης υποτίμησης. Το να φθάσει στο ίδιο σημείο μειώνοντας τους μισθούς θα απαιτήσει πολύ περισσότερο χρόνο και θα προξενήσει πολύ μεγαλύτερη ανθρώπινη και οικονομική ζημιά. Το επιχείρημα ότι ακόμη και μια υπόνοια εξόδου θα προξενούσε πανικό και εκροές κεφαλαίων έχει πλέον ακυρωθεί από τις εξελίξεις.

18-TEXNES_KATHI 3/29/13 7:04 PM Page 18

Ηττημένος είναι αυτός που παραιτείται

Ο Πάουλο Κοέλο μιλάει για την Ελλάδα, την κρίση, τον Πάπα, τα social media

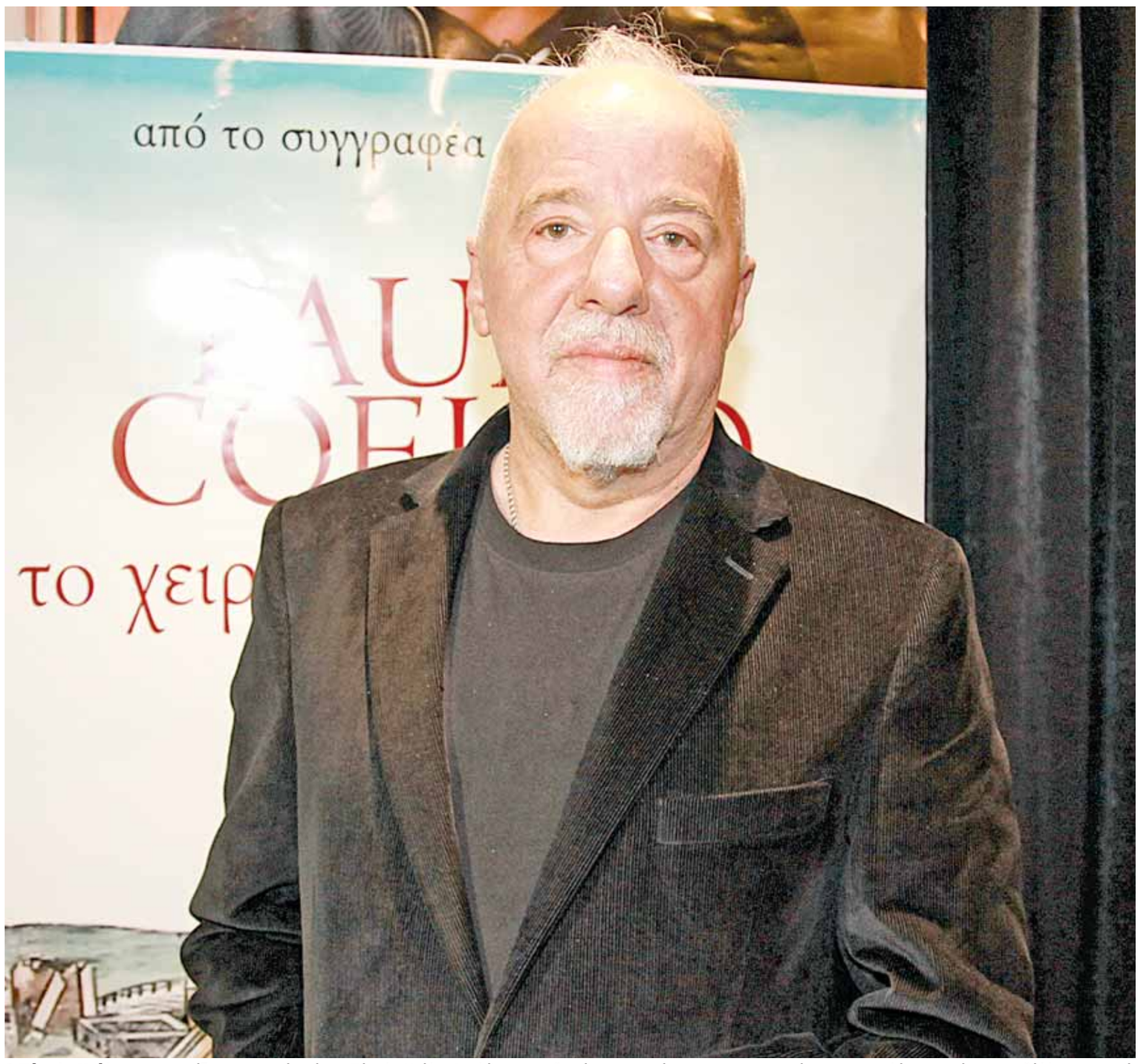

Ο Πάουλο Κοέλο φωτογραφίζεται μπροστά από τον Πάουλο Κοέλο. Απολύτως συνηθισμένος στις ανάγκες των φωτογραφίσεων και απολύτως ικανός να προβάλλει τον εαυτό του, πάντα χαριτωμένα και με χιούμορ.

Της **ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ**

Φαίνεται πολύ νεότερος από την ηλικία του ή, τουλάχιστον, έτσι θέλει να δείχνει. Μ' ένα μαύρο T-shirt, ολόμαυρο κοστούμι και μ' ένα μικρό κοτσιδάκι, κατάλευκο όπως τα μαλλιά του, να ξεχωρίζει από το κοντοκουρεμένο κεφάλι του. Ο Πάουλο Κοέλο (έτσι προφέρεται το όνομά του στα βραζιλιάνικα) βρέθηκε για ιδιωτική επίσκεψη στην Ελλάδα την περασμένη Τρίτη και είδε για μία ώρα τους Έλληνες δημοσιογράφους, οι οποίοι έσπευσαν στο ξενοδοχείο St George Lycabettus, δημιουργώντας το αδιαχώρητο στον χώρο της συνάντησης. Μόνο με τον Ιρβιν Γιάλομ είχε δημιουργηθεί τέτοιος συνωστισμός δημοσιογράφων για συγγραφέα. Δεν είναι τυχαίο. Είναι και οι δύο σταρ.

Ο Πάουλο Κοέλο διέσχισε χαμογελαστός και άνετος τη μεγάλη αίθουσα μέχρι να φτάσει στο βήμα, χαιρετώντας στη διαδρομή όλους. Οι φωτογράφοι έπεσαν πάνω του, αλλά ο ίδιος φαινόταν να απολαμβάνει τα δεκάδες φλας, ενώ την ίδια στιγμή φωτογράφιζε ο ίδιος τους... φωτογράφους! Επειτα από μια μικρή εισαγωγή των Ελλήνων εκδοτών του, του Ηλία και της Γιώτας Λιβάνη, είπε για λίγο τον λόγο της επίσκεψής του στην Ελλάδα και άρχισε να δίνει ο ίδιος τον λόγο στους δημοσιογράφους. Και όχι μόνο αυτό. Εδινε ιδιαίτερη σημασία στη λεπτομέρεια και στους τύπους, και ζήτησε από δημοσιογράφο που έκανε την ερώτηση καθιστή να σηκωθεί όρθια!

Δεν αρνήθηκε ν' απαντήσει σε καμία από τις λίγες ερωτήσεις που δέχθηκε, μια που ήταν φανερό ότι ήθελε να χαρεί όλο τον χρόνο της ιδιωτικής του επίσκεψης στη χώρα μας. Απαντούσε όμως χωρίς να παίρνει ουσιαστικά θέση για τα κρίσιμα ζητήματα. Επεδίωκε πιο πολύ να επαναλαμβάνει τις ουμανιστικές του απόψεις και τη φιλοσοφία του για τη ζωή, είτε μιλούσε για τα βιβλία του είτε μιλούσε για τους φίλους του και το ταξίδι του στην Ελλάδα, καταφεύγοντας πάντα σε μια ακίνδυνη καλλιέπεια με το πλεονέκτημα του καλού αφηγητή. Ετσι, όταν ρωτήθηκε για την κρίση, είπε: «Δεν έχω να δώσω καμία συμβουλή για την οικονομική κρίση. Υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι που δηλώνουν ειδικοί, αλλά δεν επαληθεύονται. Κατά τύχη, καμιά φορά, πέφτουν μέσα». Το ίδιο προσεκτικός ήταν και όταν ρωτήθηκε για τον νέο Πάπα, που προέρχεται από τη Λατινική Αμερική. «Είμαι καθολικός και φύλακας άγγελός μου είναι ο Αγιος Ιωσήφ. Δεν σημαίνει ότι συμφωνώ με όλα όσα συμβαίνουν στην Καθολική Εκκλησία. Ελπίζω ότι ο νέος Πάπας θα κάνει ό,τι είναι αναγκαίο ώστε να επιτευχθούν οι αλλαγές. Εγώ πήγα σε σχολείο ιησουιτών. Ο νέος Πάπας είναι ιησουίτης. Ας ελπίσουμε ότι η ελπίδα θα ξεπηδήσει από το Κουτί της Πανδώρας». Μότο του τελευταίου του βιβλίου, που κυκλοφορεί και στην Ελλάδα με τίτλο «Το χειρόγραφο της Ακρα», είναι: «Ηττημένος δεν είναι αυτός που χάνει, αλλά αυτός που παραιτείται». Είναι και η μόνη φράση που αναγράφεται στο οπισθόφυλλο, το οποίο για ήρωα έχει έναν Ελληνα την εποχή των Σταυροφοριών στην Ιερουσαλήμ. Με αφορμή και το ταξίδι του στην Ελλάδα και τον Ελληνα ήρωά του, ο Πάουλο Κοέλο έπλεξε το εγκώμιο της χώρας μας για την ομορφιά της και την επίδρασή της στον παγκόσμιο πολιτισμό. «Εχω έρθει στην Ελλάδα πολλές φορές. Αλλά κάθε φορά είναι θαυμάσια. Είναι θαυμάσια σύμπτωση που αυτό το ταξίδι συνέπεσε με την έκδοση του τελευταίου μου βιβλίου. Επέλεξα τον Ελληνα, γιατί εσείς είστε η έκφραση των αληθινών αξιών. Εσείς δημιουργήσατε τον πυρήνα του πολιτισμού στον οποίο ανήκουμε». Αυτός ο Ελληνας Κόπτης πιστεύει πως η πραγματική γνώση βρίσκεται στις αγάπες που ζούμε, στις απώλειες που υφιστάμεθα, στις στιγμές της κρίσης και της δόξας και στην καθημερινή συνύπαρξη με το αναπόφευκτο του θανάτου.

> «Για την κρίση, υπάρχουν χιλιάδες που δηλώνουν ειδικοί, αλλά δεν επαληθεύονται. Κατά τύχη, καμιά φορά, πέφτουν μέσα».

Η αίθουσα του αθηναϊκού ξενοδοχείου όπου έγινε η συνέντευξη Τύπου γέμισε ασφυκτικά από δημοσιογράφους έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου.

Μιλώ με όλο τον κόσμο

Δεν παρέλειψε να αναφέρει τη μεγάλη επίδοση και παρουσία που έχει στα social media. «Είμαι εξαιρετικά παρών και συνομιλώ με όλο τον κόσμο. Διαπιστώνω ότι υπάρχει έλλειψη αξιών. Ομως, ποιος είμαι εγώ που θα τις διδάξω; Εγώ τις αναζητώ. Ετσι, σκέφτηκα να γράψω πώς θα αντιμετώπιζα εγώ την κατάσταση με τρόπο που να διαβάζεται αποσπασματικά και στο Διαδίκτυο, χωρίς να χάνει τη συνοχή του». Οταν ρωτήθηκε, δεν αρνήθηκε ότι το βιβλίο εκφράζει και το προσωπικό του άγχος. «Δεν μπορεί να γράψει κανείς για πράγματα που δεν αισθάνεται. Και φόβο και άγχος νιώθω για το ότι μπορεί κάποια στιγμή να χάσω την άνεσή μου, τα πάντα. Ομως η ζωή είναι μια σειρά επιλογών. Πάντα υπάρχει η δυνατότητα της επιλογής, ακόμα κι αν ηττηθούμε». Παραδέχτηκε όμως ότι «τίποτα δεν μπορεί να υποκαταστήσει την εμπειρία». Ο Πάουλο Κοέλο ξέρει πολύ καλά να πλασάρει όσο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του. Η μόνη στιγμή στη διάρκεια αυτής της ώρας που «τσιτώθηκε» ήταν όταν δέχθηκε μια ερώτηση που αφορούσε τη γνωστή φράση που υπάρχει στο πιο μεταφρασμένο βιβλίο του, τον «Αλχημιστή»: «Οποιος θέλει κάτι πάρα πολύ, συνωμοτεί το σύμπαν για να πραγματοποιηθεί ο στόχος τους». Η δημοσιογράφος πρόσθεσε ότι «λέγεται πως αυτή η φράση έχει κάνει ανθρώπους δυστυχισμένους».

Και ο Πάουλο Κοέλο απάντησε: «Μα το λέγεται, ακούγεται κ.λπ. φέρνει συνήθως την καταστροφή. Τι σημαίνουν οι φήμες χωρίς αποδείξεις; Ναι, εξακολουθώ να πιστεύω ότι το σύμπαν συνωμοτεί για να βοηθήσει κάποιον να εκπληρώσει τον σκοπό του. Ομως, το 90% των ανθρώπων επιθυμούν το χειρότερο για τον εαυτό τους. Το σύμπαν συνωμοτεί και για το καλό και για το κακό. Αν εσείς με τις επιλογές σας ακολουθείται το χειρότερο, αυτό θα συμβεί». Αυτός ο μικροκαμωμένος αλλά δαιμόνιος άνθρωπος γεννήθηκε το 1947 στο Ριο ντε Τζανέιρο και πριν γίνει συγγραφέας εργάστηκε ως σκηνοθέτης, ηθοποιός θεάτρου, συνθέτης και δημοσιογράφος. Συνεργάστηκε με τον Βραζιλιάνο συνθέτη και τραγουδιστή Ραούλ Σέισας και μαζί υπέγραψαν μερικά από τα πιο σημαντικά ροκ τραγούδια της Βραζιλίας.

Είναι φανερό ότι έχει συνηθίσει από πολύ νωρίς να βρίσκεται στον κόσμο του θεάματος και να γνωρίζει, μέσα από τις κατά καιρούς επαγγελματικές του ιδιότητες, πώς να απασχολεί τα media και το ενδιαφέρον του κοινού. Και αυτό το κάνει πάρα πολύ καλά, χωρίς να χάνει καμία στιγμή την αμεσότητά του και την προσωπική του γοητεία. Εχοντας ένα ακόμη μεγάλο ταλέντο: να μιλάει με πολύ απλό τρόπο για θέματα που απασχολούν όλους τους ανθρώπους, σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Γης.

Βραβείο Γκίνες ο «Αλχημιστής»

Η σχέση του Πάουλο Κοέλο με τους αριθμούς και τις πωλήσεις των βιβλίων του είναι μοναδική. Εχει πουλήσει, σε όλο τον κόσμο, περισσότερα από 145 εκατομμύρια αντίτυπα, τα βιβλία του κυκλοφορούν σε 168 χώρες και έχουν μεταφραστεί σε 74 γλώσσες! Το 2009 τού απονεμήθηκε το βραβείο Γκίνες, με αφορμή το βιβλίο που τον έκανε διάσημο, τον «Αλχημιστή», θεωρώντας τον τον πιο μεταφρασμένο συγγραφέα στον κόσμο. Τα βιβλία του που κυκλοφορούν στην Ελλάδα, όλα από τις εκδόσεις Λιβάνης, είναι: «Ο αλχημιστής» 1995, «Το πέμπτο βουνό», «Το εγχειρίδιο του πολεμιστή του φωτός», «Η Βερόνικα αποφασίζει να πεθάνει», «Το ημερολόγιο ενός μάγου», «Ο διάβολος και η δεσποινίδα Πριμ», «Εντεκα λεπτά», «Στις όχθες του ποταμού Πιέδρα κάθισα και έκλαψα», «Ταξίδια: μόνιμος σύντροφος και προσωπικό ημερολόγιο», «Ζωή», «Αλχημεία: προσωπικό ημερολόγιο 2005», «Ζαχίρ», «Αλλαγές: ατζέντα 2006», «Πρόκληση: ατζέντα 2007», «Η μάγισσα του Πορτομπέλο», «Αίνιγμα: ατζέντα 2008», «Χαρά: ατζέντα 2009», «Μπρίντα», «Ο νικητής είναι μόνος», «Εμπνεύσεις: ατζέντα 2010», «Αγάπη», «Σοφία: ατζέντα 2011», «Βαλκυρίες», «Στιγμές: ατζέντα 2012», «Αλεφ», «Μεταμορφώσεις: ατζέντα 2013». Το τελευταίο βιβλίο έχει τίτλο «Το χειρόγραφο της Ακρα» και εκτυλίσσεται στην Ιερουσαλήμ μία μόλις μέρα πριν από την εισβολή των Σταυροφόρων, στις 14 Ιουλίου 1099. Ενας Ελληνας, γνωστός ως Κόπτης, είναι ο ήρωας. Και όπως είπε στη συνάντησή του με Ελληνες δημοσιογράφους την περασμένη Τρίτη: «Επελέγη η Ιερουσαλήμ, όπου ζούσαν ειρηνικά άνθρωποι που πίστευαν σε 3 θρησκείες. Ηρωάς του είναι ένας Ελληνας που αναζητεί τη σοφία».

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Σκάψτε ορύγματα

Παρακαλούμε πολύ σώστε ό,τι απόμεινε από την πολιτική σας σοβαρότητα και σχεδιάστε όλοι μαζί αποτελεσματικές άμυνες στις επικείμενες επιδρομές της Τρόικας, γιατί αυτός ο λαός χρειάζεται και λίγη αξιοπρέπεια για να αντέξει... Κάντε κάτι χρήσιμο αντί να ψάχνετε ποιος έβγαλε τα λεφτά του από τις τράπεζες πριν από τις 15 Μαρτίου, ενώ το επικείμενο «κούρεμα» είχε σχεδόν αναγγελθεί ένα μήνα πριν, από τα πιο επίσημα χείλη. Στις Βρυξέλλες το προσωνύμιο του κ. Ντάισελμπλουμ είναι «Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να πει ψέματα».

Αλλά, άσχετα με το τι πίστευε, αφού δεν απάντησε για το ζήτημα του «κουρέματος» καταθέσεων, τουλάχιστον εκείνος γλύτωσε τις πιθανές δικαστικές αγωγές. Οι δικοί μας που ορκιζόντουσαν ότι δεν θα υπέγραφαν ποτέ «κούρεμα» καταθέσεων, τι ποινική ευθύνη έχουν απέναντι σε όσους έχασαν τα λεφτά τους; Θυμάστε τις δηλώσεις των αξιωματούχων της Πολιτείας και της Κεντρικής Τράπεζάς μας για την εμπιστοσύνη τους στις κυπριακές μετοχές πριν καταρρεύσει μαζικά το κυπριακό Χρηματιστήριο το 2000; Πλήρωσε κανένας από εκείνους που παγίδεψαν τον κοσμάκη, όταν τα μάζευαν οι επιτήδειοι και οι τράπεζες; Κάποιοι ακόμα και τώρα βγαίνουν στα κανάλια ως ειδήμονες περί των οικονομικών και συμμετέχουν στα συμβούλια εμπειρογνωμόνων.

Όσα άλλα έγραψα, τα έσβησα γιατί ξεχείλιζαν θυμό, πολύ θυμό. Ιδιαίτερα για όσους επί τόσα χρόνια και ακόμη και τον τελευταίο μήνα, που φανερώθηκε εντελώς το τι πήγαινε να γίνει, ασχολιόντουσαν με τις εκλογές τους και δεν σχεδίασαν ούτε ένα επιχειρησιακό «plan B». Αρκετοί δημοσιογράφοι αυτής της εφημερίδας, ο καθένας από τη δική του φιλοσοφική σκοπιά, αλλά με κοινή αναφορά την αλήθεια και την γνώση, σας προειδοποιούσαν όλους, κυβέρνηση και αντιπολίτευση, συνεχώς και επί χρόνια. Αυτή η στήλη επανειλημμένα έγραψε για την ανάγκη αλλαγής του τρόπου ζωής μας, για τον εγκληματικό τραπεζικό πολιτισμό της απληστίας που θεοποιήσαμε και για το οικονομικό τσουνάμι που ερχότανε από την Ελλάδα και πριν ακόμη το PSI που στοίχισε 4,5 δισ. στην Κύπρο. Κανείς σας δεν μας πήρε στα σοβαρά, και κανείς σας δεν προετοιμάστηκε για το πρεσάρισμα που θα δεχόμασταν. Δεν βλέπατε πώς σέρνανε ολόκληρη Ελλάδα; Το τέλος του τραπεζικού πάρτι το ξέρατε όλοι από τις αρχικές υποβαθμίσεις μας από τους Οίκους Αξιολόγησης που έδειχναν Ελλάδα μεριά για το αίτιο. Τις τρύπες των δισ. τις ξέρατε όλοι εδώ και χρόνια. Οι πόρτες από Βορρά και Ανατολή είχανε κλείσει. Ήμασταν με την πλάτη στον τοίχο. Γιατί να χαριστούν σε εμάς; Αφήσατε τον κόσμο απροετοίμαστο να σαρωθεί. Έχετε ευθύνες απέναντί του. Στήστε άμυνες. Η σημερινή τοποτηρητής πλέον της «Χρεοκατοχής», κ. Βελκουλέσκου, όταν πάτησε το πόδι της στην Κύπρο τον Ιούλιο του 2012, είχε έτοιμη τη βασική συνταγή και σας την είπε: «Η Λαϊκή να κλείσει, οι μισθοί να μειωθούν 25%, ιδιωτικοποιήσεις και να αλλάξει το συνταξιοδοτικό». Το ένα έγινε και όχι μόνο... Τα άλλα έπονται και όχι μόνο; Με ποιο αποτέλεσμα;

Ορίστε η πρόβλεψη πριν από δύο μήνες με τίτλο «Στην οδό του λάθους»: Με την εφαρμογή των νέων αποδεκτών από το ΔΝΤ δημοσιονομικών πολλαπλασιαστών (multiplicateurs) για την Ευρωζώνη 0,9 έως 1,7 –που εκπόνησαν με πειραματόζωα τις Πορτογαλία και Ελλάδα– τα νούμερα της ύφεσης για την κυπριακή οικονομία φτάνουν τα εντυπωσιακά ύψη 6,3% έως 11,9% του ΑΕΠ! Και αυτό θα σημαίνει βουτιά στο σπιράλ της επιταχυνόμενης ύφεσης για τα επόμενα χρόνια, με ακολουθία νέων μνημονίων και επί πλέον μείωσης εισοδημάτων. Η πρόσφατη ιστορία της Ελλάδας σε επανάληψη. Μακάρι το μέλλον να με βγάλει κι εμένα και όσους άλλους βλέπουν το χάος μπροστά μας, αδαείς και άσχετους. Αλλιώς βάλτε τα κλάματα από τώρα ή σχεδιάστε αλλαγή της τροχιάς του τόπου όσο υπάρχει ακόμα χρόνος... («Επίσης» στις 3 Φεβρουαρίου 2013)

Και πριν από ενάμιση μήνα υπό τον τίτλο «Μέχρι να σφίξει καλά...». Έναν μήνα πριν από τις 15 Μαρτίου: «Ο επικεφαλής του Eurogroup κ. Γερούν Ντάισελμπλουμ, απέφυγε να αποκλείσει «κούρεμα» στις καταθέσεις των Κυπριακών τραπεζών ή να διαβεβαιώσει πως αν ήταν ο ίδιος καταθέτης σε κυπριακή τράπεζα δεν θα ανησυχούσε για τα χρήματά του...» (11/2/13, Νίκος Χρυσολωράς για «Κ»). Δηλαδή έδωσε σύνθημα για ένα Bank Running (μαζικές αναλήψεις των καταθέσεων) από τις κυπριακές τράπεζες, για να κρεπάρουνε μια ώρα αρχύτερα! Είναι ο ίδιος που δήλωνε στους συμπατριώτες του Ολλανδούς βουλευτές ότι «Τα μελλοντικά έσοδα από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου στην Κύπρο θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στις συζητήσεις που γίνονται για τη χορήγηση έκτακτης οικονομικής βοήθειας προς τη χώρα, για παράδειγμα, δημιουργώντας έναν ξεχωριστό λογαριασμό στον οποίο θα μεταφέρονταν τα έσοδα από το αέριο...» (7/2/13 Reuters). Το γερό σφίξιμο άρχισε... Θυμηθείτε λίγο τι χαμός γινότανε από αρνητικές δηλώσεις Γερμανών πολιτικών και δυσφημιστικά δημοσιεύματα στον γερμανικό Τύπο σχετικά με την κατάσταση στην Ελλάδα όλο το 2011. Και μετά από έναν πολύμηνο ορυμαγδό κατατρομοκράτησης της ελληνικής κοινής γνώμης, με τη συνηγορία των περισσοτέρων γνωστών Ελλήνων πολιτικών και δημοσιογράφων στον υπερτονισμό της επερχόμενης καταστροφής, ψηφίστηκε το δεύτερο και με ρήτρες πλέον εφαρμοστικό μνημόνιο τον Φεβρουάριο του 2012. Νομιμοποιήθηκαν με την ψήφο Ελλήνων βουλευτών οι παραχωρήσεις εθνικής κυριαρχίας και η εφαρμογή αντισυνταγματικών διατάξεων, ιδιαίτερα στα εργασιακά θέματα, με την επίκληση του –γνωστότατου σε εμάς– «Δικαίου της Ανάγκης».

Τώρα επαναλαμβάνεται το ίδιο σενάριο με πρωταγωνίστρια την Κύπρο. Με ομοβροντία δηλώσεων κάθε σχετικού και άσχετου Γερμανού πολιτικού για το «ξέπλυμα» ρωσικού μαύρου χρήματος και με τις μη διαψεύσεις ενδεχομένου «κουρέματος» καταθέσεων από τον Ολλανδό νέο πρόεδρο του Eurogroup. Παράλληλα άρχισαν να περνάνε μέσω του διεθνούς οικονομικού τύπου (βλέπε Economist και Financial Times) την ιδέα για έλεγχο της ενεργειακής πολιτικής της Κύπρου από τους δανειστές. Ακόμα και από πού θα περνάει ο αγωγός σχεδιάζουν. Θα το πάνε το ζήτημα με αναβολές και απειλές μέχρι τον Μάιο και ίσως μέχρι τον Οκτώβριο, οπότε εμείς εδώ θα έχουμε πάθει οικονομική «ασφυξία» λόγω έλλειψης ρευστού και γονατισμένοι θα παραδώσουμε «γη και αέριο» για να πάρουμε τα δανεικά τους. Ετοιμαστείτε και για λύση του Κυπριακού στο άψε-σβήσε, γιατί θα συμφέρει στην τσέπη μας και ως γνωστόν, το «εθνικό συμφέρον» όπως και ο επί γης Θεός είναι μόνο το χρήμα... Αλλοίμονο μας! Υπενθυμίζουμε την δήλωση της κ. Άνγκελας Μέρκελ στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ του Νταβός, (24/1/13): «Η πολιτική εμπειρία δείχνει ότι συχνά χρειάζεται πίεση για να γίνουν διαρθρωτικές πολιτικές μεταρρυθμίσεις». .. («Επίσης» στις 17 Φεβρουαρίου 2013).

Υ.Γ. Ήλπιζα να μη βγω αληθινός... Γεια σου Αλκίνοε, μαζί σου.

19-TEXNES-ATZENTA_TEXNES 3/29/13 5:45 PM Page 19

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Δευτέρα 1.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

Γιάννης Ζουγανέλης: «Με γεια το κούρεμα»

Συνθέτης, τραγουδιστής, στιχουργός, ηθοποιός, παρουσιαστής και διδάσκαλος, ο Γιάννης Ζουγανέλης παίζει, σατιρίζει και τραγουδά διασκεδάζοντας το κοινό με τον δικό του μοναδικό τρόπο. Έρχεται με το υλικό από το νέο του διπλό CD «Με γεια το κούρεμα» που κυκλοφορεί από την EMI. Έτσι απαντάει ο ίδιος, σύμφωνα με τα λεγόμενά του, στη μιζέρια της εποχής. Με πίστη στους ανθρώπους, την πατρίδα και την αγάπη και απέναντι στο ανύπαρκτο κράτος. Ο «Ζούγας», όπως τον αποκαλούν οι συνεργάτες του και το κοινό, στις εμφανίσεις που πραγματοποιεί χαρίζει άλλοτε συγκίνηση κι άλλοτε γέλια μέχρι δακρύων σε συνεργασία με τους εξαίσιους μουσικούς που τον πλαισιώνουν. Ώρα 9:30 μ.μ. στο «Ravens», Σαριπόλου και Σωκράτους 4 γωνία, Λεμεσός (πληρ. 99588055) και Τρίτη 2 Απριλίου, ώρα 9:00 μ.μ. στο «Savino Live», Watkins 1, Λάρνακα (πληρ. 99426011).

Τρίτη 2.4
ΘΕΑΤΡΟ

«Γηροκομείον τα Χερουβείμ» στη Λεμεσό

Το θέατρο Ανεμώνα παρουσιάζει στη Λεμεσό την κωμωδία του Νέαρχου Ιωάννου «Γηροκομείον τα Χερουβείμ» σε σκηνοθεσία του Ανδρέα Τηλεμάχου. Είναι μια κωμωδία σε άπταιστη κυπριακή διάλεκτο με πολλές προεκτάσεις και κοινωνικά μηνύματα. Το έργο περιγράφει την αναγκαστική συμβίωση τριών χαριτωμένων γερόντων στο ίδιο δωμάτιο ενός γηροκομείου. Τους χωρίζει ένα πολιτικό και ιδεολογικό χάσμα, καθότι ο ένας είναι Τουρκοκύπριος (Χασάν), ο άλλος κομμουνιστής και άθεος (Χαμπής) και ο τρίτος εθνικιστής και αγωνιστής της ΕΟΚΑ. Όμως τους ενώνουν πολύ περισσότερα και πάνω απ' όλα η κοινή προσπάθεια να διασώσουν την ανθρώπινη αξιοπρέπειά τους μέσα στον πόνο της μοναξιάς τους και το παράπονο για την εγκατάλειψη από την οικογένειά τους. Ώρα 8:30 μ.μ. στο θέατρο Ριάλτο, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. Πληρ. 77777745.

Τετάρτη 3.4
ΜΟΥΣΙΚΗ

«Μουσικό ταξίδι σε δύο ηπείρους»

Οι Χρυσόστομος Νεοφύτου στο βιολί και Μανώλης Νεοφύτου στο πιάνο θα δώσουν συναυλία με τίτλο «Μουσικό ταξίδι σε δύο ηπείρους». Οι δύο καλλιτέχνες θα ερμηνεύσουν μεταξύ άλλων απόσπασμα από την όπερα Κάρμεν, μουσική από κινηματογράφο, όπως Ευ. Ρεμπούτσικα (Πολίτικη Κουζίνα), Ελ. Καραΐνδρου (Μελισσοκόμος), N. Rota (Ο Νονός), καθώς και αργεντίνικα τανγκό του A. Piazzolla. Ώρα 8:30 μ.μ. στην αίθουσα Καστελλιώτισσα, Πύλη Πάφου, Παλαιά Λευκωσία. Πληρ. 99580982.

Μη χάσετε

Δευτέρα 1η Απριλίου

«CyprusAid»: Συναυλία αλληλεγγύης

Με σύνθημα ο «Άνθρωπος για τον Άνθρωπο» και από τις 4 το απόγευμα μέχρι και τα μεσάνυχτα, 50 περίπου καλλιτέχνες από διαφορετικά μουσικά τοπία, από Κύπρο και Ελλάδα, ενώνουν τις φωνές τους και την τέχνη τους, έτσι όπως μόνο η γλώσσα της μουσικής ξέρει να ενώνει, δηλώνοντας με τον τρόπο τους την έμπρακτη στήριξή τους στους ανθρώπους του τόπου. Η στήριξη στην κίνηση αυτή αποτελεί ηχηρή πράξη αλληλεγγύης προς τον έξω κόσμο, αφού για την παρακολούθηση της συναυλίας δεν απαιτείται κανένα οικονομικό αντίτιμο, παρά μόνο μια εισφορά σε είδος, και πιο συγκεκριμένα, τρόφιμα, φάρμακα και είδη πρώτης ανάγκης, τα οποία θα διανεμηθούν σε άτομα, οικογένειες και άλλα σύνολα που τα έχουν άμεση ανάγκη. Μια ιδέα που γεννήθηκε και υλοποιείται σε χρόνο ρεκόρ με μηδενικό κόστος, χάρη στην αφιλοκερδή συμμετοχή ατόμων και συνόλων που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα χωρίς δεύτερη σκέψη, επιθυμώντας να δώσουν ένα αισιόδοξο μήνυμα για το μέλλον: «Μαζί μπορούμε καλύτερα». Ώρα έναρξης 4:00 μ.μ. στην Τάφρο Κωστάντζα στη Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη.

Πέμπτη 4 Απριλίου

Γιάννης Χαρούλης: «Μαγγανείες»

Ο Κρητικός στην καταγωγή λαουτιέρης Γιάννης Χαρούλης ξορκίζει το κακό με τις δημιουργίες του τραγουδοποιού Θανάση Παπακωνσταντίνου τις οποίες ερμήνευσε στον δίσκο «Μαγγανείες», που κυκλοφόρησε τον περασμένο Μάιο. Σε μια δύσκολη εποχή, όπως η σημερινή, μπορεί οι μαγγανείες να μη θεραπεύουν, όμως τα τραγούδια μπορεί να λειτουργήσουν ως βάλσαμο. Επιστρέφει στην Κύπρο για μια μοναδική συναυλία με τραγούδια από τους προσωπικούς του δίσκους και μαζί με άλλα που διάλεξε ειδικά για το φετινό πρόγραμμα και που είναι ριζωμένα στο κέντρο του συναισθήματος και της συλλογικής μνήμης. Τραγούδια που έρχονται από παντού. Τραγούδια που σε πάνε παντού. Από τόπο σε τόπο και από χρόνο σε χρόνο. Πολλές ιστορίες μαζί, που αφηγούνται μια καινούργια ιστορία. Μαζί του οι μουσικοί: Κωσταντής Πιστιόλης (πνευστά), Μιχάλης Πορφύρης (τσέλο), Παύλος Συνοδινός (κιθάρες), Πάνος Τόλιος (τύμπανα). Ώρα 8:30 μ.μ. στο θέατρο Ριάλτο, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. Πληρ. 77777745

Παρασκευή 5.4
ΘΕΑΤΡΟ

«Ένας μίμος διηγείται» του Guérassim Dichliev

Μια παράσταση στην παράδοση της μιμικής και του σωματικού θεάτρου διάρκειας μίας ώρας. Η υπόθεση ξεδιπλώνεται σε δέκα σκηνές: ο βιολιστής, ο πιανίστας, ο μαέστρος, ο μάγειρας, η ζωή, τα χέρια, ένα μπαλκόνι στη Βενετία, στο τηλέφωνο, το κλουβί, ο ταυρομάχος. Άλλοτε σε burlesque και άλλοτε σε δραματικό ύφος, τεντωμένο ανάμεσα στο αφηρημένο και το χειροπιαστό, στη συγκίνηση και τον προβληματισμό, ο χαρακτήρας είναι πάντα αντιμέτωπος με φαινομενικά ανυπέρβλητα εμπόδια... Μια παράσταση όπου η ποίηση κυριαρχεί, προκαλώντας χαμόγελα αλλά και γέλια, και η οποία απευθύνεται σε όλους. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία. Πληρ. 22462233 και 22459333.

Σάββατο 6.4
ΘΕΑΤΡΟ

«Η Πόρνη του Οχάιο» για Κοινωνικό Παντοπωλείο

Η ΕΘΑΛ, σε συνεργασία με τον Δήμο Λεμεσού, παρουσιάζει, τη μαύρη κωμωδία του Χανόχ Λεβίν «Η Πόρνη του Οχάιο», σε σκηνοθεσία Παναγιώτη Λάρκου και σε μετάφραση Ιακώβ Σιμπή. Μια μαύρη κωμωδία που μέσα από την ιστορία μιας πόρνης, ενός ζητιάνου και του γιου του, μιλάει για το σεξ, τα λεφτά, τον Θεό, την αγάπη, τα όνειρα, την εθνική τιμή, την κοινωνική ασφάλιση και λέει για όλα ψέματα! Πρωταγωνιστούν οι ηθοποιοί Ευτύχιος Πουλλαΐδης, Βασιλική Κυπραίου και Μηνάς Τίγκιλης. Τα έσοδα της παράστασης θα διατεθούν για την ενίσχυση του Κοινωνικού Παντοπωλείου του Δήμου Λεμεσού. Ώρα 8:30 μ.μ. στον Τεχνοχώρο της ΕΘΑΛ, Λεμεσός. Πληρ. 25877827 και www.ethal.com.cy

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Συμφωνική Ορχήστρα: Οικογενειακές συναυλίες

Το νεοσύστατο εκπαιδευτικό κλιμάκιο της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου, συνεχίζοντας την ενίσχυση των εκπαιδευτικών και οικογενειακών του συναυλιών για παιδιά 7-12 ετών και τους γονείς τους, παρουσιάζει την τρίτη του παραγωγή με τον τίτλο «Οι μελωδίες της ευτυχίας». Τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν μουσική παρμένη από γνωστές ταινίες, όπως η «Μελωδία της Ευτυχίας», ο «Χάρι Πότερ» και ο «Άρχοντας των Δαχτυλιδιών», αλλά και κλασικά έργα όπως το «Πίκολο Κοντσέρτο» του Βιβάλντι και έργα των Μπαχ, Παγκανίνι και άλλων. Τη συναυλία θα διευθύνει ο Γιάννης Χατζηλοΐζου, ο οποίος θα έχει και ρόλο παρουσιαστή, και σολίστ θα είναι ο Διομήδης Δημητριάδης. Δύο παραστάσεις, ώρα 4:30 μ.μ. και 6:00 μ.μ. στο Θέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου, Παλαιά Λευκωσία. Πληρ. 22410181 και 22463144, www.cyso.org.cy

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Παιδικοί διάλογοι»: Έκθεση παιδικής τέχνης

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Σχολής Αιγαία για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 έχει προγραμματιστεί η έκθεση «Παιδικοί Διάλογοι» που θα ασχολείται αποκλειστικά με παιδική τέχνη και οι επισκέπτες, μικροί και μεγάλοι, θα έχουν την ευκαιρία να ζήσουν μια μοναδική, ξεχωριστή εμπειρία και να ανακαλύψουν τον απίστευτο πλούτο της. Θα έχουν επίσης την ευκαιρία να γνωρίσουν διάφορους τομείς της τέχνης όπως: ζωγραφική, γλυπτική, κεραμική, εικονογράφηση, ιστορία της τέχνης (καλλιτέχνες, σχεδιαστές, κινήματα), σχεδιασμός σκηνικών και κοστουμιών θεάτρου, παραστατικές τέχνες, θέατρο, εικαστικά δρώμενα, κινούμενο σχέδιο, αρχιτεκτονική, διακόσμηση εσωτερικού χώρου, φωτογραφία, γραφικές τέχνες. Εγκαίνια της έκθεσης ώρα 6:00 μ.μ. από τον δήμαρχο Λευκωσίας, κ. Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη. Διάρκεια μέχρι 30 Απριλίου, στους χώρους της Σχολής Αιγαία, Αγίων Ομολογητών 81, Λευκωσία. Πληρ. 22445757.

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Zilla Project» με μπλουζ

Οι Zilla Project είναι ένα πρωτοπόρο κυπριακό μπλουζ συγκρότημα που τα τελευταία χρόνια έχει παίξει σε κάθε γωνιά του νησιού κατακτώντας πάμπολλους οπαδούς. Το γκρουπ αποτελούν οι: Εμμανουήλ Βουράκης (κιθάρα, φωνή), Νικόλας Μελής (πλήκτρα), Όμηρος Ανδρέου (μπάσο), Στέφανος Μελετίου (τύμπανα). Ώρα 10:30 μ.μ. στο «Savino Live», Watkins 1, Λάρνακα. Πληρ. 99426011.

Επιμέλεια: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΘΕΑΤΡΟ
Δευτέρα 1.4

Πρεμιέρα με Ζωρζ Σαρρή

Πρεμιέρα στο Θέατρο Τέχνης για το έργο «Οταν ο ήλιος», μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρρή, που ανεβαίνει στη σκηνή από την ομάδα «Πεδίο Τέχνης» σε σκηνοθεσία του Δημοσθένη Φίλιππα. Παίζουν οι Γ. Δεγαΐτης, Κατερίνα Ζιώγου, Αναστασία Γεωργοπούλου κ.ά. Φρυνίχου 14, Πλάκα

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Δευτέρα 1.4

Αφιέρωμα στον Καμπανέλλη

Δύο βραδιές αφιερωμένες (1, 2/4) στον Ιάκωβο Καμπανέλλη διοργανώνει το θέατρο Στοά. Συμμετέχουν οι Βάλτερ Πούχνερ, Γιώργος Πεφάνης, Θάνος Φωσκαρίνης, Ιάκωβος Ναυπλιώτης, Θανάσης Παπαγεωργίου, Λήδα Πρωτοψάλτη, Εύα Καμινάρη κ.ά. Στις 8 μ.μ. Μπισκίνη 55, Ζωγράφου

ΜΟΥΣΙΚΗ
Τρίτη 2.4

Μότσαρτ και Μάλερ με Ζ. Μέτα

Στο Μέγαρο Μουσικής δίνει συναυλία η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Ισραήλ με μαέστρο τον Ζούμπιν Μέτα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τη Συμφωνία αρ. 41 του Μότσαρτ και την 5η Συμφωνία του Μάλερ. Ωρα έναρξης 8.30 μ.μ. Αίθουσα «Χρήστος Λαμπράκης». Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΧΟΡΟΣ
Παρασκευή 5.4

Ρωμαίος και Ιουλιέτα

Για τρεις βραδιές (5, 6, 7/4) παρουσιάζεται στο Μέγαρο Μουσικής το μπαλέτο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» σε μουσική του Σεργκέι Προκόφιεφ και χορογραφία του Ρενάτο Τζανέλα. Πρόκειται για την περσινή πετυχημένη παραγωγή του Μπαλέτου της Λυρικής Σκηνής. Τα κοστούμια έχει σχεδιάσει η Σήλια Κριθαριώτη, τα σκηνικά ο Κωνσταντίνος Θεοφάνης ενώ την Ορχήστρα της ΕΛΣ διευθύνει ο Λουκάς Καρυτινός. Χορεύουν οι Ευρυδίκη Ισαακίδου, Ντανίλο Ζέκα, Μαρία Κουσουνή, Βαγγέλης Μπίκος κ.ά. Στις 8 μ.μ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Πέμπτη 4.4

Αιωνόβιες ελιές του Γιώργου Ζιάκα

Εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής του Γιώργου Ζιάκα με τίτλο «Αιωνόβιες Ελιές. Στον Αρχαίο Ελαιώνα και στον Μεσαγρό της Αίγινας» στον χώρο Stormy. Διάρκεια έκθεσης έως τις 27 Απριλίου. Στις 7.30 μ.μ. Κακουργιοδικείου 2 και Αθηνάς 17, 1ος όροφος, Μοναστηράκι

ΕΚΘΕΣΗ
Παρασκευή 5.4

«Video Portraits» του P. Γουίλσον

Στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση εγκαινιάζεται η έκθεση «Video Portraits» του σκηνοθέτη, εικαστικού και σκηνογράφου Robert Wilson, που επιμελείται η Μαριλένα Β. Καρρά. Ενας διάλογος φωτογραφίας, κινηματογράφου, λογοτεχνίας και μουσικής. Συγγρού 107-109

ΜΟΥΣΙΚΗ
Παρασκευή 5.4

«Τρία τραγούδια για την Οφηλία»

Στο θέατρο «Αττις» για τρεις βραδιές (5, 6, 7/4) παρουσιάζεται η μουσική περφόρμανς του συνθέτη Παναγιώτη Βελιανίτη «Τρία τραγούδια για την Οφηλία» σε παγκόσμια πρεμιέρα. Ερμηνεύει η γνωστή Ρωσίδα σοπράνο Ναταλία Πσενισνίκοβα. Στις 9 μ.μ. Λεωνίδου 7, Μεταξουργείο

Επιμέλεια: **ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ**
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΔΡΕΣΔΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Albertinum Museum
www.skd.museum

«Constable, Delacroix, Friedrich, Goya: A Shock to the Senses». Η Δρέσδη ήταν γνωστή ως η «Φλωρεντία του Βορρά» τον 18ο αιώνα και, παρά τις καταστροφές που υπέστη από τους βομβαρδισμούς κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, εξακολουθεί να είναι καλλιτεχνικό κέντρο και πόλος έλξης για τους εραστές της αναγεννησιακής και της μπαρόκ αρχιτεκτονικής. Η έκθεση «Κόνσταμπλ, Ντελακρουά, Φρίντριχ, Γκόγια: Σοκ στις αισθήσεις», που διοργανώθηκε στο ανακαινισμένο μουσείο Albertinum, έχει έναν ιδιαίτερα φιλόδοξο στόχο: να αναδείξει την επιρροή των μεγάλων αυτών ζωγράφων της ρομαντικής εποχής στο έργο μεταγενέστερων καλλιτεχνών όπως ο Σεζάν, ο Μανέ, ο Αντολφ Μέντσελ, ο Μαρκ Ρόθκο και ο Γκέρχαρντ Ρίχτερ. Στα έργα των συνολικά 16 καλλιτεχνών που παρουσιάζονται (εδώ ο πίνακας του Ντελακρουά «Γυναίκες του Αλγερίου», 1834), επισημαίνονται απρόσμενες συνδέσεις μεταξύ τους, δίνοντας τη δυνατότητα να εξερευνηθούν από μια νέα προοπτική ιστορικοί συσχετισμοί και συνάφειες στο διάβα 200 χρόνων ιστορίας της τέχνης. Εως τις 14 Ιουλίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Riverside Studios
www.riversidestudios.co.uk

«Mies Julie». Διασκευή του έργου του Στρίντμπεργκ «Δεσποινίς Τζούλι», από τη Νοτιοαφρικανή θεατρική συγγραφέα και σκηνοθέτιδα Γιάελ Φάρμπερ, η παράσταση του Baxter Theatre Centre, από το Κέιπ Τάουν, έχει γνωρίσει θριαμβευτική επιτυχία στη Νότια Αφρική και στο εξωτερικό, όπως στο περσινό Φεστιβάλ του Εδιμβούργου. Δεκαοκτώ χρόνια μετά το τέλος του απαρτχάιντ, σε ένα απομακρυσμένο νοτιοαφρικανικό αγρόκτημα, ένα

σκληρό παιχνίδι ερωτικής έλξης και επιβολής ξετυλίγεται στη διάρκεια μιας νύχτας, ανάμεσα σ' έναν μαύρο εργάτη της φάρμας και την κόρη του λευκού αφεντικού. Οι συγκρούσεις της σύγχρονης Νότιας Αφρικής ξεγυμνώνονται καθώς ο Τζον και η Τζούλι παλεύουν για τη σεξουαλική κυριαρχία, την υπερηφάνεια, τη λαχτάρα της ελευθερίας, το δικαίωμα στη γη, αντιμέτωποι με τραυματικές μνήμες που δεν μπορούν να επουλωθούν. Τολμηρό και εκρηκτικό, το έργο έχει προκαλέσει ενθουσιασμό στους Βρετανούς κριτικούς («η καλύτερη "Μις Τζούλι" που έχω δει», έγραψε η Λιν Γκάρντνερ στον «Γκάρντιαν»). Οι παραστάσεις στο Λονδίνο θα διαρκέσουν έως τις 19 Μαΐου.

Μαρί Λορανσέν: στον κόσμο των γυναικών

Το Μουσείο Marmottan Monet στο Παρίσι παρουσιάζει ένα μεγάλο αναδρομικό αφιέρωμα στη Μαρί Λορανσέν (1883-1956), με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 130 χρόνων από τη γέννηση της Γαλλίδας ζωγράφου και με στόχο να αναδείξει τη σημαντική παρουσία της στη γαλλική καλλιτεχνική σκηνή. Η Λορανσέν συνδέθηκε με τους καλλιτέχνες της παρισινής αβάνγκαρντ των αρχών του 20ού αιώνα και συμμετείχε στις εκθέσεις τους, γοητεύοντας με τον χρωστήρα της αλλά και την προσωπικότητά της ανθρώπους όπως ο Ματίς, η Γερτρούδη Στάιν, ο Μαξ Ζακόμπ και ο Γκιγιόμ Απολινέρ. Χωρίς να ενταχθεί σε κάποιο από τα καλλιτεχνικά κινήματα που αναδύθηκαν τότε, όπως οι φοβ και οι κυβιστές, ακολούθησε έναν προσωπικό δρόμο στη ζωγραφική χρησιμοποιώντας μια παλέτα φωτεινών, απαλών χρωμάτων και συνδυάζοντας την αίσθηση του κλασικού πορτρέτου με τον μοντερνισμό, σε έργα όπου κυριαρχούν οι γυναικείες μορφές (εδώ ο πίνακας «Οι δύο αδελφές με βιολοντσέλο», 1913-14).

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Museum of Modern Art
www.moma.org

«Bill Brandt: Shadow and Light». Κορυφαία φυσιογνωμία στην ιστορία της φωτογραφίας, ο γερμανικής καταγωγής Βρετανός φωτογράφος Μπιλ Μπραντ αιχμαλώτισε με τον φακό του εικόνες που συχνά χαρακτηρίστηκαν παράξενες, μυστηριώδεις και σαγηνευτικές. Ο ίδιος έγραψε το 1948 ότι θαυμάζει την ικανότητα της φωτογραφίας να κάνει τους ανθρώπους να βλέπουν με νέο μάτι τον κόσμο, να τον βιώνουν με μια «αίσθηση δέους». Παρουσιάζοντας πάνω από 160 φωτογραφίες του, η έκθεση παρακολουθεί τη μακρόχρονη διαδρομή του, τον τρόπο που συνέδεσε την ποιητική καλλιτεχνική φόρμα με τον ρεαλισμό του φωτογραφικού τεκμηρίου, το εύρος της θεματικής του, την εμμονή του με τη διαδικασία της εκτύπωσης. Ακολουθώντας την πορεία «από τη σκιά στο φως» που υπονοεί ο τίτλος, η έκθεση αρχίζει με τις συχνά σκοτεινές εικόνες από τη ζωή στη Βρετανία τη δεκαετία του '30 και στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, σκηνές από την καθημερινότητα των απλών ανθρώπων (εδώ η φωτογραφία «Ανθρακωρύχος τρώει το βραδινό του γεύμα», 1937) και από τη φρίκη των βομβαρδισμών στο Λονδίνο. Και τελειώνει με μια πολύ διαφορετική σειρά έργων, τις φωτεινές, σουρεαλιστικής έμπνευσης φωτογραφίες γυναικείων γυμνών από τις δεκαετίες του '50 και του '60, όπου η παράδοξη εστίαση του φακού του κάνει τα σώματα να μοιάζουν με βιομορφικά γλυπτά. Εως τις 12 Αυγούστου.

ΘΕΑΤΡΟ
Public Theater
www.publictheater.org

«Neva». Η Ολγα Κνίπερ, χήρα του Αντον Τσέχοφ, και άλλοι δύο ηθοποιοί έχουν συναντηθεί για να κάνουν πρόβες σε ένα θεατρικό ατελιέ της Αγίας Πετρούπολης, το 1905. Εξι μήνες έχουν περάσει από τον θάνατο του Τσέχοφ και οι άνεμοι της επανάστασης λυσσομανούν έξω από τα παράθυρα, ωστόσο οι τρεις καλλιτέχνες είναι απορροφημένοι από τις προσωπικές τους έγνοιες και αντιδικίες, σχεδόν ξένοι με ό,τι συμβαίνει γύρω τους. Το έργο του Χιλιανού συγγραφέα Γκιγέρμο Καλντερόν, που έχει ήδη έχει γνωρίσει θριαμβευτική επιτυχία, ανεβαίνει για πρώτη φορά στη Νέα Υόρκη με πρωταγωνιστές την Μπιάνκα Αμάτο (εξαιρετική στον ρόλο της Κνίπερ), την Κουίνσι Τάιλερ Μπερνστίν και τον Λουκ Ρόμπερτσον. Ο Καλντερόν «παίζει» με το στυλ του Τσέχοφ στους διαλόγους των πρωταγωνιστών, που θυμίζουν έντονα τσεχοφικούς ήρωες, ενώ χρησιμοποιεί επίσης επιτυχημένα το τρικ της εισαγωγής ενός παλαιότερου ιστορικού πλαισίου για την υπογράμμιση σύγχρονων (ή και διαχρονικών) προβλημάτων, όπως η θέση του καλλιτέχνη σε καιρούς κοινωνικής σύγκρουσης.

ΤΟΚΙΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Hara Museum of Contemporary Art
www.haramuseum.or.jp

«Σοφί Καλ: Για τελευταία και για πρώτη φορά». Η έκθεση παρουσιάζει δύο εγκαταστάσεις της Γαλλίδας καλλιτέχνιδος, που αποτελούνται από φωτογραφίες και κείμενα, με θέμα την ικανότητα να βλέπει κανείς και την απουσία της. Σκηνικό και των δύο συνόλων είναι η Κωνσταντινούπολη. Στο πρώτο, με τίτλο «La derniere image, 2010», η Σοφί Καλ έχει συνδυάσει κείμενα και φωτογραφίες για τις τελευταίες εικόνες που θυμούνται άνθρωποι οι οποίοι έχουν χάσει την όρασή τους . Στη δεύτερη σειρά, με τίτλο «Voir la Mer, 2011», οι φωτογραφίες έχουν αιχμαλωτίσει την έκφραση ανθρώπων που αντικρίζουν τη θάλασσα για πρώτη φορά. Με την ευαισθησία και τη συγκρατημένη συγκίνηση που τα χαρακτηρίζουν, τα έργα αυτά έχουν κερδίσει μια ιδιαίτερα σημαντική θέση στη διαδρομή της Σοφί Καλ. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 30 Ιουνίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΜΑΡΙΟΣ ΤΟΚΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΣ

Η Εθνική μας μοναξιά

Η φωνή του μεγάλου λαϊκού τραγουδιστή, Δημήτρη Μητροπάνου, σε στίχους του Κύπριου συνθέτη, Μάριου Τόκα, μας δίνουν ένα μοναδικό αποτέλεσμα μέσα από 10 τραγούδια που όλοι αγαπήσαμε και τραγουδάμε ακόμα.

ΘΑΛΑΣΣΕΣ - Σ' ΑΝΑΖΗΤΩ ΣΤΗ ΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΠΩΣ ΜΟΥ ΜΙΛΑΣ - ΜΙΑ ΣΤΑΣΗ ΕΔΩ
ΠΑΛΙ ΣΕ ΘΥΜΗΘΗΚΑ - Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΜΟΝΑΞΙΑ - ΚΡΑΤΑ ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΥ ΣΙΓΗ
ΘΑ ΚΟΥΡΑΣΤΕΙΣ ΝΑ ΠΑΙΖΕΙΣ ΘΕΑΤΡΟ - ΕΝΑ ΠΑΡΑΠΟΝΟ - ΚΟΙΜΗΣΟΥ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟ CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

Eurobank Private Banking

Μεταβολές εβδομάδας	Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€/$
	_	-6,40%	0,45%*	0,69%*	-1,18%*	-1,46%*	0,29%*	3,62%	-0,24%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΥΑΛΩΤΟΙ ΟΣΟ ΠΟΤΕ

Απώλειες εκατ. στους ημικρατικούς

Η απομείωση των καταθέσεων, ως αποτέλεσμα της απόφασης του Eurogroup, επηρεάζει σημαντικά τη ρευστότητα των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, Cyta, ΑΗΚ και Αρχή Λιμένων. Η Cyta χάνει τουλάχιστον το 24% των μετρητών της, η ΑΗΚ σημαντικό μέρος των 28 εκατ. που διέθετε και η Αρχή Λιμένων 16 εκατ. **Σελ. 4**

EUROGROUP

Το κρίσιμο σχέδιο Οδηγίας της Κομισιόν

Η απόφαση του Eurogroup ισοδυναμεί με κατά γράμμα σχεδόν εφαρμογή της μελλοντικής «Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων». Η εν λόγω οδηγία αποτελεί πρόταση της Κομισιόν, από τον περασμένο Ιούνιο. **Σελ. 5**

ΜΝΗΜΟΝΙΑ

Διδάγματα από τα τέσσερα προγράμματα

Εξετάζοντας το ιστορικό των «πύρρειων» διασώσεων σε Κύπρο, Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία –τους λόγους που τις κατέστησαν αναπόφευκτες και τους όρους που απαίτησε η Τρόικα σε κάθε περίπτωση για να δανείσει τις προβληματικές χώρες– προκύπτουν ορισμένα ενδιαφέροντα, όσο και αποκαρδιωτικά, συμπεράσματα. **Σελ. 7**

ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Οι περιορισμοί έφεραν ανησυχία

Αναλυτές προειδοποιούν ότι αν παραμείνουν σε ισχύ επί αρκετό καιρό οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, η Κύπρος θα ανήκει στη νομισματική ένωση μόνον κατ' όνομα. Ένα κυπριακό ευρώ, δεν θα είναι το ίδιο με ένα ευρώ στο υπόλοιπο της Ευρωζώνης. Παρά τη σχετική ασφάλεια των μικρότερων καταθέσεων, οι μαζικές αναλήψεις θα είναι πολύ πιθανότερες τώρα. **Σελ. 6**

Δύο μέτωπα «φωτιά» στην οικονομία

Η επιβίωση της Τράπεζας Κύπρου έχει εξασφαλιστεί, ενώ πρέπει να κλείσει το Μνημόνιο ώς τις 4 Απριλίου

Η πρεμία κατά το άνοιγμα των τραπεζών, την περασμένη Πέμπτη, δεν σημαίνει λήξη συναγερμού. Πρέπει να δοθεί μια σκληρή μάχη σε δύο μέτωπα: στην Τράπεζα Κύπρου και στις συζητήσεις για το τελικό κείμενο του Μνημονίου. Σε ό,τι αφορά το πρώτο μέτωπο, η επιβίωση της Τράπεζας Κύπρου έχει εξασφαλιστεί για το επόμενο διάστημα,

Η πορεία της Λαϊκής τους τελευταίους εννέα μήνες είναι αρκετά διδακτική για τις παγίδες που πρέπει να αποφευχθούν

αλλά είναι προφανές πως θα χρειαστεί εκτενή μέτρα αναδιάρθρωσης. Το πρώτο ζητούμενο είναι η διατήρηση της ρευστότητας της τράπεζας. Κάτω από τις σημερινές συνθήκες, και με δεδομένους τους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων, δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει το μέγεθος των πιέσεων που θα δεχτεί η τράπεζα στη ρευστότητά της. Πάντως, μια φυγή κεφαλαίων από την Τράπεζα Κύπρου από εδώ και στο εξής δεν έχει νόημα, αφού ο όποιος κίνδυνος στο παρόν στάδιο για απώλειες των καταθετών έχει ήδη υλοποιηθεί. Η πορεία της Λαϊκής τους τελευταίος εννέα μήνες είναι αρκετά διδακτική για τις παγίδες που πρέπει να αποφευχθούν. Η πιο επείγουσα ανάγκη, πλέον, είναι η ολοκλήρωση του Μνημονίου, το οποίο μπήκε σε δεύτερη μοίρα κατά το δεκαπενθήμερο που πέρασε. Την Παρασκευή, άρχισαν εκ νέου οι συζητήσεις σε ανώτατο επίπεδο με την Τρόικα, με άμεσο στόχο της κυβέρνησης την παρουσίαση ολοκληρωμένης συμφωνίας στην Ομάδα Εργασίας του Eurogroup στις 4 Απριλίου. **Σελ. 3, 4**

Εκατομμυριούχος ετών 17

AFP

Ο Νικ ντ' Αλοΐζιο δεν είναι ένα συνηθισμένο 17χρονο αγόρι. Η Yahoo αγόρασε αντί 30 εκατ. δολαρίων την εφαρμογή Summly, την οποία ο Ντ' Αλοΐζιο επινόησε όταν ήταν μόλις 15 χρόνων. Πολύ σύντομα, εκείνος και οι στενοί συνεργάτες του θα μπορούν να εργαστούν στην Yahoo και να αναπτύξουν περαιτέρω τη Summly. Η δημοφιλής εφαρμογή για έξυπνα τηλέφωνα κάνει αυτόματα μία περίληψη των ειδήσεων που δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο, διευκολύνοντας τους αναγνώστες - χρήστες.

Οι πρωταγωνιστές του νέου κυπριακού θρίλερ

Την καταγραφή όλων των προσώπων που με τη θεσμική τους ιδιότητα είχαν εμπλοκή στη λήψη αποφάσεων, καθορίζοντας και την εξέλιξη των πραγμάτων που οδήγησαν σήμερα την Κύπρο στη δυσχερή κατάσταση που βρίσκεται, ξεκινά από αυτή την Κυριακή η «Κ». Χωρίς τη στοχοποίηση κανενός, παραθέτουμε τα πραγματικά γεγονότα που οδήγησαν στην κατάρρευση το τραπεζικό σύστημα για να μπορέσει η κοινή γνώμη να κατανοήσει την εξέλιξη των πραγμάτων. Άλλωστε, η χώρα θα μπορέσει να ορθοποδήσει και να χτίσει το μέλλον της πάνω σε στέρεες βάσεις μόνο εάν καταλάβει τι ακριβώς πήγε λάθος και ποιοι έχουν την ευθύνη με τις ενέργειες ή τις παραλείψεις τους. Όλα αυτά θα αποτελέσουν και το αντικείμενο της έρευνας της Επιτροπής που διόρισε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και η οποία αποτελείται από τρεις πρώην δικαστές εγνωσμένου κύρους. Ένα από τα αναπάντητα ερωτήματα στο οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει απαντήσεις είναι γιατί τελικά προχώρησε η διασυνοριακή συγχώνευση της Marfin Egnatia Bank με τη Λαϊκή Τράπεζα. Γιατί δεν τη σταμάτησε η Κεντρική, εφόσον είχε αμφιβολίες για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου, αλλά και γιατί δεν την ακύρωσε και η ίδια η MIG, εφόσον δεχόταν υπόγεια επίθεση από το κυπριακό κατεστημένο; Ποιον ρόλο διαδραμάτισαν ο Δημήτρης Χριστόφιας, ο Ανδρέας Ηλιάδης, ο Ανδρέας Βγενόπουλος, ο Αθανάσιος Ορφανίδης, ο Μιχάλης Σαρρής, ο Πανίκος Δημητριάδης και ο Νίκος Αναστασιάδης; **Σελ. 8**

Το «όχι» της Βουλής βοήθησε την Ευρωζώνη

Ο διευθυντής του think tank, Notre Europe – Jacques Delors, Ιβ Μπερτονσίνι, σε συνέντευξή του ομολογεί πως δεν ανέμενε μια τόσο ριζική λύση για την Κύπρο. Αλλά δεδομένου του μη βιώσιμου χρέους αλλά και της μη χορήγησης βοήθειας από άλλες πηγές, θεωρεί πως το Μνημόνιο εκφράζει την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Μπορεί να μην έχει τη ρομαντική διάσταση της έννοιας, αλλά είναι πραγματική, όπως εκτιμά. Χαρακτηρίζει λάθος την αρχική απόφαση του Eurogroup να ζητηθεί από όλους τους καταθέτες να συνεισφέρουν οικονομικά στο σχέδιο διάσωσης της χώρας. Η απόφαση αυτή θα μπορούσε, επισημαίνει, να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης. Αυτό το λάθος τελικά διορθώθηκε μετά την άρνηση της κυπριακής Βουλής. Ο κ. Μπερτονσίνι περιγράφοντας τη νέα κατάσταση στην Κύπρο αναφέρει πως είχε χάσει de facto της κυριαρχία της, καθώς χρειαζόταν οπωσδήποτε τη βοήθεια των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε. Μιλώντας για την κρίση στην Ευρωζώνη σημειώνει πως αποτελεί κυρίως μια διπλή «κρίση εμπιστοσύνης». **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Blood, toil, tears… and sweat

Την ημέρα που ο Ουίνστον Τσόρτσιλ έγινε πρωθυπουργός τελείωνε ο «ψεύτικος πόλεμος» και άρχιζαν οι μάχες. Εντός 15 ημερών, στις 25 Μαΐου, οι Βρετανικές δυνάμεις, μαζί με μικρά αποσπάσματα του γαλλικού και του βελγικού στρατού αποκόπηκαν και εγκλωβίστηκαν στις παραλίες της Δουνκέρκης.

Ήταν μια μεγάλη ήττα, μετά από μια ιδιοφυή κίνηση των Γερμανών, που εκτελέστηκε με ακρίβεια. Περίπου 400 χιλιάδες Βρετανοί στρατιώτες βρέθηκαν στο στόμα του λύκου και βάλλονταν από τρεις πλευρές, με την πλάτη στη θάλασσα. Τότε άρχισε η πιο πετυχημένη από όλες τις υποχωρήσεις στην πολεμική ιστορία.

Η εκκένωση της Δουνκέρκης, με την οποία σώθηκαν περίπου οι 340 χιλιάδες από τη βρετανική δύναμη, αποτέλεσε μια από τις κορυφαίες στιγμές των Βρετανών στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Παρά τις μεγάλες απώλειες στον αέρα και τη θάλασσα, κατάφεραν να μεταφέρουν τη δύναμή τους στους λευκούς γκρεμούς του Ντόβερ και να τη σώσουν για να πολεμήσει ξανά.

Το «πνεύμα της Δουνκέρκης» έμεινε

Θα είναι δύσκολα τα επόμενα χρόνια. Ώρα να δείξουμε τη μαγκιά μας

από τότε γραμμένο ως μία από τις κορυφαίες στιγμές της βρετανικής πολεμικής ιστορίας. Στην επιχείρηση έλαβαν μέρος και πολλοί πολίτες, με ψαροκάικα, με μικρές βάρκες, ακόμα και με σκάφη αναψυχής. Πολλοί σκοτώθηκαν, αλλά οι Βρετανοί ξεκίνησαν τον πόλεμο μ' ένα αίσθημα αλληλεγγύης, μια πατριωτική αποφασιστικότητα κι ένα πείσμα πως αυτή η ιστορία θα τελείωνε με νίκη.

Κι όμως, η Δουνκέρκη, που ανέβασε το ηθικό των Βρετανών όσο τίποτε άλλο στον πόλεμο, ήταν μία ήττα. Ήταν μία υποχώρηση. Και, όπως είπε με πίκρα ο Τσόρτσιλ, «δεν νικιούνται οι πόλεμοι με υποχωρήσεις». Το μόνο που κατάφεραν ήταν να εξασφαλίσουν πως ο στρατός που εγκλωβίστηκε στα κύματα θα μπορούσε κάποια στιγμή να επιστρέψει στην Ευρώπη.

Οι περασμένες δύο εβδομάδες ήταν η δική μας Δουνκέρκη. Ηττηθήκαμε στους ελιγμούς, εγκλωβιστήκαμε σε μια καταστροφική θέση, είχαμε φοβερές απώλειες και υποχωρήσαμε την τελευταία στιγμή. Το γεγονός ότι η υποχώρηση της Κύπρου ήταν επιτυχής, δεν μπορεί να αποτελεί παρηγοριά. Την ίδια ώρα, όμως, σώσαμε κι εμείς ένα πράγμα πολύ σημαντικό: Είμαστε ακόμα ζωντανοί. Είμαστε ακόμα ικανοί να παλέψουμε αυτή την κατάσταση και να δώσουμε νέες μάχες για την ανάκαμψη της χώρας. Όπως γνώριζαν από την αρχή οι Βρετανοί, έτσι και σήμερα η επιτυχημένη υποχώρηση ήταν μόνο η αρχή ενός «πολέμου» που θα κρατήσει για αρκετό καιρό. Θα έχουμε κι άλλες υποχωρήσεις, αλλά και περισσότερες ακόμα ήττες. Η εικόνα της περασμένης Πέμπτης, όμως, δείχνει πως έχουμε κι εμείς το πείσμα που είχαν το 1940 οι Βρετανοί. Πως ξέρουμε, έστω και την τελευταία στιγμή να είμαστε σοβαροί, πειθαρχημένοι και ψύχραιμοι. Τα πράγματα θα είναι πολύ δύσκολα. Αυτή η κρίση θα κρατήσει για αρκετό καιρό και θα απαιτήσει περισσότερες θυσίες. Οι τελευταίες δεκαπέντε μέρες δεν ήταν παρά οι πρώτοι κανονιοβολισμοί. Θα έχουμε μειώσεις μισθών και λουκέτα επιχειρήσεων. Θα έχουμε δυσκολίες στα δάνεια και αυξημένη φτώχεια. Θα έχουμε κι άλλους άνεργους και περισσότερα συσσίτια.

Θα έχουμε, όμως, και το «πνεύμα της Δουνκέρκης», το πείσμα εκείνο που ξέρουμε να δείχνουμε μετά από τις παρατεταμένες περιόδους ανευθυνότητας και ωχαδερφισμού που κληρονομήσαμε από τους συμπολίτες του Δημοσθένη.

Οι πολίτες με τη σοβαρότητά τους και την ψυχραιμία τους έδειξαν τον δρόμο στην πολιτική ηγεσία. Έδειξαν πως τα κότσια τους κρατούν και πως αντέχουν αρκετά για να επιβιώσουν από αυτή την κατάσταση. Την ίδια ώρα, όμως, η συγκυρία θέτει μπροστά δύο άμεσα δεδομένα.

Πρώτο, η Τράπεζα Κύπρου ενισχύεται και επιβιώνει, αλλά βρίσκεται στον ίδιο δρόμο που ήταν και η Λαϊκή πριν από μερικούς μήνες. Το ίδιο και ο συνεργατισμός. Τότε, η μοναδική ειλικρινής απάντηση στις προειδοποιήσεις ήταν πως δεν τολμούσαν να κάνουν αυτό που ήταν αναπόφευκτο. Ακόμα και ο ίδιος ο διοικητής, που στη δική του σκοπιά έγινε όλο αυτό το κακό, παραδέχθηκε πως είχε την τράπεζα «στον αναπνευστήρα» μέχρι «να γίνουν εκλογές». Γι' αυτό και ζήσαμε αυτές τις δεκαπέντε ημέρες όπως τις ζήσαμε.

Η Τράπεζα Κύπρου αντέχει και έχει λύσεις. Πρέπει, όμως, να ξεπεραστεί η δειλία και να ληφθούν μέτρα, με αποξένωση ενεργητικών, με μείωση εργασιών, και με ουσιαστική αναδιάρθρωση της τράπεζας, των διαδικασιών της, ακόμα και της απασχόλησης που προσφέρει.

Το δεύτερο είναι πως οι εκτιμήσεις βιωσιμότητας του χρέους, που εξαρχής κινούνταν στα όρια της αστειότητας, είναι πλέον ακόμα λιγότερο ρεαλιστικές. Η υλοποίηση των «μνημονιακών» μέτρων δεν είναι επιλογή, είναι ζήτημα επιβίωσης.

Η αναδιάρθρωση του κράτους, η διόρθωση των προβλημάτων του και η έναρξη ενός προσεκτικού αλλά και τολμηρού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων δεν μπορεί να περιμένει. Η απραξία που μας στοίχισε τελικά την αξιοπρέπειά μας δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Όλα αυτά δεν αναιρούν τις ευθύνες, τα εγκλήματα και την απαίτηση για τιμωρία. Την ίδια ώρα όμως, όταν η δικαιολογία του βουλευτή ήταν πως δεν ήξερε τί ψήφιζε διότι τα στοιχεία ήταν «στη σελίδα 63», αποτελεί τη χειρότερη μικρότητα και το χειρότερο έγκλημα: Η δική τους δικαιολογία είναι ένα απλό «μα εγώ είμαι άχρηστος». Η απαίτηση για τιμωρία δεν είναι πιο σημαντική από την απαίτηση επιτέλους να σοβαρευτούν οι ηγέτες, αλλά κι εμείς που τους ψηφίσαμε.

Τα πράγματα θα είναι δύσκολα. Ήττες θα υπάρξουν. Ακόμα και απελπισία θα αισθανθούμε πολλές συχνά και για αρκετό καιρό. Αλλά την ίδια ώρα, είδαμε τι φέρνουν οι υπερβολικά εύκολοι καιροί. Δεν πειράζει αν θα είναι δύσκολο. Είναι η ώρα να δείξουμε τη μαγκιά μας.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και μακριά τα λεφτά του γκαζιού από τους πολιτικούς. Όλους.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρωνόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

OIK_02-DHKTHS_OIK_02 3/29/13 10:59 PM Page 2

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της **ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ**

Ασύμμετρες απώλειες...

Η εντύπωση που δημιουργείται στον απλό πολίτη από την καθημερινή του πραγματικότητα, και όχι την εικονική των ΜΜΕ, είναι ότι οι χώρες των Μνημονίων βρίσκονται στον προθάλαμο της πτώχευσης. Το «ροκ του μέλλοντός μας» έχει μετεξελιχθεί σε στροβιλισμό βαλς. Έτσι, όλοι περιμένουν πότε οι χορευτές θα χάσουν την ισορροπία τους και θα πέσουν κάτω από τη ζάλη της μέθης και του χορού. Εκείνος που πρωτοείπε, όμως, τη φράση «η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει» γνώριζε τέλεια χρηματοοικονομικά. Γιατί, πράγματι, η έννοια «πτώχευση» στα οικονομικά ταυτίζεται με τον θάνατο μιας οικονομικής οντότητας (π.χ. άτομα ή επιχειρήσεις) και δεν αναφέρεται σε κράτη. Μια χώρα μπορεί να χάσει την υπόστασή της (π.χ. να υποδουλωθεί), να χάσει το παραγωγικό δυναμικό της (π.χ. μαζικοί θάνατοι ή φυσικές καταστροφές) ή να συγχωνευτεί με μιαν άλλη (π.χ. Ανατολική Γερμανία της κυρίας Μέρκελ), αλλά ποτέ δεν πεθαίνει.

Οι πολίτες όμως μιας χώρας γίνονται πτωχοί. Αυτό συμβαίνει πραγματικά αν καταστραφούν οι περιουσίες μας ή η παραγωγή μας και ονομαστικά αν η αποτίμηση αυτών των περιουσιών και αγαθών σε αγοραστική - ανταλλακτική δύναμη μεταβληθεί, γιατί πλέον η συνολική ρευστότητα δεν είναι αυτή που ήταν ώς χθες. Οσοι γνωρίζουν τον υπερπληθωρισμό της Ελλάδος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τις αναπροσαρμογές των ισοτιμιών αντιλαμβάνονται πολύ καλά το επιχείρημα. Μεταβάλλοντας τις ισοτιμίες και τις σχετικές τιμές των αγαθών, η αγορά σε μια χώρα διορθώνει τις αποκλίσεις τιμών και αξιών και κάνει σχετικά όλους πτωχότερους με ασύμμετρες απώλειες (οι σχετικά πτωχοί γίνονται πτωχότεροι και οι σχετικά πλούσιοι πλουσιότεροι) με την εσωτερική υποτίμηση που έχει επιβληθεί με τα Μνημόνια.

Τώρα ξύπνησαν λοιπόν τρία διεθνή ινστιτούτα που υποστηρίζουν πως είναι «αναγκαίο ένα Σχέδιο Μάρσαλ για τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου».

Σε κοινή έρευνά τους, τρία διεθνούς κύρους οικονομικά ινστιτούτα, το αυστριακό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών, το προσκείμενο στα γερμανικά συνδικάτα Ινστιτούτο Μακροοικονομίας και Οικονομικής Ερευνας και το γαλλικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών, που υπάγεται στο Ινστιτούτο Πολιτικών Μελετών του Παρισιού, παρουσιάζουν μια ζοφερή εικόνα για το μεσοπρόθεσμο μέλλον της Ευρωζώνης.

Οι ερευνητές προειδοποιούν ότι ο μέσος όρος ανεργίας θα ανέλθει στο 12,1%, ενώ στις χώρες της νότιας Ευρώπης είναι αισθητά υψηλότερη και αντιστοιχεί σε οικονομική ύφεση. Στην Ελλάδα και την Ισπανία, μάλιστα, το ποσοστό των ανθρώπων χωρίς εργασία είναι υψηλότερο από ό,τι το 1933 στις χώρες που πλήττονταν τότε περισσότερο από την παγκόσμια οικονομική κρίση, δηλαδή τη Γερμανία και τις ΗΠΑ.

Στην πρόγνωσή τους, τα τρία ινστιτούτα αναφέρουν ότι οι χώρες της Ευρωζώνης που βρίσκονται σε κρίση, όπως επίσης και η Ολλανδία, κινούνται προς έναν αποπληθωρισμό, η ζήτηση μειώνεται τόσο δραστικά, ώστε να υπάρχει πτώση στις τιμές προϊόντων και υπηρεσιών, κάτι που καθιστά σχεδόν αδύνατη μια μείωση του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους. Προβλέπουν, ακόμη, πως παρ' όλες τις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης, το δημόσιο χρέος στην Ευρωζώνη θα αυξάνεται περαιτέρω, από 91% κατά μέσο όρο το 2012 σε 95% το 2017.

Σύμφωνα με τους ερευνητές, μια εξαιρετική κατάσταση όπως αυτή στην Ευρωζώνη -και ιδιαίτερα στις νοτιοευρωπαϊκές χώρες της- απαιτεί εξαιρετικά μέτρα, και ως τέτοια, οι ίδιοι ανέπτυξαν δύο σενάρια για την αλλαγή κατεύθυνσης στην πολιτική.

Το πρώτο σενάριο είναι ένα Σχέδιο Μάρσαλ, στο πλαίσιο του οποίου η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία θα λάβουν μέχρι το 2017 χρηματοδότηση από τα κοινοτικά ταμεία ύψους 1% του εκάστοτε ΑΕΠ, με την οποία θα ενισχυθούν οι επενδύσεις σε αυτές τις χώρες. Επιπλέον, στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου θα σταθεροποιηθούν τα μακροπρόθεσμα επιτόκια για κρατικά ομόλογα στο 2%, κάτι που θα ελάφρυνε μαζικά το χρέος τους.

Το δεύτερο σενάριο των ερευνητών, με την επωνυμία «New Deal», λαμβάνει ως δεδομένη την εφαρμογή του Σχεδίου Μάρσαλ με μια επιπλέον διεύρυνση από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης της ζήτησης (επενδύσεις και κατανάλωση) κατά 1% ετησίως, ούτως ώστε έως το 2017 να έχει αυξηθεί η ζήτηση κατά συνολικά 5% του ΑΕΠ. Αυτή η ώθηση της «επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής», όπως χαρακτηρίζεται, θα χρηματοδοτηθεί από τα ίδια τα κράτη και θα επιβαρύνει τους προϋπολογισμούς τους. Για την υλοποίηση αυτών των μέτρων, οι ερευνητές των τριών ινστιτούτων προτείνουν για ακόμη μία φορά την ίδρυση ενός Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου, ενός ταμείου απόσβεσης χρέους και την έκδοση ευρωομολόγων – με την απόσβεση του χρέους να γίνεται από τα έσοδα του φόρου στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

41,59 εκατ. ευρώ ήταν τα τουριστικά έσοδα τον Δεκέμβριο του 2012, σε σύγκριση με 41,64 εκατ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας μείωση 0,1%, με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών. Για την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2012 τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζονται σε 1.927,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με 1.749,3 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011 σημειώνοντας αύξηση 10,2%.

2.292 ευρώ (άνδρες 2.470 και γυναίκες 2.082) ήταν οι μέσες ακαθάριστες μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2012, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

0,7% αυξήθηκαν οι μέσες μηνιαίες απολαβές (άνδρες 0,6% και γυναίκες 1,0%), σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2011. Η αντίστοιχη αύξηση που παρατηρήθηκε κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011 ήταν 3,2%.

0,5% αυξήθηκαν οι μέσες μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων (άνδρες 0,4% και γυναίκες 0,8%), σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2012 (εποχικά διορθωμένα στοιχεία). Η αντίστοιχη μεταβολή που παρατηρήθηκε κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011 ήταν 0,6%.

389,1 χιλιάδες άτομα (άνδρες 203,7 χιλιάδες και γυναίκες 185,4 χιλιάδες) ήταν αριθμός των εργαζομένων και 56,7 χιλιάδες άτομα (άνδρες 30,9 χιλιάδες και γυναίκες 25,7 χιλιάδες) και ο αριθμός των ανέργων το 4ο τρίμηνο του 2012. Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών ήταν 69,8% (άνδρες 75,6% και γυναίκες 64,4%), παραμένοντας στα ίδια επίπεδα από το προηγούμενο τρίμηνο του 2012.

ΔΗΚΤΗΣ

Πατριώτες

Πολύ όμορφο να εξετάζει κανείς ποιοι είναι οι πατριώτες που σχημάτισαν μπλοκ υπέρ της λίρας. Με εξαίρεση τον εισαγωγέα που, ως ο μεγαλύτερος, θα μπορεί να διαλύσει τον ανταγωνισμό, όλοι οι άλλοι έχουν μεγάλα ποσά στο εξωτερικό.

Αγορά

Κι έτσι θα μπορούν να αγοράσουν τα πάντα. Ρε σεις, την Κύπρο θέλουν. Να την πάρουν για να μας σώσουν από τους Τούρκους. (Λέμε τώρα).

Απορία

Έτσι, για να έχουμε και καλό ρώτημα, αυτό το πράμα, η μάμμη του το σκέφτηκε, ή μόνος του κούρτισε τους φίλους του;

Το πάρτι

Ο χαμός γίνεται στα Πολεμίδια, στη γερμανική μονάδα που συνδέεται με τη UNIFIL. Στενός συνεργάτης της στήλης μάς πληροφορεί πως μπουρδέλο το έκαναν οι Γερμανοί. Δεν το λέμε εκφραστικά, κυριολεκτικά έγινε οίκος ανοχής.

Η δικαιολογία 1

Πολύ ενδιαφέρουσα η δικαιολογία που ακούσαμε, ξανά και ξανά, από συγκεκριμένους βουλευτές για την κατάσταση στη Λαϊκή. Δεν ήξεραν, λέει, πόσο ήταν το ELA όταν διέσωζαν τη Λαϊκή, διότι το στοιχείο βρισκόταν στη σελίδα 63 της συγκεκριμένης ενημέρωσης. Για να αποκρυπτογραφήσουμε τη δήλωση, ουσιαστικά μας είπαν πως αν είναι μεγάλο το κείμενο που μάχουνται να ψηφίσουν, τότε δεν μπορούν να ξέρουν τι ψήφισαν. Πιο απλά; «Δεν κάνουμε τη δουλειά μας, άρα τι φταίμε;».

Μ.Π.

Η δικαιολογία 2

Ακόμα καλύτερη ήταν η δικαιολογία μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας για το ELA. Δεν τους είχε πει ο διοικητής πόσο είναι το ELA. Μιλάμε, φυσικά, για δημοσίως διαθέσιμες πληροφορίες, κι αν έπαιρναν έστω και λίγο σοβαρά τον ρόλο τους, θα τις ανακάλυπταν. Εξάλλου στην ιστοσελίδα της Κεντρικής είναι τα στοιχεία.

Εντάξει ντε

Εντάξει, φυσικά, ο διοικητής ο ίδιος δεν ξέρει τι έχει στην ιστοσελίδα της Κεντρικής. Γι' αυτό ίσως και μας έστειλε στο ΤΑΕ όταν βάλαμε στοιχεία που έχει αναρτημένα, θεωρώντας, ως καλά ενημερωμένος και σοβαρός κεντρικός τραπεζίτης που είναι, πως γράψαμε απόρρητα.

Μ.Π.

Απορία

Γιατί πάντα οι πρώτοι που θα παραπονεθούν είναι και οι πιο προνομιούχοι; Εδώ ο κόσμος χάνει τη ζήση του, χάνει ό,τι έχει αποταμιεύσει τόσα χρόνια, χάνει το «ποκούμπι» για τα γεράματά του. Αλλά ποιος παραπονέθηκε πρώτος; Η φτωχή η Εκκλησιά...

Quiz

Όποιος το λύσει, θα πάρει προέκδοση της «Κ» για την επόμενη Κυριακή: Τι σχέση έχουν η Ντόχα, η Χαμάς, το Προεδρικό και η Κεντρική Τράπεζα; Πολύ βρόμισε το πράμα, και ο Δήκτης μαθαίνει πως έρχεται κι η αποκάλυψη.

Μονή Βατοπεδίου. Μαρφίν Λαϊκή. 175 εκατ. για κεφάλαιο κίνησης. Όλα καλά.

Τα ίδια

Ως απορία το λέω. Προσέξαμε ποτέ πως σχεδόν όλοι οι κορυφαίοι τραπεζίτες μας είναι λογιστές; Τώρα, ακόμα και οι εκκαθαριστές των τραπεζών, κι αυτοί λογιστές είναι. Τα δε προβλήματα, κι αυτά της αμιγώς λογιστικής λογικής είναι: Αν ταράξουμε και πειράξουμε τα νούμερα όσο μας βολεύει, τότε όλα καλά, αφού το μόνο που μας νοιάζει είναι να βγαίνει η σούμα. Καιρός, λέτε, να αλλάξει κι αυτό στις τράπεζες;

Χάλια

Εν τω μεταξύ, παρά τις πιέσεις που δέχονται, το χειρότερο από όλα είναι πως πολλές επιχειρήσεις δεν σοβαρεύονται και δεν σέβονται τους πελάτες τους. Δεν γίνεται να σου λένε πως θα φτιάξουν το προβληματικό τηλέφωνο που σου πούλησαν σε 20 ημέρες και μετά από ένα μήνα και βάλε να μην ξέρουν τι το έκαναν. Εκεί στη Stephanis πρέπει να σοβαρευτούν λίγο γιατί πάνε να μοιάσουν με τους αυτοκινητάδες που θεωρούν λογικό να χρεώνουν την τακτική συντήρηση 70 ευρώ την ώρα.

Οι ψύχραιμοι

Πολλές ήταν οι φωνές εναντίον του διοικητή της Κεντρικής αυτή την εβδομάδα. Μάλιστα, κόντεψε να εξασφαλίσει ομοφωνία στη Βουλή το ψήφισμα εναντίον του, αν και την τελευταία στιγμή επικράτησαν τα πιο ψύχραιμα κεφάλια και αποφεύχθηκε ένας αχρείαστος και χωρίς ουσία πόλεμος με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το δίκαιο

Για να είμαστε όμως δίκαιοι με τον κ. Δημητριάδη, θα πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη ποιος είναι ο ρόλος του. Δεν εκπροσωπεί την Κύπρο, αλλά την Τρόικα, και η θέση του στο τραπέζι δεν είναι δίπλα στον Πρόεδρο, αλλά δίπλα από την ΕΚΤ και το ΔΝΤ.

Βρομάει

Από την άλλη, πολύ βρομάει αυτή η μανία με την Alvarez & Marsal. Οι διασυνδέσεις, οι στενές επαφές, η μόνιμη επιλογή της εταιρείας από την Αγία Παρασκευή, αλλά και οι περίεργοι και μυστήριοι όροι εντολής δείχνουν πως κάτι τρέχει. Σύντομα, θα βγει κι αυτό.

Προεδρικό

Προς Προεδρικό μεριά πάει ο Γιώργος Συρίχας. Μετά τη μετάθεσή του από το γραφείο του διοικητή στη θέση του υπεύθυνου για τις εκδόσεις, πήγε ως στήριγμα στο τελευταίο Eurogroup μαζί με τον Πρόεδρο. Πλέον, αναμένεται ανακοίνωση πως θα αποσπαστεί στο Προεδρικό. Τέζα οι ανακρίτές που τον φωτογράφιζαν στις ανακρίσεις, πιέζοντας τους δημοσιογράφους να τον κατονομάσουν ως υπεύθυνο για τις διαρροές.

Μ.Π.

diktis@kathimerini.com.cy

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η έξοδος από το ευρώ

Το ευρώ δεν είναι καλοστημένο και η Τρόικα είναι σκληρή. Την ίδια ώρα, όμως, θα πρέπει να θυμόμαστε τι συνεπάγεται η έξοδος. Η λογική της λίρας είναι πως θα υποτιμηθεί το νόμισμα με σκοπό να καταστούν φθηνότερα τα κυπριακά προϊόντα και να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί. Στη λογική αυτή εμπίπτει, φυσικά, και ο τουρισμός.

Ωστόσο, οι θιασώτες της εξόδου ξεχνούν πως η Κύπρος εισάγει όλους τους πόρους παραγωγής – είτε αυτοί είναι φυτοφάρμακα, ζωοτροφές, σίδερο, υπολογιστές, αλεύρι, τηλέφωνα, πρώτες ύλες, χαρτί ή καύσιμα. Όλα αυτά θα καταστούν ακριβότερα. Ιδίως όσον αφορά στα καύσιμα, τα οποία θα επηρεάσουν και το ηλεκτρικό ρεύμα, η επίδραση από μια υποτίμηση θα είναι δραματική.

Έτσι, η αγοραστική δύναμη των μισθών θα μειώνεται δραματικά, ενώ οι τιμές θα αυξάνονται. Το κράτος θα χρεοκοπήσει, αφού το χρέος του σε ευρώ θα χρειάζεται όλο και περισσότερες λίρες για να εξυπηρετηθεί.

Μοναδικοί κερδισμένοι θα είναι όσοι θα μπορέσουν να μετατρέψουν τα χρέη τους σε λίρες, αλλά και εκείνοι που θα έχουν λεφτά στο εξωτερικό. Αυτό το

δεδομένο εξηγεί και το ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι επιχειρηματίες που επιμένουν στη λίρα. Η Κύπρος θα καταστεί φθηνή λεία για όσους θέλουν από το εξωτερικό να μας εξαγοράσουν.

Η όλη υπόθεση χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Ενώ σχεδόν όλη η Κύπρος θα υποφέρει από μια τέτοια επιλογή, οι προσωπικές ατζέντες 15 με 21 ατόμων σήμερα απειλούν το μέλλον ολόκληρης της Κύπρου.

Η πιο ενδιαφέρουσα περιγραφή αυτής της επιλογής έρχεται από το Twitter: Η έξοδος από το ευρώ είναι σαν να πέφτει κομήτης στο κέντρο της Λευκωσίας, κι εσύ να του ρίχνεις πυρηνική βόμβα για να τον εξοντώσεις...

Μ.Π.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΧΑΪΛΗ**

Το παράλογο του μηδενισμού των μετόχων και κατόχων αξιογράφων της Τράπεζας Κύπρου

Τις τελευταίες μέρες έχουμε γίνει μάρτυρες μιας προσπάθειας για επιβολή μιας παράλογης απόφασης διαγραφής των μετοχών και αξιογράφων της Τράπεζας Κύπρου. Η Τρόικα, σε συνεργασία με τον κ. Δημητριάδη, ερμήνευσε μια πρόχειρη απόφαση του Eurogroup (πλήρης συμμετοχή των μετόχων και ομολογιούχων) σαν εντολή για να διαγράψει την ιδιοκτησία των σημερινών μετόχων και κατόχων αξιογράφων, το οποίο μεταφράζεται σε ολοκληρωτική απώλεια περιουσίας ενός περίπου δισεκατομμυρίου για τους Κύπριους επενδυτές...

Μια τέτοια ενέργεια σίγουρα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από τους μετόχους και τους κατόχους αξιογράφων, οι οποίοι έχουν ήδη υποστεί τεράστιες ζημιές στην επένδυσή τους. Με βάση τις τιμές των μετοχών και των αξιογράφων, οι ζημιές των μετόχων ξεπερνούσαν το 98% από τις τιμές πριν από την κρίση και οι ζημιές των κατόχων αξιογράφων έφταναν το 80%! Το να απαιτείται από τους ανθρώπους αυτούς να χάσουν και το τελευταίο υπόλοιπο 2% και 20% αντίστοιχα της επένδυσής τους είναι ηθικά απαράδεκτο.

Εκτός από το ηθικό της υπόθεσης, η απαίτηση μηδενισμού τους είναι παράνομη, καθώς καταργεί το ανθρώπινο δικαίωμά τους στην ιδιοκτησία, ενώ απαλλοτριώνει την περιουσία τους χωρίς κανένα αντάλλαγμα, κάτι που είναι αντισυνταγματικό.

Περαιτέρω, η εν λόγω απόφαση στερείται οικονομικής λογικής και αιτιολογίας.

Η λογική λύση: Οι ανάγκες της τράπεζας σε κεφάλαια δεν αλλάζουν, ανεξάρτητα αν οι σημερινές μετοχές συνεχίζουν να υφίστανται. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι συνολικές ανάγκες της τράπεζας σε νέα κεφάλαια από τους μεγαλοκαταθέτες θα ανέλθουν γύρω στα 4 δισεκατομμύρια ευρώ και αυτό το ποσό θα μετατραπεί σε μετοχές της τράπεζας. Μια δίκαιη τιμή μετατροπής θα ήταν η χαμηλότερη τιμή της μετοχής στο χρηματιστήριο το τελευταίο τρίμηνο, που ήταν 18,5 σεντ. Όσον αφορά τα αξιόγραφα, ένας καλός τρόπος χειρισμού τους θα ήταν η μετατροπή σε μετοχές με ίδια τιμή μετατροπής όπως και των καταθετών, δίνοντας πολύτιμη ρευστότητα και τουλάχιστον μια σοβαρή ανάκτηση των χρημάτων τους στους κατόχους τους. Δηλαδή για κάθε 1 ευρώ ονομαστικής αξίας αξιογράφων οι κάτοχοί τους θα πάρουν 100/18,5 = 5,4 νέες μετοχές. Το αποτέλεσμα της εφαρμογής των πιο πάνω μέτρων για τους μεγαλοκαταθέτες είναι ανεπαίσθητο, αφού με την εφαρμογή τους θα έχουν το 84% αντί του 100% της εξυγιανθείσας Τράπεζας Κύπρου, μια διαφορά πολύ μικρή για να αποτελέσει εμπόδιο σε μια σωστή, δίκαιη και νόμιμη λύση.

Σημειώνουμε ότι αλλαγές στην τιμή έκδοσης των νέων μετοχών στους μεγαλοκαταθέτες / κατόχους αξιογράφων δεν έχουν σημαντική επίδραση στο ποσοστό που οι καταθέτες αποκτούν στο κεφάλαιο της τράπεζας, αφού επηρεάζουν μόνο το ποσοστό που απομένει στους παλιούς μετόχους και το οποίο στο παράδειγμά μας πέφτει στο 6,98% του νέου σχήματος. Η μετοχή της εξυγιανθείσας Τράπεζας Κύπρου θα έχει εσωτερική αξία πολύ κοντά στην τιμή έκδοσης των νέων μετοχών και καλές προοπτικές όταν η οικονομία ανακάμψει.

Συμπερασματικά, θα ήταν παράνομο, παράλογο και ανήθικο να μηδενιστούν οι αποταμιεύσεις και επενδύσεις 100.000 Κυπρίων για μια μικρή αλλαγή στα συμφέροντα των μεγαλοκαταθετών, πολλοί από τους οποίους είναι ξένοι πολυεκατομμυριούχοι, οι οποίοι με την μελλοντική ανάκαμψη της οικονομίας μπορεί να βγουν και κερδισμένοι από την υποχρεωτική μετατροπή μέρους των καταθέσεών τους σε μετοχές.

Τις τελευταίες ώρες, λόγω κυρίως του απαγορευτικού διατάγματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχετική αγωγή της Αρχιεπισκοπής, φαίνεται ότι το καταστροφικό σενάριο αποφεύγεται. Οι μέτοχοι και οι κάτοχοι αξιογράφων πρέπει όμως να παραμείνουν σε επιφυλακή για αποτροπή παρόμοιων καταστροφικών προτάσεων κατάργησης της περιουσίας τους. Όλοι οι αρμόδιοι φορείς, και κυρίως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η Βουλή, οφείλουν να κινητοποιηθούν για να αποτρέψουν τέτοιες τραγικές εξελίξεις.

Ο κ. Στέφανος Χαϊλής είναι οικονομολόγος, MBA Stanford University, B.A. Economics Summa Cum Laude.

OIK_03-oikonomia_OIK_09 3/29/13 7:34 PM Page 3

Δάνεια και καταθέσεις στη Λαϊκή Τράπεζα

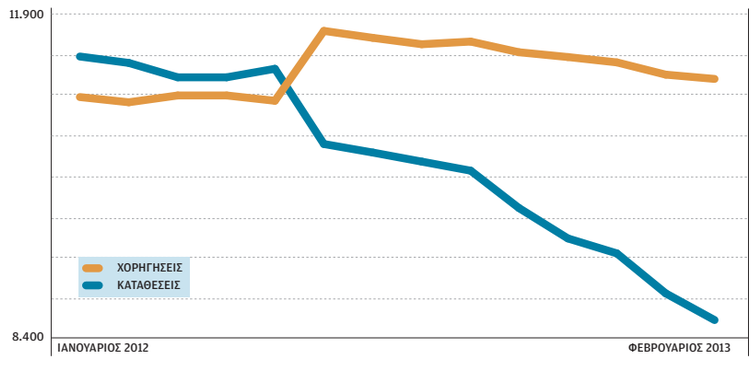

Ρευστότητα στη Λαϊκή Τράπεζα

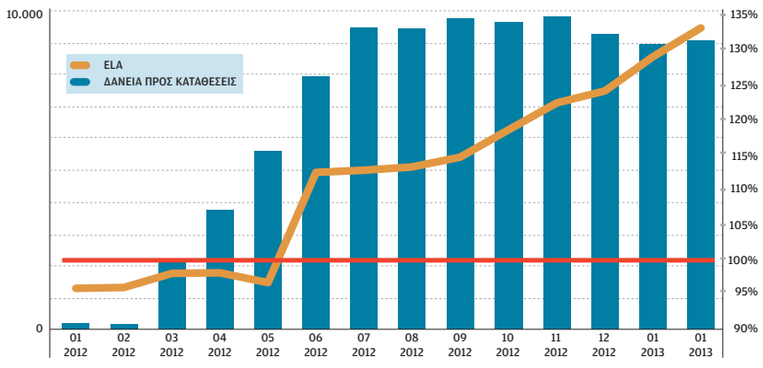

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια της Λαϊκής Τράπεζας

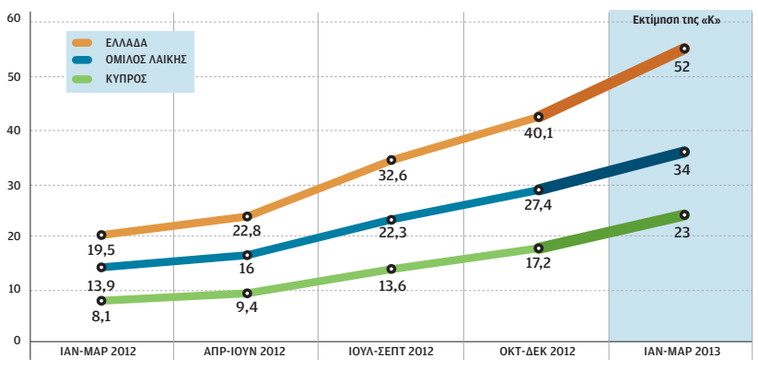

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πώς έφτασε ώς εδώ η άλλοτε κραταιά Λαϊκή

Πρόκειται για ένα ιστορικό δειλίας, που αποτελεί προειδοποίηση για τις επόμενες κινήσεις στον τραπεζικό τομέα

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Αν ζητήσεις από ένα φίλο σου 50 ευρώ για να περάσεις δυο-τρεις ημέρες, αυτό δεν είναι κάτι το σπουδαίο. Εάν, όμως, ζητάς 10.000 ευρώ κάθε τρεις ημέρες για να «περάσεις», είναι προφανές πως το πρόβλημά σου είναι πολύ μεγάλο. Κάπως έτσι διαγράφηκε η πορεία της Λαϊκής Τράπεζας προς τη χρεοκοπία. Όπως σε όλες τις «παραδοσιακές» τραπεζικές κρίσεις, οι πιέσεις στο τραπεζικό σύστημα εκδηλώνονται ως δυσχέρεια στη ρευστότητα.

Το μεγάλο ζητούμενο για τους επόπτες και τους άλλους υπεύθυνους είναι πάντοτε να διακρίνουν μεταξύ των τραπεζών που έχουν πρόβλημα στη ρευστότητά τους και μπορούν να σωθούν από τη μία, και από την άλλη των τραπεζών όπου οι δυσκολίες στη ρευστότητα αποτελούν σύμπτωμα μιας βαθύτερης ασθένειας.

Στην περίπτωση της Λαϊκής Τράπεζας ήταν ιδιαίτερα εύκολο να διακρίνει κανείς πως το πρόβλημα της ρευστότητας δεν ήταν απλώς «πρόβλημα ρευστότητας», αλλά ήταν το σύμπτωμα μέσα από το οποίο εκδηλωνόταν η σταδιακή χρεοκοπία της τράπεζας.

Το γεγονός ότι η κατεπείγουσα ρευστότητα που παραχωρήθηκε στην τράπεζα, έφτασε ακόμα και τα 10 δισ. κάποια στιγμή (και κατά πάσα πιθανότητα υψηλότερα σήμερα), δεν είναι σοβαρό μόνο διότι το ποσό είναι αστρονομικό για τα δεδομένα της Κύπρου. Πάνω από όλα, είναι σοβαρό διότι, ακόμα κι αν δεν λάμβανε υπόψη κανείς όλα τα άλλα συμπτώματα που είχε η τράπεζα, από μόνο του το ποσό αποτελούσε απόδειξη πως δεν υπήρχε τρόπος να νεκραναστηθεί το συγκεκριμένο ίδρυμα. Πάντως η όλη ιστορία αποτελεί άμεση προειδοποίηση και για τον Συνεργατισμό.

Στην περίπτωση της Λαϊκής Τράπεζας ήταν ιδιαίτερα εύκολο να διακρίνει κανείς πως το πρόβλημα της ρευστότητας δεν ήταν απλώς «πρόβλημα ρευστότητας», αλλά ήταν το σύμπτωμα μέσα από το οποίο εκδηλωνόταν η σταδιακή χρεοκοπία της τράπεζας.

Παλαιότερες αμαρτίες

Οι αμαρτίες της Λαϊκής, φυσικά, ήταν παλαιότερες και στο σύνολό τους έγιναν πολύ πριν από τη διάσωση τον Μαΐου. Αυτές αφορούν στις γνωστές υποθέσεις της διατήρησης ομολόγων του ελληνικού δημοσίου στο χαρτοφυλάκιο της τράπεζας, αλλά και σε μια μακρά λίστα από δάνεια –πολλές φορές επτά ψηφίων– που δεν έγιναν με βάση την εμπορική λογική της αναζήτησης κέρδους. Τα συνδεδεμένα δάνεια, τα δάνεια σε «φίλους» και οι κινήσεις που δείχνουν στην καλύτερη περίπτωση πως η τράπεζα δεν πρόσεχε και στη χειρότερη πως υπήρχε διαφθορά, άσκησαν τρομερές πιέσεις στα θεμελιώδη στοιχεία της Λαϊκής.

Είναι σαφές πως οι παλαιότερες αυτές αποφάσεις θα πρέπει πλέον να αποτελέσουν αντικείμενο αστικών ή και ποινικών διαδικασιών στα δικαστήρια. Ακόμα και τότε, όμως, η τράπεζα θα μπορούσε να είχε σωθεί, έστω κι αν αυτό γινόταν με μεγάλη ζημιά. Το όλο ιστορικό της πορείας από τον Μάιο μέχρι τη σημερινή κατάσταση, αποτελεί μια μακρά λίστα από αποφυγή των αποφάσεων όπου αυτό ήταν δυνατό, και από ευθυνοφοβικές αποφάσεις, όποτε επιβλήθηκε να ληφθούν αποφάσεις. Πρέπει να σημειωθεί, μάλιστα, πως η πορεία από τον Μάιο και μετά, άρχισε με τη διάσωση της τράπεζας, η οποία προέκυψε κάτω από συνθήκες εκβιασμού. Κι αυτό, διότι μπροστά στα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στον ελεγκτικό οίκο της τράπεζας, PWC, εν όψει των τριμηνιαίων αποτελεσμάτων, οι ελεγκτές αποφάσισαν να υλοποιήσουν την προηγούμενή τους «απειλή» και να αρνηθούν να εγκρίνουν τα αποτελέσματα χωρίς την τρομακτική υποσημείωση πως ο οίκος βαίνει προς διάλυση.

Μόνο κάτω από τον «εκβιασμό» αυτό έγινε κατορθωτή η απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών τότε, να οδηγήσει την τράπεζα στη Βουλή, για εξασφάλιση διάσωσης, ύψους τότε 1,8 δισ. ευρώ. Παλαιότερα η απόφαση για συγχώνευση Κύπρου και Ελλάδας στη Λαϊκή, συνέβαλε στην αύξηση των προβλημάτων. Γι΄αυτό ψέγονται όσοι είχαν ρόλο όπως οι Αθ. Ορφανίδης και Πάμπος Ιωαννίδης.

Πολλές οι ευθύνες

Οι ευθύνες σε αυτή την πορεία είναι βαρύτατες. Σε πολιτικό επίπεδο, μάλιστα, η ιστορία της Λαϊκής αποτελεί απόδειξη για τον ερασιτεχνισμό και την έλλειψη σοβαρότητας που επικράτησε για τουλάχιστον έξι μήνες.

Αξίζει να σημειωθεί, επιπλέον, πως ακόμα και σήμερα πολλοί βουλευτές επιμένουν πως δεν γνώριζαν τι συνέβαινε. Η δικαιολογία που έδωσαν, δηλαδή, είναι πως δεν ήξεραν τι ψήφιζαν. Εάν, όμως, η ευρωστία και οι επόμενες κινήσεις της Λαϊκής για εξασφάλιση της βιωσιμότητάς της δεν ήταν το αντικείμενο των πολύωρων συζητήσεων που έγιναν στη Βουλή, τότε διερωτάται κανείς τι συζητούσαν για πέντε ώρες, που να ήταν πιο σημαντικό.

Σήμερα, μάλιστα, διάφοροι βουλευτές αναφέρουν (όπως η κ. Χαραλαμπίδου, ο κ. Λουκαΐδης και ο κ. Ανδρέας Κυπριανού) πως τα στοιχεία για τον ELA βρίσκονταν στη σελίδα 63 και επομένως ήταν «κρυμμένα» στην ενημέρωση. Δεν είναι όμως γνωστός ο λόγος γιατί δεν διάβασαν ολόκληρη την ενημέρωση, όπως παραδέχονται, κάτι που δεν αποτελεί δικαιολογία. Εξάλλου, η αναφορά αυτή ισοδυναμεί με παραδοχή πως δεν κάνουν τη δουλειά τους καλά, αφού όφειλαν να διάβαζαν όλη την ενημέρωση πριν να προχωρήσουν σε ψήφιση του νόμου. Διερωτάται, μάλιστα, κανείς, πόσο σοβαρά παίρνουν τη δουλειά τους, μετά από αυτές τις παραδοχές, αλλά και με πόση σοβαρότητα ψηφίζουν ακόμα μεγαλύτερα νομοσχέδια και πολλαπλές τροπολογίες.

Επιπλέον, σημειώνεται και η πλημμελής παρακολούθηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Λαϊκής από τη Βουλή, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου για τη διάσωση.

Μέλη του Δ.Σ. της Κεντρικής

Πέρα από τους βουλευτές, όμως, ακόμα και μέλη του Δ.Σ. της Κεντρικής Τράπεζας έχουν επιδείξει (και δημοσίως παραδεχτεί) πως δεν έκαναν τη δουλειά τους με την αφοσίωση που όφειλαν. Σχολιάστηκε στη Βουλή –και μάλιστα ως δικαιολογία– πως δεν ενημερώθηκαν από τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας για την κατάσταση στη Λαϊκή και δη για το ύψος του ELA.

Ωστόσο, και άσχετα με την ευθύνη του Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας για αυτό το γεγονός, ούτε αυτή η τοποθέτηση των μελών του Δ.Σ. αποτελεί δικαιολογία. Εξάλλου, τα στοιχεία του ELA ήταν διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας, την οποία προφανώς δεν θεώρησαν απαραίτητο να επισκεφτούν τα μέλη του Δ.Σ. της Κεντρικής.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμα κι αν μπορεί με κάποιο τρόπο να δικαιολογηθεί το προφανές γεγονός ότι δεν επισκέφτηκαν την ιστοσελίδα της Κεντρικής τα μέλη του Δ.Σ. της, είναι ακόμα πιο περίεργο το γεγονός ότι δεν παρακολουθούσαν τα οικονομικά της στοιχεία, στα οποία φαίνεται σαφώς πως το ύψος του ELA ανέβαινε.

Το γεγονός ότι δημοσιογράφοι κλήθηκαν στο ΤΑΕ για δημοσιεύματα, που δεν περιείχαν καν απόρρητα στοιχεία, ήταν από τότε απόδειξη πως η Κεντρική δεν ήθελε να γίνει το παραμικρό για να σωθεί η Λαϊκή

Στην περίπτωση που δεν ήταν προφανές στον ισολογισμό της Κεντρικής το ύψος του ELA (αφού δεν αναφέρεται ως «ELA»), είναι αξιοπερίεργο πώς δεν έγινε στον διοικητή η απλή ερώτηση «αυτά τα 9 δισ. σε αυτό τι σημείο, τι είναι ακριβώς;». Μοναδική εξήγηση είναι πως δεν παρακολουθούσαν ως όφειλαν τα στοιχεία της Κεντρικής ή, αν παρακολουθούσαν, δεν ενδιαφέρθηκαν να ρωτήσουν περί τίνος πρόκειται.

Ο διοικητής της Κεντρικής

Η μεγαλύτερη ευθύνη ανήκει καταφανώς στον διοικητή της Κεντρικής. Χωρίς αυτό να αποτελεί δικαιολογία για τις όποιες (σοβαρές) παραλείψεις της προηγούμενης διοίκησης της Κεντρικής, η νυν διοίκηση παρακολούθησε με πλήρη αδράνεια την πορεία της Λαϊκής, από τη βαριά ασθένεια προς τον θάνατο.

Το γεγονός ότι παραδέχτηκε την περασμένη εβδομάδα ο διοικητής πως η τράπεζα ήταν «στον αναπνευστήρα» εδώ και πολλούς μήνες, και πως η καθυστέρηση οφειλόταν στο γεγονός ότι «έπρεπε να γίνουν εκλογές» είναι πολύ σοβαρό, αφού δεικνύει σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία της Κεντρικής. Ενώ η κατεπείγουσα ρευστότητα προς τη Λαϊκή έβαινε εκτός ελέγχου, ιδίως από τον Μάιο και μετά, ήταν ξεκάθαρο πως η τράπεζα είχε άμεση ανάγκη παρέμβασης και πως έπρεπε να ληφθούν τολμηρά μέτρα πάραυτα.

Κάτι τέτοιο δεν έγινε, όπως δήλωσε ο διοικητής, διότι έπρεπε πρώτα να γίνουν εκλογές. Η σοβαρότητα της δήλωσης αυτής, είναι πως, σε αντίθεση με τον όρκο που έδωσε, διαχειρίστηκε τα προβλήματα του τραπεζικού τομέα με γνώμονα πολιτικές ανάγκες. Κι αυτό, αντί να επιβάλει ριζική αναδιάρθρωση της τράπεζας.

Μάλιστα, το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Λαϊκής, που δόθηκε πολλούς μήνες μετά τη χρεοκοπία της τράπεζας, δεν ήταν παρά ένα μαλακό χάδι στα τραύματα της τράπεζας, με δειλές μισές λύσεις.

Η διαχείριση της επιβίωσης του δεύτερου μεγαλύτερου τραπεζικού συστήματος, όμως, ήταν δική του δουλειά, η οποία δεν έγινε ποτέ. Το γεγονός ότι η Κεντρική, όχι μόνο παρακολούθησε, αλλά και διευκόλυνε την πορεία της Λαϊκής προς την καταστροφή με τη διπλή της τακτική να παραχωρεί ELA και να μην επιβάλλει αναδιάρθρωση, εγείρει ζήτημα βαρύτατων ευθυνών για τον τέταρτο όροφο της Κεντρικής.

Πάνω από όλα, το γεγονός ότι δημοσιογράφοι οδηγήθηκαν στο ΤΑΕ για τις προειδοποιήσεις που έγραφαν, στο πλαίσιο ποινικής έρευνας μετά από καταγγελία του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, αποτελεί ισχυρή ένδειξη πως η όλη στρατηγική είχε ως στόχο την αποσιώπηση της κατάστασης και την αποφυγή της οποιασδήποτε συζήτησης –πόσω μάλλον πράξης– για διάσωση του οίκου.

Υπενθυμίζεται πως ο γράφων κλήθηκε στο ΤΑΕ με αντικείμενο, μάλιστα, δημοσίευμα που δεν περιείχε καμία απολύτως εμπιστευτική ή απόρρητη πληροφορία, γεγονός που εγείρει ερωτηματικά για τις τότε προθέσεις του διοικητή.

ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΧΑΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Τράπεζα Κύπρου θα αναλάβει τα εγγυημένα στοιχεία ενεργητικού της Λαϊκής Τράπεζας. Οι μη εγγυημένες καταθέσεις της Λαϊκής άνω των 100.000 ευρώ θα χαθούν τελείως, καθώς η τράπεζα κλείνει

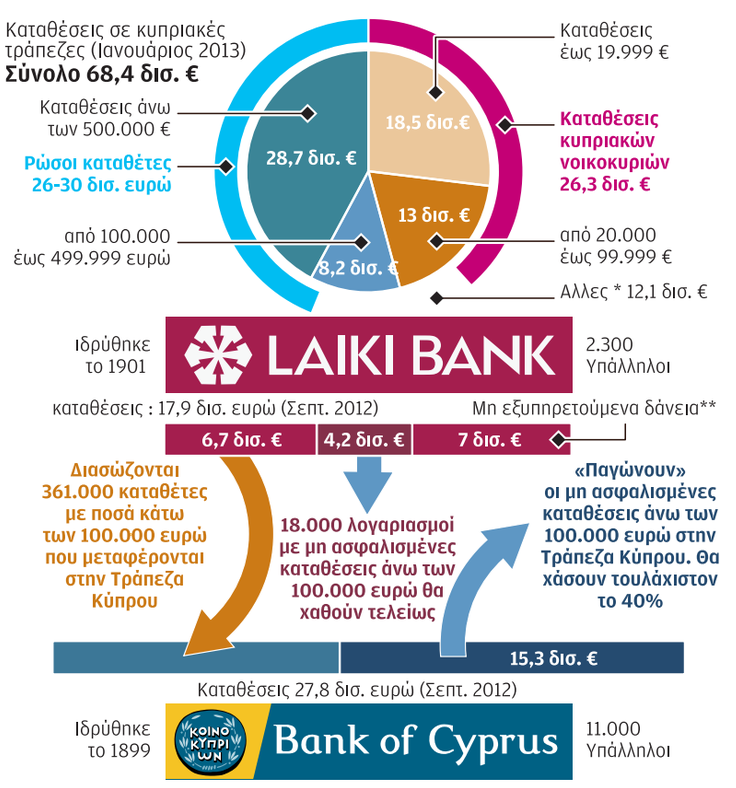

* Κρατικοί και άλλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία, μη χρηματοπιστωτικοί όμιλοι.
**Ενα δάνειο θεωρείται μη εξυπηρετούμενο όταν ο οφειλέτης δεν έχει καταβάλλει τις προγραμματισμένες δόσεις επί τουλάχιστον 90 ημέρες

Πηγές : Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Barclays Research, Moody's

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Διοίκηση της τράπεζας

Σαφής είναι, τέλος, και η ευθύνη της διοίκησης της Τράπεζας, και δη του Δ.Σ. της. Το ELA άρχισε να αυξάνεται επικίνδυνα μετά τον Μάιο. Το γεγονός ότι εκείνη την περίοδο μειώνονταν δραματικά οι καταθέσεις της τράπεζας, αλλά την ίδια ώρα γινόταν εκ νέου υπολογισμός των δανείων (με συμπερίληψη των εκπρόθεσμων ανατοκισμών για να φαίνεται αυξημένη η πιστωτική επέκταση) αποτελεί απόδειξη πως κάτι δεν κυλούσε ομαλά.

Εάν υπάρχει κάποια –έστω– δικαιολογία μέχρι το τέλος του καλοκαιριού, πως στόχος ήταν πρωτίστως η πώληση της τράπεζας, από την ώρα που έγινε σαφές πως η τράπεζα δεν έβρισκε μνηστήρες σε Λονδίνο, Πεκίνο και Μόσχα, οι κινήσεις θα έπρεπε να είχαν γίνει ακόμα πιο έντονα από την ίδια ώρα.

Το γεγονός ότι μέλος του Δ.Σ. σχολίασε προ εβδομάδας, από το κανάλι Mega, πως η τράπεζα χρησιμοποιούσε τον ELA για να παραχωρήσει δάνεια, αποτελεί σοβαρότατη μαρτυρία για την κακοδιαχείριση που γινόταν. Το ELA αποτελεί την τελευταία γραμμή στήριξης της ρευστότητας μιας τράπεζας, και όχι ένα εναλλακτικό τρόπο χρηματοδότησης των πιστώσεων που παραχωρεί.

Η ρευστότητα που παραχωρήθηκε, ως κατεπείγουσα στήριξη προς την τράπεζα, αποσκοπούσε στην υποβοήθηση της με σκοπό να κερδηθεί χρόνος μέχρι τη λήψη μέτρων για εξυγίανση. Αντί τούτου, σύμφωνα με την παραδοχή που έγινε, η τράπεζα απλώς χρησιμοποιούσε τον ELA για να συνεχίσει τις εργασίες της ως να μη συνέβαινε τίποτε. Αυτό από μόνο του εγείρει σοβαρά ερωτηματικά για την ποιότητα της διοίκησης, αλλά και για το κατά πόσον υπήρχε κάποιος ή όχι στο τιμόνι.

Μάλιστα, οι δηλώσεις του Κρις Παύλου στη ΝΕΤ πως δεν γινόταν το παραμικρό, διότι η τράπεζα θεωρούσε τον εαυτό της συστημική, αποτελεί επιπλέον μαρτυρία για την ποιότητα της διοίκησης και την ανευθυνότητα που τη χαρακτήριζε.

Οι εμπειρογνώμονες και η αναδιάρθρωση

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης της τράπεζας αποτελούσε υποχρέωση της κάτω από τους όρους του νομοσχεδίου διάσωσης της τράπεζας. Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονταν η μείωση του προσωπικού κατά 10% το 2012 και άλλο 8% φέτος, αλλά και η μείωση μισθών και λειτουργικών εξόδων.

Το γεγονός ότι ο εκτελεστικός διευθύνων σύμβουλος της τράπεζας λάμβανε μέχρι τον περασμένο μήνα, έσοδα της τάξης των 250 χιλιάδων ευρώ από τη χρεοκοπημένη τράπεζα, αποτελεί από μόνο του απόδειξη πως δεν ήταν κατανοητή η κατάσταση στην οποία βρισκόταν η Λαϊκή.

Το σχέδιο, που εκπόνησε ο οίκος KPMG και άρχισε να υλοποιείται από τον Αύγουστο, ήταν μία χλιαρή παρέμβαση στο ύφος λειτουργίας της τράπεζας, που άρμοζε σε οίκο με μειωμένη κερδοφορία, όχι σε οίκο που ήδη καταρρέει. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως στόχος ήταν η συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων, ενώ οι πρώτες κινήσεις αφορούσαν και σε εθελούσια έξοδο 185 ατόμων. Η μείωση προσωπικού κατά 600 άτομα, είχε, δε, ορίζοντα το 2017. Το σχέδιο, μάλιστα, δεν έγινε αποδεκτό και έτυχε διαπραγμάτευσης (!). Είναι προφανές πως η κατάσταση στην οποία βρισκόταν η τράπεζα δεν είχε γίνει κατανοητή από τον οίκο, ο οποίος εισηγήθηκε τις «συνήθεις» λύσεις που δεν είχαν ελπίδα να αλλάξουν την πορεία των πραγμάτων. Ευθύνες φέρουν, όμως, και ο τότε υπουργός Οικονομικών και η ΕΤΥΚ, αλλά και η ίδια η διοίκηση της τράπεζας που θεώρησαν πως αυτό το σχέδιο έπρεπε να τύχει διαπραγμάτευσης προς τα κάτω, αντί να ανησυχήσουν για το μέλλον που προδιαγραφόταν για την τράπεζα.

OIK_04-oikonomia_OIK_06-oikonomia 3/29/13 10:49 PM Page 4

Μνημόνιο τώρα και προστασία της Τρ. Κύπρου

Ταμεία Προνοίας, πιέσεις στη ρευστότητα και μέτρα εξυγίανσης για την τράπεζα, ενώ οδεύει προς κλείσιμο η συμφωνία με την Τρόικα

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Η πιο επείγουσα ανάγκη, πλέον, είναι η ολοκλήρωση του Μνημονίου, το οποίο μπήκε σε δεύτερη μοίρα κατά το δεκαπενθήμερο που πέρασε, αφού οι εξελίξεις στο τραπεζικό σύστημα αποτέλεσαν την απόλυτη προτεραιότητα της πολιτικής ηγεσίας, όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και στα κέντρα εξουσίας της Τρόικας σε Ουάσινγκτον, Βρυξέλλες και Φρανκφούρτη. Παρά το γεγονός ότι διαβουλεύσεις με κλιμάκια της Τρόικας συνεχίζονταν τις τελευταίες δεκαπέντε ημέρες, το όλο θέμα είχε παγώσει. Πλέον, από την Παρασκευή, άρχισαν εκ νέου οι συζητήσεις σε ανώτατο επίπεδο με την Τρόικα με άμεσο στόχο της κυβέρνησης την παρουσίαση ολοκληρωμένης συμφωνίας στην Ομάδα Εργασίας του Eurogroup στις 4 Απριλίου. Η επίτευξη αυτού του

Η κυβέρνηση θέλει ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων πριν από τις 4 Απριλίου

στόχου θα είναι εξαιρετικά σημαντική για την επόμενη ημέρα της οικονομίας, αφού θα μπορέσει να φέρει τη ζητούμενη ηρεμία, όχι μόνο στο τραπεζικό σύστημα αλλά και στην πραγματική οικονομία. Μόνο τότε θα διαφανεί το μέγεθος της ζημιάς, αλλά θα αρχίσει και η πορεία ανάκαμψης, η οποία, ωστόσο, θα είναι μακρά και πιθανότατα ρηχή.

Στο παρόν στάδιο, τα θέματα που παραμένουν ανοικτά, είναι πλέον «δεύτερης κατηγορίας» και δεν θεωρούνται ικανά να χαλάσουν τη συμφωνία. Αυτά αφορούν στο ζήτημα των εκπαιδευτικών, που επηρεάζει 400 άτομα.

Όσον αφορά στην Τράπεζα Κύπρου, η σταθερότητά της είναι πλέον ένα από τα μεγαλύτερα ζητούμενα της άμεσης διαχείρισης της κρίσης. Η εικόνα που δημιουργήθηκε την Πέμπτη, με την εντυπωσιακή ψυχραιμία και την τάξη με την οποία έφταναν στις τράπεζες οι πολίτες, δημιούργησε ένα θετικό κλίμα και λειτούργησε ως ηρεμιστικό για τους παρατηρητές που ανέμεναν, με αγωνία, πως θα αντιμετωπίσουν σκηνές πανικού.

Η επιβίωση της Τράπεζας Κύπρου έχει εξασφαλιστεί για το επόμενο διάστημα, αλλά είναι προφανές πως θα χρειαστεί εκτενή μέτρα αναδιάρθρωσης.

Ωστόσο, ενώ η τράπεζα έχει δεχτεί ισχυρή ενίσχυση από τις τελευταίες εξελίξεις –συμπεριλαμβανομένης και της απορρόφησης των υγιών ενεργητικών της Λαϊκής– η πορεία της προς το μέλλον θα πρέπει ακόμα να περάσει μέσα από αρκετές δυσκολίες.

Η ρευστότητα

Το πρώτο ζητούμενο, είναι η διατήρηση της ρευστότητας της τράπεζας. Κάτω από τις σημερινές συνθήκες, και με δεδομένους τους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων, δεν έχει ακόμα ξεκαθαρίσει το μέγεθος των πιέσεων που θα δεχτεί η τράπεζα στη ρευστότητά της. Αυτή η εικόνα δεν μπορεί να ξεκαθαρίσει μέχρι τη λήξη (και μη ανανέωση) του διατάγματος σχετικά με τους περιορισμούς. Μόνο τότε θα διαφανεί κατά πόσον οι καταθέτες δέχονται όλες τις εξηγήσεις που δίνονται –ότι δηλαδή οι περικοπές και η μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές– έχουν τελειώσει ή αν η εικόνα της ψυχραιμίας των τελευταίων ημερών ήταν επίπλαστη.

Πάντως, μια φυγή κεφαλαίων από την Τράπεζα Κύπρου από εδώ και στο εξής δεν έχει νόημα, αφού ο όποιος κίνδυνος στο παρόν στάδιο για απώλειες των καταθετών έχει ήδη υλοποιηθεί.

Σε κάθε περίπτωση, οι διαβεβαιώσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για ενίσχυση του κυπριακού τραπεζικού συστήματος με νέα ρευστότητα στον βαθμό που αυτό θα χρειαστεί, αλλά και η διάθεση να κάνει δεκτές κρατικές εγγυήσεις ως εξασφαλίσεις για επιπρόσθετο ELA, εξασφαλίζουν για το επόμενο διάστημα πως η Τράπεζα Κύπρου θα μπορεί να αντέξει τα πιο μαύρα από τα σενάρια για έξοδο καταθετών.

Η εξυγίανση

Την ίδια ώρα, όμως, και ενώ η επιβίωση της τράπεζας έχει εξασφαλιστεί για το επόμενο διάστημα, είναι προφανές πως η τράπεζα θα χρειαστεί εκτενή μέτρα αναδιάρθρωσης. Σε αντίθεση με ό,τι έχει γίνει στην περίπτωση της Λαϊκής, όπου το σχέδιο αναδιάρθρωσης ήταν χλιαρό και άτολμο, δεν πρέπει να επαναληφθούν τα ίδια λάθη.

Η ενίσχυση των κεφαλαίων της τράπεζας θα πρέπει να συνοδευτεί και με σοβαρές κινήσεις που να μην είναι απλώς διακοσμητικές. Σε αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνεται μαζική συρρίκνωση του δικτύου της τράπεζας, συμπεριλαμβανομένης και της μείωσης προσωπικού μετά και την απορρόφηση υπαλλήλων από τη Λαϊκή. Προφανώς θα πρέπει να αλλάξουν και πολλές από τις διαδικασίες της τράπεζας, σε όλα ουσιαστικά τα επίπεδά της, από τα κριτήρια παροχής πιστώσεων σε πελάτες, μέχρι και την πολιτική επιβολής επιτοκίων. Οι εσωτερικές διαδικασίες στα ανώτερα στρώματα της τράπεζας είναι ξεκάθαρο πλέον πως πάσχουν. Επιτροπές όπως η ALCO θα πρέπει να ανασυνταχθούν, όχι μόνο στη σύνθεσή τους, αλλά και στον τρόπο λειτουργίας τους. Ξεκαθάρισμα θα χρειαστεί, επίσης, και στα ίδια τα στοιχεία ενεργητικού (αλλά και παθητικού) της τράπεζας, η οποία θα κληθεί να ολοκληρώσει και την πορεία απομόχλευσής της, με την αποξένωση πολλών εργασιών, πέρα από την παρουσία της στην Ελλάδα και άλλες χώρες.

Η ανακεφαλαιοποίηση

Η ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας, μέσα από την ανταλλαγή ανασφάλιστων καταθέσεων με νέο μετοχικό κεφάλαιο, υπόσχεται να ανεβάσει την τράπεζα στο όριο του 9%, που είναι το ζητούμενο για τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της τράπεζας. Μία αύξηση σε αυτό το επίπεδο, θα εξασφαλίσει πως η Τράπεζα Κύπρου θα αποκτήσει και το αναγκαίο «μαξιλαράκι» στα κεφάλαιά της για να αντέξει τις πιέσεις που πρέπει να αναμένονται ότι θα προκύψουν λόγω της ύφεσης, η οποία θα αυξήσει τα προβληματικά στοιχεία ενεργητικού (π.χ. μη εξυπηρετούμενα δάνεια και απομειωμένες εξασφαλίσεις).

Πάντως, η ανακεφαλαιοποίηση θα ενισχυθεί και μέσα από τον «συμβιβασμό» που επιτεύχθηκε σχετικά και με τα Ταμεία Προνοίας τα οποία θα φτάσουν στην Τράπεζα Κύπρου με όλα τους τα χρήματα. Αυτά θα δεχτούν άμεση απομείωση όπως όλες οι μεγάλες καταθέσεις στη Λαϊκή Τράπεζα, αλλά με τη μεταφορά τους στη «νέα» Τράπεζα Κύπρου, οι συνολικές τους καταθέσεις θα επανέλθουν στα αρχικά τους ποσά και μετά θα «κουρευτούν». Έτσι, τα Ταμεία Προνοίας θα μετατραπούν σε μετόχους της Τράπεζας Κύπρου με βάση το κούρεμα που θα προκύψει από τις συνολικές σημερινές τους καταθέσεις.

Ολιγάρχες και Ταμεία οι νέοι μέτοχοι

Μετά από τις αποφάσεις και την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου μέσα από την ανταλλαγή καταθέσεων με μετοχές, είναι προφανές πως πλέον αλλάζει ριζικά η μετοχική δομή της τράπεζας. Μετά από σχεδόν ένα αιώνα κυριαρχίας από τα μεγάλα «τζάκια» της Λευκωσίας, πλέον ο έλεγχος περνά σε μια νέα γκάμα μετόχων. Γι' αυτό, προφανώς, υπήρξαν και οι έντονες αντιδράσεις από συγκεκριμένα άτομα, με πολύ μεγάλες υποχρεώσεις προς την Τράπεζα, οι οποίοι δεν μπορούν πλέον να απολαμβάνουν συγκεκριμένες «εξυπηρετήσεις». Δεν μπορεί στο παρόν στάδιο να ειπωθεί με βεβαιότητα ποιοι και με πόσα θα είναι οι μεγαλύτεροι μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου. Ωστόσο, κάποιοι αρχικοί υπολογισμοί δείχνουν πως οι μεγαλύτεροι θα ανήκουν σε δύο κατηγορίες: Ρώσους καταθέτες και Ταμεία Προνοίας. Σημειώνεται, πάντως, πως ο μεγαλύτερος καταθέτης της Τράπεζας Κύπρου, ο Ρώσος ολιγάρχης Ντμίτρι Ρυμπολόβλιεβ, απέσυρε ένα πολύ σεβαστό ποσό από την τράπεζα πριν από μερικούς μήνες, αλλάζοντας έτσι και το ισοζύγιο δυνάμεων. Οι πρώτες εκτιμήσεις δείχνουν πως οι Ρώσοι μεγαλοκαταθέτες –ακόμα και χωρίς τον κ. Ρυμπολόβλιεβ– θα αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της νέας Τράπεζας Κύπρου. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, στα οποία βασίζονται οι πρώτοι υπολογισμοί της «Κ», εκτιμάται πως στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Κύπρου θα συμμετέχουν περίπου 1 με 1,5 δισ. ευρώ που ανήκουν στους Ρώσους καταθέτες. Τα Ταμεία Προνοίας θα συμμετέχουν με ένα ποσό που θα είναι περίπου το μισό σε σχέση με εκείνο των Ρώσων, και οι δύο αυτές κατηγορίες θα ελέγχουν ένα αστρονομικό ποσοστό των μετοχών, κοντά στο 30% με 37%. Αυτοί, ωστόσο, είναι πρόχειροι υπολογισμοί και πρέπει να θεωρούνται ενδεικτικοί της εικόνας, αφού απτά στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα για να μπορεί να γίνει σαφής εκτίμηση. Πάντως, το μεγάλο ερώτημα πλέον, είναι πόσο καλά «οργανωμένα» θα είναι τα δύο στρατόπεδα μεγαλομετόχων στην Τράπεζα Κύπρου. Εάν τα Ταμεία Προνοίας παραμείνουν ενωμένα και λειτουργούν συλλογικά, τότε μπορεί να ασκούν αυτά τον έλεγχο του Δ.Σ. της τράπεζας. Το ίδιο ισχύει, φυσικά, και για τους Ρώσους μεγαλοκαταθέτες. Σε κάθε περίπτωση, το σίγουρο είναι πως οι συνεδρίες του Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου θα γίνουν ακόμα πιο ενδιαφέρουσες, με μπόλικο παρασκήνιο, κόντρες και νέες θρυλικές ιστορίες για το γίνεται πίσω από τις κλειστές πόρτες στην τράπεζα.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **HUGO DIXON / REUTERS**

Η ολιγωρία της ΕΚΤ μπορεί να είναι καταστροφική

Οι κεφαλαιακοί έλεγχοι που επιβλήθηκαν στην Κύπρο είναι ένα «μπάχαλο!». Αν οι τύπου Αργεντινής περιορισμοί μπορούν πράγματι να αρθούν σε ένα επταήμερο, θα περιοριστούν και οι επιπτώσεις. Αλλά αυτό δεν είναι ορατό. Αν ισχύσουν επί μακρόν τα μέτρα, μπορεί να ωθήσουν σε δωροδοκίες, να καταρρακώσουν την εμπιστοσύνη και περαιτέρω την ίδια την κυπριακή οικονομία, να δημιουργήσουν ένα ντόμινο και τελικά να οδηγήσουν τη χώρα εκτός Ευρωζώνης. Η εμπειρία από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων σε άλλες χώρες είναι ότι όταν επιβληθούν είναι δύσκολο να καταργηθούν. Τα αντίστοιχα μέτρα στην Ισλανδία βρίσκονται ακόμη σε ισχύ, μια πενταετία μετά την επιβολή τους. Στην Αργεντινή επιβλήθηκαν το 2001 και ισχυσαν για έναν χρόνο.

Δεν έχουμε ιδιαίτερο λόγο να πιστέψουμε ότι τα πράγματα θα είναι διαφορετικά για την Κύπρο. Αν δεν υπάρχει σήμερα αρκετό ρευστό γιατί να πιστέψουμε ότι θα υπάρξει σε μια βδομάδα, έναν μήνα ή και έναν χρόνο;

Μια εναλλακτική λύση παραμένει υπαρκτή. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να δηλώσει πρόθεση για την άνευ ορίων διάθεση ρευστότητας στις κυπριακές τράπεζες τώρα, που ανακεφαλαιοποιούνται, με τους ανασφάλιστους καταθέτες τους να μετατρέπονται σε μετόχους τους. Ασφαλώς το εγχείρημα δεν είναι απλό, καθώς οι τράπεζες δεν μπορούν να προσφέρουν εγγυήσεις. Θα μπορούσε ωστόσο η ΕΚΤ να χαλαρώσει τις δικές της απαιτήσεις για εγγυήσεις, ενώ θα μπορούσε να μειωθεί και το ποσοστό «κουρέματος» των καταθέσεων που επέβαλε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Είναι πράγματι αξιοπερίεργο το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν λειτούργησε ως δανειοδότης ύστατης ανάγκης... Ισως οι αξιωματούχοι της να αναλώνονται πυροσβεστικά στο συμμάζεμα των καταστάσεων που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν οι δηλώσεις Ντάισελμπλουμ, περί πιθανότητας το μοντέλο διάσωσης του κυπριακού τραπεζικού συστήματος να αποτελέσει πρότυπο για άλλες χώρες. Οπως και να 'ναι όμως, η ολιγωρία της ΕΚΤ μπορεί να πυροδοτήσει καταστροφικές εξελίξεις.

Δεν είναι εύκολο να επιτύχουν οι κεφαλαιακοί έλεγχοι τον στόχο αποφυγής μαζικών αναλήψεων από τις τράπεζες. Ο κόσμος ίσως πηγαίνει καθημερινά στα υποκαταστήματά τους «σηκώνοντας» ποσά στο επιτρεπόμενο όριο. Μέρα τη μέρα... Είναι άλλωστε ήδη γνωστό, ότι ποσά αποσύρθηκαν από τις τράπεζες ή διοχετεύθηκαν εκτός Κύπρου την περασμένη εβδομάδα, ενώ οι ίδιες οι τράπεζες ήταν κλειστές. Γιατί να μη συνεχιστεί το ίδιο τώρα, που θα είναι... μισάνοικτες;

Ωστόσο, πολύ χρήμα θα παραμείνει «παγιδευμένο» στις τράπεζες και εντός των κυπριακών συνόρων. Αν δεν αρθούν σύντομα οι περιορισμοί, θα οδηγήσουν στην πράξη σε ένα «παράλληλο νόμισμα». Ενα παγιδευμένο στην Κύπρο ευρώ, δεν θα έχει την ίδια αξία με ένα ελεύθερα διακινούμενο! Οσοι θα έχουν «παγιδευμένα ευρώ» δεν θα διστάσουν να πληρώσουν το τίμημα ανταλλαγής τους με «ελεύθερα ευρώ». Η μαύρη αγορά που θα δημιουργηθεί μπορεί να ωθήσει σε αναπροσαρμογή της κεντρικής ισοτιμίας κυπριακής λίρα-ευρώ. Και τότε, θα είναι θέμα χρόνου για τη Λευκωσία να αποφασίσει την έκδοση εθνικού νομίσματος. Ασφαλώς ο πληθωρισμός θα εκτιναχθεί στα ύψη, αλλά τουλάχιστον θα λειτουργούν οι τράπεζες...

Αυτό το σενάριο δεν θα ήταν καλό ούτε για την Κύπρο, ούτε για κανέναν άλλον. Ας συμμορφωθεί λοιπόν η ΕΚΤ πριν να είναι πολύ αργά!

Έχασαν εκατομμύρια οι τρεις «εύρωστοι» ημικρατικοί

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Η απομείωση των καταθέσεων, ως αποτέλεσμα της απόφασης του Eurogroup, επηρεάζει σημαντικά τη ρευστότητα των τριών κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, Cyta, AHK και Αρχής Λιμένων, οι οποίοι διατηρούσαν καταθέσεις εκατομμυρίων στις τράπεζες Λαϊκή και Κύπρου. Τα χρήματα των ημικρατικών δεν περιλαμβάνονται στους καταθέτες για τους οποίους η κυβέρνηση, ύστερα από διαπραγμάτευση με την Τρόικα, εξασφάλισε εξαιρέσεις, περιλαμβανομένων των χρημάτων της κεντρικής κυβέρνησης και των τοπικών αρχών. Η νέα κατάσταση φαίνεται να αποδυναμώνει τη θέση των τριών ημικρατικών οργανισμών, οι οποίοι μέχρι σήμερα συνεισέφεραν σημαντικά από τα κέρδη ή και τα αποθεματικά τους στα ταμεία του Δημοσίου. Ήδη, όπως πληροφορείται η «Κ», ακόμη και συντεχνιακοί οι οποίοι ήταν εναντίον των ιδιωτικοποιήσεων (όχι στη Cyta), μετά τις τελευταίες εξελίξεις μοιάζουν να θεωρούν μονόδρομο για τη βιωσιμότητα των οργανισμών τη λύση αυτή –με εμπλοκή στρατηγικών επενδυτών–, μέτρο που είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα περιλαμβάνεται και στη δανειακή σύμβαση με την Τρόικα. Επισήμως, η συντεχνία ΕΠΟΕΤ της Cyta, σε επιστολή της με ημερομηνία 28 Μαρτίου προς τον ανώτατο εκτελεστικό διευθυντή του οργανισμού, προειδοποιεί πως η βίαιη συρρίκνωση του χρηματοπιστωτικού τομέα και της αγοράς, σε συνδυασμό με την απώλεια των καταθέσεων της Cyta και του Σχεδίου Σύνταξης, καθιστά τον οργανισμό ευάλωτο όσο ποτέ άλλοτε. Καλεί την ηγεσία του οργανισμού να λάβει μέτρα τώρα, διαφορετικά «πολύ σύντομα θα μιλάμε για την επιβίωσή του και για τεράστιες απώλειες θέσεων εργασίας».

Σε ό,τι αφορά στις απώλειες ρευστού, όπως προέκυψε από την έρευνα της «Κ», το κούρεμα στους τρεις «εύρωστους» ημικρατικούς οργανισμούς είναι βαθύ. Η Cyta με 40% κούρεμα στην Τράπεζα Κύπρου χάνει απ' ό,τι φαίνεται το 24% των μετρητών της. Από τη Λαϊκή χάνει γύρω στα 14 εκατ. ευρώ κι άλλα 17 εκατ. τουλάχιστον από τα 42 εκατ. που είχε κατατεθειμένα στην Τράπεζα Κύπρου. Από τα 242 εκατ. ευρώ που είχε στα τέλη του 2011 κατατεθειμένα στις τράπεζες, μένει τώρα με 100 εκατ. ευρώ περίπου, αφού εκτός από εκείνα που έχασε με το κούρεμα, επένδυσε και 100 εκατ. σε κρατικά ομόλογα το καλοκαίρι του 2012. Η AHK θα χάσει σημαντικά ποσά από τα 28 εκατ. ευρώ που είχε κατατεθειμένα στις δύο τράπεζες και μένει πλέον να εργάζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου με τα παρατραβήγματα των τραπεζών. Η Αρχή Λιμένων θα έχει απώλειες γύρω στα 16 εκατ. ευρώ. Το 2011 είχε 147 εκατ. ευρώ ταμειακά διαθέσιμα, εκ των οποίων τα 100 εκατ. ευρώ «επενδύθηκαν» σε κυβερνητικά χρεόγραφα.

Η Cyta χάνει τουλάχιστον το 24% των μετρητών της, η AHK σημαντικό μέρος των 28 εκατ. που διέθετε και η Αρχή Λιμένων 16 εκατ. ευρώ.

Κανείς από τους τρεις οργανισμούς δεν αντιμετωπίζει άμεσο πρόβλημα ρευστότητας. Ωστόσο, όλοι τρέχουν να μαζέψουν τους αναπτυξιακούς τους προϋπολογισμούς –κανένα σχεδόν έργο δεν θα γίνει– και να μειώσουν τις λειτουργικές τους δαπάνες. Το μέγεθος του προβλήματος με το οποίο ενδεχομένως να έρθουν αντιμέτωποι, κυρίως η Cyta και η AHK, αφορά στη δυσκολία αποπληρωμής λογαριασμών. Είναι γι' αυτό που πληροφορίες αναφέρουν πως, στη Cyta τουλάχιστον, μέλη του Δ.Σ. σκέφτονται να προτείνουν μειώσεις μισθών έως και 20% για να μπορεί ο οργανισμός να ανταποκριθεί σε ένα ενδεχόμενο πρόβλημα μειωμένης ρευστότητας. Στην AHK, από την άλλη πλευρά, οι προσπάθειες για μείωση των λειτουργικών δαπανών έχουν ως στόχο τη μείωση της τιμής του ρεύματος κατά 3-3,5%, πέραν της κατάργησης από αύριο του «καπέλου» του 5,75% που είχε επιβληθεί μετά την καταστροφή του σταθμού στο Βασιλικό.

Αλλά και η Cyta προχώρησε σε μία σειρά έκτακτων ενεργειών, θέλοντας να βοηθήσει, όπως ανακοίνωσε, τους πελάτες της να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προκαλεί η οικονομική κρίση. Μεταξύ άλλων, αποφάσισε τη δωρεάν παροχή όλων των εθνικών κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας που θα διενεργηθούν εντός του δικτύου Cyta, είτε προς σταθερά είτε προς κινητά τηλέφωνα, για ολόκληρο τον μήνα Απρίλιο, προς όλους τους πελάτες της. Επίσης, έχει αναστείλει τις αποσυνδέσεις υπηρεσιών της μέχρι τις 15 Απριλίου, οπότε και θα επανεξετάσει το θέμα.

Ξένοι επενδυτές δηλώνουν ότι δεν φεύγουν

Μέσα στον ορυμαγδό των εξελίξεων των τελευταίων ημερών και του φόβου για τις επιπτώσεις από το πλήγμα που έχει υποστεί ο χρηματοπιστωτικός τομέας της χώρας, υπάρχουν φωνές αισιοδοξίας από ξένες επενδυτές.

Σχολιάζοντας τις πρόσφατες εξελίξεις σε σχέση με το σχέδιο διάσωσης της Κύπρου και την οικονομική αναδιάρθρωσή της, «Η εκτεταμένη εμπειρία μου στις επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα στον τομέα του forex, με έμαθε να αναμένω προκλήσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον. Χωρίς αμφιβολία, η φήμη της Κύπρου ως χρηματοπιστωτικού κέντρου έχει υποστεί ζημιά. Αυτό όμως ήταν περισσότερο αποτέλεσμα της φημολογίας και της ανασφάλειας γύρω από τη συμφωνία, παρά άμεσων οικονομικών ζημιών», τονίζει ο Andrey Dashin, ιδρυτής της εταιρείας forex με έδρα την Κύπρο, ForexTime (FXTM). «Πιστεύω ότι το σχέδιο διάσωσης, παρόλο που είναι οδυνηρό τώρα, επιλύει ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας – το μέγεθος του τραπεζικού της τομέα. Ως αποτέλεσμα αφήνει πίσω ένα ομολογουμένως πληγωμένο αλλά θεμελιωδώς δυνατότερο (και μικρότερο) τραπεζικό τομέα πάνω στον οποίο μπορεί να κτιστεί η οικονομία.

Αυτό που είναι σημαντικό είναι η χώρα να ανακτήσει γρήγορα τις δυνάμεις της και να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλιστεί το μέλλον της χώρας και της οικονομίας. Πιστεύω ότι η κυπριακή κυβέρνηση και ο κ. Αναστασιάδης έκαναν ό,τι μπορούσαν για να περιορίσουν τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στην Κύπρο. Η χώρα έχει όλες τις προϋποθέσεις να εξέλθει δυνατότερη από την παρούσα κρίση: ένα μεγάλο αριθμό επιστημονικά καταρτισμένων και έμπειρων επαγγελματιών στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ένα φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον, τις προοπτικές για μελλοντικά έσοδα από το φυσικό αέριο και μια τέλεια γεωγραφική θέση.

Παρόλο που δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Κύπρος θα αντιμετωπίσει δύσκολα χρόνια, πιστεύω ότι η χώρα έχει ένα σταθερό και ευδόκιμο μέλλον και μπορεί να εξέλθει δυνατότερη από αυτή την κρίση. Εξακολουθώ να είμαι αφοσιωμένος στην επένδυσή μου στην Κύπρο», καταλήγει η δήλωση.

Ο Oren Laurent, Ιδρυτής και ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Banc De Binary, της ταχύτερα αναπτυσσόμενης εταιρείας στην αγορά δυαδικών συμβολαίων δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options), που ξεκίνησε πρόσφατα τη λειτουργία της στην Κύπρο, σχολίασε τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, αναφέροντας:

«Καθώς παρακολουθούμε τις συνεχείς χρηματοοικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, θα θέλαμε να διαβεβαιώσουμε ότι η Banc de Binary είναι δεσμευμένη στην Κύπρο, ως η πρώτη και μοναδική μας επιλογή για την έδρα της εταιρείας μας σε Ευρώπη και Μέση Ανατολή. Σε αυτή την ταραχώδη περίοδο επιλέγουμε να στηρίξουμε την Κύπρο και τις προσπάθειές της για οικονομική σταθερότητα και μεταρρύθμιση. Η Κύπρος αποτελεί ορόσημο για την εταιρεία μας καθώς η Banc De Binary έγινε η πρώτη ρυθμιζόμενη εταιρεία στο είδος της ανά το παγκόσμιο, όταν η Κυπριακή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ρύθμισε τα δυαδικά συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (binary options) και εξέδωσε άδεια για την Banc De Binary».

OIK_05-oikonomia_OIK_07-oikonomia 3/29/13 7:19 PM Page 5

Το «όχι» της Κύπρου βοήθησε την Ευρωζώνη

Ο διευθυντής του think tank, Notre Europe, Ιβ Μπερτονσίνι, μιλά στην «Κ» για το δύσβατο μονοπάτι που κλήθηκε να διαβεί η Κύπρος

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Μπορεί η Κύπρος να βρίσκεται, πλέον, αντιμέτωπη με μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, αλλά το «όχι» της Βουλής στη αρχική λύση του καθολικού κουρέματος βοήθησε την Ευρωζώνη, τονίζει στην «Κ» ο διευθυντής του γαλλικού think tank, Notre Europe – Jacques Delors, Ιβ Μπερτονσίνι. Χαρακτηρίζει λάθος την αρχική απόφαση, ένα λάθος που θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης, εάν οι Ευρωπαίοι πολίτες και οι χρηματοπιστωτικές αγορές πίστευαν ότι ένα τέτοιο σχέδιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σε άλλες χώρες, και ότι δεν συνδέεται με την πολύ ιδιαίτερη κατάσταση της Κύπρου. Το λάθος, αυτό, διορθώθηκε με το «όχι».

Ο κ. Μπερτονσίνι περιγράφει με ψυχρό ρεαλισμό τη νέα κατάσταση: η Κύπρος είχε χάσει de facto της κυριαρχία της, καθώς χρειαζόταν οπωσδήποτε τη βοήθεια των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε., ενώ η αλληλεγγύη των εταίρων μπορεί να είναι σκληρή, αλλά είναι πραγματική, παρέχοντας χρηματοδοτική στήριξη που δεν έδωσε κανένας άλλος.

–Αναμένατε μία τόσο ριζική λύση για την Κύπρο;

Δεν ανέμενα λύση αυτού του είδους, γιατί η Κύπρος είναι μία μικρή χώρα, η οποία θα μπορούσε εύκολα να είχε διασωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόβλημα, τελικά, ήταν ότι ένας δανεισμός 17 δισ. ευρώ θα δημιουργούσε ένα εθνικό χρέος μεγαλύτερο του 150% του ΑΕΠ, εξέλιξη που καθιστά πολύ δύσκολη την αποπληρωμή του. Το άλλο στοιχείο που βάρυνε στην επιλογή της συγκεκριμένης λύσης είναι ότι φάνηκε άδικο να ζητηθεί από τους Ευρωπαίους ή ακόμη και από τους Κύπριους φορολογούμενους να είναι οι μόνοι που θα σώσουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, του οποίου οι αδυναμίες και υπερβολές συνέβαλαν πολύ στην παρούσα κρίση. Εξ ου και η ιδέα να ζητήσει από τους μετόχους, τους επενδυτές τραπεζών, ακόμη και τους κατόχους τραπεζικών λογαριασμών να πληρώσουν μέρος του λογαριασμού. Υπήρξε, επίσης, ένας ευρωπαϊκός πειρασμός να συνδεθεί η εισφορά στις καταθέσεις με την εξωτερική διάσωση (Bail-Out), έτσι ώστε να μειωθεί το μέγεθος του χρηματοοικονομικού τομέα, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και την αναγκαστική συμμετοχή των ρωσικών κεφαλαίων.

Όλα αυτά τα στοιχεία μπορούν να εξηγήσουν γιατί επιλέχθηκαν ριζικές επιλογές στην περίπτωση της Κύπρου.

–Τώρα στην Ευρωζώνη έχουμε ένα νέο μοντέλο για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους στην Ευρώπη. Το Bail-In, η εσωτερική διάσωση, χωρίς εξωτερική βοήθεια, είναι ένα νέο στοιχείο. Ποιες εκτιμάται ότι θα είναι οι επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία;

Η κρίση της Ευρωζώνης αποτελεί κυρίως μια διπλή «κρίση εμπιστοσύνης», τόσο για την κατάσταση στον τραπεζικό τομέα, όσο και για την ικανότητα των κρατών να αποπληρώσουν τα χρέη τους. Στο πλαίσιο αυτό, η αποκατάσταση της ανάπτυξης θα βασιστεί στις αποφάσεις που λαμβάνονται για την πλήρη και δομική αντιμετώπιση των αιτιών της κρίσης και –στη συνέχεια– στις διορθώσεις των υπερβολών τόσο στον χρηματοοικονομικό τομέα, όσο και στα δημόσια οικονομικά. Όσον αφορά το Bail-In δεν είναι κάτι ριζικά νέο: εν μέρει χρησιμοποιήθηκε στην Ισπανία (με τη συμβολή των μετόχων των τραπεζών) και στην Ελλάδα (με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των κυπριακών τραπεζών και των επενδυτών...). Αυτό που είναι ριζικά νέο στην υπόθεση της Κύπρου είναι η αρχική ιδέα να ζητηθεί από όλους τους κατόχους τραπεζικών λογαριασμών να συνεισφέρουν οικονομικά στο σχέδιο διάσωσης: αυτό ήταν ένα ψυχολογικό και οικονομικό λάθος, που τελικά διορθώθηκε μετά την άρνηση της Κυπριακής Βουλής.

«Αυτό που ήταν ριζικά νέο στην υπόθεση της Κύπρου είναι η αρχική ιδέα να ζητηθεί από όλους τους καταθέτες να συνεισφέρουν οικονομικά στο σχέδιο διάσωσης της χώρας. Αυτό ήταν ένα ψυχολογικό και οικονομικό λάθος, που τελικά διορθώθηκε μετά την άρνηση της Κυπριακής Βουλής»

Η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, με τη χορήγηση βοήθειας μέσω Μνημονίου, μπορεί να μην έχει τη ρομαντική διάσταση της έννοιας της αλληλεγγύης, αλλά είναι πραγματική, εκτιμά ο διευθυντής του think tank, Notre Europe – Jacques Delors, Ιβ Μπερτονσίνι. Υπενθυμίζει ότι κανείς άλλος, τελικά, δεν προσέφερε βοήθεια.

Αυτό το λάθος και, γενικότερα, το περιεχόμενο του αρχικού σχεδίου που εγκρίθηκε για να βοηθηθεί η Κύπρος, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης, εάν οι Ευρωπαίοι πολίτες και οι χρηματοπιστωτικές αγορές πίστευαν ότι ένα τέτοιο σχέδιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σε άλλες χώρες, και ότι δεν συνδέεται με την πολύ ιδιαίτερη κατάσταση της Κύπρου.

–Οι ΗΠΑ επέλεξαν ένα άλλο μοντέλο και διέσωσαν το χρηματοπιστωτικό σύστημα με άφθονο δημόσιο χρήμα. Το μοντέλο αυτό φαίνεται να λειτουργεί. Μήπως η Ευρωζώνη, δοκιμάζοντας ένα νέο μοντέλο, διακινδυνεύει μια λύση με αβέβαιο αποτέλεσμα;

Επιτρέψτε μου πρώτα να υπογραμμίσω ότι οι ΗΠΑ έχουν κάνει δραματικά λάθη: Πρώτον, με την ανάπτυξη της αγορά sub-primes, δεύτερο δεν εμπόδισε τη χρεοκοπία της Lehman Brothers. Στη συνέχεια επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν δημόσιο χρήμα για τη χρηματοδότηση του σχεδίου διάσωσης του χρηματοοικονομικού τομέα, όπως έγινε και στην Ιρλανδία. Αυτό είναι πολύ άδικο, διότι οδηγεί όλους τους φορολογούμενους, ανεξάρτητα από τον πλούτο τους, να πληρώσουν για λάθη που δεν έχουν κάνει. Ο ιρλανδικός λαός είναι πολύ θυμωμένος με αυτό που έγινε. Αυτή η επιλογή είναι ακόμη πιο δύσκολο να γίνει αποδεκτή σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου το δημόσιο χρήμα που χρησιμοποιείται προέρχεται από άλλες χώρες. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με δύο κινδύνους: τον οικονομικό, αν το σχέδιο διάσωσης που χρηματοδοτούν δεν είναι αποτελεσματικό, και τον πολιτικό, δεδομένης της απροθυμίας των πολιτών τους για τη διάσωση των γειτόνων τους. Οι ευρωπαϊκές αρχές θυμίζουν την κατάσταση του Οδυσσέα, που προσπάθησε να πλεύσει μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης ...

–Βλέπετε επιπτώσεις σε άλλες χώρες, με μεγάλα τραπεζικά συστήματα, όπως η Μάλτα και το Λουξεμβούργο;

Είναι βέβαιο ότι υπάρχει ένας πειρασμός, τουλάχιστον σε ορισμένες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ή ολόκληρες χώρες, να σταθούν ενάντια των χωρών των οποίων ο πλούτος βασίζεται, σε συντριπτικό βαθμό, στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Όμως, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι εύκολο να ζητηθούν από τις χώρες αυτές ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, επειδή θέλουν να προστατεύσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που κατάφεραν να χτίσουν, ως μέρος της στρατηγικής αντιστάθμισης του μικρού μεγέθους τους. Το πρόβλημα με την Κύπρο είναι ότι είχε χάσει de facto της κυριαρχία της, καθώς χρειάζεται οπωσδήποτε τη βοήθεια των άλλων κρατών-μελών. Η Κύπρος υποχρεώθηκε να καθιερώσει μια σχέση «στυλ ΔΝΤ» με τους εταίρου της και στη συνέχεια έπρεπε συμμορφωθεί με τους όρους που της ετέθησαν, προκειμένου να λάβει αυτή τη βοήθεια. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση χωρών όπως η Μάλτα και το Λουξεμβούργο. Έχουν την ευχέρεια να διατηρήσουν ευκολότερα το οικονομικό τους μοντέλο, ακόμη και αν θα υπάρξει μεγαλύτερη πολιτική πίεση πάνω τους.

–Η Κύπρος έμεινε απελπιστικά μόνη τις τελευταίες δέκα ημέρες. Στην Κύπρο πολλοί εκτιμούν ότι η Ευρώπη συμπεριφέρθηκε εκδικητικά. Πού είναι η αλληλεγγύη, αναρωτιούνται; Το ευρώ δεν είναι πλέον ένα πολιτικό σχέδιο, αλλά ένα αυστηρά οικονομικό σχέδιο, με τις πλούσιες χώρες του Βορρά να θέτουν όλους τους κανόνες.

Η Κύπρο δεν βρήκε αλληλεγγύη από το Ηνωμένο Βασίλειο ή από χώρες εκτός Ευρωζώνης, δεν βρήκε αλληλεγγύη από τις ρωσικές αρχές, καθώς αρνήθηκαν να δανείσουν περισσότερα χρήματα από ό,τι το αρχικό δάνειο των 2,5 δισ. ευρώ που είχαν ήδη χορηγηθεί στη Λευκωσία. Αντίθετα, υπάρχει μια πραγματική αλληλεγγύη από τις χώρες της Ευρωζώνης, οι οποίες θα δανείσουν 9 δισ. ευρώ στην Κύπρο, αφού έχουν δανείσει ήδη περισσότερα από 300 δισ. ευρώ στην Ελλάδα, στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία. Αυτή η αλληλεγγύη απέχει πολύ από το να είναι ρομαντική: βασίζεται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που ορίζονται από το λεγόμενο «Μνημόνιο Κατανόησης», με όρους που είναι ενοχλητικοί. Είναι αλήθεια ότι όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση φοράει τη μάσκα της Τρόικας, ενεργεί μαζί με το ΔΝΤ και φέρεται σαν το ΔΝΤ. Το ΔΝΤ, όμως, δεν είναι δημοφιλές και δεν θα είναι ποτέ... Το γεγονός ότι πολλές χώρες – δανειστές προέρχονται από τη Βόρεια Ευρώπη δυσκολεύει την κατάσταση: δανείζουν τα χρήματά τους και επιθυμούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται. Επίσης, όταν αναδεικνύονται οι πολιτιστικές διαφορές, συχνά βασίζονται σε στερεότυπα, κάτι που μπορεί όντως να γίνει επικίνδυνο για τη συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

–Η Γαλλία, η δεύτερη οικονομία της Ευρωζώνης φαίνεται να έχει περισσότερη επιρροή στην Αφρική απ' ό,τι στην Ευρώπη. Αυτή η έλλειψη ισορροπίας είναι επικίνδυνη για την Ένωση;

Είναι αλήθεια ότι αυτή την περίοδο η Γαλλία έχει λιγότερη επιρροή στο επίπεδο της Ευρωζώνης, καθώς η αξιοπιστία της έχει αποδυναμωθεί κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, από τις επίμονες δημοσιονομικές υπερβολές και τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας. Το γεγονός ότι ο Φρανσουά Ολάντ είναι ένα σοσιαλδημοκράτης Πρόεδρος σε μία Ευρωζώνη που κυριαρχείται από συντηρητικούς ηγέτες, δημιουργεί πρόσθετη δυσκολία στη Γαλλία να επιβάλει τις απόψεις της. Η κατάσταση αυτή δεν είναι η βέλτιστη για την Ε.Ε., οι αποφάσεις της οποίας είναι καλύτερα ισορροπημένες και συναινετικές, όταν διαμορφώνονται από τη Γαλλία και τη Γερμανία, επί ίσοις όροις, καθώς και με τη συμβολή των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και μερικές άλλες σημαντικές χώρες. Αλλά θα χρειαστεί χρόνος για να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ της Γαλλίας και της Γερμανίας σε οικονομικά θέματα – ενώ για τα στρατιωτικά και τα διπλωματικά ζητήματα, η Γαλλία παραμένει στη θέση του ηγέτη.

Η λύση για την Κύπρο περιγράφεται σε πρόταση Οδηγίας της Κομισιόν

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Παρά τις διαψεύσεις των τελευταίων ημερών, τα όσα συνέβησαν στην Κύπρο μας έδωσαν μία γεύση από το μέλλον και το πώς θα επιλύονται τραπεζικές κρίσεις στην Ευρώπη τα επόμενα χρόνια. Η απόφαση του Eurogroup ισοδυναμεί με κατά γράμμα σχεδόν εφαρμογή της μελλοντικής «Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων». Η εν λόγω οδηγία αποτελεί πρόταση της Κομισιόν, από τον περασμένο Ιούνιο, με στόχο να δημιουργηθεί ένα κοινό πανευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων. Η λογική που διέπει το νέο καθεστώς ότι είναι σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε μέχρι σήμερα, οι τράπεζες δεν θα διασώζονται με κάθε κόστος, αλλά κυρίως με ίδια μέσα και μόνο εφόσον είναι εφικτό. Δεν αποτελεί ακόμη νόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εφαρμογή των διατάξεών της υποτίθεται ότι θα ξεκινήσει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Σύμφωνα με την Οδηγία, οι καταθέσεις έως 100.000 ευρώ στην Ευρώπη βρίσκονται σε καθεστώς απόλυτης προστασίας, όπως άλλωστε ισχύει ήδη με την Οδηγία «94/19/ΕΚ». Αντιθέτως, οι μεγαλοκαταθέτες αντιμετωπίζονται ως πιστωτές των τραπεζικών ιδρυμάτων και σε περιπτώσεις τραπεζικής κατάρρευσης εμπίπτουν στις συνήθεις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, «σε περίπτωση που οι καταθέσεις μεταβιβάζονται σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο της εξυγίανσης του πιστωτικού ιδρύματος, οι καταθέτες δεν θα πρέπει να ασφαλίζονται πέραν του επιπέδου κάλυψης που προβλέπεται στην Οδηγία 94/19/ΕΚ». Πρόκειται δηλαδή ακριβώς για ό,τι συνέβη με τη Λαϊκή Τράπεζα, όπου μόνο οι καταθέσεις έως 100.000 ευρώ εξασφαλίστηκαν και μεταφέρθηκαν στην Κύπρου.

Επιπλέον, τα κράτη θα επιβάλλουν στο εξής τη διάσωση των τραπεζών με ίδια μέσα, όπως η πώληση δραστηριοτήτων, ο διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων και η απομείωση των απαιτήσεων των πιστωτών τους, και όχι με χρήματα του φορολογούμενου: «Οι ζημίες θα πρέπει να απορροφώνται κατά πρώτον από μέσα υποχρεωτικών κεφαλαίων και θα πρέπει να επιμερίζονται στους μετόχους είτε με ακύρωση των μετοχών είτε με σοβαρή απομείωση. Εάν τα μέσα αυτά δεν επαρκούν, θα πρέπει να μετατρέπεται ή να απομειώνεται το χρέος μειωμένης εξασφάλισης. Τέλος, θα πρέπει να μετατρέπονται ή να απομειώνονται οι υποχρεώσεις υψηλής εξασφάλισης, εφόσον έχουν μετατραπεί ή απομειωθεί εξ ολοκλήρου οι κατηγορίες μειωμένης εξασφάλισης», σημειώνεται στην Αιτιολογική Έκθεση. Εντούτοις, «οι καταθέτες που έχουν καταθέσεις εγγυημένες από το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα», αναφέρεται στο άρθρο 37.

Το μικρό μέγεθος της Κύπρου, αλλά και το γεγονός ότι η κρίση αφορούσε κυρίως τον τραπεζικό τομέα, έδωσαν την ευκαιρία στην Ευρωζώνη να «δοκιμάσει» ένα νέο μοντέλο διάσωσης

Η Οδηγία υπενθυμίζει μία ξεχασμένη στη Δύση αρχή: ότι κανένα κράτος, πολλώ δε μάλλον τα πλέον ευάλωτα, όπως η Κύπρος, δεν μπορεί να εγγυηθεί το σύνολο των καταθέσεών του. Εξ ου και το όριο των 100.000. Η πλήρης διάσωση πιστωτών και μεγαλοκαταθετών των τραπεζών έως σήμερα ήταν έκτακτο μέτρο, ώστε να προστατευθεί, όσο είναι εφικτό, η πίστη των επενδυτών στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, εν μέσω κρίσης. Κόστισε 13% του Ευρωπαϊκού ΑΕΠ συνολικά, εκτίναξε το χρέος χωρών όπως η Ιρλανδία από το 40% στο 120% του ΑΕΠ τους και δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Διακηρυγμένος στόχος της Ευρωζώνης πλέον είναι με τους νέους μηχανισμούς εποπτείας των τραπεζών και τους αυστηρότερους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας να μη χρειαστεί να φτάσουμε στο ίδιο σημείο στο μέλλον. Δεύτερον, σε περίπτωση νέας κρίσης, να υπάρχουν προκαθορισμένοι κανόνες ιεράρχησης των απωλειών, όπου χρήματα των φορολογουμένων θα χρησιμοποιούνται μόνο στην εσχάτη των περιπτώσεων για να προστατεύσουν εγγυημένες καταθέσεις.

Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι στην ιεράρχηση των απωλειών που προβλέπει η οδηγία, σε περιπτώσεις χρεοκοπίας πρώτα «καίγονται» οι μέτοχοι των τραπεζών, στη συνέχεια ομολογιούχοι και πιστωτές και τελευταίοι οι ανασφάλιστοι καταθέτες, αφού έχουν εξαντληθεί οι εναλλακτικές. Στην περίπτωση της Κύπρου, λόγω της ιδιόμορφης διάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος, με τις τεράστιες καταθέσεις ξένων, η διαγραφή των απαιτήσεων μετόχων και πιστωτών δεν επαρκούσε για να καλυφθούν οι ζημίες της χρεοκοπίας.

«Οι γκάφες Ντάισελμπλουμ»

Αφού στη διαβόητη πλέον συνέντευξή του στους Financial Times, ο επικεφαλής τουEurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, δεν έκανε τίποτε περισσότερο από το να περιγράψει τη λογική επίλυσης τραπεζικών κρίσεων που προωθείται πανευρωπαϊκά, για ποιο λόγο βρέθηκε εν μέσω διασταυρούμενων πυρών; Ο πρώτος λόγος είναι ότι η αρχική απόφαση του Eurogroup, του οποίου προΐσταται, για την Κύπρο έθεσε αν αμφιβόλω την ασφάλεια των καταθέσεων κάτω των 100.000 ευρώ στην Ευρώπη, που αποτελούν και το 95% των συνολικών καταθέσεων στην ήπειρό μας. Δεύτερον, ανακίνησε το θέμα των ανασφάλιστων καταθέσεων, την επόμενη μέρα αφού «είχε γίνει το κακό» στην Κύπρο και μάλιστα έβαλε εμμέσως στο κάδρο της κρίσης άλλα κράτη της Ευρωζώνης με υπερμέγεθες τραπεζικό σύστημα. Ο κλονισμός στην πίστη της ασφάλειας των καταθέσεων θα μπορούσε να έχει αποσταθεροποιητικές συνέπειες για όλη την Ευρώπη, όπως διεφάνη από την αντίδραση των χρηματιστηρίων. Τρίτον, ο κ. Ντάισελμπλουμ «έθαψε» οριστικά την προοπτική απευθείας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η δυνατότητα αυτή, η οποία αποφασίστηκε στη Σύνοδο Κορυφής του περασμένου Ιουνίου αλλά παραμένει έκτοτε κενό γράμμα, ήταν ο μοναδικός τρόπος για να διασωθούν οι ανασφάλιστες καταθέσεις στην Κύπρο. Όπως δήλωσε όμως ο κ. Ντάισελμπλουμ, στόχος είναι να «μη χρησιμοποιηθεί ποτέ» αυτό το εργαλείο.

Ποιος είναι ο επικεφαλής του Eurogroup, Γ. Ντάισελμπλουμ

«Μέθοδοι χρηματοδότησης ιρλανδικών γαλακτοκομικών συνεταιρισμών από μία ολλανδική οπτική». Αυτή ήταν η μεταπτυχιακή εργασία στην οποία «συμμετείχε» ο επικεφαλής του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, στο πανεπιστημιακό κολέγιο του Κορκ της Ιρλανδίας, όπως ενημέρωσαν οι αρχές του πανεπιστημίου την «Κ». Μολονότι το υπονοεί σαφώς στο επίσημο βιογραφικό του, ο κ. Ντάισελμπλουμ, δεν έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα «Μάστερ» από το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο. Η μοναδική ακαδημαϊκή του περγαμηνή επομένως είναι το πτυχίο «αγροτικής οικονομίας» που ολοκλήρωσε σε διάστημα έξι ετών στο περιφερειακό πανεπιστήμιο του Βαγκενίνγκεν, το οποίο όπως αναφέρεται στην επίσημη ιστοσελίδα του «είναι το μοναδικό πανεπιστήμιο της Ολλανδίας που ειδικεύεται αποκλειστικά στην υγιεινή διατροφή και στο περιβάλλον που ζούμε». Πάντως, στο Κορκ ο κ. Ντάισελμπλουμ «γνώρισε πολύ καλά τις παμπ της περιοχής», όπως χαριτολογώντας είχε διαβεβαιώσει ξένους δημοσιογράφους στο Δουβλίνο ο Ιρλανδός υπουργός Οικονομικών, Μάικλ Νούναν, τον περασμένο Ιανουάριο.

Εκτός από την έλλειψη κατάρτισης στα μακροοικονομικά, συγκριτικά με οποιονδήποτε από τους ομολόγους του στο Eurogroup, ο άνθρωπος που επελέγη να διαχειρίζεται τις τύχες της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας του πλανήτη, δεν είχε καν προηγούμενη εμπειρία διοίκησης. Σύμφωνα με το βιογραφικό του, η καριέρα του πριν γίνει βουλευτής περιοριζόταν αποκλειστικά σχεδόν σε συμβουλευτικές και βοηθητικές θέσεις στα γραφεία άλλων βουλευτών και υπουργών, σε τομείς μάλιστα άσχετους περί τα οικονομικά. Έχοντας μόλις τρεις μήνες συνολική υπουργική εμπειρία (!), επελέγη για τη θέση του επικεφαλής του Eurogroup, μόνο και μόνο επειδή όλοι οι άλλοι περισσότερο καταρτισμένοι και έμπειροι υποψήφιοι αποκλείστηκαν λόγω εθνικότητας. Η Αυστρία εκπροσωπούταν ήδη από τον επικεφαλής του Συμβουλίου Εμπειρογνωμόνων του Eurogroup (EWG), η Γερμανία από τον επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, η Φινλανδία από τον αντιπρόεδρο της Κομισιόν, Όλι Ρεν, η Ιταλία από τον επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, η Γαλλία στόχευε σε μία καλύτερη θέση μετά τις ευρωεκλογές του 2014 και ούτω καθεξής...

Ο ίδιος παραδέχεται ότι δεν θα πετύχει φέτος τους στόχους για τη μείωση του ελλείμματος στην Ολλανδία.

Μέσα στους πρώτους δύο μήνες της θητείας του, ο κ. Ντάισελμπλουμ κατάφερε να θέσει εν αμφιβόλω την ασφάλεια των καταθέσεων στην Ευρώπη, με την καταστροφική απόφαση του Eurogroup της 16ης Μαρτίου, για «κούρεμα» από το πρώτο κιόλας ευρώ. Στη συνέχεια ανέλαβε προσωπικά την ευθύνη για εκείνη την απόφαση, μιλώντας ενώπιον της διάσκεψης των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, χωρίς όμως να προχωρήσει και στο επόμενο λογικό βήμα της παραδοχής εκείνης. Στις «επιτυχίες» του πιστώνεται επίσης ότι για πρώτη φορά από συστάσεως Ευρωζώνης, επιβλήθηκαν περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων σ' ένα κράτος-μέλος της. Ταυτόχρονα, με συνέντευξή του στους Financial Times και στο πρακτορείο Reuters, κατάφερε να βάλει στο «κάδρο» της κρίσης και την πλουσιότερη χώρα της Ευρώπης, το Λουξεμβούργο, προκαλώντας τη μήνιν του προκατόχου του, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ. Με την ίδια συνέντευξη, προκλήθηκε «μίνι κραχ» στα χρηματιστήρια της Ευρωζώνης, αφού υπονόησε ότι το παράδειγμα της Κύπρου, όπου όλα τα ταμειακά διαθέσιμα εταιρειών και οι λογαριασμοί φυσικών προσώπων, άνω των 100.000 ευρώ, εξαϋλώθηκαν, θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλες χώρες. Όταν εξέδωσε διορθωτική δήλωση ήταν πλέον αργά, ενώ η δικαιολογία ότι δεν κατάλαβε τι σημαίνει η λέξη «template» (πρότυπο), που χρησιμοποίησαν οι δημοσιογράφοι, δεν έπεισε κανέναν. Διότι μπορεί να είναι ένας από τους ελάχιστους Ευρωπαίους αξιωματούχους που δεν μιλάει καθόλου γαλλικά, αλλά είναι σαφές ότι είναι γνωστής τουλάχιστον της αγγλικής.

Εξίσου λαμπρές είναι και οι επιδόσεις του στο εσωτερικό της χώρας του, που βρίσκεται σε ύφεση, την ώρα που η φούσκα στην αγορά ακινήτων σκάει και οι δύο από τις μεγαλύτερες τράπεζες της έχουν κρατικοποιηθεί. Όπως παραδέχεται και ο ίδιος, δεν θα πετύχει φέτος τους στόχους για τη μείωση του ελλείμματος στην Ολλανδία. Φυσικά, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τους κοινούς θνητούς, νέα δημοσιονομικά μέτρα για να διορθωθεί η απόκλιση δεν θα ληφθούν, ενώ οι καταθέτες των Ολλανδικών τραπεζών που διασώθηκαν δεν έχασαν τα χρήματά τους.

Κάπως έτσι κυβερνάται η Ευρωζώνη, από τότε που αποχώρησε από το τιμόνι της και ο τελευταίος ηγέτης με ευρωπαϊκό όραμα....

ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑΣ

OIK_06-oikonomia_OIK_06 3/29/13 10:41 PM Page 6

Το κόστος μιας ήπιας αναδιάρθρωσης των τραπεζών της θα ήταν περιορισμένο. Είναι πολύ πιθανό ο λογαριασμός του σχεδίου που εφαρμόσθηκε να είναι τελικά πολύ υψηλότερος.

Αλήθειες και ψέματα για το πρώτο και το δεύτερο σχέδιο διάσωσης της Κύπρου

Οι δηλώσεις του Γερούν Ντάισελμπλουμ μαρτυρούν νέο μοντέλο διάσωσης των τραπεζών

Το δεύτερο σχέδιο, το οποίο ενέπλεξε στη διάσωση της Κύπρου τους καταθέτες των δύο μεγαλύτερων τραπεζών της αλλά εξασφάλισε τις εγγυημένες καταθέσεις, ήταν βελτιωμένη εκδοχή του προηγούμενου που είχε απορριφθεί. Ωστόσο, μέχρι την ώρα που τυπωνόταν ο Economist, οι τράπεζες της νήσου ήταν κλειστές, η οικονομία φαινόταν κατεστραμμένη και για πρώτη φορά στην ιστορία της Ευρωζώνης είχαν επιβληθεί έλεγχοι στις κινήσεις κεφαλαίου. Δεν πρόκειται για θρίαμβο.

EPA

Οι δηλώσεις του επικεφαλής του Eurogroup Γερούν Ντάισελμπλουμ χαρακτηρίστηκαν από πολλούς ως άστοχες. Στην ουσία όμως ο Ολλανδός υπουργός αποκάλυψε δημοσίως όσα λένε κατ' ιδίαν οι βορειοευρωπαϊκές πιστώτριες χώρες.

Νέα δεδομένα

Η αρχική ανακούφιση που επικράτησε στις αγορές καθώς η Κύπρος δεν εξωθήθηκε εκτός Ευρωζώνης σύντομα αντικαταστάθηκε από ανησυχία όταν ο Γερούν Ντάισελμπλουμ, ο Ολλανδός επικεφαλής του Eurogroup, μίλησε εκτός κειμένου. Αντί να παρουσιάσει την συμφωνία της Κύπρου ως ειδική περίπτωση, όπως είθισται, δήλωσε ότι η συμμετοχή των καταθετών στη διάσωση των τραπεζών ακόμη και με το «κούρεμα» των ανασφάλιστων καταθέσεων, θα αποτελέσει υπόδειγμα για άλλες τραπεζικές κρίσεις. Μολονότι έσπευσε να ανασκευάσει μετά την ταραχή που προκάλεσε στις αγορές, ο κ. Ντάισελμπλουμ ουσιαστικά αποκάλυψε δημοσίως όσα λένε κατ' ιδίαν οι βορειοευρωπαϊκές πιστώτριες χώρες. Εχουν βαρεθεί να διοχετεύουν κεφάλαια στις χώρες της περιφέρειας και θα ήθελαν να παραμείνει στα λόγια η ιδέα της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών απευθείας από τον μηχανισμό στήριξης της Ευρωζώνης. Η δεύτερη συμφωνία άφησε το ύψος του δανείου της Ευρωζώνης και του ΔΝΤ στα 10 δισ. ευρώ αλλά άλλαξε τους όρους που επιβάλει στην Κύπρο για τη διευθέτηση της κρίσης. Δεν προβλέπει την επιδρομή στις καταθέσεις όπως η προηγούμενη συμφωνία, η οποία κυριολεκτικά γελοιοποιούσε τη δέσμευση της Ευρωζώνης για εγγύηση των καταθέσεων έως 100.000 ευρώ. Παράλληλα, δεν χρειάστηκε να υλοποιήσουν την απειλή τους να πετάξουν την Κύπρο εκτός ευρώ με όποια ζημιά συνεπάγεται κάτι τέτοιο για την αξιοπιστία του ενιαίου νομίσματος. Χάραξαν νέο δρόμο για την Ευρωζώνη στην αντιμετώπιση των προβληματικών τραπεζών: συμμετοχή των καταθετών στη διάσωση αντί για επιβάρυνση των φορολογουμένων.

Οι Ευρωπαίοι πολιτικοί υποτιμούν πόσο μπορεί να αποσταθεροποιηθεί η Ευρωζώνη από τα γεγονότα στην Κύπρο, εκτιμούν αναλυτές

Το αποτέλεσμα ήταν πολύ πιο αποδεκτό για τους καχύποπτους ψηφοφόρους των πιστωτριών χωρών, καθώς δεν θα διατεθούν κεφάλαια από τον μηχανισμό στήριξης για τις μεγάλες τράπεζες της Κύπρου. Ετσι θα είναι ευκολότερο για τους Γερμανούς και κυρίως θα ψηφισθεί ευκολότερα από το γερμανικό κοινοβούλιο. Ισως, όμως, η απόφαση για την Κύπρο να επιστρέψει για να στοιχειώσει τους εμπνευστές της. Η επιβολή ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίων αποτελεί ιδιαιτέρως ανησυχητική εξέλιξη. Μολονότι απαγορεύονται οι έλεγχοι από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ενωσης, προβλέπονται εξαιρέσεις για περιόδους έως και έξι μηνών σε εξαιρετικές περιστάσεις. Ο Κύπριος πρόεδρος, Νίκος Αναστασιάδης, επέμεινε πως θα είναι «απολύτως προσωρινοί» αλλά η εμπειρία μας διδάσκει πως θα ισχύσουν πολύ περισσότερο από όσο περιμένει κανείς. Εξακολουθούν να ισχύουν στην Ισλανδία, για παράδειγμα, τέσσερα χρόνια από τότε που επιβλήθηκαν.

Αν παραμείνουν σε ισχύ για αρκετό καιρό, η Κύπρος θα ανήκει στη νομισματική ένωση μόνον κατ' όνομα. Ενα κυπριακό ευρώ, δεν θα είναι το ίδιο με ένα ευρώ στο υπόλοιπο της Ευρωζώνης. Οσο κι αν κόπτεται ο κ. Ντάισελμπλουμ περί του τι εννοούσε, η συμφωνία για την Κύπρο ανησυχεί τους καταθέτες των ανίσχυρων τραπεζών σε όλη την Ευρωζώνη. Παρά τη σχετική ασφάλεια των μικρότερων καταθέσεων, οι μαζικές αναλήψεις θα είναι πολύ πιθανότερες τώρα. Η Κύπρος δεν είναι η μοναδική χώρα που συγκέντρωσε καταθέσεις. Σύμφωνα με τον Ζακ Καϊγού της Nomura, οι Ευρωπαίοι πολιτικοί υποτιμούν πόσο μπορεί να αποσταθεροποιηθεί η Ευρωζώνη από τα γεγονότα στην Κύπρο.

Η οργή των Κυπρίων

Οι Κύπριοι έχουν δίκιο να διαμαρτύρονται πως οι πιστωτές τους μετέτρεψαν τη νήσο σε έρημο και αποκαλούν το σχέδιό τους ειρήνευση. Η μικροοικονομική οικονομία έχει δεχθεί ένα καταστρεπτικό πλήγμα. Ηδη ήταν αρκετά κακή η προηγούμενη πρόβλεψη της Κομισιόν για συρρίκνωση της κυπριακής οικονομίας κατά 5% μέσα στην επόμενη διετία. Τώρα πείθει μια πρόβλεψη για συρρίκνωση κοντά στο 20% που θα μετατρέψει σε κενό γράμμα τις προβλέψεις περί βιωσιμότητας του χρέους της. Το πακέτο για την Κύπρο ίσως υπαγορεύσει σύντομα ένα ακόμη.

Οταν η καταστροφή ενός συστήματος βαφτίζεται και «μεταρρύθμιση»

Του **CLIVE CROOK/BLOOMBERG**

Το πρώτο σχέδιο για την Κύπρο προέβλεπε τέτοια σφαγή, ώστε το δεύτερο δείχνει συγκριτικά έξυπνο. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πως είναι καλό. Η νέα συμφωνία δεν περιλαμβάνει το πλέον παράλογο μέρος της πρώτης, το «κούρεμα» των εγγυημένων καταθέσεων. Εχει, όμως, και πάλι στοιχεία που, αν εξετασθούν σε ένα άλλο πλαίσιο, σίγουρα θα προκαλέσουν κατάπληξη. Η τρόικα ήθελε να διασφαλίσει πως το χρέος της Κύπρου θα είναι βιώσιμο.

Ωστόσο με τη διαγραφή μεγάλων καταθέσεων θα προκληθεί αιφνίδια συρρίκνωση του τραπεζικού συστήματος της νήσου και κατά συνέπεια ολόκληρης της κυπριακής οικονομίας.

Ο παρονομαστής στο κλάσμα από το οποίο προκύπτει το χρέος είναι το ΑΕΠ, που στην Κύπρο έχει προγραμματισθεί για ελεύθερη πτώση. Οι υπουργοί Οικονομικών της Ε.Ε. επικαλέσθηκαν «κόπωση από τα πακέτα στήριξης». Δεν υπερασπίζομαι το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, που χρειαζόταν μεταρρύθμιση. Η συμμετοχή των πιστωτών, συμπεριλαμβανομένων των μη εγγυημένων καταθέσεων, στη διάσωση προβληματικών τραπεζών είναι επιθυμητή όσο δεν προκαλεί συστημική αστάθεια. Ωστόσο, κάποιος από τους έχοντες εξουσία έπρεπε να έχει θέσει δύο ερωτήματα. Πρώτον, η καταστροφή του κυπριακού τραπεζικού συστήματος είναι ο καλύτερος τρόπος να μεταρρυθμιστεί; Δεύτερον, ποιες θα είναι οι επιπτώσεις για την υπόλοιπη Ε.Ε.; Η επιβολή ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίου θα ισχύσουν στην Κύπρο άγνωστο για πόσο.

Μια νέα ένωση

Η Ευρωζώνη δεν είναι πλέον η νομισματική ένωση που υποτίθεται πως είναι. Ενα ευρώ σε κυπριακή τράπεζα έχει πλέον μικρότερη αξία από ένα ευρώ σε μια τράπεζα της Γαλλίας. Παραβιάζεται, έτσι, τουλάχιστον το πνεύμα (και μάλλον και το γράμμα) της συνθήκης που δημιούργησε το ενιαίο νόμισμα.

Ακριβώς επειδή η Κύπρος είναι τόσο μικρή, το κόστος μιας ήπιας αναδιάρθρωσης των τραπεζών της θα ήταν περιορισμένο. Είναι πολύ πιθανό ο λογαριασμός του σχεδίου που εφαρμόσθηκε να είναι τελικά πολύ υψηλότερος. Μπορεί να οδηγήσει σε στάση πληρωμών του κυπριακού χρέους που θα επιβάρυνε περαιτέρω τις άλλες ευάλωτες ευρωπαϊκές οικονομίες. Σε ό,τι αφορά την κόπωση από τα πακέτα στήριξης, το σκεπτικό της είναι: «Οι Κύπριοι έμπλεξαν μόνοι τους και πρέπει να διορθώσουν το πρόβλημα μόνοι τους. Θα τους δανείσουμε λίγα αν είμαστε βέβαιοι ότι θα μας τα επιστρέψουν».

AIG

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΤΗΣ AIG ΤΟΝΙΖΕΙ ΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ, ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το American International Group, Inc. (NYSE: AIG) επιβεβαίωσε σήμερα ότι οι κάτοχοι ασφαλιστηρίων του στην Κύπρο μπορούν να είναι βέβαιοι για τη δυνατότητα του ομίλου να πληρώνει απαιτήσεις και για την απρόσκοπτη υποστήριξη προς τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους υπαλλήλους του, ενόψει της επικρατούσας χρηματοοικονομικής κρίσης της χώρας.

Τους κινδύνους των ασφαλιστηρίων της AIG που εκδίδονται στην Κύπρο τους αναλαμβάνει η AIG Europe Limited (AEL - πρώην Chartis Europe Limited), η δεύτερη μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία γενικού κλάδου στο Ηνωμένο Βασίλειο και η μεγαλύτερη αμερικανική ασφαλιστική εταιρεία γενικού κλάδου που δραστηριοποιείται στην Ευρώπη. Το υποκατάστημα Κύπρου της AEL έχει αδειοδοτηθεί και εποπτεύεται από την Financial Services Authority του Ηνωμένου Βασιλείου, και όσον αφορά τα θέματα προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο υπόκειται στον έλεγχο της Εφόρου Ασφαλίσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Μιλτιάδης Μιλτιάδου, Γενικός Διευθυντής του υποκαταστήματος Κύπρου της AIG, είπε: «Η Κύπρος είναι μια σημαντική αγορά για την AIG και ενισχύουμε τη δέσμευσή μας να συνεχίσουμε να παρέχουμε στους διαμεσολαβητές και τους πελάτες μας εξειδικευμένες υπηρεσίες αξιολόγησης κινδύνων και χειρισμού απαιτήσεων.»

Και πρόσθεσε ότι: «Οι πελάτες μας μπορούν να είναι βέβαιοι για τη δυνατότητά μας να συνεχίσουμε να τους παρέχουμε ασφαλιστική κάλυψη και να πληρώνουμε τις απαιτήσεις τους. Παρά τα πρόσφατα εξωτερικά γεγονότα, έχουμε καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ελαχιστοποιήσουμε οποιαδήποτε προσκόμματα στην καθημερινή λειτουργία μας και στις εργασίες μας.»

Η χρηματοοικονομική ευρωστία της AIG Europe Limited, ως ασφαλιστικής εταιρείας, σήμερα αξιολογείται με «A1» από τους Moody's και «A» από τους AM Best, τους Standard & Poor's, και τους Fitch Ratings – όλες οι τρέχουσες αξιολογήσεις είναι σε «Σταθερή» προοπτική. Οι εργασίες της AIG στην Κύπρο συνεχίζουν να προστατεύονται από την πλήρη χρηματοοικονομική ευρωστία της AIG Europe Limited. Τα κεφάλαια που διαθέτει η AIG Europe Limited για να αντιμετωπίσει τις εποπτικές υποχρεώσεις φερεγγυότητας δεν βρίσκονται επενδυμένα ούτε κατατεθειμένα στην Κύπρο.

Το American International Group, Inc. (AIG) είναι ηγετικός διεθνής ασφαλιστικός οργανισμός που εξυπηρετεί πελάτες σε περισσότερες από 130 χώρες και δικαιοδοσίες. Οι εταιρείες της AIG εξυπηρετούν εμπορικούς, θεσμικούς και ιδιωτικούς πελάτες μέσω ενός από τα πιο εκτεταμένα παγκοσμίως δίκτυα οποιουδήποτε ασφαλιστή γενικού κλάδου. Επιπρόσθετα, οι εταιρείες της AIG είναι ηγετικοί πάροχοι ασφαλίσεων ζωής και συνταξιοδοτικών σχεδίων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι κοινές μετοχές της AIG είναι εισηγμένες στα Χρηματιστήρια της Νέας Υόρκης και του Τόκιο.
Η επωνυμία AIG είναι η εμπορική επωνυμία των ανά των κόσμο ασφαλιστικών εργασιών γενικού κλάδου και ζωής καθώς και συνταξιοδοτικών σχεδίων του American International Group, Inc. Για επιπρόσθετες πληροφορίες, παρακαλείστε να επισκεφθείτε τον ιστοτόπο μας www.aig.com. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες παρέχονται από θυγατρικές ή συνδεόμενες με το American International Group, Inc. (AIG) εταιρείες. Δεν είναι όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες διαθέσιμα σε κάθε δικαιοδοσία, και η ασφαλιστική κάλυψη διέπεται από τους όρους του ασφαλιστηρίου. Ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες μπορεί να παρέχονται από ανεξάρτητα τρίτα μέρη δυνάμει σύμβασης με την AIG ή με θυγατρικές της ή με συνδεόμενες εταιρείες. Τα ασφαλιστικά προϊόντα μπορεί να διανέμονται μέσω συνδεόμενων ή μη συνδεόμενων οντοτήτων. Ορισμένες ασφαλιστικές καλύψεις γενικού κλάδου μπορεί να παρέχονται από ασφαλιστές πλεονασματικής γραμμής (surplus lines). Οι ασφαλιστές πλεονασματικής γραμμής γενικά δεν συμμετέχουν σε ταμεία κρατικής εγγύησης και οι ασφαλισμένοι, επομένως, δεν προστατεύονται από τέτοια ταμεία.

Συμφωνία που διαλύει ένα νησί και πλήττει μια ολόκληρη ήπειρο

Φαίνεται πως οι Γερμανοί ψηφοφόροι βάρυναν πολύ στη συνείδηση των αρχιτεκτόνων της δεύτερης συμφωνίας για την Κύπρο. Γιατί σε όλη τη διάρκεια της κρίσης οι τράπεζες της ευρωπαϊκής περιφέρειας έχουν παρουσιάσει προβλήματα και έχουν στηριχθεί από χρήματα των φορολογούμενων των βορειοευρωπαϊκών χωρών. Ο Γερούν Ντάισελμπλουμ, ο Ολλανδός επικεφαλής του Eurogroup, τόνισε πως η συμφωνία για την Κύπρο θα αποτελέσει πρότυπο και όταν καταρρέουν οι τράπεζες θα πληρώνουν τον λογαριασμό οι καταθέτες.

Με ποιο κόστος; Λέει πολλά το ότι μέσα σε λίγες ώρες ο κ. Ντάισελμπλουμ ανακάλεσε και χαρακτήρισε την Κύπρο μεμονωμένη περίπτωση. Το αρχικό σχόλιό του οδήγησε τις αγορές σε πτώση καθώς οι επενδυτές κατέληξαν στο συμπέρασμα πως η συμφωνία αποδυνάμωσε την Ευρωζώνη στο σύνολό της με τρεις τρόπους. Πρώτον, η ίδια η Κύπρος έχει συνθλιβεί. Η κατάρρευση του διογκωμένου τραπεζικού της τομέα θα προκαλέσει ολέθρια οικονομική διολίσθηση, η αντιμετώπιση της οποίας ενδέχεται να απαιτήσει νέα κεφάλαια.

Δεύτερον, η συμφωνία επιτρέπει στην Κύπρο να επιβάλει ελέγχους στις κινήσεις κεφαλαίων. Το ενιαίο νόμισμα δεν είναι πλέον τόσο ενιαίο: Ενα ευρώ σε έναν κυπριακό λογαριασμό δεν είναι πλέον το ίδιο με ένα ευρώ στην Ελλάδα ή στο Βέλγιο. Το προηγούμενο που δημιουργούν οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων δεν θα ξεχαστεί εύκολα. Τρίτον, η απόφαση να τιμωρηθούν οι μεγαλοκαταθέτες θα αποδυναμώσει την Ευρωζώνη. Μπορεί να φαίνεται άδικο το να σωθούν Ρώσοι μεγαλοκαταθέτες που ξεπλένουν τα χρήματά τους στην Κύπρο. Ωστόσο, ο καλύτερος τρόπος για να προστατευθούν οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι από το κόστος της εκκαθάρισης των τραπεζών είναι να δοθούν σε όλους τους βραχυπρόθεσμους καταθέτες κίνητρα για να διατηρήσουν τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους. Το πλήγμα που δέχθηκαν οι καταθέτες θα τους αποθαρρύνει από την τοποθέτηση των χρημάτων τους στις ανίσχυρες τράπεζες της ευρωπαϊκής περιφέρειας και θα δυσχεράνει την επιβίωση των προβληματικών τραπεζών σε εποχές κρίσης.

Το «κούρεμα» στις καταθέσεις και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων δεν θα ξεχαστούν εύκολα από καταθέτες και επενδυτές

Οταν αρχίζουν οι μαζικές εκροές καταθέσεων είναι λογικό να ακολουθήσουν και οι μικροκαταθέτες όσο εγγυημένες κι αν είναι οι καταθέσεις τους. Η Ευρωζώνη έχει καταθέσεις συνολικού ύψους οκτώ τρισ. ευρώ και ετήσια κρατικά έσοδα ύψους μόλις 4,5 τρισ. ευρώ: οι κυβερνήσεις δεν θα μπορούσαν να εγγυηθούν όλες τις καταθέσεις όσο κι αν το επιθυμούν.

Η όξυνση της αστάθειας σε συνδυασμό με την εντεινόμενη δυσαρέσκεια των χωρών που δανείζουν μια περιφέρεια σε στασιμότητα είναι κακό αποτέλεσμα για τους φορολογούμενους των βορειοευρωπαϊκών χωρών. Θα ήταν καλύτερα να διατεθούν κάπως περισσότερα κεφάλαια και να ασκηθούν πιέσεις για την οικοδόμηση ενός καλύτερου τραπεζικού συστήματος. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει επιπλέον κεφάλαια: οι μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες συγκεντρώνουν διαθέσιμα αλλά τους λείπουν ακόμη περίπου 112 δισ. ευρώ για να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις της νέας συμφωνίας Βασιλεία ΙΙΙ.

Προϋποθέτει επίσης να μην αφήνονται τόσο εύκολα να πληρώσουν τη ζημία οι καταθέτες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αν υιοθετηθεί ένα ψήφισμα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης που να υποχρεώνει τις τράπεζες να εκδίδουν ομόλογα ώστε αυτά να απορροφούν τις ζημίες. Και μόνον μια πλήρης τραπεζική ένωση της Ευρωζώνης, που θα περιλαμβάνει και ένα δημοσιονομικό φρένο και ένα κοινό σχήμα εγγύησης των καταθέσεων μπορεί να καταλύσει τον δεσμό ανάμεσα στις ανίσχυρες τράπεζες και τα ανίσχυρα δημοσιονομικά των κρατών. Δυστυχώς η Ευρώπη έχει μείνει πίσω σε όλα αυτά.

Ποια τράπεζα θεωρείται σίγουρη για έναν καταθέτη

Οι συγκλίνουσες απόψεις των αναλυτών δείχνουν ότι αν και οι πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη αναμένεται να εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν τις αγορές, οι άλλοι, μακροοικονομικοί, παράγοντες κινδύνου συνεχίζουν να υποχωρούν. Οι τρεις σημαντικότεροι, που αναμένεται να ωθήσουν τίτλους που ενέχουν κίνδυνο σε υψηλότερα επίπεδα κατά τη διάρκεια του έτους και διατηρούν τη δυναμική τους είναι:

• Πρώτον, η βελτιούμενη τάση της οικονομικής δραστηριότητας παγκοσμίως, παρά τις αναπόφευκτες διακυμάνσεις.

• Δεύτερον, τα ευνοϊκά μέτρα από πλευράς κεντρικών τραπεζών, αν και ίσως με λιγότερο ζήλο.

• Τρίτον, οι ελκυστικές αποτιμήσεις των τίτλων που ενέχουν κίνδυνο.

Στα χαρτοφυλάκια των μεγάλων θεσμικών, που περιλαμβάνουν διάφορες κατηγορίες επένδυσης, διατηρείται αυξημένη στάθμιση στις μετοχές. Στις αγορές σταθερού εισοδήματος διάχυτη είναι η προτίμηση για τους πιστωτικούς τίτλους επιχειρήσεων έναντι των κρατικών ομολόγων.

Τι μπορεί να θεωρηθεί ασφαλές καταφύγιο για έναν απλό αποταμιευτή και όχι για έναν επενδυτή;

Σε γενικές γραμμές η ποιότητα των ισολογισμών μιας τράπεζας αναδεικνύεται σε πρωταρχικό κριτήριο για τις καταθέσεις, επισημαίνει μιλώντας στην «Κ» τραπεζίτης, εξηγώντας ότι δείκτες, όπως η κεφαλαιακή επάρκεια, η μόχλευση και η κάλυψη των επισφαλών δανείων από εύρωστες προβλέψεις, θα πρέπει να αποτελούν δείκτες διαθέσιμους και εύκολα κατανοητούς ακόμα και από μη εξοικειωμένους με αυτούς τους όρους καταθέτες.

Λιγότερο ομόφωνοι εμφανίζονται οι private bankers αναφορικά με τον χρυσό, καθώς το πολύτιμο μέταλλο έχει μπει σε μια περιοχή διακυμάνσεων μακριά από το υψηλό του προ περίπου 18 μηνών στα επίπεδα των 1.900 δολαρίων.

OIK_07-oikonomia_OIK_07-oikonomia 3/29/13 10:42 PM Page 7

Τέσσερα Μνημόνια «πάνω» σε ένα... σφάλμα

Τα προγράμματα που εφάρμοσαν Βρυξέλλες και ΔΝΤ στον ευρωπαϊκό Νότο και τα πρώτα συμπεράσματα που προκύπτουν

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Η Κύπρος έγινε την περασμένη εβδομάδα η τέταρτη χώρα της Ευρωζώνης που καταλήγει σε συμφωνία για επίσημο πρόγραμμα διάσωσης, μετά την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία. Εξετάζοντας το ιστορικό των «πύρρειων» αυτών διασώσεων –τους λόγους που τις κατέστησαν αναπόφευκτες και τους όρους που απαίτησε η τρόικα σε κάθε περίπτωση για να δανείσει τις προβληματικές χώρες–, προκύπτουν ορισμένα ενδιαφέροντα, όσο και αποκαρδιωτικά, συμπεράσματα. Το βασικότερο εξ αυτών είναι το «ελληνικό σφάλμα», στο οποίο επιμένουν τόσο το Βερολίνο όσο και οι Βρυξέλλες και η Φρανκφούρτη. Το «ελληνικό σφάλμα» συνίσταται στη χρήση της περίπτωσης της χώρας μας ως χαρακτηριστικής της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη: ένα κράτος με τεράστια δημοσιονομικά και εμπορικά ελλείμματα και ένα αχανές δημόσιο χρέος, που έχασε την εμπιστοσύνη των αγορών και δεν μπορούσε πλέον να καλύψει τα ελλείμματα αυτά με νέο δανεισμό. Η λιτότητα σε μια τέτοια περίπτωση είναι υποχρεωτικό μέρος του προγράμματος εξυγίανσης. Οι δύο από τις άλλες τρεις χώρες, όμως, που βρίσκονται υπό την κηδεμονία της Ε.Ε., της ΕΚΤ και του ΔΝΤ –Κύπρος και Ιρλανδία– είχαν τραπεζικό, όχι δημοσιονομικό πρόβλημα. Το δημόσιο χρέος και των δύο πριν από το 2008 ήταν κάτω από 50% του ΑΕΠ. Ακόμα και η Πορτογαλία, που είχε υψηλότερο δημόσιο χρέος πριν από την κρίση συγκριτικά με την Κύπρο και την Ιρλανδία, αντιμετώπιζε περισσότερο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας παρά χρηματοοικονομικής φερεγγυότητας του κράτους. Και όμως, οι πολιτικοί υπολογισμοί των χωρών του ευρωπαϊκού Βορρά οδήγησαν σε προγράμματα δραστικών περικοπών και αυξήσεων φόρων σε όλες τις υπό «διάσωση» χώρες, βαθαίνοντας την ύφεση και επιδεινώνοντας τον δείκτη χρέους/ΑΕΠ. Ο δείκτης αυτός επιδεινώθηκε περαιτέρω εξαιτίας του βέτο των Βορείων στην απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, χωρίς το οποίο θα μπορούσε να σπάσει ο μοιραίος εναγκαλισμός κρατών και τραπεζών που μετατρέπει χρηματοπιστωτικές κρίσεις σε δημοσιονομικές.

Το ίδιο κινδυνεύει να συμβεί και στην Ισπανία, που έχει δανειστεί 100 δισ. ευρώ από το EFSF και τον ESM και τα έχει χορηγήσει στις τράπεζές της για την ανακεφαλαιοποίησή τους. Η Μαδρίτη δεν έχει καταθέσει (ακόμη) επίσημο αίτημα διάσωσης και διατηρεί την πρόσβασή της στις αγορές ομολόγων. Στην πράξη, ωστόσο, η Μαδρίτη βρίσκεται και αυτή σε καθεστώς Μνημονίου, η αιτία για την επιβολή του οποίου, όπως και στις περιπτώσεις της Ιρλανδίας και της Κύπρου, εντοπίζεται σε «φούσκες» του ιδιωτικού τομέα και όχι σε κρατικές σπατάλες.

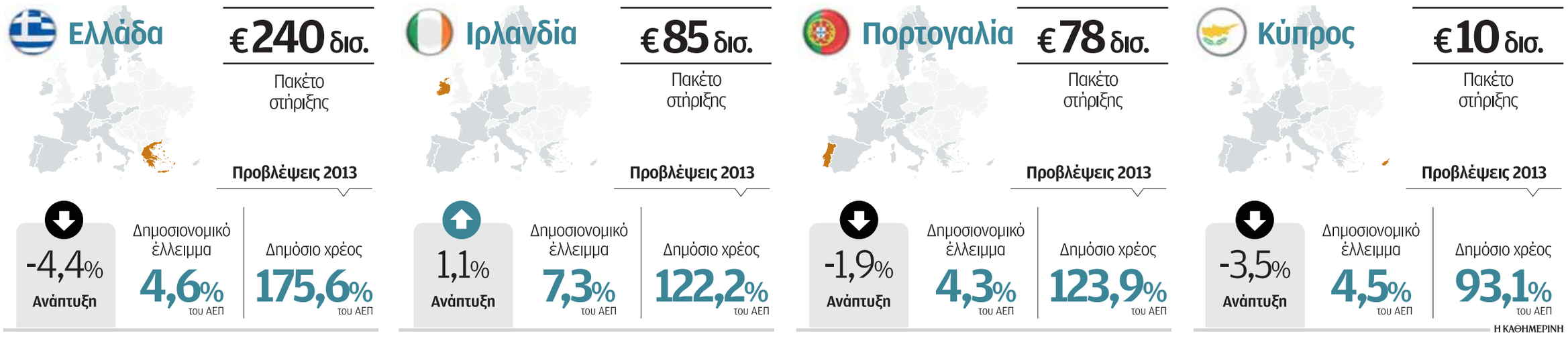

ΕΛΛΑΔΑ

Φιλόδοξοι οι στόχοι, ασύμμετρο το αποτέλεσμα

Η χώρα από την οποία, κατά τα λεγόμενα κάποιων, ξεκίνησαν όλα, δεν θα μπορούσε να μη βρίσκεται στην πρωτοπορία και της ευρωπαϊκής κρίσης χρέους. Σύμφωνα με τα τελικά νούμερα, το δημοσιονομικό έλλειμμα του ελληνικού Δημοσίου έφτασε το 2009 το 15,4% του ΑΕΠ – σε επίπεδο υπερ-πενταπλάσιο του ορίου του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Το πρωτογενές έλλειμμα ήταν 10,4% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος 126,8% του ΑΕΠ.

Αφού τα πρώτα περιοριστικά μέτρα απέτυχαν να θέσουν υπό έλεγχο τα διευρυνόμενα spreads, και αφού ηγέτες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, αξιωματούχοι της Κομισιόν και του ΔΝΤ διαπραγματεύτηκαν σκληρά –περισσότερο μεταξύ τους παρά με την Αθήνα, όπως φάνηκε– για τους όρους της διάσωσης, το πακέτο παρουσιάστηκε στις αρχές Μαΐου του 2010.

Το αρχικό Μνημόνιο περιλάμβανε χρηματοδότηση 110 δισ. ευρώ για τρία χρόνια, εκ των οποίων τα 80 δισ. από τις χώρες της Ευρωζώνης και τα 30 δισ. από ΔΝΤ. Το αρχικό επιτόκιο προς τις χώρες της Ευρωζώνης κυμαινόταν περίπου 5%, του ΔΝΤ γύρω στο 3%. Η συμφωνία συνεπαγόταν νέα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης –πέρα από αυτά που είχε ήδη λάβει η κυβέρνηση Παπανδρέου– ύψους 30 δισ. ευρώ για την περίοδο 2010–12, καθώς και μια ευρεία γκάμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (απελευθέρωση αγοράς εργασίας, άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων κ.ο.κ.). Οι αρχικές προβλέψεις της τρόικας ήταν ότι το ΑΕΠ θα συρρικνωθεί 4% το 2010, 2,5% το 2011 και ότι η ελληνική οικονομία θα επανερχόταν σε θετικούς δείκτες ανάπτυξης και θα επέστρεψε στις αγορές το 2012.

> **Η υποτίμηση των δομικών προβλημάτων, αλλά και των συνεπειών της λιτότητας, συνέβαλε στην αποτυχία επίτευξης των στόχων**

Δεν συνέβησαν ακριβώς έτσι τα πράγματα. Η υποτίμηση εκ μέρους των δανειστών μας των δομικών προβλημάτων της χώρας, αλλά και των συνεπειών της λιτότητας στην οικονομική δραστηριότητα, συνέβαλε στη θεαματική αποτυχία επίτευξης των αρχικών στόχων. Οι διορθωτικές κινήσεις περιλάμβαναν ένα κωμικά υπερφιλόδοξο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, μειώσεις επιτοκίων και επιμηκύνσεις χρόνου αποπληρωμής των αρχικών δανείων από την τρόικα και –κυρίως– νέα δημοσιονομικά μέτρα, που κατάφεραν το τελικό χτύπημα στην εσωτερική ζήτηση. Σε συνθήκες οικονομικής ασφυξίας, εν τω μεταξύ, οι διαρθρωτικές αλλαγές –που ούτως ή άλλως προωθούνταν με μισή καρδιά– δεν μπορούσαν να αποφέρουν απτά οικονομικά οφέλη. Η τραγική κατάσταση της οικονομίας προκάλεσε διεθνή συζήτηση για πιθανή έξοδο από την Ευρωζώνη, η οποία με τη σειρά της επιδείνωσε περισσότερο την κρίση.

Η απόπειρα να λυθεί το ελληνικό πρόβλημα με την «εθελοντική συμμετοχή» του ιδιωτικού τομέα στην αναδιάρθρωση του χρέους απέτυχε επίσης. Χρεοκόπησε τις ελληνικές τράπεζες, έπληξε βαριά τα ασφαλιστικά ταμεία, αλλά δεν κατέστησε το χρέος βιώσιμο. Ισως να γίνει νέα απόπειρα μετά τις γερμανικές εκλογές – αν αντέξουμε έως τότε...

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Επιστροφή στην ανάπτυξη αλλά με υψηλό δημόσιο χρέος

Τον Νοέμβριο του 2010, η Ιρλανδία έγινε η δεύτερη χώρα που τέθηκε υπό καθεστώς Μνημονίου. Η πηγή της ιρλανδικής κρίσης ήταν εντελώς διαφορετική από την ελληνική. Το φθηνό χρήμα που έρρεε διεθνώς στα χρόνια ώς το 2007 και η ανεπαρκής ρυθμιστική παρέμβαση επέτρεψε τον υπερδανεισμό των ιρλανδικών τραπεζών στη διατραπεζική αγορά και τη δημιουργία μιας υπέρογκης «φούσκας» στην αγορά ακινήτων. Τα δημόσια οικονομικά της χώρας παρέμεναν σε πολύ καλή κατάσταση – το δημόσιο χρέος της Ιρλανδίας ήταν 24,9% το 2007.

Η απόφαση που βύθισε το ιρλανδικό κράτος ελήφθη τον Σεπτέμβριο του 2008, υπό ευρωπαϊκή πίεση, μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers. Με τις ιρλανδικές τράπεζες να αντιμετωπίζουν οξεία κρίση ρευστότητας, η κυβέρνηση της χώρας ανακοίνωσε ότι εγγυάται για δύο χρόνια το σύνολο των καταθέσεων και των διατραπεζικών και ομολογιακών δανείων έξι πιστωτικών ιδρυμάτων. Το βάρος αυτής της εγγύησης –που υπολογιζόταν τότε στα 400 δισ. ευρώ, δύο φορές περίπου το ιρλανδικό ΑΕΠ– αποδείχθηκε συντριπτικό.

Το φθινόπωρο του 2010, η χώρα βρισκόταν ήδη δύο και πλέον χρόνια σε ύφεση. Η δημοσιονομική της θέση είχε επιδεινωθεί ιδιαίτερα από την κατάρρευση των εσόδων λόγω της παταγώδους πτώσης στην αγορά ακινήτων και εξαιτίας της εγγύησης των χρεών των τραπεζών. Το δημόσιο χρέος είχε εκτοξευθεί – θα έφτανε, στο τέλος της χρονιάς, το 94,2% του ΑΕΠ. Στο πλαίσιο της γενικευμένης νευρικότητας στις αγορές στον απόηχο της ελληνικής διάσωσης και ιδιαίτερα μετά τη γαλλογερμανική συμφωνία στην Ντοβίλ για τη συμμετοχή ιδιωτών σε αναδιαρθρώσεις κρατικών χρεών, οι αποδόσεις των ιρλανδικών ομολόγων σκαρφάλωσαν σε μη βιώσιμο επίπεδο.

> **Η Ιρλανδία σήμερα έχει επιστρέψει στην ανάπτυξη, χάρη στον δυναμικό εξαγωγικό της τομέα, που προϋπήρχε της κρίσης**

Το πρόγραμμα διάσωσης της Ιρλανδίας ήταν 85 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 17,5 δισ. θα προέρχονταν από ιρλανδικούς πόρους. Τα 45 δισ. που θα παρείχαν οι χώρες της Ε.Ε. μέσω των ταμείων διάσωσης και διμερών δανείων είχαν επιτόκιο 5,8% – υψηλότερο από αυτό της Ελλάδας (θα μειωνόταν στη συνέχεια).

Η κυβέρνηση Κάουαν, που είχε ήδη από το 2008 επιβάλει δυσβάσταχτα μέτρα λιτότητας, τα συμπλήρωσε, ως μέρος της συμφωνίας, με τετραετές σχέδιο περαιτέρω δημοσιονομικής εξυγίανσης ύψους 15 δισ. ευρώ. Ο στόχος ήταν να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα από το αστρονομικό 31% (εξαιτίας της ανάληψης από το κράτος των –μη «κουρεμένων»– υποχρεώσεων των τραπεζών) στο 3% ώς το 2015.

Η Ιρλανδία σήμερα έχει επιστρέψει στην ανάπτυξη, χάρη στον δυναμικό εξαγωγικό της τομέα, που προϋπήρχε της κρίσης, και έχει πετύχει μια μερική επάνοδο στις αγορές ομολόγων. Η ανεργία, ωστόσο, παραμένει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα (14%), ενώ το δημόσιο χρέος αναμένεται να ξεπεράσει στο τέλος του έτους το 120% του ΑΕΠ.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Αργή η επιβράβευση του «καλού μαθητή»

Στην Πορτογαλία, το τρίτο θύμα του μεταδοτικού ιού της κρίσης χρέους, δεν υπήρξαν ούτε τραπεζικές ακρότητες ούτε δημοσιονομικός εκτροχιασμός (στο τέλος του 2008, το δημόσιο χρέος της χώρας ήταν 72% του ΑΕΠ). Υπήρξε όμως σταδιακή, επί μακρόν απώλεια ανταγωνιστικότητας, που είχε ως αποτέλεσμα αναιμικούς δείκτες ανάπτυξης. Στην περίοδο της εύκολης ρευστότητας, αυτό δεν αποτελούσε πρόβλημα: το πορτογαλικό κράτος μπορούσε να καλύψει τις δανειακές του υποχρεώσεις με χαμηλό κόστος.

Η ευρωπαϊκή κρίση άλλαξε δραματικά την κατάσταση. Το κόστος χρηματοδότησης των ελλειμμάτων αυξήθηκε, ενώ η δυσκίνητη οικονομία της χώρας συνέχιζε να ολισθαίνει.

Μετά και τη διάσωση της Ιρλανδίας, η πίεση στα πορτογαλικά ομόλογα κορυφώθηκε, με αποτέλεσμα τον Μάιο του 2011 η μεταβατική κυβέρνηση του Ζοσέ Σόκρατες να καταλήξει σε συμφωνία με την τρόικα για τριετές δάνειο ύψους 78 δισ. ευρώ.

Το πορτογαλικό Μνημόνιο συνίσταται στη γνωστή συνταγή: πάγωμα μισθών στο Δημόσιο, μείωση συντάξεων, αποκρατικοποιήσεις, περιορισμός προνοιακών παροχών, αύξηση φόρων. Οι αρχικά προβλεπόμενες περικοπές ήταν ύψους 3,4% του ΑΕΠ για το 2012-13 και τα εισπρακτικά μέτρα ισοδυναμούσαν με 1,7% του ΑΕΠ. Ο στόχος ήταν ο περιορισμός του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από 3% το 2013, από 9,8% το 2010. Το επιτόκιο που συμφωνήθηκε για τα 52 δισ. του επίσημου δανείου που θα προέρχονταν από τους Ευρωπαίους εταίρους κυμαινόταν μεταξύ 5,5–6% (μειώθηκε και αυτό στη συνέχεια). Το επιτόκιο του ΔΝΤ ήταν ξανά σημαντικά χαμηλότερο.

> **Η Πορτογαλία και η Ιρλανδία χαρακτηρίζονταν μέχρι πρότινος οι «καλοί μαθητές» του Μνημονίου**

Η Πορτογαλία και η Ιρλανδία χαρακτηρίζονταν μέχρι πρότινος από το Βερολίνο οι «καλοί μαθητές» του Μνημονίου, σε αντίθεση με την «ανυπάκουη» Ελλάδα. Το πορτογαλικό πρόγραμμα, παρ' όλα αυτά, σε μια χώρα χωρίς τα διαρθρωτικά πλεονεκτήματα της Ιρλανδίας, έχει αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες.

Ηδη από τον περασμένο Οκτώβριο, στην πέμπτη έκθεση προόδου, η τρόικα παραδεχόταν ότι στόχοι για δημοσιονομικό έλλειμμα κάτω του 3% και θετική ανάπτυξη το 2013 δεν είναι εφικτοί. Ο στόχος για το έλλειμμα, που είχε ήδη πάρει παράταση ενός έτους, μεταφέρθηκε προ ημερών στο 2015. Η ανεργία, που σύμφωνα με την τέταρτη έκθεση προόδου θα κορυφωνόταν στο 15,9% το 2013, έχει ήδη ξεπεράσει το ποσοστό αυτό και αναμένεται, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, να φτάσει στο 19% ώς το τέλος του έτους και να παραμείνει πάνω από το 17% για τέσσερα χρόνια. Το πορτογαλικό δημόσιο χρέος έχει ήδη ξεπεράσει το 120% του ΑΕΠ και δεν προβλέπεται να μειωθεί κάτω από αυτό το επίπεδο πριν από το 2016. Το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσής του –είτε με PSI είτε (πιο πιθανό) με OSI– διαψεύδεται από όλα τα υπεύθυνα χείλη, αλλά σίγουρα δεν έχει εξαλειφθεί.

ΚΥΠΡΟΣ

Συμμετοχή των καταθετών στη διάσωση της οικονομίας

Η περίπτωση της Κύπρου, μακράν της μικρότερης από τις διασωθείσες οικονομίες, αποδείχθηκε και η πιο επεισοδιακή. Η κρίση της, όπως και αυτή της Ιρλανδίας, ήταν στη βάση της τραπεζική. Τα στοιχεία που προκάλεσαν τον κατακλυσμό είναι γνωστά:

Ενα υποκεφαλαιοποιημένο τραπεζικό σύστημα με ενεργητικό που έφτασε να είναι οκταπλάσιο του ΑΕΠ της χώρας, με ιδιαίτερα γενναιόδωρα επιτόκια καταθέσεων που τις εκτόξευσαν σε επίπεδα τετραπλάσια του ΑΕΠ και με μεγάλη έκθεση στο κρατικό χρέος της Ελλάδας και τη ρημαγμένη ελληνική οικονομία.

Η κυπριακή πρωτοτυπία ήταν η εμπλοκή των καταθετών στη διάσωση. Η εμπλοκή αυτή κατέστη αναπόφευκτη από έναν συνδυασμό δύο παραγόντων.

Ο πρώτος ήταν οι γερμανικές (κυρίως) αντιστάσεις στην απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών από τον ESM, χωρίς επιβάρυνση (όπως στην ιρλανδική περίπτωση) του δημόσιου χρέους.

Ο δεύτερος ήταν η αδυναμία κάλυψης των αναγκών της Κύπρου –17 δισ. ευρώ, ή 100% του κυπριακού ΑΕΠ– από την τρόικα. Η αδυναμία αυτή οφείλεται τόσο στην απροθυμία των κυβερνήσεων του Βορρά της Ευρωζώνης να συνεισφέρουν τα απαραίτητα ποσά όσο και γιατί μια διάσωση αυτής της μορφής θα οδηγούσε το κυπριακό δημόσιο χρέος σε μη βιώσιμα ύψη (άνω του 180% του ΑΕΠ).

> **Οποια μορφή κι αν πάρουν οι εξυγιάνσεις τραπεζών, εντός του κάδρου θα βρίσκονται και απλοί καταθέτες**

Μετά την άφρονα πρώτη απόφαση του Eurogroup για συμπεριληψη των εγγυημένων καταθέσεων κάτω των 100.000 ευρώ στο «έκτακτο τέλος» (όπως ονομάστηκε), από το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία θα συγκέντρωνε τα 5,8 δισ. ευρώ που απαιτούσαν οι Ευρωπαίοι, η τελική συμφωνία αποτελεί βελτίωση. Ωστόσο, δεδομένων και των δηλώσεων Ντάισελμπλουμ (πριν ανασκευάσει) τη Δευτέρα περί της Κύπρου ως μοντέλου για μελλοντικές κρίσεις χρέους, το φάσμα της αβεβαιότητας πλανάται δυσοίωνα πάνω από τις ευρωπαϊκές τράπεζες, ιδιαίτερα αυτές του πολύπαθου Νότου. Είναι πλέον φανερό ότι όποια μορφή κι αν πάρουν οι εξυγιάνσεις τραπεζών στο πλαίσιο της «τραπεζικής ένωσης», εντός του κάδρου θα βρίσκονται όχι μόνο μέτοχοι και ομολογιούχοι, αλλά και απλοί καταθέτες.

Εν τω μεταξύ, η ίδια η Κύπρος δεν μπορεί παρά να ατενίζει το μέλλον με απαισιοδοξία. Το τίμημα της διάσωσής της θα είναι η κατάλυσή της ως χρηματοπιστωτικού κέντρου, καθεστώς που αποτελούσε τον βασικό πυλώνα της οικονομίας της.

Παράλληλα, η παραμονή εντός του ευρώ σημαίνει ότι ο έτερος ζωτικός της τομέας, ο τουρισμός, δεν θα δρέψει τα οφέλη ενός υποτιμημένου εγχώριου νομίσματος, ενώ τα 10 δισ. που θα λάβει το κυπριακό κράτος από την Ευρωζώνη και το ΔΝΤ θα ωθήσουν το δημόσιο χρέος άνω του 140% του ΑΕΠ. Η τρόικα προβλέπει ότι το ποσοστό αυτό θα μειωθεί κάτω από το 100% το 2020, αλλά ήδη πολλοί αναλυτές εκφράζουν τις αμφιβολίες τους.

Θρίλερ με τα λεφτά που «σηκώθηκαν» από Λονδίνο και Μόσχα

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ**

Υπάρχουν δύο δεδομένα και πολλά ερωτήματα, τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν άμεσα, σχετικά με το θρίλερ της -φερόμενης, προς το παρόν- ανάληψης αγνώστου ύψους ποσών από τις θυγατρικές της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας στο Λονδίνο και τη Μόσχα, ενόσω οι μητρικές τους στη Λευκωσία ήταν κλειστές. Οπως επισημαίνουν πηγές που είναι σε θέση να γνωρίζουν, το πρώτο δεδομένο έχει να κάνει με το γεγονός ότι οι εν λόγω θυγατρικές ήταν όντως ανοιχτές και έκαναν συναλλαγές. Το δεύτερο αφορά το νομότυπο αυτής της λειτουργίας. Από τη στιγμή που δεν είναι απλά καταστήματα, όπως στην Ελλάδα, αλλά ξεχωριστές νομικές οντότητες, θα έπρεπε να κατατεθεί αίτημα από τις μητρικές τράπεζες στην Κύπρο, προς τις κεντρικές τράπεζες των χωρών όπου «φιλοξενούνται» οι θυγατρικές -εν προκειμένω της Αγγλίας και της Ρωσίας- για να μην ανοίξουν τις πόρτες και τα γκισέ τους. Κι αυτό αναφέρεται ρητά στον κανονισμό λειτουργίας.

Ωστόσο, στις ώρες του χάους που επικράτησαν την περασμένη εβδομάδα στη Λευκωσία, λίγο μετά την ανακοίνωση του «κουρέματος», αυτό ήταν μάλλον ένα από τα τελευταία πράγματα που θα σκέφτονταν να κάνουν οι αρμόδιοι. Αλλά, ακόμα και αυτή η παράλειψη δεν δικαιολογεί το περιστατικό που περιέγραψε το πρακτορείο Reuters, με τηλεγράφημά του την Τετάρτη το πρωί.

> **Οι θυγατρικές της Κύπρου και της Λαϊκής στο Λονδίνο και τη Μόσχα ήταν ανοιχτές και έκαναν συναλλαγές, ενόσω οι μητρικές τους στη Λευκωσία ήταν κλειστές**

Σύμφωνα με τον συντάκτη του, δεκάδες ή εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ «σηκώθηκαν» από τις θυγατρικές των δύο τραπεζών του εξωτερικού, ενώ οι μητρικές ήταν κλειστές. Δημοσίευμα των FT, της περασμένης Τρίτης, έφερε Ρώσους της Λεμεσού να δηλώνουν πως «είναι δυνατό να γίνει». Και στο εύλογο ερώτημα του δημοσιογράφου, «πώς;», η απάντηση ήταν μάλλον... απογοητευτική: «Μα, αν σας πούμε, θα πάψει να είναι μυστικό»! Τραπεζικά στελέχη, με καλή γνώση του άβατου της λειτουργίας των τραπεζών, επιμένουν ότι οι πιθανές εξηγήσεις του φαινομένου (αν βεβαίως έλαβε ποτέ χώρα) είναι οι εξής:

α) να δόθηκε ειδική άδεια για την ανάληψη των ποσών, προκειμένου να γίνουν φιλανθρωπίες ή προμήθεια καυσίμων για αεροπλάνα (περιπτώσεις που αναφέρθηκαν και οι δύο) ή κάτι ανάλογο,

β) να «ομοιογενοποιήθηκε» η λειτουργία των μητρικών με τις θυγατρικές του εξωτερικού, γεγονός το οποίο θα επέτρεπε σε κάποιους που διαθέτουν λογαριασμούς στην Κύπρο να «σηκώσουν» λεφτά από το Λονδίνο ή τη Μόσχα και

γ) να δόθηκε άδεια από την «έδρα» για την ανάληψη μετρητών από το εξωτερικό – κάτι σαν έμβασμα, δηλαδή. Από τις τρεις περιπτώσεις, η πρώτη είναι η πιθανότερη.

EPA

Πιθανολογείται ότι δόθηκε ειδική άδεια για ανάληψη ποσών από τις θυγατρικές της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής στο Λονδίνο και στη Μόσχα ενώ οι μητρικές ήταν κλειστές, προκειμένου να γίνουν φιλανθρωπίες ή προμήθεια καυσίμων για αεροπλάνα.

OIK_08-oikonomia_OIK_08 KARIERA 3/29/13 11:22 PM Page 8

Τα πρόσωπα-κλειδιά του νέου κυπριακού δράματος

Άνθρωποι με θεσμική ιδιότητα διαδραμάτισαν κομβικό ρόλο στην εξέλιξη των πραγμάτων, καθορίζοντας το μέλλον του τόπου

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Ο πατέρας της ιδέας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ο Ζαν Μονέ, είχε πει ότι τίποτα δεν γίνεται χωρίς τους ανθρώπους και τίποτα δεν μένει χωρίς θεσμούς. Στο νέο κυπριακό δράμα υπήρξαν άνθρωποι, με θεσμική ιδιότητα, που διαδραμάτισαν κομβικό ρόλο στην εξέλιξη των πραγμάτων, καθορίζοντας το μέλλον του τόπου. Η «Κ» ξεκινά από αυτή την Κυριακή την καταγραφή όλων των προσώπων που είχαν εμπλοκή στη λήψη αποφάσεων και όλων των γεγονότων που οδήγησαν την Κύπρο στη σημερινή δυσχερή κατάσταση. Η καταγραφή του αφηγήματος της κρίσης αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για να μπορέσει η κοινή γνώμη να κατανοήσει την εξέλιξη των πραγμάτων. Δεν στοχοποιούμε κανέναν, αλλά κάνουμε παράθεση πραγματικών γεγονότων. Ο διορισμός από την κυβέρνηση Ερευνητικής Επιτροπής αποτελεί πράξη ιστορικής ευθύνης. Η έρευνα σχετικά με την κατάσταση στην οποία περιήλθε το τραπεζικό σύστημα και γενικά η οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί απαραίτητο όρο για να μπορέσει η χώρα να χτίσει το μέλλον της πάνω σε στέρεες βάσεις. Οι κ.κ. Γιώργος Πικής, Παναγιώτης Καλλής και Γιαννάκης Κωνσταντινίδης, θα εξετάσουν, μεταξύ άλλων:

Η «Κ» ξεκινά από αυτή την Κυριακή την καταγραφή όλων των προσώπων που είχαν εμπλοκή στη λήψη αποφάσεων και όλων των γεγονότων που οδήγησαν την Κύπρο στη σημερινή δυσχερή κατάσταση

1ο Το σύνολο των ενεργειών, παραλείψεων, γεγονότων, συνθηκών ή τον συνδυασμό τους, που οδήγησαν στην παρούσα κατάσταση.

2ο Τα γεγονότα και τις αποφάσεις, βάσει των οποίων έγιναν συγκεκριμένες ενέργειες ή παραλείψεις που οδήγησαν στην παρούσα κατάσταση της οικονομίας.

3ο Τις συνθήκες υπό τις οποίες αποχώρησε η HSBC από τη Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου και τη διάθεση του μεριδίου της.

4ο Την απόκτηση ξένων ομολόγων από κυπριακές τράπεζες, με ιδιαίτερη αναφορά στην περίοδο κατά την οποία, ενώ μεγάλες διεθνείς τράπεζες πωλούσαν τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου που κατείχαν, την ίδια ώρα κυπριακές τράπεζες αγόραζαν ομόλογα του ελληνικού δημοσίου στη δευτερογενή αγορά.

5ο Την τραπεζική επέκταση κυπριακών τραπεζών στο εξωτερικό.

6ο Την παραχώρηση μπόνους σε τραπεζικά στελέχη.

7ο Τα κέρδη των τραπεζών την τελευταία δεκαετία και τη διαχείρισή τους.

8ο Κατά πόσο ακολουθήθηκαν οι οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας για τη διαχείριση κινδύνων.

9ο Κατά πόσο τηρήθηκαν οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου των τραπεζών.

10ο Τις συνθήκες και τη διαδικασία επιλογής και καθορισμού των όρων εντολής της PIMCO.

11ο Τα γεγονότα και τις αποφάσεις που σχετίζονται με την απόφαση του Eurogroup και της Συνόδου Κορυφής του Ιουλίου και Οκτωβρίου του 2011 για απομείωση των ελληνικών ομολόγων.

12ο Κατά πόσο οι τράπεζες συμμετείχαν στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους του IIF, ποιες ήταν οι θέσεις τους και αν οι θέσεις αυτές έγιναν δεκτές ή όχι και γιατί.

13ο Τις συνθήκες και τον τρόπο διαπραγμάτευσης του θέματος του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά τη διαπραγμάτευση της δανειακής σύμβασης.

14ο Τα γεγονότα και τις αποφάσεις που σχετίζονται με την παροχή ή διαγραφή ή μείωση δανείων ή διαγραφή εγγυήσεων ή παροχή άλλων διευκολύνσεων από τις τράπεζες.

15ο Την εταιρική διακυβέρνηση και αν είχαν διεξαχθεί οι απαιτούμενοι εσωτερικοί έλεγχοι.

16ο Τα γεγονότα και τις αποφάσεις που σχετίζονται με την παροχή Emergency Liquidity Assistance

17ο Η επάρκεια των αποφάσεων των τραπεζών για την αγορά ή πώληση ομολόγων ή άλλων αξιογράφων, την παροχή, διαγραφή ή μείωση δανείων ή διαγραφή εγγυήσεων ή παροχή άλλων διευκολύνσεων.

18ο Κατά πόσο οι αρμόδιοι πολιτειακοί αξιωματούχοι αποφάσισαν έγκαιρα οποιοδήποτε σχέδιο διάσωσης του τραπεζικού συστήματος, αν στο πλαίσιο αυτό έλαβαν υπόψη τις δημοσιονομικές επιπτώσεις και αν έδωσαν ή όχι ξεκάθαρα μηνύματα στις διεθνείς αγορές.

Δημήτρης Χριστόφιας

Χρεώνεται το ελληνικό PSI

ΚΥΠΕ

Ο Δημήτρης Χριστόφιας αποτελούσε το απόλυτο πολιτικό success story όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά και για τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Εν έτει 2008 ο ηγέτης ενός κομμουνιστικού κόμματος, του Ανορθωτικού Κόμματος Εργαζόμενου Λαού, κατάφερνε να εκλεγεί στην ηγεσία ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε. Στις κομμουνιστικές του καταβολές αποδίδεται από τους επικριτές του η αδυναμία να αντιληφθεί το πώς λειτουργεί μια καπιταλιστική αγορά, δείχνοντας εν τέλει ατολμία στη έγκαιρη λήψη δημοσιονομικών μέτρων και αποφάσεων. Αν η Κύπρος αιτούνταν ένταξη στον Μηχανισμό Στήριξης το καλοκαίρι του 2011, οπότε και είχε βγει εκτός αγορών μετά την απόφαση για το ελληνικό PSI, η πορεία των πραγμάτων θα ήταν διαφορετική. Η κυβέρνηση Χριστόφια προσπάθησε μέχρι τέλους να αποφύγει το πικρό ποτήρι της υπογραφής του Μνημονίου, είναι η κριτική που ασκείται. Εμείς θέλαμε να καταλήξουμε, η Τρόικα έθετε συνέχεια νέα αιτήματα, απαντούν μέσω της «Κ» στενοί συνεργάτες του τέως Προέδρου. Το μεγαλύτερο λάθος που του χρεώνεται είναι ότι αποδέχτηκε το ελληνικό PSI –μία απόφαση που στοίχισε 3,5 δισ. ευρώ στις κυπριακές τράπεζες, αποκαλύπτοντας τις αδυναμίες τους– χωρίς να ζητήσει κάποιο αντάλλαγμα. Ως ποσοστό του ΑΕΠ οι κυπριακές τράπεζες φορτώθηκαν τη μεγαλύτερη ζημιά στην Ευρώπη.

Ο τότε υπουργός Οικονομικών, Κίκης Καζαμίας, σε πρόσφατη συνέντευξή του στους New York Times, παραδέχεται ότι στη Σύνοδο Κορυφής του Οκτωβρίου του 2011 έγινε ένα μεγάλο λάθος. «Ήταν 3 το πρωί. Δεν ήμουν ικανοποιημένος, κανείς δεν ήταν, αλλά τι μπορούσαμε να κάνουμε;», σημειώνει ο Κίκης Καζαμίας στη New York Times. «Ανησυχούσαμε αλλά δεν είχαμε ποτέ ενημέρωση πως αυτό ήταν η κόκκινη γραμμή που δεν έπρεπε να περάσουμε», αναφέρει το δημοσίευμα. Σύμφωνα με τον ίδιο, η κυπριακή κυβέρνηση είχε αρχικά υπολογίσει πως η Κύπρος ήταν σε θέση να καλύψει τις απώλειες, αλλά μετά όταν οι καταθέτες άρχισαν να αποχωρούν και η κυπριακή οικονομία να οδηγείται σε στασιμότητα, «ανακαλύψαμε πως αυτό ήταν αδύνατον».

Παράλληλα, την ίδια περίοδο, δεν υπήρχε καμία επαφή με τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, Αθανάσιο Ορφανίδη. Ο τελευταίος ισχυρίζεται ότι προσπάθησε να προειδοποιήσει τον Πρόεδρο, αλλά δεν γινόταν δεκτός στο Προεδρικό.

ΕΝ ΤΩ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ενώπιον: Λ. Παρπαρίνος, Π.Ε.Δ.

Αρ. Αίτησης Εταιρείας 54/10

Αναφορικά με τον Περί Εταιρειών Νόμο Κεφ. 113

- και -

Αναφορικά με την **εταιρεία MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD**

Της αιτήσεως των κ.κ. Ιωαννίδης Δημητρίου Δ.Ε.Π.Ε. δικηγόρων για την αιτήτρια, παρουσιασθείσης προς ακρόαση επί παρουσία της κας Ιωαννίδου και του Εφόρου Εταιρειών μη εμφανισθέντος αν και δεόντως ειδοποιηθέντος **ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥΤΟ** αφού ανέγνωσε την ένορκο ομολογία που κατατέθηκε υπό ή εκ μέρους της αιτήτριας και αφού άκουσε παν όπ ελέχθη υπό τον ως άνω δικηγόρο,

ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΔΙΑΤΑΤΤΕΙ την έκδοση Πιστοποιητικού προ της Συγχώνευσης με βάση το άρθρο 201/ΙΖ του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ. 113 σε σχέση με την διασυνοριακή συγχώνευση δι' απορροφήσεως της Ελληνικής ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από την Αιτήτρια Εταιρεία.

Καμία διαταγή για έξοδα.

Εδόθη την 29/1/2010

Συνετάχθη την 1/2/2010

(Υπ.) Λ. Παρπαρίνος, Π.Ε.Δ.

Πιστό Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής

/ΠΚ

Ένα από τα αναπάντητα ερωτήματα είναι γιατί τελικά προχώρησε η διασυνοριακή συγχώνευση της Marfin Egnatia Bank με τη Λαϊκή Τράπεζα. Γιατί δεν τη σταμάτησε η Κεντρική, εφόσον είχε αμφιβολίες για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου, αλλά και γιατί δεν την ακύρωσε και η ίδια η MIG, εφόσον δεχόταν υπόγεια επίθεση από το κυπριακό κατεστημένο; Θυμίζουμε ότι η συγχώνευση συντελέστηκε, νομικά, το Μάρτιο του 2011, τρεις μήνες πριν από την πρώτη απόφαση για το PSI στα ελληνικά ομόλογα, που άνοιξε και τον Ασκό του Αιόλου για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα.

Ανδρέας Ηλιάδης

Ο πρωταγωνιστής στην Κύπρου

Υπηρέτησε ως καταδρομέας και σε ηλικία 19 χρόνων πολέμησε ενάντια στον Τούρκο εισβολέα, το 1974. Την πολεμική τέχνη του καμουφλάζ φαίνεται ότι τη χρησιμοποίησε για να κρύψει επιμελώς τα προβλήματα της Τράπεζας Κύπρου. Αποτελεί ένα άλλο κυπριακό success story. Με καταγωγή από φτωχική οικογένεια, που έζησε την προσφυγιά –κατάγεται από την Κερύνεια– προσελήφθη ως απλός υπάλληλος στην Τράπεζα Κύπρου σε ηλικία 25 χρόνων για να καταφέρει να φτάσει στη θέση του ανώτατου εκτελεστικού διευθυντή της τράπεζας, ένα «άβατο» στο οποίο είχαν πρόσβαση μόνο τα τζάκια της αστικής Λευκωσίας. Στα χέρια του η Τράπεζα Κύπρου έγινε ένας οργανισμός που παρήγαγε κέρδη δισεκατομμυρίων, τα οποία μοιράζονταν στους 97.000 μετόχους της τράπεζας. Υπήρχαν οικογένειες που ζούσαν άνετα από το μέρισμα της Τρ. Κύπρου. Του χρεώνεται ότι η επέκταση που υλοποίησε ήταν αλόγιστη, ειδικά στη Ρωσία, με την εξαγορά της Uniastrom και κυρίως η αγορά ελληνικών ομολόγων, από τη δευτερογενή αγορά, το κρίσιμο πρώτο τρίμηνο του 2010.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Οκτώβριο του 2010 η Τρ. Κύπρου είχε περιορίσει την έκθεσή της στα ελληνικά ομόλογα από 1,8 δισ. ευρώ σε 100 εκατ. ευρώ, γεγονός που δεν είχε μείνει κρυφό. Τον Δεκέμβριο του 2009 ο τότε γενικός διευθυντής του Συγκροτήματος, Γιάννης Κυπρή, μιλά για περιορισμένη έκθεση της Τράπεζας Κύπρου στον ελληνικό κίνδυνο. Κρατήστε την ημερομηνία, Δεκέμβριο του 2009. Λέγεται ότι ο τότε υπουργός Οικονομικών, Γιώργος Παπακωνσταντίνου τηλεφώνησε στον κ. Ηλιάδη και του εξέφρασε έντονα παράπονα για το ύφος των δηλώσεων. Μετά από λίγες ημέρες άρχισαν οι αγορές ελληνικών ομολόγων από γερμανικές τράπεζες. Συνολικά αγοράστηκαν 2 δισ. ευρώ. Πέρα από τα ελληνικά ομόλογα καταλογίζεται στη διοίκηση Ηλιάδη αδυναμία να συμμαζέψει τον ισολογισμό της τράπεζας, μέσω μιας ρεαλιστικής διαχείρισης των επισφαλειών, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα η τράπεζα να βρεθεί με κεφαλαιακό έλλειμμα, παρά τις αλλεπάλληλες αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Σοβαρότατη κατηγορία επίσης του καταλογίζεται η έλλειψη εταιρικής διακυβέρνησης. Στην τελευταία Γενική Συνέλευση που παρέστη, τον Ιούνιο του 2012, δήλωσε ότι το κενό των 200 εκατ. ευρώ θα καλυφθεί. Τελικά η Τράπεζα ζήτησε κρατική στήριξη και ο ίδιος παραιτήθηκε. Η έρευνα της PIMCO έδειξε ότι οι κεφαλαιακές ανάγκες Κύπρου και Λαϊκή είναι παρόμοιες.

Αθανάσιος Ορφανίδης

Άνοιξε κρίσιμα μέτωπα

Η βασική κριτική που ασκείται στον πρώην διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, Αθανάσιο Ορφανίδη, είναι ότι επί των ημερών του το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου αναπτύχθηκε σε τέτοιο βαθμό που αν κάτι πήγαινε στραβά η κατάσταση δεν θα ήταν διαχειρίσιμη. Επιπρόσθετα, αν και επόπτης, ήρθε σε ανοιχτή αντιπαράθεση με την ιδιοκτησία της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας της χώρας, δηλαδή με τον Ανδρέα Βγενόπουλο. Ανεξάρτητα το ποιος είχε δίκιο, δεν είναι και ό,τι καλύτερο για μια χώρα που θέλει να είναι τραπεζικό κέντρο, στο παρασκήνιο να δίνεται μια μάχη χαρακωμάτων. Επίσης, δεν είχε ποτέ καλή συνεργασία με τον τέως Πρόεδρο Δημήτρη Χριστόφια. Η κόντρα με τον Ανδρέα Βγενόπουλο και η ψυχρότητα με τον Δημήτρη Χριστόφια, είχαν ως αποτέλεσμα σε κρίσιμες στιγμές να μην υπάρχει η απαιτούμενη επικοινωνία και συνεργασίας

Εμπειρία, όμως, είχε, καθώς υπήρξε στέλεχος της Federal Reserve, εμπειρία που δεν είχαν άλλοι κεντρικοί τραπεζίτες. Έχει δηλώσει αρκετές φορές ότι προσπάθησε να προειδοποιήσει την κυβέρνηση Χριστόφια για τις συνέπειες του PSI, αλλά εκείνα τα κρίσιμα 24ωρα ο Πρόεδρος δεν έβγαινε στο τηλέφωνο. Ο κ. Ορφανίδης είχε συμμετάσχει σε μια διαδήλωση κατά του κ. Χριστόφια, έξω από το Προεδρικό, μετά την έκρηξη στο Μαρί. Ο τέως Πρόεδρος δεν έβγαλε ποτέ από το μυαλό του την εικόνα του κεντρικού τραπεζίτη-διαδηλωτή.

Όλοι του αναγνωρίζουν ότι επέμενε σταθερά στην ανάγκη έγκαιρης λήψης μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης, ώστε η χώρα να μην μπει στο μάτι των αγορών.

Νίκος Αναστασιάδης

Έσπασαν οι κόκκινες γραμμές

Σήμερα κλείνει ένας μήνας από την ανάληψη των καθηκόντων του. Ένας μήνας που άλλαξε για πάντα την ιστορία της Κύπρου. Ξεπερνώντας τη συνωμοσιολογία και μένοντας στα πρακτικά δεδομένα, εκ του αποτελέσματος βρέθηκε εν μέσω μιας θύελλας, με μοναδικό προστατευτικό μέσο μια πτυσσόμενη ομπρέλα. Οι δηλώσεις που έκανε πριν από το πρώτο Eurogroup της 15ης Μάρτιου (ότι δεν θα δεχτεί να συζητήσει ποτέ λύση που θα περιλαμβάνει κούρεμα) αποδείχτηκαν ευσεβείς πόθοι.

Κοινοτικοί αξιωματούχοι, με γνώση των συνομιλιών που εκτυλίχτηκαν στις Βρυξέλλες, μεταφέρουν στην «Κ» την απορία για το τι μεσολάβησε από το Προεδρικό Διάγγελμα της Κυριακής 17ης Μαρτίου, στο οποίο υπερασπίστηκε τη συμφωνία για το «κούρεμα» ως μια λύση οδυνηρή, αλλά με το λιγότερο κακό, μέχρι το «όχι» της Κυπριακής Βουλής. Λέγοντας «όχι» η Κύπρος έμοιαζε, στα μάτια των εταίρων της, με τον σκύλο που δάγκωσε την ουρά του. Σύμφωνα με τους ίδιους κοινοτικούς αξιωματούχος, η ζημιά που προκάλεσε το «όχι» είναι μεγαλύτερη από αυτή που η Κύπρος ήθελε να αποφύγει. Με το τραπεζικό σύστημα κλειστό και όλα τα μέσα ενημέρωσης να σε κοιτούν με μεγεθυντικό φακό δεν μπορεί να διασωθεί μια χώρα ως διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο. «Στην Κύπρο δόθηκε μια ασπίδα την οποία την πετάξατε. Μετά προσπαθήσατε να τη σηκώσετε, αλλά το τίμημα ήταν βαρύ», αναφέρουν κοινοτικές πηγές. Η ασπίδα δεν είναι άλλη από την ίδια την Ευρωζώνη, που φέρεται να είχε δώσει διαβεβαιώσεις ότι μετά το «ναι» θα φρόντιζε να βοηθήσει την οικονομία της Κύπρου. Απαντήσεις σε όλα αυτά μπορεί να δώσει μόνο ο ίδιος ο κ. Αναστασιάδης.

Πανίκος Δημητριάδης

Χειρίστηκε το τελευταίο 9μηνο

Βρίσκεται στο επίκεντρο κριτικής για τους χειρισμούς του, ειδικά μετά το «όχι» της κυπριακής Βουλής στην πρώτη απόφαση του Eurogroup και την εξέλιξη των γεγονότων που οδήγησαν τελικά στην εκκαθάριση της Λαϊκής και την εσωτερική (Bail-In) ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου. Τα μεγαλύτερα επιχειρήματα για την κριτική που ασκείται εις βάρος του τα έδωσε ο ίδιος παραδεχόμενος ότι η Λαϊκή κρατήθηκε στη ζωή με αναπνευστήρα επί εννέα μήνες. Εκ των υστέρων γίνεσαι σοφότερος, ίσως θα έπρεπε να είχαν ληφθεί πιο ριζικές αποφάσεις τον Ιούνιο (σ.σ., όταν απέτυχε η προσπάθεια ανακεφαλαιοποίησης και η τράπεζα ζήτησε κρατική στήριξη), ανέφερε ο κ. Δημητριάδης, κατά τη διάρκεια δηλώσεων του την περασμένη εβδομάδα. Διευκρίνισε, όμως, ότι τον Ιούνιο δεν υπήρχαν τα νομοθετικά εργαλεία για τη διαχείριση της εκκαθάρισης και θα έπρεπε να γίνει ρευστοποίηση. Αυτό θα σήμαινε ότι θα χάνονταν τα πάντα και θα ενεργοποιούνταν η καταβολή των ασφαλισμένων καταθέσεων από το Ταμείο Εγγυήσεων, γεγονός που θα οδηγούσε στη χρεοκοπία της Δημοκρατίας, από τη στιγμή που το Ταμείο δεν είχε τα απαραίτητα κεφάλαια για να καλύψει τους καταθέτες. Σύμφωνα με τον διοικητή η τράπεζα κρατήθηκε εν ζωή χάρη στο ELA. Η πρώτη προθεσμία λήξης του προγράμματος παροχής από την ΕΚΤ ήταν τον Ιανουάριο και μετά την πολιτική αποδοχή του Μνημονίου από την τότε κυβέρνηση δόθηκε νέα προθεσμία ώς το Μάρτιο.

Επιβάλετο, είπε ο διοικητής, να την κρατήσουμε στη ζωή, ώστε να γίνουν οι εκλογές και η νέα κυβέρνηση να λάβει τις αποφάσεις της. Σε αυτό, προσέθεσε, η ΕΚΤ, βοήθησε, έδωσε χρόνο, αλλά το ELA έφτασε στο 60% του ΑΕΠ.

Ανδρέας Βγενόπουλος

Η άνοδος και η πτώση του mr MIG

EPA

Ο Ανδρέας Βγενόπουλος αποτελεί σήμερα το «κόκκινο πανί» για τη συντριπτική πλειοψηφία –αν όχι το σύνολο– της κοινής γνώμης και του πολιτικού συστήματος. Θεωρείται ότι ο τρόπος με τον οποίο διοίκησε τη Λαϊκή μετά το 2006 αποτέλεσε τη γενεσιουργό αιτία της σημερινής κατάστασης που οδήγησε στη σημερινή διάλυση της τράπεζας και το φόρτωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας με ένα δυσβάσταχτο βάρος. Η αποτυχία της Λαϊκής να καλύψει ανακεφαλαιοποίηση ύψους 1,8 δισ. ευρώ (με βάση το stress test της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής μετά το ελληνικό PSI) οδήγησε την κυβέρνηση να ζητήσει την ένταξη της Κύπρου στον Μηχανισμό Στήριξης. Από την άλλη ο ίδιος ο κ. Βγενόπουλος υποστηρίζει ότι η τράπεζα έπεσε θύμα δυσφημιστικής επίθεσης από το κυπριακό κατεστημένο, φωτογραφίζοντας την Τράπεζα Κύπρου και τον τότε διοικητή της Κεντρικής, Αθανάσιο Ορφανίδη. Υποστηρίζει ότι έφυγε από την τράπεζα με πραξικόπημα της Κεντρικής πριν από 17 μήνες, αφήνοντας όμως πίσω του μια υγιή και εύρωστη τράπεζα, με ELA μόλις 3 δισ. ευρώ. Βάλλει εναντίον των επόμενων διοικήσεων, οι οποίες, όπως υποστηρίζει δεν κατάφεραν να διαχειριστούν την κατάσταση. Ο κ. Βγενόπουλος θεωρεί μεγάλο λάθος που δεν κράτησε την έδρα του Ομίλου στην Ελλάδα και έχει προσφύγει σε διεθνές διαιτητικό δικαστήριο ζητώντας την προστασία της επένδυσης της MIG.

Μιχάλης Σαρρής

Ο τελευταίος διαπραγματευτής

AP

Ο διορισμός του Αθανάσιου Ορφανίδη στην Κεντρική Τράπεζα έγινε με εισήγηση του νυν υπουργού Οικονομικών, Μιχάλη Σαρρή. Αποτελεί αστικό μύθο της Λευκωσίας ότι ο τότε Πρόεδρος Παπαδόπουλος ήταν αρχικά αρνητικός στον διορισμό του κ. Ορφανίδη. Ο κ. Σαρρής ανέλαβε να λιώσει τον πάγο και έκλεισε ραντεβού των δύο ανδρών στο Προεδρικό Μέγαρο. Μετά το πέρας της πρώτης τετ α τετ επαφής ο διορισμός έκλεισε.

Ο κ. Σαρρής θα μπορούσε να είναι πρωταγωνιστής αρχαίας τραγωδίας. Υπήρξε υπουργός Οικονομικών στην κυβέρνηση του Τάσσου Παπαδόπουλου που προετοίμασε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη και βρέθηκε μπροστά στο ενδεχόμενο να χειριστεί την άτακτη χρεοκοπία της χώρας και της έξοδό της από το ευρώ. Βρέθηκε επίσης στην προεδρία της Λαϊκής Τράπεζας σε μια κρίσιμη περίοδο, προσπαθώντας να βρει επενδυτές. Μιλώντας στο ΡΙΚ ανέφερε ευθέως ότι το κακό για τη Λαϊκή ξεκίνησε το 2006, με την απόκτηση της τράπεζας από τη MIG. Το ερωτηματικό είναι ότι εφόσον ήξερε την εικόνα της τράπεζας γιατί δεν προσήλθε πιο υποψιασμένος στο Eurogroup της 15ης Μαρτίου, που έφερε τελικά το «κούρεμα» όλων των καταθέσεων. Ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β΄, μεταφέροντας συνομιλία που είχε με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, ανέφερε ότι ο τελευταίος νοιώθει προδομένος από συνεργάτες του, που δεν είχαν προετοιμαστεί. Όλοι δείχνουν προς την πλευρά του κ. Σαρρή.

αλφαμεγα

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

www.kathimerini.com.cy/sport

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

αλφαμεγα

Το παιχνίδι της χρονιάς

Αγώνας δίχως αύριο για την Ανόρθωση, με διπλό αρχίζει προεόρτια τίτλου ο ΑΠΟΕΛ

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Ανάδειξη πρωταθλητή ή φωτιά στα… «κόκκινα»; Σημαντικά παιχνίδια υπάρχουν πολλά, κρίσιμα επίσης. Καθοριστικά, όμως, με την κυριολεκτική έννοια της λέξης, λίγα. Τέτοιο είναι πέραν πάσης αμφιβολίας το σημερινό ντέρμπι κορυφής στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» μεταξύ Ανόρθωσης και ΑΠΟΕΛ. Το αποτέλεσμα της αναμέτρησης θα κρίνει πάρα πολλά στη μάχη διεκδίκησης του πρωταθλήματος. Ιδίως για την Ανόρθωση, ο αγώνας είναι δίχως αύριο. Προερχόμενη από τρεις συνεχόμενες ισοπαλίες και έχοντας ως απολογισμό μόλις μία νίκη στα τελευταία πέντε ματς, η «Κυρία», αν ηττηθεί στο ντέρμπι, διαλύει όσα έχτισε από την αρχή της σεζόν. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, οι έξι βαθμοί πλεονέκτημα που θ' αποκτήσει ο ΑΠΟΕΛ δεν θα είναι το μοναδικό πρόβλημα για την ομάδα της Αμμοχώστου. Θα προκύψουν τριγμοί στο οικοδόμημα της ομάδας, με πιθανή την απόδοση ευθυνών σε τεχνική πηγεσία και όχι μόνο. Η ισοπαλία δεν βολεύει την Ανόρθωση, θα την αφήσει όμως ζωντανή στη μάχη του τίτλου. Με νίκη οι κυανόλευκοι πατούν και πάλι κορυφή και βάζουν «φτερά» στα πόδια για επίτευξη του στόχου. Θα επανακτήσουν τη χαμένη τους αυτοπεποίθηση, καθώς κερδίζοντας για δεύτερη φορά σε ισάριθμα ματς τον άμεσο ανταγωνιστή για τον τίτλο θα αποδείξουν ότι είναι το αφεντικό για τον τίτλο.

Η καλύτερη άμυνα του πρωταθλήματος θα έχει ασφαλώς δύσκολο έργο απέναντι στην κορυφαία επίθεση

Για τον ΑΠΟΕΛ φαινομενικά η κρισιμότητα του αγώνα δεν είναι στα ίδια επίπεδα, με την έννοια πως, αν χάσει, δεν χάνεται. Αν κερδίσει όμως πάει στο +6 και γίνεται το αδιαφιλονίκητο φαβορί για κατάκτηση της κούπας. Με δεδομένο πως στα προηγούμενα χρόνια όποια ομάδα μπήκε πρώτη στα πλέι-οφ στέφθηκε πρωταθλήτρια, στον Αρχάγγελο θα μπορούν ν' αρχίσουν ετοιμασίες για υποδοχή του τροπαίου.

Τα πλάνα

Διαφορετικά θα προσεγγίσουν το ντέρμπι οι δύο προπονητές. Η Ανόρθωση θα μπει στον αγωνιστικό χώρο με στόχο να επιβάλει τον ρυθμό της και να επιτεθεί. Η επιλογή του σχηματισμού 4-4-2 από τον Ρόνι Λέβι αποδεικνύει πως ο Ισραηλινός θέλει να δώσει γρήγορο ρυθμό στο ματς, πιέζοντας από ψηλά. Χρησιμοποιώντας τους Ρικάρντο Λαβόρδε και Τόνι Κάλβο στα άκρα της μεσοεπιθετικής γραμμής και τους Μπαράκ Ιτζχάκι και Γιαν Ρέζεκ στην επίθεση, η ομάδα της Αμμοχώστου έχει μια «φονική» τετράδα που αν βρεθεί στη μέρα της μπορεί να καθαρίσει οποιονδήποτε αντίπαλο. Ο Τζουλιάνο Σπαντάτσιο θα οπισθοχωρήσει σε ρόλο ανασταλτικού χαφ πλάι στον Νταν Αλέξα, με ευθύνη τη σωστή ανάπτυξη από τα μετόπισθεν και τη γρήγορη μεταβίβαση της μπάλας στους ακραίους χαφ.

Από την άλλη, ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς ξέρει πως για να σπάσει τον ρυθμό της Ανόρθωσης πρέπει η ομάδα του να επιβάλει το δικό της παιχνίδι, με το προσφιλές για τους γαλαζοκίτρινους κράτημα της μπάλας. Ενδεχομένως αυτός να είναι ο στόχος του Σερβοέλληνα τεχνικού στο μεγαλύτερο μέρος του αγώνα. Πολυπρόσωπο κέντρο (4-2-3-1), αργός ρυθμός, περιορισμός του ρίσκου και επιδίωξη σκοραρίσματος σε οργανωμένες επιθέσεις που δεν θα αφήνουν εκτεθειμένη την αμυντική διάταξη του ΑΠΟΕΛ. Εφόσον ο αγώνας κυλά στην ισοπαλία, οι γαλαζοκίτρινοι ευνοούνται και μάλιστα θα αυξάνονται οι πιθανότητές τους να κερδίσουν. Η Ανόρθωση έδειξε ευάλωτη στα προηγούμενα παιχνίδια και αν ψάξει χωρίς συνοχή το γκολ, θα κινδυνεύσει, καθώς ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς, όπως συνηθίζει στα τελευταία ματς, θα μετατρέψει τον σχηματισμό σε 4-4-2, βάζοντας τον Μάριο Μπούντιμιρ και κάνοντας την ομάδα του πιο απαιτητική.

Η ισοπαλία δεν βολεύει την Ανόρθωση, ενώ ο ΑΠΟΕΛ είναι πιο άνετος, με την έννοια ότι αν χάσει δεν χάνεται.

Η Ανόρθωση εξαρτάται πολύ στο σκοράρισμα από τον Μπαράκ Ιτζχάκι.

Το καθαρό μυαλό και η ποιότητα του Μαντούκα κρίνει συχνά τα μεγάλα ματς.

Ο Λαβόρδε καλείται να κάνει την διαφορά, όπως και στο παιχνίδι του α΄ γύρου.

Ο Μπιτόν έχει το εύκολο γκολ και ο Γιοβάνοβιτς ποντάρει πολλά πάνω του.

Οι παίκτες βαρόμετρο

Με την άμυνα της Ανόρθωσης να μπάζει από παντού (δέχθηκε γκολ στα δέκα τελευταία ματς σε πρωτάθλημα και κύπελλο) και τους πρώτους της σκόρερ, Ρέζεκ-Σπαντάτσιο, να «σιγούν», η επιλογή των ποδοσφαιριστών που θα αποτελέσουν βαρόμετρα στο ντέρμπι είναι δύσκολη. Η «Κυρία» εξαρτάται πολύ στον δεύτερο γύρο από τον Μπαράκ Ιτζχάκι. Ο Ισραηλινός είναι ο κορυφαίος της Ανόρθωσης τους τελευταίους μήνες, στους οποίος σκοράρει κατά βούληση. Σε αρκετά παιχνίδια (Εθνικό, ΑΕΚ, ΑΕΛ) σπατάλησε όμως κλασικές ευκαιρίες και η απόδοσή του θα κρίνει πολλά στο ντέρμπι. Ο Ιτζχάκι έχει όλα τα φόντα ν' ανακηρυχθεί ως ο MVP του ντέρμπι, αλλά και ως ο μοιραίος. Ποδοσφαιριστές με την ποιότητα του Ρικάρντο Λαβόρδε δεν βρίσκεις εύκολα. Αν βρεθεί στη μέρα του, ο Κολομβιανός μπορεί να κάνει άνω-κάτω οποιαδήποτε άμυνα. Το είχε κάνει στον αγώνα του πρώτου γύρου στο ΓΣΠ. Αυτά τα καθοριστικά παιχνίδια θα δείξουν αν ωρίμασε ποδοσφαιρικά ο Λαβόρδε και αν είναι έτοιμος να ηγηθεί της Ανόρθωσης.

Τα μεγάλα ματς τα παίρνουν οι σπουδαίοι παίκτες. Στον Αρχάγγελο η προσωποποίηση αυτού του χαρακτηρισμού πάει ανεπιφύλακτα στον Γκουστάβο Μαντούκα. Ο Βραζιλιάνος είναι ο φυσικός ηγέτης του ΑΠΟΕΛ τα τελευταία χρόνια. Ανεξαρτήτως γηπέδου, αντιπάλου και κρισιμότητας αγώνα, έχει πάντα καθαρό μυαλό. Η ποιότητα και η ποδοσφαιρική ευφυΐα που διαθέτει είναι αρκετά για να αλλάξουν ισορροπίες σε μια αναμέτρηση. Ο Ντουντού Μπιτόν ήρθε και έλυσε το επιθετικό πρόβλημα. Πέτυχε ήδη πέντε τέρματα και έπεισε από την πρώτη μέρα που ήρθε στην Κύπρο ότι έχει το εύκολο γκολ. Από αυτόν ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς θέλει να κάνει γκολ την παραμικρή ευκαιρία που θα του δοθεί. Αν το καταφέρει, θα έχει πετύχει στον ρόλο του. Εφόσον πάντως η αμυντική διάταξη του ΑΠΟΕΛ κρατήσει για όγδοο αγώνα πρωταθλήματος ανέπαφη την εστία της, θα φέρει τους γαλαζοκίτρινους ακόμα πιο κοντά στον τίτλο. Η καλύτερη άμυνα του πρωταθλήματος θα έχει ασφαλώς δύσκολο έργο απέναντι στην κορυφαία επίθεση.

Οταν Ανόρθωση και ΑΠΟΕΛ κοντράρονται για τον τίτλο...

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Το παιχνίδι της Κυριακής (31/03) ίσως να μην κρίνει πολλά για τον τίτλο (αναλόγως του αποτελέσματος), όμως θα καθορίσει ποια ομάδα θα είναι αυτή που θα ξεκινήσει ως πρώτη στον βαθμολογικό πίνακα, στη δεύτερη φάση του πρωταθλήματος. Αυτή είναι η δεύτερη φορά, από τη θέσπιση του θεσμού με αυτή τη μορφή, που οι δύο ομάδες κοντράρονται για την επιτυχία – έγινε ξανά την πρώτη χρονιά στην οποία το πρωτάθλημα λειτούργησε με αυτό το σχέδιο. Ο ΑΠΟΕΛ πάει στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» έχοντας τρεις βαθμούς διαφορά από την αντίπαλό του στη συγκεκριμένη φάση. Με νίκη, όμως, η ομάδα της Αμμοχώστου πιάνει τους γαλαζοκίτρινους στους 63 βαθμούς και, με βάση τα μεταξύ τους παιχνίδια, ανεβαίνει αυτή στην πρώτη θέση. Ανόρθωση και ΑΠΟΕΛ ξεχώρισαν γρήγορα από τις υπόλοιπες ομάδες και φάνηκε από καιρό ότι θα ήταν τα δύο άλογα που θα περνούσαν πρώτα τη γραμμή του τερματισμού. Η «Κ» θυμάται τις χρονιές που υπήρχε ξανά «αντιπαράθεση» ανάμεσα στις δύο ομάδες, από το 1934 όταν δημιουργήθηκε η ΚΟΠ μέχρι σήμερα.

Με προπονητή-παίκτη τον Τιμούρ Κετσπάγια, η Ανόρθωση πήρε το πρωτάθλημα την περίοδο 2004-2005.

Το τέρμα του Γιάννη Σκοπελίτη στο 90+3΄ «σκότωσε» νωρίς τα όνειρα του ΑΠΟΕΛ για τον τίτλο την περίοδο 2007-2008.

Τα πολύ παλιά τα χρόνια

Με την Ανόρθωση το 1937 να διαλύεται, το 1945 να επιστρέφει παίζοντας στη β΄ κατηγορία και την περίοδο 1946-1947 να επιδιώκει πρωταγωνιστικό ρόλο στα μεγάλα σαλόνια, η πρώτη αντιπαράθεση με τον ΑΠΟΕΛ ήταν εξωγηπεδική. Ουσιαστικά, η ομάδα της Αμμοχώστου, όπως και η ΕΠΑ και ο Πεζοπορικός, δεν τα είχαν με την ομάδα της Λευκωσίας, αλλά κυρίως με την ηγεσία της ΚΟΠ. «Ζητούσαν προς τούτοις ισότιμη μεταχείριση, θεωρώντας πως τα σωματεία της Λευκωσίας και κυρίως ο ΑΠΟΕΛ τύγχαναν της εύνοιας της ΚΟΠ. ΕΠΑ, Πεζοπορικός και Ανόρθωση μετά την αποχώρησή τους, αμελλητί δημιούργησαν στις 14/09/1947 δική τους χωριστή Ομοσπονδία, την Π.Α.Ο.Κ. (Ποδοσφαιρική Αθλητική Ομοσπονδία Κύπρου) με έδρα τη Λάρνακα» αναφέρεται στο βιβλίο «Κυπριακό ποδόσφαιρο 1900-1960» του δημοσιογράφου Γιώργου Μελετίου. Μαζί τους ήταν και οι ΑΜΟΛ Λεμεσού, Τουρκική Λέσχη Λάρνακας, Τουρκική Λέσχη Αμμοχώστου, Τουρκ Ουτζιού και Τσετίν Καγιά. Μετά από ένα χρόνο η Π.Α.Ο.Κ. διαλύθηκε και το φθινόπωρο του 1948 οι ΕΠΑ, Πεζοπορικός και Ανόρθωση επανεντάχθηκαν στα μητρώα της ΚΟΠ. Από την πρώτη χρονιά (1948-49), η Ανόρθωση απέκτησε πρωταγωνιστικό ρόλο, κοντράροντας τον ΑΠΟΕΛ, που βγήκε ο κερδισμένος της μάχης με επτά βαθμούς διαφορά (28-21) σε σύνολο 14 αγώνων. Η επόμενη χρονιά (1949-1950) βρήκε πρωταθλήτρια την Ανόρθωση, με τον ΑΠΟΕΛ να μένει στην 3η θέση – δεύτερη κατετάγη η ΕΠΑ. Από εκεί και πέρα, πέρασαν 12 χρόνια για νέα κόντρα μεταξύ της Ανόρθωσης και του ΑΠΟΕΛ. Γυρίζοντας την κλεψύδρα του χρόνου, φθάνουμε στην περίοδο 1962-63, όταν οι δυο τους στο τέλος της χρονιάς κατέλαβαν τις δύο πρώτες θέσεις της βαθμολογίας, με την ομάδα της Αμμοχώστου να παίρνει το πρωτάθλημα –σε σύνολο 22 αγώνων– με 37 βαθμούς έναντι 32 βαθμών του αντιπάλου της.

Η «Κ» θυμάται τις πιο σημαντικές χρονιές που ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση ήταν τα δύο άλογα στην κούρσα για το πρωτάθλημα

Η δεκαετία του '90

Αφήνοντας πίσω τα παλιά τα χρόνια, φθάνουμε στη δεκαετία του '90 για να βρούμε τις δύο ομάδες να είναι οι μοναδικές που μάχονταν μέχρι το τέλος του πρωταθλήματος για να βρεθούν στο πιο ψηλό σκαλοπάτι του βάθρου. Την περίοδο 1991-1992 κοντά τους ήταν και ο Απόλλωνας, ο οποίος τελικά περιορίστηκε στην 3η θέση, δύο βαθμούς πίσω από την Ανόρθωση, με τον ΑΠΟΕΛ να αναδεικνύεται πρωταθλητής με τους 69 βαθμούς που είχε στη συλλογή του. Τέσσερα χρόνια μετά (1995-1996), οι γαλαζοκίτρινοι και πάλι έκοψαν πρώτοι το νήμα, σε μία περίοδο που σήκωσαν το τελευταίο νταμπλ στην ιστορία τους, αφού πήραν και το κύπελλο. Η Ανόρθωση έμεινε στη δεύτερη θέση, απέχοντας εννέα βαθμούς από την κορυφή (64-55) – στους 53 βαθμούς ήταν Ομόνοια και ΑΕΚ.

Το τρόπαιο του Τιμούρ

Η ομάδα της Αμμοχώστου ήταν η νικήτρια της «μάχης» της σεζόν 2004-05. Οι δύο ομάδες ξεχώρισαν από τον πρώτο γύρο, με τον ΑΠΟΕΛ να είναι πρώτος με 33 βαθμούς και την Ανόρθωση δεύτερη με 31 βαθμούς – στους 24 βαθμούς ήταν η 3η στη βαθμολογία Ομόνοια. Στην 20ή αγωνιστική οι γαλαζοκίτρινοι δέχθηκαν την πρώτη τους ήττα από την ΑΕΚ (2-1), που έφερε και την απομάκρυνση του Ιβάν Γιοβάνοβιτς –στην πρώτη του θητεία– από τον πάγκο. Στην επόμενη αγωνιστική (21η) το πρόγραμμα είχε ΑΠΟΕΛ-Ανόρθωση στο ΓΣΠ, με τις δύο ομάδες να τις χωρίζουν δύο βαθμοί. Στο γήπεδο οι μακρυμάλληδες τότε Αλεξάνδρου και Χαραλαμπίδης βρέθηκαν αντιμέτωποι με τους Πουρσαϊτίδη (δέχθηκε κόκκινη στο παιχνίδι) και Γιωργαλλίδη, οι οποίοι τότε αγωνίζονταν με τα χρώματα της «Κυρίας». Όλα τα λεφτά της βραδιάς (13/03/2005) ήταν ο Τιμούρ Κετσπάγια, ο οποίος με τρία φοβερά τέρματα, το ένα μάλιστα στο 90+4΄, οδήγησε την ομάδα του στη νίκη με 3-2 και της έδωσε αέρα πέντε βαθμών. Με την Ανόρθωση να μετράει έναν μηδενισμό λόγω της διακοπής του αγώνα στην 22η αγωνιστική με τον Απόλλωνα, τελικά η διαφορά πήγε στους τέσσερεις βαθμούς, με την Ανόρθωση του προπονητή-παίκτη Τιμούρ Κετσπάγια να στέφεται πρωταθλήτρια.

Η πιο πρόσφατη κόντρα

Πάνε πέντε χρόνια από τότε που ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση ήταν βασικές διεκδικήτριες του τίτλου μέχρι το φινάλε του πρωταθλήματος. Τελευταία φορά ήταν η περίοδος 2007-08, με τα δεδομένα να είναι εντελώς διαφορετικά από ό,τι τη φετινή χρονιά, που η υπόθεση τίτλος μπορεί να τραβήξει και στη διαδικασία των πλέι-οφ. Τότε, η ομάδα της Αμμοχώστου μπήκε στη δεύτερη φάση του πρωταθλήματος – εφαρμόστηκε για πρώτη φορά– με εμφανή διαφορά από τους γαλαζοκίτρινους, απέχοντας από αυτούς έντεκα βαθμούς. Μία διαφορά που την κράτησε μέχρι το τέλος του πρωταθλήματος. Μάλιστα, η «Κυρία» είχε θέσει βάσεις κατάκτησης του τίτλου νωρίς στη σεζόν, αφού μόλις στην 15η αγωνιστική «σκότωσε» τα όνειρα του αντιπάλου και με τέρμα του Γιάννη Σκοπελίτη στο 90+3΄ πήρε τη νίκη με 1-0 και ξέφυγε με εννέα πόντους διαφορά. Έτσι, η Ανόρθωση έβαλε στην τροπαιοθήκη της το τρόπαιο του πρωταθλήματος, που ήταν και το τελευταίο, αφού από τότε δεν ευτύχησε να κατακτήσει έναν εκ των δύο εγχώριων τίτλων.

SP_02 PARASKHNIO_SPOR 3/29/13 5:17 PM Page 2

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Πέντε σίγουρες

ΑΠΟΕΛ, ΑΕΚ, ΑΕΛ, Αγία Νάπα και Δόξα είναι οι ομάδες που σίγουρα δεν θα αντιμετωπίσουν πρόβλημα εν όψει των κριτηρίων της UEFA. Για τις υπόλοιπες κανείς δεν μπορεί να βάλει το χέρι στη φωτιά, αν και μερικές (Απόλλωνας, Εθνικός, Αλκή) είναι σε καλύτερη μοίρα.

Αυτοί που ανανέωσαν;

Έντονο είναι το «κύμα» φυγής που παρουσιάζεται από πολλούς ξένους ποδοσφαιριστές από το κυπριακό πρωτάθλημα, λόγω των οικονομικών εξελίξεων. Αυτών που λήγουν τα συμβόλαιά τους φεύγουν εύκολα, με όσους έχουν όμως συμβόλαιο χρειάζονται γερές συζητήσεις. Το μεγαλύτερο ερωτηματικό είναι για όσους παίκτες ανανέωσαν πρόσφατα τα συμβόλαιά τους.

Στην τηλεόραση

Παρά τις φήμες που τον ήθελαν να παρακάμπτει την απόφαση της Δικαστικής και να πηγαίνει στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», ο εκπρόσωπος Τύπου του ΑΠΟΕΛ, Πανίκος Χατζηλιασής, δεν θα πάει Λάρνακα το απόγευμα. Το ντέρμπι θα το παρακολουθήσει από τηλεοράσεως.

Δεν έφερε ένσταση ο ΑΠΟΕΛ

Μπορεί οι ιθύνοντες του ΑΠΟΕΛ να παρέδωσαν εγκαίρως και χωρίς κανένα πρόβλημα τον φάκελο για τα κριτήρια Μαρτίου, όμως δεν είχαν κανένα πρόβλημα να βάλουν την υπογραφή τους προκειμένου να συναινέσουν να δοθεί παράταση σε όλες τις κυπριακές ομάδες για να συμπληρώσουν τις λίστες τους.

Προσφορά η πίτσα

Μετά από κάθε συνέντευξη Τύπου του τεχνικού του ΑΠΟΕΛ, Ιβάν Γιοβάνοβιτς, προσφέρεται πίτσα στους παρευρισκομένους. Την περασμένη Πέμπτη (28/03) ήταν η πρώτη μετά τις εξελίξεις στην οικονομία και κάποιος από τους κάμεραμαν είχε την απορία αν θα είχε πίτσα. «Φυσικά, είναι προσφορά της πιτσαρίας», ήταν η απάντηση από τους αρμόδιους.

Κρίνεται ο Λέβι

Το μέλλον του στον πάγκο της Ανόρθωσης παίζει το απόγευμα ο Ρόνι Λέβι. Αν η Ανόρθωση ηττηθεί από τον ΑΠΟΕΛ, ο Ισραηλινός δύσκολα θα αντέξει στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», με μια προϋπόθεση. Να αποχωρήσει κοινή συναινέσει. Διαφορετικά δεν το κουνάει ρούπι, αφού θα χρειαστεί να του παραχωρηθεί γερή αποζημίωση που φτάνει τις 200.000 ευρώ για το συμβόλαιο της νέας σεζόν.

Μέσα σε μισή ώρα, την περασμένη Πέμπτη, άλλαξε εντελώς το κλίμα στην Ομόνοια. Η αβεβαιότητα για τα κριτήρια Μαρτίου έδωσε τη θέση της στο πείσμα για τη συνέχιση της εκστρατείας και κύριος λόγος γι' αυτό ήταν οι πολύ αισιόδοξες τοποθετήσεις του προέδρου Στέλιου Μυλωνά στη σχετική συνέντευξη Τύπου.

Το... καλό του μνημονίου

Όσες χώρες πέρασαν από τη δίνη του μνημονίου, της Τρόικας και των περιορισμών, αντιμετώπισαν το φάσμα της καταστροφής. Την ίδια στιγμή, όμως, η κρίση που τις έπληξε, βοήθησε τους ντόπιους ποδοσφαιριστές να βελτιωθούν. Χώρες όπως οι Πορτογαλία, Ισπανία, Ιρλανδία και Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχουν φτάσει στα ύψη σε ό,τι αφορά την απόδοση των Εθνικών τους.

Πλήρωναν αδρά για σοφέρ

Μεταξύ 250 και 350 ευρώ ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν για σοφέρ οι ξένοι δημοσιογράφοι που ήρθαν στην Κύπρο τις τελευταίες μέρες για να καλύψουν την κρίση. Οι ξένοι ρεπόρτερ έψαχναν άτομα μέσω κυπριακών οργανώσεων για να τους προσλάβουν ως ιδιωτικούς οδηγούς και πλήρωναν καλά.

Δεν αντάλλαξαν ματιά

Το περασμένο σαββατοκύριακο ο πρώην τιμ μάνατζερ της Ομόνοιας, Χριστάκης Γεωργίου και ο πρώην αρχηγός της ομάδας, Κώστας Καϊάφας, παρευρέθηκαν στο τουρνουά Love Football 3v3 για νεαρούς στο Καϊμακλί. Αν και συνυπήρξαν στον ίδιο χώρο, δεν αντάλλαξαν ούτε ματιά.

Εξαιρετική η ΚΟΠΕ

Πλήρη δημοσιογραφική κάλυψη των αγώνων όλων της των πρωταθλημάτων, προσφέρει η Κυπριακή Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης. Το γραφείο Τύπου της ΚΟΠΕ στέλνει στα ΜΜΕ σχεδόν καθημερινά e-mail με την προαγγελία των αγώνων και ακολούθως την κάλυψη των ματς, με δηλώσεις και άλλα στοιχεία. Τα κείμενα ανεβάζονται παράλληλα στο σάιτ της ΚΟΠΕ, στο volleyball.org.cy.

Εμπλοκή

Πληροφορίες της στήλης αναφέρουν ότι στην Ανόρθωση προέκυψε εμπλοκή στο θέμα της εξεύρεσης μισού εκατομμυρίου ευρώ για να περάσει τα κριτήρια. Χορηγοί υποσχέθηκαν χρήματα, όμως οι εξελίξεις τους οδήγησαν να κάνουν πίσω. Η παράταση από την UEFA είναι ευεργετική και η διοίκηση «τρέχει» να προλάβει.

Τα νερά του Σαβέφσκι

Προσερχόμενος στην καθιερωμένη του συνέντευξη Τύπου, ο προπονητής της Ομόνοιας, Τόνι Σαβέφσκι, προθυμοποιήθηκε να βοηθήσει τον εκπρόσωπο Τύπου, Ανδρέα Δημητρίου, στο να κουβαλήσει μπουκαλάκια με νερό για τους δημοσιογράφους. Αφήνοντας τα μπουκαλάκια στο τραπέζι της αίθουσας, ο Σαβέφσκι έριξε την ατάκα: «Δυστυχώς σας φέρνω νερά, όχι λεφτά».

«Δύο φορές βλάκες»

Ο Κυριάκος Ιωάννου είναι μόνιμος κάτοικος Αθήνας τα τελευταία χρόνια και έχει ζήσει από την αρχή την οικονομική δυστυχία στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα. Μιλώντας μαζί του πριν από μερικές μέρες, με το θέμα να έχει φτάσει στην κρίση που κτυπάει την Κύπρο, ο ίδιος μας είπε χαρακτηριστικά πως «είμαστε δύο φορές βλάκες», αφού βλέπαμε όλα όσα συνέβαιναν στην Ελλάδα, αλλά δεν κάναμε τίποτα γι' αυτό.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Ευκαιρία να δουλευτούν οι ακαδημίες

Πρόκριση στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ από την Ανόρθωση (2008-09), δύο φορές από τον ΑΠΟΕΛ (2009-10, 2011-12). Στη μία από αυτές, οι γαλαζοκίτρινοι έφτασαν μέχρι τη φάση των «8» της διοργάνωσης. Προσθέστε, επίσης, και τις παρουσίες της ΑΕΚ (2011-12) και της ΑΕΛ (2012-13) στους Ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ.

Αν συνεχίσουμε, μπορούμε να θυμηθούμε και περιπτώσεις αποκλεισμών αρκετά υπολογίσιμων ομάδων της Ευρώπης από κυπριακές ομάδες, όμως αρκούμαστε στις μεγαλύτερες επιτυχίες. Κάπου εδώ προκύπτει το εύλογο ερώτημα, εάν αυτές οι πρόσφατες επιτυχίες στην Ευρώπη θα είναι και οι τελευταίες για το κυπριακό ποδόσφαιρο.

Είναι γεγονός ότι με τη νέα τάξη πραγμάτων που επιφέρει η δύσκολη οικονομική περίοδος που διανύει η χώρα μας, αναγκαστικά θα πρέπει να μειωθούν οι προϋπολογισμοί όλων των ομάδων. Αυτό σημαίνει υποχώρηση του κυπριακού ποδοσφαίρου, διερωτούνται αρκετοί. Κανένας δεν μπορεί να προδικάσει το οτιδήποτε. Εξάλλου, όπως αποδείχθηκε στην περίπτωση της ΑΕΛ, αλλά και της ΑΕΚ, δεν χρειάζεται πολύ χρήμα για να βγει κάτι καλό.

Όμως η αλήθεια είναι ότι με βάση τις υποψίες το ποδοσφαιρικό σκηνικό της Κύπρου θα αλλάξει και δεν θα είναι προς το καλύτερο. Δεν είναι λίγοι αυτοί που υποστηρίζουν ότι οι επιτυχίες στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις προήλθαν με τη συμμετοχή των ξένων και κοινοτικών ποδοσφαιριστών. Σε μεγάλο βαθμό έχουν δίκιο, δικαιώνοντας του τα αποτελέσματα. Πλέον, όμως δεν υπάρχει η πολυτέλεια για να ξοδευτεί μπόλικο χρήμα για την κάθοδο ποιοτικών ξένων. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να δοθεί περισσότερη εμπιστοσύνη στο κυπριακό στοιχείο.

Με αυτά και αυτά, το κυπριακό ποδόσφαιρο, από τη νέα χρονιά αναμένεται να μπει σε νέα τροχιά και είναι σημαντικό να κρατηθεί σε καλά επίπεδα για να μπορέσει να ορθοποδήσει στα επόμενα χρόνια. Μακάρι η πτώση να μην είναι ραγδαία. Ευχή μας είναι οι καλές ευρωπαϊκές επιτυχίες να συνεχιστούν, παρά τη αλλαγή των δεδομένων. Ίσως, όλο αυτό να βγει και σε καλό για το κυπριακό ποδόσφαιρο, ώστε να δουλευτούν καλύτερα οι ακαδημίες, κάτι που έπρεπε να γίνει εδώ και χρόνια. Εξ όσων γνωρίζουμε, μέχρι την ηλικία των 13 γίνεται καλή δουλειά στις ακαδημίες. Εκεί που υστερούμε είναι στην τελική φάση ενός ποδοσφαιριστή για να γίνει επαγγελματίας. Γι' αυτό τώρα είναι η ευκαιρία των ομάδων για να ρίξουν περισσότερο βάρος στις ακαδημίες.

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

16:00	ΑΝΟΡΘΩΣΗ – ΑΠΟΕΛ	LTV
17:00	ΔΟΞΑ – ΑΕΚ	CytaVision1
18:00	ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ – ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ	PrimeTel

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

15:00	ΞΑΝΘΗ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ	Novasports1
17:15	ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΑΕΚ ΑΘΗΝΩΝ	Novasports1
17:15	ΒΕΡΟΙΑ – ΚΕΡΚΥΡΑ	Novasports3
19:30	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΠΑΟΚ	Novasports1

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

13:00	ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ	LTV Sports2
18:00	ΜΑΓΙΟΡΚΑ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ	LTV SportsHD
20:00	ΕΣΠΑΝΙΟΛ – ΣΟΣΙΕΔΑΔ	LTV SportsHD
22:00	ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ	LTV SportsHD

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

15:30	ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ	LTV PremierHD

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

16:30	ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ – ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗ	
18:30	ΦΙΡΘ – ΑΪΝΤΡΑΧΤ	

ΓΑΛΛΙΑ – ΛΙΓΚ 1

15:00	ΝΙΣ – ΜΑΡΣΕΪΓ	
18:00	ΜΠΡΕΣΤ – ΛΙΛ	
22:00	ΛΥΩΝ – ΣΟΣΟ	

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

15:00	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ – ΚΑΒΑΛΑ	
16:00	ΠΑΟΚ – ΗΛΥΣΙΑΚΟΣ	
17:00	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	

ΜΠΑΓΕΡΝ ΜΟΝΑΧΟΥ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ Τρίτη 21:45 / CytaVision1

ΔΕΥΤΕΡΑ 1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

19:30	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΑΣΤΕΡΑΣ	

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

21:00	ΑΘΛΕΤΙΚ – ΓΡΑΝΑΔΑ	LTV SportsHD
23:00	ΜΠΕΤΙΣ – ΧΕΤΑΦΕ	LTV SportsHD

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

22:00	ΦΟΥΛΑΜ – ΚΠΡ	LTV PremierHD

ΑΓΓΛΙΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

14:30	ΤΣΕΛΣΙ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ.	

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

19:00	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΡΕΘΥΜΝΟ	CytaVision1

ΤΡΙΤΗ 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

21:45	ΜΠΑΓΕΡΝ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ	CytaVision2
21:45	ΠΑΡΙ Σ. Ζ. – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ	CytaVision1

ΚΥΠΡΟΣ – ΜΠΑΣΚΕΤ ΤΕΛΙΚΟΙ

20:00	ΑΕΚ – ΑΠΟΕΛ	CytaVision5

ΤΕΤΑΡΤΗ 3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΥΠΕΛΛΟ Γ΄ - Δ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ – ΤΕΛΙΚΟΣ

19:00	ΘΟΪ Λ. – ΕΝΑΔ ΠΟΛΗΣ ΧΡ.	LTV Sports2

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

21:45	ΜΑΛΑΓΑ – ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ	CytaVision1
21:45	ΡΕΑΛ – ΓΑΛΑΤΑΣΑΡΑΪ	Sigma

ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α

19:30	ΣΑΜΠΝΤΟΡΙΑ – ΙΝΤΕΡ	CytaVision5

ΠΕΜΠΤΗ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

22:05	ΤΟΤΕΝΑΜ – ΒΑΣΙΛΕΙΑ	PIK2
22:05	ΜΠΕΝΦΙΚΑ – ΝΙΟΥΚΑΣΛ	CytaVision5

ΕΠΙ ΣΚΟΠΟΝ / *Του* ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ

Κατίδης και Γκαρσία

Τις δύο τελευταίες εβδομάδες, όσο κι αν σε κάποιον εκτός Ελλάδος θα φανεί περίεργο, την αθλητική ειδησεογραφία απασχόλησαν, για διαφορετικούς λόγους, δύο παίκτες, παρά ο κρίσιμος αγώνας της Εθνικής Ελλάδας με τη Βοσνία/Ερζεγοβίνη. Σημάδι κι αυτό, πως ο συλλογικός φανατισμός είναι πάνω από την αγάπη για τη «γαλανόλευκη» με το εθνόσημο. Γιώργος Κατίδης και Πάμπλο Γκαρσία, «έκλεψαν την παράσταση», όχι για την απόδοσή τους εντός των αγωνιστικών χώρων, αλλά εκτός αυτών.

Για τον Ελληνα νεαρό παίκτη της ΑΕΚ, γράφτηκαν τόσες λέξεις, όσες δεν θα γράφονταν για την καριέρα του, ακόμα κι αν έπαιρνε μεταγραφή στην... Μπαρτσελόνα. Ο τρόπος χαιρετισμού του, μετά την επίτευξη του νικητήριου γκολ της ΑΕΚ επί της Βέροιας, πιθανόν να βάλει και πρόωρο τέλος στην καριέρα του. Κάτι, που είτε από άγνοια, είτε από βλακεία, είναι δική του ευθύνη.

Τέλος εποχής και για τον Ουρουγουανό παίκτη του ΠΑΟΚ. Και υπεύθυνος γι' αυτό, σύμφωνα με τα όσα άφησε να εννοηθούν στη δήλωσή του, ο προπονητής της ομάδας, Γιώργος Δώνης. Ο οποίος ήδη είναι το «κόκκινο πανί», για μία μερίδα οπαδών του «Δικεφάλου του Βορρά». Γιατί ο Πάμπλο Γκαρσία λατρεύτηκε από τους οπαδούς του. Πιστεύω όχι τόσο για την απόδοσή του ή την προσφορά του, αλλά επειδή δεν έχανε ευκαιρία να δείχνει πως αγαπάει περισσότερο από αυτούς την ομάδα. Μάλιστα,πολλές φορές, έδειχνε να «πολεμάει» με μεγαλύτερο πάθος από τη διοίκηση της ΠΑΕ, το «αθηναϊκό κατεστημένο» του ελληνικού ποδοσφαίρου. Ποιος θα ξεχάσει την «πρωοποίησή» του, για τη γροθιά στον Ντιόγκο; Μία γροθιά που άφησε την ομάδα του με δέκα παίκτες, κάτι που εκμεταλλεύτηκε ο Ολυμπιακός και έφτασε στη νίκη. Ποιος όμως νοιάστηκε τότε για τους βαθμούς; Η γροθιά στον Βραζιλιάνο παίκτη των «ερυθρολεύκων» ήταν στο... πρόσωπο του κατεστημένου.

Πέρα όμως από τον χαρακτήρα του, ο Γκαρσία, με το στυλ του και την άψογη τεχνική του κατάρτιση, έδινε στη μεσαία γραμμή του ΠΑΟΚ και σιγουριά και αρχοντιά. Η σχετική έλλειψη ταχύτητάς του, αναπληρωνόταν με τις μακρινές μπαλιές ακριβείας που είχε. Κάτι που τον καθιστούσε και επιτελικό παίκτη, πέρα από τη φυσική του θέση, που ήταν του αμυντικού χαφ.

Θεωρώ πως κακώς δεν βρέθηκε η «χρυσή τομή», ώστε ο παίκτης να αποχωρούσε έτσι όπως θα άρμοζε στην προσφορά του αλλά και στην αγάπη που του είχαν και του έχουν οι οπαδοί του συλλόγου. Τα υπόλοιπα παιχνίδια, μέχρι τέλους της κανονικής περιόδου, δεν είναι τόσο κρίσιμα για τον ΠΑΟΚ. Οπότε θα μπορούσε ο Δώνης να «βάλει νερό στο κρασί του». Η αδιαλλαξία ποτέ δεν ωφέλησε έναν προπονητή. Σίγουρα η θέση του τώρα, εξαρτάται αν κατορθώσει να οδηγήσει τον ΠΑΟΚ, στην προκριματική φάση του Τσάμπιονς Λιγκ, μέσω των πλέι οφ. Αν το πετύχει, μάλλον «σώζει» τον πάγκο του. Αν όχι, οι αντιφρονούντες μαζί του, θα κερδίσουν τον πόλεμο.

gianniskoukoulas@gmail.com

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Αθήνα, Μόναχο και βόρειοι Vs νότιοι

Δύο ώρες πριν από τη σέντρα του τελικού του Τσάμπιονς Λιγκ τον Μάιο του 2007, βρισκόμουν στον εξωτερικό χώρο του ΟΑΚΑ. Πριν μπω στο γήπεδο, είπα να συμπεριφερθώ λίγο σαν τουρίστας και έτσι έκανα τη βόλτα μου στα διάφορα περίπτερα των χορηγών και των ομάδων.

Όσο και να φαίνεται περίεργο, μια από τις πιο έντονες μνήμες μου από εκείνη την ημέρα προήλθε από κάτι που είδα εκτός σταδίου. Εκεί οι χώροι για τους οπαδούς της Μίλαν και της Λίβερπουλ ήταν χωριστοί. Στο περίπτερο με τα σουβενίρ που αναλογούσαν στους φιλάθλους της ιταλικής ομάδας, επικρατούσε πανδαιμόνιο. Όλοι έπεφταν πάνω στον πάγκο, φωνές, σπρωξίματα, ένταση, ακριβώς αυτά που κάνουμε και εμείς εδώ στην Κύπρο, για παράδειγμα στις καντίνες των γηπέδων.

Στον αντίστοιχο χώρο για τους οπαδούς της Λίβερπουλ η εικόνα ήταν ακριβώς η αντίθετη. Οι Άγγλοι είχαν μπει με τάξη σε μια σειρά, που επεκτεινόταν για δεκάδες μέτρα και με υπομονή περίμεναν να αγοράσουν τα σουβενίρ τους. Πραγματικά εντυπωσιάστηκα από την αντίθεση.

Τον Μάιο του 2012 η Μπάγερν Μονάχου έχασε μέσα στην έδρα της τον τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ με τον πιο σκληρό τρόπο, στη διαδικασία των πέναλτι. Φεύγοντας από το γήπεδο, μου έκανε απίστευτη εντύπωση η συμπεριφορά των Γερμανών. Κατά χιλιάδες περπατούσαν –ναι μεν σκυθρωποί– αλλά ήσυχοι προς τον σταθμό του τραίνου, χωρίς να προβαίνουν σε έκτροπα και να βρίζουν. Μάλιστα δεν πείραζαν τους Άγγλους που πανηγύριζαν δίπλα τους.

Η πειθαρχία και η τάξη από τους Άγγλους και τους Γερμανούς, στα δύο παραδείγματα που έδωσα πιο πάνω, σε αντίθεση με τους ενοχλητικούς Ιταλούς, την κυπριακή νοοτροπία και γενικά τους θερμόαιμους «νότιους» της Ευρώπης, θεωρώ πως είναι άλλη μια επεξήγηση γιατί η Ευρώπη πλέον έχει χωριστεί στα δύο.

Η ιδιοσυγκρασία η δική μας και των γειτόνων μας στη λεκάνη της Μεσογείου, δεν επιτρέπει καλουπώματα στυλ Άγγλων και Γερμανών. Και όσο και να χαιρόμαστε γι' αυτή μας την «ανεξαρτησία», μάλλον αποτελεί και συνάμα κατάρα. Οι πειθαρχημένοι λαοί του βορρά είναι αυτοί που σήμερα κάνουν κουμάντο στην Ευρώπη και οι «αντάρτες» και απειθάρχητοι νότιοι είναι αυτοί που τους χρωστάνε τα δισεκατομμύρια.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

SP-03_SPOR 3/29/13 5:18 PM Page 3

Μεγάλος χαμένος ο ΑΠΟΕΛ, ζημιές για Ομόνοια και ΑΕΛ

Οι τρεις ομάδες έχασαν λεφτά από το κούρεμα, όμως οι εξελίξεις θα φέρουν γερό πλήγμα σε όλα τα σωματεία

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Με εξαίρεση την Ομόνοια, που διοργάνωσε συνέντευξη Τύπου και στην οποία δήλωσε επίσημα πού έχει κατατεθειμένα τα λεφτά της μέχρι και το τελευταίο ευρώ, το ακριβές σκηνικό για το ύψος των καταθέσεων των ομάδων δεν είναι ξεκάθαρο. Όμως, μέσα από την έρευνά μας, που ενισχύεται και από τα δημοσιεύματα των τελευταίων ημερών, γίνεται γνωστό ποιες ομάδες βλέπουν τις καταθέσεις τους να κουρεύονται.

Το χτύπημα στον ΑΠΟΕΛ

Το μεγαλύτερο πλήγμα από το κούρεμα θα δεχτεί ο ΑΠΟΕΛ. Οι γαλαζοκίτρινοι είχαν καταθέσει μεγάλο μέρος των εσόδων τους από την πορεία στο Τσάμπιονς Λιγκ της σεζόν 2011-12 στην Τράπεζα Κύπρου. Συγκεκριμένα οι καταθέσεις στο συγκεκριμένο τραπεζικό ίδρυμα φτάνουν τα 5,5 εκατομμύρια ευρώ. Στην καλύτερη περίπτωση το κούρεμα (στα ποσά άνω των 100.000 ευρώ) θα ανέλθει στο 40% (εκφράζονται φόβοι ότι το ποσοστό αυτό ίσως αυξηθεί εν τέλει). Αν όμως λάβουμε υπόψη το best case scenario με βάση τα σημερινά δεδομένα (40%), τότε ο ΑΠΟΕΛ αναμένεται να απολέσει ένα ποσό γύρω στα 2.160.000 ευρώ.

Επιπλέον οι γαλαζοκίτρινοι της Λευκωσίας έχουν 1,5 εκατομμύριο ευρώ στην Εθνική Τράπεζα, ποσό το οποίο δεν επηρεάζεται από το κούρεμα, ενώ πολύ ενθαρρυντικό για τον ΑΠΟΕΛ είναι το γεγονός ότι στη Λαϊκή έχουν καταθέσεις κάτω των 100.000 ευρώ, έτσι δεν πρόκειται να χάσουν ούτε από εκεί χρήματα.

Σε ό,τι αφορά τους ποδοσφαιριστές των γαλαζοκιτρίνων, οι πλείστοι Κύπριοι παίκτες έχουν τις καταθέσεις τους στην Alpha Bank, έτσι δεν θα δεχτούν κούρεμα. Πάντως, στα πηγαδάκια στον Αρχάγγελο, την περασμένη Πέμπτη, άνθρωποι του ΑΠΟΕΛ έλεγαν στους δημοσιογράφους ότι ξένος παίκτης που πλέον αποχώρησε από την ομάδα, είχε 700.000 ευρώ στη Λαϊκή.

Δεν ξέρουν στην Ομόνοια

Ο πρόεδρος της Ομόνοιας, Στέλιος Μυλωνάς, στη συνέντευξη Τύπου της περασμένης Πέμπτης, είχε ανακοινώσει ότι στις 15 Μαρτίου το σωματείο διέθετε στην Τράπεζα Κύπρου 500.000 ευρώ, ενώ στις 26 του μήνα το ποσό αυτό είχε αυξηθεί στις 680.000 ευρώ. Αν και οι τράπεζες ήταν κλειστές, η αύξηση προήλθε από τις αγορές εισιτηρίων διαρκείας μέσω της JCC, με τα λεφτά αυτά να πηγαίνουν στην Κύπρου.

Η ΑΕΛ αναμένεται να χάσει γύρω στις 200.000 ευρώ από τις 600.000 που έχει κατατεθειμένες στην Τρ. Κύπρου.

Ο ΑΠΟΕΛ αναμένεται να απολέσει ένα ποσό γύρω στα 2.160.000 ευρώ, ενώ στην Ομόνοια δεν ξέρουν αν θα τους κοπούν 232.000 ή 160.000 ευρώ

Στην Ομόνοια δεν γνωρίζουν αν το κούρεμα που θα τους επιβληθεί θα αφορά το ποσό στις 15 Μαρτίου (όταν ήρθε η αρχική απόφαση για κούρεμα από το Eurogroup) ή το ποσό που διέθετε η ομάδα δέκα μέρες μετά. Αν θεωρήσουμε ότι το ποσοστό του κουρέματος είναι στο 40%, τότε θα αποκοπούν από την Ομόνοια 232.000 ευρώ αν κουρευτούν οι 680.000 ή 160.000 ευρώ αν κουρευτούν οι 500.000. Η διαφορά είναι 72.000 ευρώ, που δεν είναι αμελητέο ποσό. Να αναφέρουμε ότι για το ποσό του κουρέματος δεν λαμβάνονται υπόψη οι πρώτες 100.000 ευρώ.

Το θετικό για τους πράσινους είναι ότι δεν είχαν μεγάλα ποσά κατατεθειμένα στη Λαϊκή. Συγκεκριμένα, η Ομόνοια έχει στην εν λόγω τράπεζα 49.347 ευρώ, τα οποία είναι ασφαλή, όπως ασφαλή είναι και ανάλογα ποσά που έχει η ομάδα και σε άλλες τράπεζες.

Χάνει και η ΑΕΛ

Στην ΑΕΛ δεν έχουν αποκαλύψει το ακριβές ύψος του ποσού που η ομάδα είχε κατατεθειμένο στην Τράπεζα Κύπρου. Όμως, σύμφωνα με πληροφορίες, το ποσό αυτό είναι γύρω στις 600.000 ευρώ, λεφτά που προήλθαν από τη φετινή πορεία στην Ευρώπη. Έτσι, αν υπολογίσουμε ότι θα κουρευτεί το 40% των περίπου 500.000 ευρώ, τότε αναμένεται πως οι κίτρινοι θα χάσουν 200.000 ευρώ. Με το μπάτζετ της ομάδας της Λεμεσού για τη σεζόν 2013-14 να αναμένεται να πέσει στα 2 εκατ. ευρώ (περισσότερα στη σελ. 4), το κούρεμα αναλογεί στο 10% του επόμενου προϋπολογισμού, ένα πολύ ψηλό ποσοστό.

Οι άλλοι

Στην Ανόρθωση το ταμείο είναι επίσημα μείον, αφού η ομάδα δεν έχει καταθέσεις. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι μπλε δεν θα επηρεαστούν από τις εξελίξεις, αφού κούρεμα θα δεχτούν παράγοντες της ομάδας, οι οποίοι ήταν αυτοί που προσέφεραν στη ροή χρημάτων για τις ανάγκες της ομάδας, αλλά και οι χορηγοί. Μάλιστα, όπως γράφει η «Κ» στη σελ. 2 του «Αθλητισμού», το κούρεμα στους χορηγούς (αλλά και στους παράγοντες) δημιούργησε εμπλοκή με τα κριτήρια Μαρτίου. Η παράταση που ήρθε από την UEFA θα βοηθήσει όμως την Ανόρθωση να μαζέψει τα απαιτούμενα χρήματα (περίπου 500.000 ευρώ) για να περάσει τον έλεγχο.

Όσον αφορά την ΑΕΚ, σύμφωνα με πηγή μέσα από την ομάδα, οι καταθέσεις του συλλόγου βρίσκονται στη ΣΠΕ Μακράσυκας. Προς το παρόν οι καταθέσεις στις Συνεργατικές δεν θα υποστούν κούρεμα.

Θύμα του κουρέματος δεν θα πέσει ο Απόλλωνας, αφού οι μπλε της Λεμεσού είχαν τα λεφτά τους σε άλλες τράπεζες και όχι σε Λαϊκή ή Κύπρου.

Όπως απότομη ήταν η απόφαση του Eurogroup, που ουσιαστικά διέλυσε το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου μέσα σε μία ημέρα, έτσι απότομα θα έρθει και το σουλούπωμα των εξόδων και ο τρόπος λειτουργίας των ομάδων.

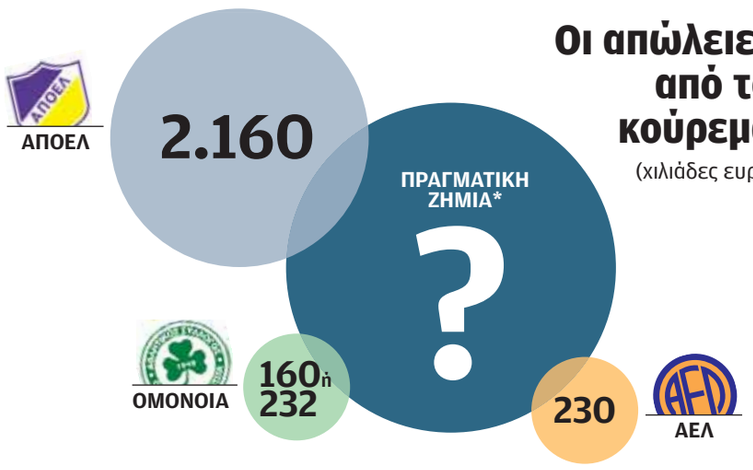

* Αν και μόνο οι τρεις πιο πάνω ομάδες είχαν καταθέσεις άνω των 100.000 στην Τράπεζα Κύπρου, αυτό δεν σημαίνει ότι το ποδόσφαιρο ως σύνολο δεν θα υποφέρει από το κούρεμα στις καταθέσεις. Πολλοί παράγοντες-οικονομικοί αιμοδότες των ομάδων δέχτηκαν γερό πλήγμα, κάτι που θα έχει άμεσο αντίκτυπο στις ομάδες, αφού θα κλείσει η κάνουλα με τα λεφτά. Την ίδια στιγμή, πολλοί είναι οι ποδοσφαιριστές που είχαν εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ κατατεθειμένα σε τράπεζες, με πολλούς ξένους να επιλέγουν τη Λαϊκή, λόγω των ευνοϊκών όρων που πρόσφερε η τράπεζα.

Τεράστιο πλήγμα δέχτηκαν ιδιώτες, παράγοντες, χορηγοί και ποδοσφαιριστές, πολλοί εκ των οποίων είχαν τα λεφτά τους στη Λαϊκή Τράπεζα.

Το μεγάλο πρόβλημα των ομάδων

ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια και ΑΕΛ είναι οι ομάδες που αναμένεται να χάσουν χρήματα λόγω του κουρέματος στις καταθέσεις τους στην Τράπεζα Κύπρου. Οι υπόλοιπες ομάδες (όσες έχουν φυλαγμένα λεφτά) είχαν εμπιστευτεί άλλα τραπεζικά ιδρύματα, έτσι αποφεύγουν το κούρεμα. Με βάση την έρευνα, τεράστιο πλήγμα δέχτηκαν ιδιώτες, παράγοντες, χορηγοί και ποδοσφαιριστές, πολλοί εκ των οποίων είχαν τα λεφτά τους στη Λαϊκή, όπου οι καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ ουσιαστικά χάνονται.

Με τους παράγοντες και τους χορηγούς να δέχονται γερό πλήγμα, η συνέχιση της εισροής χρημάτων στις ομάδες μπαίνει στον πάγο. Αυτό θα έχει άμεσο αντίκτυπο στους προϋπολογισμούς των ομάδων. Ήδη τα πλείστα σωματεία βάζουν μπροστά τεράστιες μειώσεις στα μπάτζετ τους, που ξεπερνούν ακόμη και το 50%.

Όπως απότομη ήταν η απόφαση του Eurogroup, που ουσιαστικά διέλυσε το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου μέσα σε μία ημέρα, έτσι απότομα θα έρθει και το σουλούπωμα των εξόδων και ο τρόπος λειτουργίας των ομάδων. Οι ποδοσφαιριστές όλων των συλλόγων θα κληθούν να περάσουν από τη διαδικασία μείωσης μισθών, έτσι είναι φυσιολογικό πως θα έχουμε μεγάλες ανακατατάξεις στα ρόστερ το καλοκαίρι, ενώ αναγκαστικά οι σύλλογοι θα στραφούν στις ακαδημίες. Βασικά, αναμένεται πως θα υλοποιηθεί με βίαιο και απότομο τρόπο ο μακροχρόνιος στόχος του Οικονομικού Fair Play, που ήταν η στροφή στην παραγωγή παικτών και το break even στα έσοδα/έξοδα, με σημαντική μείωση των εξόδων.

Τα δεδομένα της δεύτερης επανάστασης

Η συνέντευξη Τύπου του Στέλιου Μυλωνά την περασμένη Πέμπτη άλλαξε άρδην το κλίμα στην Ομόνοια

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Μέχρι το πρωί της περασμένης Πέμπτης, η γενική εντύπωση ήταν πως η Ομόνοια δύσκολα θα περνούσε τον έλεγχο των κριτηρίων Μαρτίου. Αρχικά, η μεγάλη παγκύπρια οικονομική εκστρατεία για σωτηρία του σωματείου ξεκίνησε στις 6 Μαρτίου με φρενήρη ρυθμό. Μέσα σε δέκα μέρες μαζεύτηκε πάνω από ένα εκατομμύριο ευρώ και με βάση τα δεδομένα ήταν σχεδόν βέβαιο πως ο στόχος των 4 εκατομμυρίων θα καλυπτόταν. Όμως η ανατροπή στην κυπριακή κοινωνία από το σοκ που προκάλεσε η απόφαση των Ευρωπαίων «εταίρων» μας τα ξημερώματα της 16ης Μαρτίου, ανέτρεψε τα πάντα. Παρά τη θέληση των Ομονοιατών να βοηθήσουν, προείχαν άλλα και σε συνάρτηση με το κλείσιμο των τραπεζών, οι εισφορές και οι αγορές των διαρκείας μειώθηκαν σημαντικά.

Τα πράγματα πλέον έδειχναν χαμένα, τουλάχιστον μέχρι την περασμένη Πέμπτη. Η διοίκηση της Ομόνοιας συγκάλεσε συνέντευξη Τύπου, όπου ο πρόεδρος Στέλιος Μυλωνάς μέσα σε ένα κλίμα τεράστιας αισιοδοξίας, που αιφνιδίασε τους πάντες στην αίθουσα, ανακοίνωσε πως αρχίζει η δεύτερη επανάσταση των Ομονοιατών (η πρώτη είχε μαζέψει 1,3 εκατ. ευρώ σε δέκα μέρες) και πως ήταν βέβαιος ότι η προσπάθεια θα στεφθεί με επιτυχία. Η κίνησή του αυτή άλλαξε μονομιάς το κλίμα που υπήρχε.

Η βεβαιότητα του προέδρου

Στη συνέντευξη Τύπου της περασμένης Πέμπτης, ο Στέλιος Μυλωνάς είχε εκφράσει σε έξι διαφορετικές στιγμές τη βεβαιότητά του ότι η Ομόνοια θα περάσει τα κριτήρια Μαρτίου. Ανακοίνωσε ότι η δεύτερη επανάσταση (όπως την χαρακτήρισε) αρχίζει άμεσα και πως μέχρι τη λήξη της προθεσμίας από την UEFA (στις 19 Απριλίου, όπως έγινε αργότερα γνωστό) ο στόχος είναι να μαζευτούν 2,62 εκατομμύρια ευρώ, για να προστεθούν στο ήδη 1,38 εκατ. που είχε μαζευτεί.

Από τη στιγμή που θα υπάρχει ρευστό στα χέρια των ανθρώπων της Ομόνοιας, είναι εφικτό να γίνουν όσο το δυνατόν καλύτεροι διακανονισμοί, που ενδέχεται να ρίξουν το όριο που απαιτείται για να περάσει η ομάδα τα κριτήρια Μαρτίου.

Ο πρόεδρος της Ομόνοιας είχε επαναλάβει έξι φορές στην πρόσφατη συνέντευξη Τύπου ότι η ομάδα μπορεί να περάσει τα κριτήρια Μαρτίου

Παρά το μεγάλο ποσό που απαιτείται, η αισιοδοξία και η βεβαιότητα του Στέλιου Μυλωνά ότι ο κόσμος του «τριφυλλιού» θα ολοκληρώσει το θαύμα, ξάφνιασε τους δημοσιογράφους στην αίθουσα και έγινε θέμα συζήτησης μετά το τέλος της διαδικασίας.

Τα δεδομένα της εκστρατείας

Τα λόγια, όμως, δεν κοστίζουν τίποτα. Έτσι πρέπει να εξετάσουμε κατά πόσον είναι όντως εφικτό να μαζευτεί ένα ποσό ύψους 2,6 εκατομμυρίων ευρώ μέχρι τις 19 Απριλίου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και τις συνθήκες στην κοινωνία.

Πρώτα να αναφέρουμε ότι η Ομόνοια στοχεύει σε δύο κύριες πηγές εσόδων. Τις πωλήσεις εισιτηρίων διαρκείας για τη σεζόν 2013-14 και τις εισφορές/εκδηλώσεις/αγώνες.

Στην πρώτη κατηγορία –τα εισιτήρια διαρκείας– τα δεδομένα δείχνουν θετικά. Μέχρι προχθές είχαν πωληθεί πέρα από 3.500 σίζον, εκ των οποίων πάνω από 2.000 σε νέους κατόχους. Εκκρεμούν κάπου 2.800 υφιστάμενοι κάτοχοι που δεν έχουν ακόμη ανανεώσει, ενώ αρκετό ενδιαφέρον εκδήλωσαν και άλλοι φίλοι της Ομόνοιας για αγορά. Πριν ξεσπάσει η οικονομική αβεβαιότητα, αναμενόταν ότι οι πωλήσεις θα εκτοξεύονταν στα τέλη Μαρτίου, όταν ο κόσμος θα λάμβανε τον μισθό του. Όπως είναι φυσιολογικό, πλέον οι πωλήσεις δεν αναμένονται να φτάσουν τις προηγούμενες προσδοκίες, αλλά παρ' όλα αυτά αναμένεται σημαντική αύξηση όταν μπούμε στον Απρίλη, αν και δεν μπορεί να υπολογιστεί με σιγουριά ο αριθμός στον οποίο θα φτάσουν τελικά τα διαρκείας.

Η δεύτερη κατηγορία, αυτή των εσόδων από εισφορές, εκδηλώσεις και αγώνες, είναι εξίσου κρίσιμη. Πέρα από το χθεσινό παιχνίδι με τη Νέα Σαλαμίνα, στην Ομόνοια υπολόγιζαν άλλα δύο εντός έδρας παιχνίδια στην έδρα τους με αντιπάλους «εμπορικές» ομάδες, νοουμένου ότι θα επιτυγχανόταν η είσοδος στο α΄ γκρουπ: Το ερχόμενο σαββατοκύριακο με την ομάδα που θα τερματίσει πρώτη με το τέλος των 26 αγωνιστικών (ΑΠΟΕΛ ή Ανόρθωση) και στις 10 Απριλίου με την ΑΕΛ για τον πρώτο ημιτελικό κυπέλλου. Πρόκειται για παιχνίδια που είναι ικανά να φέρουν ψηλά έσοδα από τα εισιτήρια.

Μέχρι τις 19 Απριλίου θα διεξαχθούν επίσης δεκάδες συγκεντρώσεις σε όλη την Κύπρο, όπως ήδη γίνεται από τις αρχές Μαρτίου. Σε κάθε μία από τις fundraising εκδηλώσεις μαζεύονταν αρκετές χιλιάδες ευρώ. Την ίδια στιγμή, συνεχίζονται οι εισφορές, τόσο με την αγορά λαχνών, όσο και με δωρεές μέσω ίντερνετ, στις διάφορες οπαδικές ιστοσελίδες και στο επίσημο σάιτ της Ομόνοιας.

Το ταβάνι έχει τεθεί στα 2,6 εκατ. ευρώ και δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι πιο πάνω ενέργειες να φέρουν στα ταμεία ένα ποσό κοντά σ' αυτό. Όμως, την ίδια στιγμή, πρέπει να τονιστεί ότι γίνονται και προσπάθειες, μέσω των επαφών με τους πιστωτές, για να πέσει το όριο των 4 εκατ. ευρώ. Από τη στιγμή που θα υπάρχει ρευστό στα χέρια των ανθρώπων της Ομόνοιας, είναι εφικτό να γίνουν όσο το δυνατόν καλύτεροι διακανονισμοί, που ενδέχεται να ρίξουν το όριο που απαιτείται για να περάσει η ομάδα τα κριτήρια Μαρτίου. Το τελευταίο είναι και το κρισιμότερο κομμάτι της όλης προσπάθειας για να συμπληρωθεί ο φάκελος Μαρτίου.

Ομόνοια για Γκίνες

Τεράστια προσέλευση αναμένουν οι άνθρωποι της Ομόνοιας στο μεγάλο Fan Day που διοργανώνουν σήμερα Κυριακή (31/03) στο «Ηλίας Πούλλος». Το εισιτήριο έχει καθοριστεί στα 5 ευρώ για ενήλικες ενώ για τα παιδιά είναι δωρεάν, με όλα τα έσοδα να καταλήγουν στην Ομόνοια και στην εκστρατεία για οικονομική σωτηρία του σωματείου.

Η έναρξη του Fan Day έχει οριστεί για τις 10 το πρωί και η εκδήλωση θα συνεχιστεί μέχρι το βράδυ. Στον χώρο θα στηθούν περίπτερα με φαγητό και ποτό, ενώ παράλληλα αρκετά θα είναι τα σημεία όπου οι φίλαθλοι της Ομόνοιας θα μπορούν να προμηθευτούν προϊόντα της ομάδας και διάφορα σουβενίρ, αλλά και να διασκεδάσουν.

Οι εκδηλώσεις στα πλαίσια του Fan Day είναι όμως αυτές που τραβούν την προσοχή. Η προσπάθεια δημιουργίας του μεγαλύτερου ανθρώπινου τριφυλλιού, που διοργανώνεται από τη Θύρα 9, για είσοδο στο Ρεκόρ Γκίνες, είναι το event που τραβάει τα περισσότερα βλέμματα. Στις 16:30 η Θύρα 9 καλεί τους φίλους της Ομόνοιας να βρεθούν μαζικά στο «Ηλίας Πούλλος» με σκοπό να δημιουργηθεί ένα τεράστιο ανθρώπινο τριφύλλι. Μια προσπάθεια που θα βιντεοσκοπηθεί για να αποσταλεί στους ιθύνοντες του Ρεκόρ Γκίνες.

Προηγουμένως, στις 15:00, θα τιμηθούν οι παλαίμαχοι ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας, σε μια πολύ σπουδαία εκδήλωση, στην οποία θα δώσουν το παρών τους δεκάδες μεγάλες μορφές της ιστορίας του «τριφυλλιού».

SP-04_SPOR 3/29/13 5:19 PM Page 4

Στα 2 εκατ. ευρώ ρίχνει το μπάτζετ η ΑΕΛ

Η ομάδα της Λεμεσού είχε στην Τράπεζα Κύπρου ένα ποσό πάνω από 600.000 ευρώ

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Την καταμέτρηση των ζημιών και τον σχεδιασμό του πλάνου για την επόμενη χρονιά κάνουν στην ΑΕΛ μετά την οικονομική κρίση που ξέσπασε και στην Κύπρο από τις 16 Μαρτίου και έπειτα. Οι Λεμεσιανοί που ακόμη και οι ιθύνοντες της ΚΟΠ επίσημα κατατάσσουν ως μια από δύο-τρεις υγιείς οικονομικά ομάδες του νησιού, έχουν υποστεί ζημιά αφού πριν ακόμη επέλθει το «κούρεμα» των καταθέσεων σε Λαϊκή και Κύπρου, είχαν εξασφαλίσει ένα σημαντικό ποσό σε μετρητά που προέρχεται

Με πρωτοβουλία του Μιχάλη Κωνσταντίνου, οι παίκτες ζήτησαν συνάντηση με τη διοίκηση για να γίνουν μειώσεις αποδοχών

από τις επιταγές της UEFA λόγω της πετυχημένης ευρωπαϊκής πορείας που είχαν τη φετινή χρονιά.

Η μοναδική επίσημη τοποθέτηση που υπήρξε εκ μέρους των ιθυνόντων ήρθε από τον ίδιο τον πρόεδρο, Αντρέα Σοφοκλέους ο οποίος ξεκαθάρισε ότι το «κούρεμα» στον προϋπολογισμό της νέας σεζόν θα φτάσει το 40%, ίσως και περισσότερο. Στην προσπάθεια πάντως που θα γίνει, φαίνεται ότι θα βοηθήσουν κάποιοι από τους ποδοσφαιριστές, αφού ο αντιπρόεδρος Αντρέας Γιάπας δήλωσε, μόλις πριν από λίγες μέρες, ότι ένα τιμ παικτών με πρωτοβουλία του Μιχάλη Κωνσταντίνου ζήτησε από τη διοίκηση να καθίσουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων προκειμένου να εξετάσουν τα νέα δεδομένα και να γίνουν οι μειώσεις στις αποδοχές των συμβολαίων τους.

Πάντως, η κατάσταση μόνο εύκολη δεν είναι, καθότι όπως πληροφορείται η «Κ» οι καταθέσεις της ΑΕΛ στην Τράπεζα Κύπρου θα υποστούν το ποσοστό «κουρέματος» που θα αποφασιστεί από την κυβέρνηση σε συνεννόηση με την Τρόικα. Προς το παρόν δεν έχει γίνει γνωστό το συνολικό ποσό των καταθέσεων, ωστόσο, οι πληροφορίες μας αναφέρουν ότι οι καταθέσεις υπερβαίνουν τις 600.000 ευρώ.

Αλλάζει η ομάδα του χρόνου

Όπως και να έχει, οι ιθύνοντες μη έχοντας άλλη επιλογή αφού καταμετρήσουν τις ζημιές που επέφερε η συρρίκνωση του τραπεζικού συστήματος θα προχωρήσουν στον σχεδιασμό για τη νέα σεζόν. Είναι δεδομένο ότι οι διοικούντες την ΑΕΛ θα απαλλαγούν από τα παχυλά συμβόλαια γεγονός που θα ανοίξει την πόρτα εξόδου σε παίκτες πρωταγωνιστές στην περσινή και φετινή πορεία της ομάδας. Οι διαπραγματεύσεις με τους παίκτες τα συμβόλαια των οποίων λήγουν το καλοκαίρι έχουν «παγώσει» εντελώς, ενώ όπως πληροφορούμαστε θα ξεκινήσουν με το πέρας των επίσημων υποχρεώσεων. Ουσιαστικά η βασική διαπραγματευτική θέση της διοίκησης θα έχει να κάνει με το σλόγκαν «όποιος θέλει μένει με τα νέα δεδομένα, διαφορετικά βρείτε τις νέες ομάδες σας». Αυτό σημαίνει ότι η πλειοψηφία των παικτών θα περάσει από την πόρτα εξόδου, προσπαθώντας να βρουν πιο δελεαστικούς προορισμούς για να συνεχίσουν την καριέρα τους.

Η βασική διαπραγματευτική θέση της διοίκησης θα έχει να κάνει με το σλόγκαν «όποιος θέλει μένει με τα νέα δεδομένα, διαφορετικά βρείτε τις νέες ομάδες σας». Αυτό σημαίνει ότι η πλειοψηφία των παικτών θα περάσει από την πόρτα εξόδου, προσπαθώντας να βρουν πιο δελεαστικούς προορισμούς για να συνεχίσουν την καριέρα τους.

«Κούρεμα» στο 50%

Ο Αντρέας Σοφοκλέους χωρίς καμία πρόθεση να κρυφτεί από την πραγματικότητα δήλωσε και δημόσια ότι ο προϋπολογισμός της νέας σεζόν θα μειωθεί κατά 40% χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το ποσοστό μείωσης δεν θα αυξηθεί ακόμη περισσότερο. Η «Κ» με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει είναι σε θέση να γνωρίζει ότι το «κούρεμα» θα φτάσει στο 50%. Εάν εξαιρέσουμε τη φετινή σεζόν με τα πολλά ευρωπαϊκά ματς και τα μεγάλα έσοδα το σύνηθες μπάτζετ της ΑΕΛ φτάνει τα 4 εκατ. ευρώ. Όπως όλα δείχνουν ο προϋπολογισμός για τη νέα σεζόν δεν θα υπερβεί τα 2 εκατ. ευρώ, μακράν ο χαμηλότερος από τον καιρό που ανέλαβε ο Ανδρέας Σοφοκλέους τη διοίκηση της ομάδας.

Φθηνοί ξένοι και νέοι

Ήδη ο Ρούι Ζούνιορ πήρε εντολές για να ξεκινήσει το ψάξιμο ποιοτικών παικτών με χαμηλούς μισθούς. Αν μη τι άλλο η ΑΕΛ απέδειξε το καλοκαίρι του 2011 ότι ακόμη και με ένα χαμηλό μπάτζετ μπορεί να δημιουργηθεί μια ομάδα ανταγωνιστική που θα μπορεί να διατηρηθεί σε τροχιά διακρίσεων. Αυτός ακριβώς θα είναι ο στόχος των ιθυνόντων και το καλοκαίρι που έρχεται. Πέραν της ξένης αγοράς, ο εντοπισμός και ακολούθως η απόκτηση νεαρών παικτών από την Κύπρο θα εφαρμοστεί άμεσα προκειμένου η ομάδα να ενισχύσει στις τάξεις της το κυπριακό στοιχείο.

Προ αυτο-κούρεμα προσανατολίζονται στον Απόλλωνα

Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν οι του Απόλλωνα να γνωρίζουν το κούρεμα που θα επέλθει στη νέα σεζόν στον προϋπολογισμό της ομάδας. Ο Νίκος Κίρζης ήταν απόλυτος στις δηλώσεις του ως προς τη μείωση που θα γίνει, χωρίς όμως να αναφέρει ποσοστά.

«Ακόμη η κατάσταση δεν έχει ξεκαθαρίσει. Είναι σίγουρο ότι το μπάτζετ θα μειωθεί σημαντικά και οι παίκτες θα υποστούν μειώσεις στις αποδοχές τους. Από κει και πέρα, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε μέχρι πού θα φτάσει ο προϋπολογισμός της νέας σεζόν», μας ανέφερε στέλεχος της εταιρείας των Λεμεσιανών.

Πάντως, όπως γνωρίζουμε μέσω του ρεπορτάζ, ο Απόλλωνας δεν έχει πέσει θύμα του κουρέματος που επήλθε στις δύο τράπεζες, Λαϊκή και Κύπρου, αφού το αποθεματικό των καταθέσεων δεν βρισκόταν σε κάποιο από τα δύο χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το πλήγμα στον Απόλλωνα επικεντρώνεται κυρίως στη σχέση του με διάφορους χορηγούς. Η πλειοψηφία των εταιρειών που συνεργάζονται με την ομάδα έχει επηρεαστεί από την οικονομική κρίση και στον Απόλλωνα φοβούνται ότι κάποιοι από τους χορηγούς δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις συμφωνίες τους. Ήδη, όπως πληροφορείται η «Κ», παραμένει άγνωστο κατά πόσον βασικός χορηγός του Απόλλωνα θα διοχετεύσει τα λεφτά που προνοεί η συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων, αφού το κούρεμα στους λογαριασμούς του στις τράπεζες έχει μειώσει σε μεγάλο βαθμό το αποθεματικό.

Μ' αυτά και μ' αυτά, είναι δεδομένο ότι ο Απόλλωνας, όπως και όλο το νησί, θα χάσει σημαντικά ποσά, δεδομένο που αναγκάζει τους ιθύνοντες να αναθεωρήσουν τα οικονομικά δεδομένα στα οποία βασιζόταν μέχρι τώρα το μπάτζετ.

Πέραν της κατάστασης που αφορά τη φετινή σεζόν, οι του Απόλλωνα θα ξεκινήσουν δειλά-δειλά να δημιουργούν το πλάνο της νέας χρονιάς. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι οι παίκτες θα κληθούν στα γραφεία της εταιρείας προκειμένου να συζητήσουν τους νέους όρους της συνεργασίας τους. Όσοι δεν αποδεχθούν τις θέσεις της διοίκησης θα πρέπει να ψάξουν για τη νέα τους ομάδα, ενώ οι υπό-

Το μπάτζετ θα μειωθεί και οι παίκτες θα υποστούν μειώσεις στις αποδοχές τους - Το πλήγμα επικεντρώνεται κυρίως στη σχέση της ομάδας με διάφορους χορηγούς

λοιποι θα παραμείνουν στον Απόλλωνα, εάν και εφόσον η διοίκηση θέλει να τους κρατήσει.

Πάντως, μέσα από το κακό που βρήκε τον τόπο, αλλά και πιο συγκεκριμένα το ποδόσφαιρο, οι του Απόλλωνα νιώθουν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι είχαν προνοήσει να δημιουργήσουν μια ομάδα με έντονο το κυπριακό στοιχείο.

«Εμείς φροντίσαμε από καιρό να στραφούμε στις ακαδημίες μας. Δυστυχώς ή ευτυχώς, άπαντες είναι αναγκασμένοι να ακολουθήσουν το μοντέλο που εμείς υιοθετήσαμε και να κοιτάξουν στις ακαδημίες για ποιοτικούς και ταλαντούχους ποδοσφαιριστές. Αν μη τι άλλο, εμείς σ' αυτό το κομμάτι είμαστε κάπως προχωρημένοι και αυτό θα φανεί του χρόνου στο νέο πρωτάθλημα», μας ανέφερε παράγοντας της ομάδας.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

«Εμείς φροντίσαμε από καιρό να στραφούμε στις ακαδημίες μας. Δυστυχώς ή ευτυχώς, άπαντες είναι αναγκασμένοι να ακολουθήσουν το μοντέλο που εμείς υιοθετήσαμε», λένε άτομα από τον Απόλλωνα.

Προαποφασισμένη στην ΑΕΚ η μείωση του προϋπολογισμού

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Δεν χωράει καμία αμφιβολία ότι τα νέα οικονομικά δεδομένα επηρεάζουν και όλα τα σωματεία της Κύπρου. Άλλα περισσότερο και άλλα λιγότερο. Στην ΑΕΚ, η σωστή πολιτική των τελευταίων χρόνων δεν φέρνει δραματικές εξελίξεις, όμως το τέλος της χρονιάς πιθανόν να επιφέρει κάποιες αλλαγές στην ομάδα της Λάρνακας. Οι κιτρινοπράσινοι διαχρονικά δεν υπερβαίνουν τα όρια στο θέμα του προϋπολογισμού, φτιάχνοντας όμως ένα καλό σύνολο που διακρίνεται στις τελευταίες αγωνιστικές περιόδου στις εγχώριες διοργανώσεις – συν την περσινή συμμετοχή στο Γι-

Σε επίπεδα πτώσης 20%-30% θα φτάσει το μπάτζετ για τη νέα χρονιά - Προσπάθεια της διοίκησης είναι να μην επηρεαστεί, σε μεγάλο βαθμό, αγωνιστικά η ομάδα

ουρόπα Λιγκ. Τονίζεται ότι σε καμία περίπτωση ο φετινός αριθμός δεν αγγίζει τα επίπεδα των άλλων ομάδων που βρίσκονται αυτή την περίοδο στην πρώτη τετράδα του πρωταθλήματος (ΑΠΟΕΛ, Ανόρθωση, Ομόνοια). Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι δεν χρωστάει σχεδόν σε κανένα, ενώ είναι από τις λίγες ομάδες που νιώθουν απόλυτη σιγουριά για τα κριτήρια της ΟΥΕΦΑ για τον Μάρτιο. Το payroll της ομάδας για τη φετινή χρονιά υπολογίζεται να στοιχίσει γύρω στα 1,5-2 εκατομμύρια ευρώ, με το συνολικό κόστος του προϋπολογισμού να ανέρχεται στα 3-3,5 εκατομμύρια ευρώ. Θυμίζουμε ότι και το περασμένο καλοκαίρι μειώθηκε ο προϋπολογισμός, που είχε ανέβει κάπως τη σεζόν 2011/12, λόγω φυσικά της συμμετοχής στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Ακόμη και έτσι όμως, με αυτά τα νούμερα δεν είναι δυνατόν να κρατηθεί μία κυπριακή ομάδα με τα υπάρχοντα δεδομένα, τα οποία κάνουν ακόμη πιο δύσκολη την κατάσταση.

Η μείωση ήταν δεδομένη

Πάντως, όπως μαθαίνουμε, οι τελευταίες εξελίξεις δεν ήταν αυτές που καθόρισαν την απόφαση για μείωση του μπάτζετ. Αυτή είχε παρθεί από τη διοίκηση της ΑΕΚ, πριν από την απόφαση του Eurogroup και την εφαρμογή μέτρων του Μνημονίου. Η μείωση του προϋπολογισμού αναμένεται να φθάσει το επίπεδο του 20%-30% του φετινού ποσού. Για την ώρα δεν έχει διευκρινιστεί εάν, στο πλαίσιο της οικονομικής περισυλλογής, θα γίνουν και μειώσεις στους μισθούς των ποδοσφαιριστών, κάτι που είχε γίνει σε κάποιους και το περασμένο καλοκαίρι. Σημαντική παράμετρος για να βαδίσει χωρίς πρόβλημα στις υποχρεώσεις της η διοίκηση, θα είναι μία καλή ευρωπαϊκή πορεία στη νέα περίοδο. Γι' αυτό έχει ενδιαφέρον για την ομάδα της Λάρνακας, μετά την εξασφάλιση μιας θέσης στην τετράδα, να πάρει και ένα από τα ευρωπαϊκά εισιτήρια για το Γιουρόπα Λιγκ, ώστε να κυνηγήσει συμμετοχή της στους ομίλους της διοργάνωσης. Σε μία τέτοια περίπτωση, το χρήμα που θα εισρεύσει στα ταμεία θα τη βοηθήσει να βγάλει αναίμακτα και την επόμενη χρονιά.

Να μην επηρεαστεί αγωνιστικά Η διοίκηση θα επιδιώξει, όσον αφορά στο αγωνιστικό κομμάτι, να αφήσει ανεπηρέαστη την ομάδα, ώστε να μην πάει χαμένη η καλή προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια για να καταστεί η ΑΕΚ μία ανταγωνιστική ομάδα. Εξάλλου, τα εχέγγυα για δημιουργία ενός καλού γκρουπ, που όπως αποδείχτηκε τα έχει η ομάδα της Λάρνακας, οι τελευταίες μεταγραφικές περίοδοι έδειξαν ότι μπορεί να και να στελεχωθεί ιδανικά, χωρίς να χρειάζεται να ξοδέψει πολύ χρήμα. Αυτό θα πρέπει να συνεχισθεί και φέτος, δηλαδή να εντοπιστούν ποδοσφαιριστές καλής πάστας, που παράλληλα να είναι σε μία προσιτή τιμή για τα νέα οικονομικά δεδομένα. Από εκεί και πέρα, μεγάλο ρόλο παίζει και η τακτική που θα ακολουθήσουν οι νυν ποδοσφαιριστές της ομάδας. Γι' αυτό έχει αποφασισθεί να γίνουν άμεσα επαφές με όσους ποδοσφαιριστές λήγουν τα συμβόλαιά τους. Μπορεί οι περισσότεροι από αυτούς να έχουν βολευτεί στην ΑΕΚ, που κατά τεκμήριο είναι μία υγιής ομάδα για τα κυπριακά δεδομένα, όμως υπάρχει μία μικρή ανησυχία από ορισμένους για το τι μέλλει γενέσθαι. Για παράδειγμα σε δηλώσεις του σε αθλητική ιστοσελίδα ο εκ των κορυφαίων της φετινής πορείας, Άλεξ Ντα Σίλβα, δήλωσε ότι θα επιδιώξει να φύγει από την Κύπρο. Δεν αποκλείεται αυτές να είναι αντιδράσεις της στιγμής, όμως το δεδομένο είναι ότι και με τα νέα δεδομένα πλέον η Κύπρος δεν θα αποτελεί ιδανικό ποδοσφαιρικό προορισμό – τουλάχιστον στα επόμενα λίγα χρόνια. Πάντως, η διοίκηση είναι καθησυχαστική προς τους ποδοσφαιριστές ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα μέχρι το τέλος της χρονιάς και θα πάρουν κανονικά –έστω και λίγο καθυστερημένα– τα χρήματα που δικαιούται ο καθένας.

Οι ποδοσφαιριστές της ΑΕΚ μέχρι το τέλος της χρονιάς θα πάρουν κανονικά -έστω και λίγο καθυστερημένα- τα χρήματα που δικαιούται ο καθένας.

Το διοικητικό σκηνικό

Η οικονομική κατάσταση πιθανόν να επηρεάσει και σε διοικητικό επίπεδο την ΑΕΚ, χωρίς για την ώρα να υπάρχουν ενδείξεις για πιθανές αποχωρήσεις στελεχών της Εκτελεστικής Επιτροπής των Λαρνακέων. Η θητεία του προέδρου του συλλόγου, Κώστα Μιχαηλίδη, ολοκληρώνεται με το πέρας της τρέχουσας σεζόν, όμως, όπως γράψαμε σε παλαιότερο ρεπορτάζ μας (17/02), ο διοικητικός ηγέτης των κιτρινοπράσινων, εκτός απροόπτου, θα παραμείνει και τη νέα χρονιά στον προεδρικό θώκο. Εξάλλου, είναι δεδομένη η ικανοποίηση όλων στο στρατόπεδο της ομάδας για το επιτυχημένο πλάνο που ακολουθείται από τη διοίκηση Κώστα Μιχαηλίδη από τον Δεκέμβριο του 2010. Εξ όσων γνωρίζουμε, για την ώρα, δεν υπάρχει ανατροπή δεδομένων σχετικά με την προεδρία της ομάδας, ενώ αν υπάρξουν αποχωρήσεις αυτές θα ξεκαθαρίσουν μετά το τέλος της σεζόν.

SP-05_SPOR 3/29/13 5:20 PM Page 5

Ανοίγει ο δρόμος για τους ημιτελικούς

Ξεκινά η φάση των «8» του Τσάμπιονς Λιγκ

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Τρεις ισπανικές ομάδες, δύο γερμανικές και από ένας εκπρόσωπος του ιταλικού, του γαλλικού και του τουρκικού ποδοσφαίρου συνθέτουν το «παζλ» του προημιτελικού γύρου του Τσάμπιονς Λιγκ. Η αυλαία θ' ανοίξει την Τρίτη και τα βλέμματα θα στραφούν στο Μόναχο, όπου η Μπάγερν θα αντιμετωπίσει τη Γιουβέντους, στο πιο αμφίρροπο ραντεβού των «8» της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης του πλανήτη.

Οι Βαυαροί θα επιδιώξουν να περάσουν για δεύτερη χρονιά στη σειρά στον ημιτελικό γύρο. Αν τα καταφέρουν, θα είναι στην τετράδα για τρίτη φορά τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Απ' την άλλη πλευρά, η «μεγάλη κυρία» έχει με το μέρος της την παράδοση. Σε πέντε περιπτώσεις αντιμετώπισε γερμανικές ομάδες στους «8», «σφραγίζοντας» ισάριθμες φορές το εισιτήριο για την τετράδα.

Μπαρτσελόνα και Παρί Σεν Ζερμέν έχουν αρκετούς ανοιχτούς λογαριασμούς από το παρελθόν

Κατά το παρελθόν, Μπάγερν και Γιουβέντους έχουν βρεθεί αντιμέτωπες τρεις φορές στη φάση των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ, με τη γερμανική ομάδα να έχει την υπεροχή με τρεις νίκες, δύο ήττες και μία ισοπαλία. Πιο πρόσφατη συνάντησή τους ήταν την περίοδο 2009-10, όταν οι δύο ομάδες είχαν έρθει ισόπαλες χωρίς σκορ στο Μόναχο. Αλλά στο Τορίνο, η Μπάγερν είχε πετύχει μία εντυπωσιακή νίκη με σκορ 4-1.

Η ομάδα του ιταλικού Βορρά είναι παρούσα στον προημιτελικό γύρο για έβδομη φορά στην ιστορία της. Η προηγούμενη ήταν την περίοδο 2005-06, όταν αποκλείστηκε από την Αρσεναλ. Έχει δε να βρεθεί στην τετράδα εδώ και μία δεκαετία, όταν και ξεπέρασε το εμπόδιο της Ρεάλ Μαδρίτης, απ' την οποία ηττήθηκε στο «Σαντιάγκο Μπερναμπέου» με 2-1. Όμως, στη ρεβάνς στο Τορίνο επικράτησε με 3-1. Θα πρέπει να τονιστεί πως η Γιουβέντους έχει ξεχάσει τι σημαίνει ήττα στα ευρωπαϊκά της ταξίδια απ' τις 18 Μαρτίου του 2010. Τότε είχε γνωρίσει τη συντριβή απ' τη Φούλαμ με 4-1 στην Αγγλία για τη φάση των «16» του Γιουρόπα Λιγκ. Μετράει δεκαοκτώ διαδοχικά ματς αήττητη στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις και κυνηγά το δικό της ρεκόρ, που έχει σταματήσει στα είκοσι παιχνίδια από το 1969 έως το 1972.

Ισπανικά φαβορί

Το άλλο ματς της Τρίτης διεξάγεται στο Παρίσι, όπου η Παρί Σεν Ζερμέν υποδέχεται την Μπαρτσελόνα, με τους Καταλανούς να θέλουν να πάρουν «εκδίκηση» για τον αποκλεισμό τους απ' τους Γάλλους στον προημιτελικό γύρο της διοργάνωσης την περίοδο 1994-95. Τότε, οι δύο ομάδες ήρθαν ισόπαλες με σκορ 1-1 στη Βαρκελώνη, ενώ στη ρεβάνς η Παρί επικράτησε με σκορ 2-1, πανηγυρίζοντας την πρόκριση στον ημιτελικό γύρο. Πάντως, δύο χρόνια αργότερα, τον Μάιο του 1997, η Μπαρτσελόνα πήρε την «εκδίκησή» της σε μια άλλη διοργάνωση, στο κύπελλο UEFA. Με γκολ του Ρονάλντο στο 37΄ νίκησε τη γαλλική ομάδα στον τελικό του Ρότερνταμ και πανηγύρισε την κατάκτηση ενός ευρωπαϊκού τίτλου.

Την Τετάρτη, η Ρεάλ Μαδρίτης υποδέχεται την Γκαλατάσαραϊ στο «Σαντιάγκο Μπερναμπέου», φιλοδοξώντας να βάλει γερά θεμέλια πρόκρισης απ' το πρώτο ραντεβού. Αν προκριθεί, θα βρεθεί στην τετράδα για 24η φορά στην ιστορία της, κάτι που αποτελεί ρεκόρ.

Οι δύο αντίπαλοι διασταυρώθηκαν στην ίδια φάση τον Απρίλιο του 2004. Οι Τούρκοι νίκησαν στην Κωνσταντινούπολη με 3-2, αλλά στη ρεβάνς οι Μαδριλένοι επικράτησαν με το καθαρό 3-0 και προκρίθηκαν. Επιπλέον, έπαιξαν τον Αύγουστο του 2000 στον τελικό του ευρωπαϊκού Σούπερ Καπ στο Μονακό, όπου η Γκαλατάσαραϊ επικράτησε με 2-1. Την Τετάρτη θα αναμετρηθούν και η Μάλαγα με την Ντόρτμουντ, που ποτέ κατά το παρελθόν δεν έχουν βρεθεί αντιμέτωπες.

Τσάμπιονς Λιγκ

Προημιτελικοί

Α΄ ΑΓΩΝΑΣ		Β΄ ΑΓΩΝΑΣ
2/4	Παρί Σεν Ζερμέν – Μπαρτσελόνα	10/4
2/4	Μπάγερν Μ. – Γιουβέντους	10/4
3/4	Μάλαγα – Ντόρτμουντ	9/4
3/4	Ρεάλ Μαδρίτης – Γκαλατάσαραϊ	9/4

Κλήρωση **12/4**
Ημιτελικοί: **23-24/4** και **30/4-1/5**
Τελικός: **25 Μαΐου** (Γουέμπλεϊ)

Γιουρόπα Λιγκ

Προημιτελικοί

Α΄ ΑΓΩΝΑΣ		Β΄ ΑΓΩΝΑΣ
4/4	Τσέλσι – Ρούμπιν Καζάν	11/4
4/4	Τότεναμ – Βασιλεία	11/4
4/4	Φενέρμπαχτσε – Λάτσιο	11/4
4/4	Μπενφίκα – Νιούκαστλ	11/4

Κλήρωση **12/4**
Ημιτελικοί: **25/4** και **2/5**
Τελικός: **15 Μαΐου** (Αμστερνταμ)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

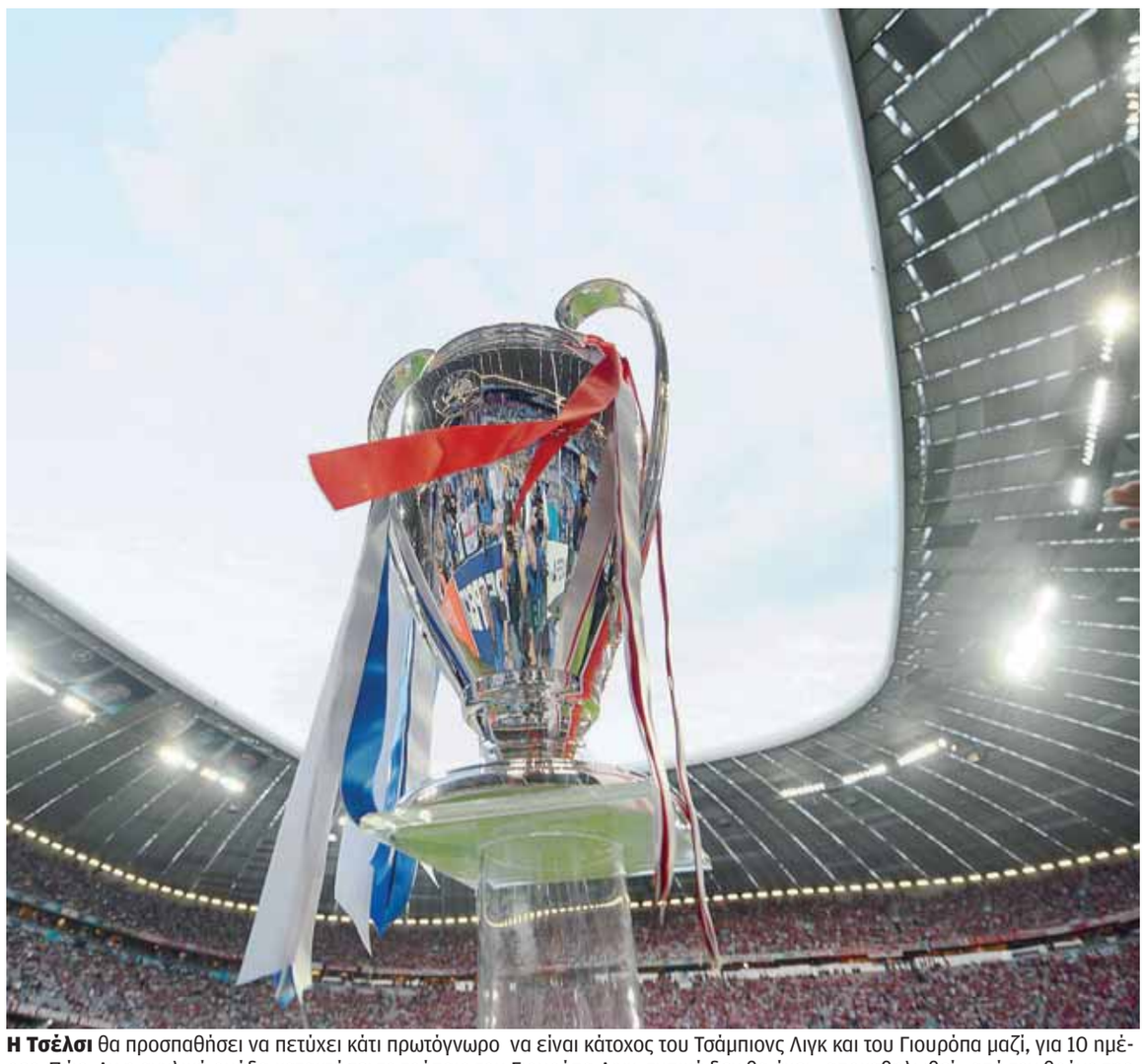

Η Τσέλσι θα προσπαθήσει να πετύχει κάτι πρωτόγνωρο να είναι κάτοχος του Τσάμπιονς Λιγκ και του Γιουρόπα μαζί, για 10 ημέρες. Πώς; Αν η αγγλική ομάδα κατακτήσει το τρόπαιο του Γιουρόπα Λιγκ, τυπικά δεν θα έχει «αποκαθηλωθεί» από τον θρόνο της πρωταθλήτριας Ευρώπης, αφού ο τελικός του Τσάμπιονς Λιγκ δεν θα έχει γίνει ακόμη...

Η τελευταία ευκαιρία της Τσέλσι

Αρωμα Τσάμπιονς Λιγκ έχει η προημιτελική φάση του Γιουρόπα Λιγκ, οι πρώτοι αγώνες της οποίας διεξάγονται την Πέμπτη, με τη συμμετοχή τριών αγγλικών ομάδων (Τσέλσι, Τότεναμ, Νιούκαστλ). Η παρουσία της πρωταθλήτριας Ευρώπης Τσέλσι, που αντιμετωπίζει τη Ρούμπιν Καζάν, επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές. Οι Λονδρέζοι υποδέχονται την Πέμπτη τους Ρώσους στο «Στάμφορντ Μπριτζ» και φαντάζουν το μεγάλο φαβορί για να κατακτήσουν το Γιουρόπα Λιγκ. Αν τα καταφέρουν, θα πανηγυρίσουν έναν ακόμη ευρωπαϊκό τίτλο, μετά το Τσάμπιονς Λιγκ που κέρδισαν πέρυσι στο Μόναχο, επικρατώντας της Μπάγερν στην ψυχοφθόρο διαδικασία των πέναλτι.

Οι δύο αντίπαλοι δεν έχουν διασταυρωθεί ποτέ κατά το παρελθόν στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Η Τσέλσι έχει παίξει με ρωσικές ομάδες σε δύο περιπτώσεις. Την περίοδο 2010-11 είχε επικρατήσει της Σπαρτάκ Μόσχας με 4-1 στην αγγλική πρωτεύουσα και με 2-0 στη Ρωσία για τη φάση των ομίλων του Τσάμπιονς Λιγκ. Εννέα χρόνια πριν είχε κληρωθεί με μία άλλη ομάδα της Μόσχας, την ΤΣΣΚΑ, που επίσης είχε νικήσει εκτός (με 1-0) και εντός έδρας (με 2-0).

Το Γιουρόπα Λιγκ μπαίνει και αυτό στη φάση των «8», με την πρωταθλήτρια Ευρώπης να ξεχωρίζει

Απ' την άλλη πλευρά, η Ρούμπιν Καζάν που είχε αποκλειστεί πέρυσι απ' τον Ολυμπιακό στη φάση των «32» του Γιουρόπα Λιγκ, αντιμετώπισε σε μία περίπτωση αγγλική ομάδα. Ηταν στη φάση των ομίλων της προηγούμενης διοργάνωσης, όταν και έπαιξε με την Τότεναμ, την οποία νίκησε με 1-0, τόσο στο Καζάν όσο και στο Λονδίνο.

Αμφίρροπη φαντάζει η συνάντηση της Μπενφίκα με τη Νιούκαστλ. Πάντως, οι Πορτογάλοι δεν έχουν ευχάριστες αναμνήσεις από τις προηγούμενες πέντε διασταυρώσεις τους με αγγλικές ομάδες στον προημιτελικό γύρο ευρωπαϊκών διοργανώσεων, αφού αποκλείστηκαν ισάριθμες φορές. Επιπλέον, δεν νίκησαν στα τελευταία πέντε ματς που έδωσαν με ομάδες της Πρέμιερ Λιγκ, γνωρίζοντας τρεις ήττες. Κατά το παρελθόν, η Νιούκαστλ είχε βρεθεί στους «8» της διοργάνωσης την περίοδο 2004-05, όταν και αποκλείστηκε από τον «αιώνιο» εχθρό της Μπενφίκα, τη Σπόρτινγκ Λισσαβώνας.

Μεγάλες φιλοδοξίες έχει η Τότεναμ, που κληρώθηκε με τη Βασιλεία και έχει (θεωρητικώς μιλώντας) το ευκολότερο έργο απ' τους άλλους εκπροσώπους του αγγλικού ποδοσφαίρου. Οι δύο ομάδες δεν έχουν συναντηθεί στο παρελθόν στις διοργανώσεις της UEFA. Θα πρέπει να σημειώσουμε πως από τους συλλόγους οι οποίοι διεκδικούν το Γιουρόπα Λιγκ, μόνο η Τότεναμ το έχει κατακτήσει κατά το παρελθόν και μάλιστα δύο φορές, την περίοδο 1971-72 και τη σεζόν 1983-84. Το πρόγραμμα του προημιτελικού γύρου συμπληρώνει η συνάντηση της Φενερμπαχτσέ με τη Λάτσιο, οι οποίες επίσης βρίσκονται αντιμέτωπες για πρώτη φορά.

Ο «ψυχρός» πόλεμος μεταξύ Μπλάτερ και Πλατινί

Πόσες ακόμη διαμάχες θα προξενήσει στον κόσμο του ποδοσφαίρου ο επί σχεδόν τέσσερις θητείες πρόεδρος της FIFA, Ζεπ Μπλάτερ, μέχρι να αποσυρθεί το 2015; Ή μήπως δεν θα αποσυρθεί ούτε τότε, αλλά θα κρατηθεί και άλλο στην προεδρική καρέκλα της ομοσπονδίας, όπως υπονόησε πριν από λίγες ημέρες;

Οι σχέσεις των επικεφαλής της FIFA και της UEFA, κ. Μπλάτερ και Μισέλ Πλατινί, αντιστοίχως, έχουν εισέλθει σε φάση έντονης ψυχρότητας με αφορμή τη διοργάνωση από πολλές χώρες του μεθεπόμενου Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου και αιτία την προσεχή εκλογή προέδρου στην παγκόσμια ομοσπονδία το 2015.

Ο Ελβετός πρόεδρος της FIFA, του οποίου η θητεία έχει κηλιδωθεί από σειρά σκανδάλων, έσπευσε πρόσφατα να κατηγορήσει τον κ. Πλατινί ότι η ιδέα του να μοιραστεί η διοργάνωση του Euro 2020 σε 13 χώρες δημιουργεί ένα πρωτάθλημα «χωρίς καρδιά και ψυχή, τώρα το τουρνουά του 2020 έχει πάει χαμένο». Για να κάνει ακόμη αιχμηρότερο το σχόλιό του, παραλλήλισε τον Γάλλο πρόεδρο της UEFA με τον Μουαμάρ Καντάφι, λέγοντας ότι πάει να καταφέρει αυτό που δεν κατάφερε ο Λίβυος δικτάτορας όταν είχε προτείνει να σκορπίσει σε πολλές αφρικανικές χώρες το Παγκόσμιο Κύπελλο του 2010.

«Δεν νομίζω ότι έτσι έκανε τις δουλειές του ο συνταγματάρχης Καντάφι», απάντησε με συνέντευξή του στο γερμανικό περιοδικό «Κίκερ» ο 57χρονος πρόεδρος της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας. «Αντιθέτως, πιστεύω ότι αποτελούμε μοντέλο σωστής διακυβέρνησης», είπε, θυμίζοντας έτσι ότι η ηγεσία του κ. Μπλάτερ στη FIFA έχει προκαλέσει ουκ ολίγες αμφισβητήσεις.

«Στην UEFA, όλα τα μεγάλα μας σχέδια όπως και το Euro 2020 και το οικονομικό "ευ αγωνίζεσθαι" αποτελούν καρπούς εκτεταμένου διαλόγου και συλλογικών αποφάσεων που έχουν ληφθεί από όσους αφορούν οι υποθέσεις αυτές. Η επίθεση στο πρωτάθλημα του 2020 μπορεί να έχει στόχο τον πρόεδρο της UEFA, αλλά στην πραγματικότητα αποτελεί επίθεση στις 52 από τις 53 ευρωπαϊκές εθνικές ομοσπονδίες, που συμφώνησαν με την πρόταση αυτή».

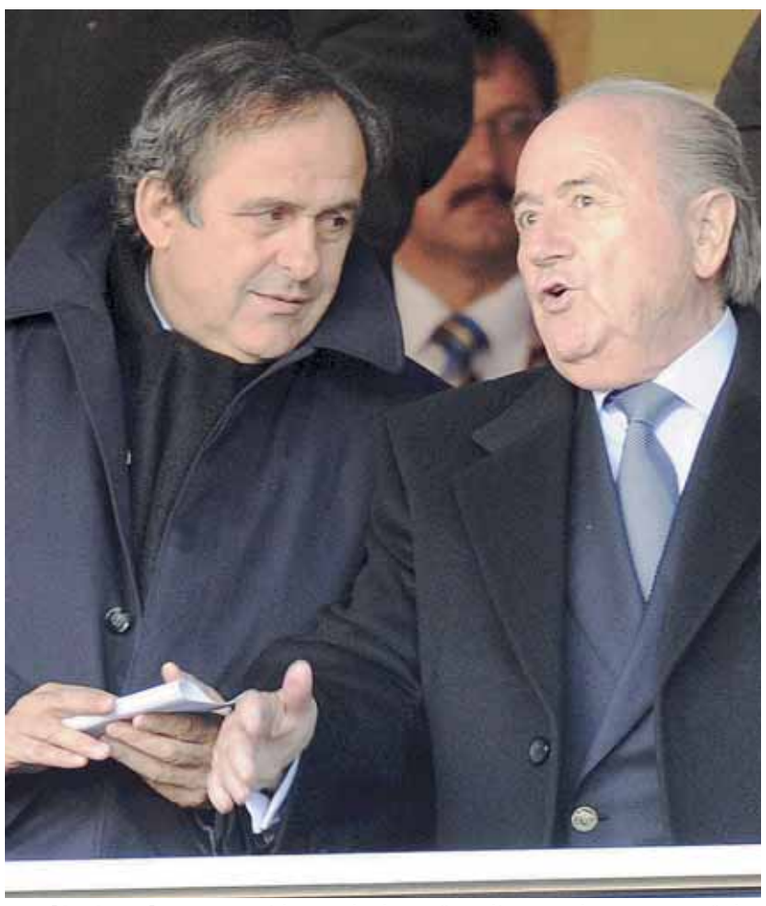

Μισέλ Πλατινί και Ζεπ Μπλάτερ. Δύο άσπονδοι φίλοι με φόντο μεταρρυθμίσεις, αλλά και την προεδρική καρέκλα της UEFA.

Αλληλοκατηγορίες μεταξύ των προέδρων της FIFA και της UEFA – Τι ειπώθηκε για το Euro 2020, αλλά και για τον... Καντάφι!

Ο κ. Πλατινί, σαν καλός ντριμπλέρ που ήταν, απέφυγε την κατηγορία ότι η διαμάχη του με τον κ. Μπλάτερ έχει προσωπικό χαρακτήρα, αναφέροντας πως «τα πάμε πολύ καλά, η σχέση μας είναι ακέραιη, αν και προφανώς δεν μπορεί πάντοτε να συμφωνούμε σε όλα». Οντως, διαφωνία μεταξύ τους υπάρχει και σε άλλα θέματα, όπως είναι η χρήση της τεχνολογίας για τη διαιτησία. Ενώ ο κ. Μπλάτερ έχει υποχρεωθεί από τις εξελίξεις να εγκρίνει την τεχνολογία γραμμής τέρματος, που θα επιβεβαιώνει ηλεκτρονικά από το προσεχές Μουντιάλ πότε περνάει η μπάλα τη γραμμή, ο κ. Πλατινί επιμένει να αρνείται κάτι τέτοιο, λέγοντας ότι ελαττώνει τον ανθρώπινο παράγοντα στο άθλημα κι, αντ' αυτού, προκρίνει τη χρήση των δύο βοηθών διαιτητών περιοχής.

Τον περασμένο μήνα, ο κ. Μπλάτερ είχε εξαπολύσει και άλλη επίθεση κατά της UEFA, λέγοντας σε ομιλία του στο Γιοχάνεσμπουργκ πως προσπαθεί να μπλοκάρει τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της FIFA για να καταστεί πιο διαφανής η παγκόσμια ομοσπονδία και να γίνει λιγότερο επιρρεπής στη διαφθορά, δεδομένων των σκανδάλων χρηματισμού που έχουν ξεσπάσει. Τον Ιανουάριο, η UEFA είχε απορρίψει πρόταση υπέρ του περιορισμού σε δύο τετραετίες της θητείας των μελών της εκτελεστικής επιτροπής της FIFA, ενώ ζήτησε ο πρόεδρος να μπορεί να φτάνει και τα 12 χρόνια στη θέση του, αντί ενός ορίου οκτώ ετών που είχε προτείνει στη FIFA μια ανεξάρτητη επιτροπή. «Τελικά, όμως, οι ευρωπαϊκές ομοσπονδίες υποστηρίζουν πάνω από τα τρία τέταρτα των μεταρρυθμίσεων που πρότεινε η FIFA», απάντησε ο κ. Πλατινί. «Σε κάθε περίπτωση, είναι γελοίο να κατηγορεί κανείς τις ευρωπαϊκές ομοσπονδίες ως συντηρητικές, αφού αυτές ήταν που ξεκίνησαν τη διαδικασία μεταρρυθμίσεων».

Αν και ο 77χρονος κ. Μπλάτερ τάσσεται υπέρ της μείωσης της θητείας των προέδρων της FIFA, τώρα δεν αποκλείει να είναι υποψήφιος και για πέμπτη θητεία. «Θα υποστηρίξω όποιον είναι έτοιμος να ακολουθήσει τη στρατηγική που εγώ έχω χαράξει για τον παγκόσμιο χαρακτήρα του ποδοσφαίρου, σεβόμενος την πυραμίδα της FIFA, όχι όπως είχε κάνει ο προκάτοχος του κ. Πλατινί στην UEFA, Λέναρντ Γιόχανσον, με το πρότυπο του οριζόντιου οργανισμού», είπε. Και αφού δήλωσε ότι θεωρεί πιθανούς διαδόχους του τον κ. Πλατινί και τον αντιπρόεδρό του, Ανχελ Μαρία Βιγιάρ, άφησε να εννοηθεί πως αν κανείς υποψήφιος δεν πληροί αυτή την προϋπόθεση, θα κατέλθει ξανά ο ίδιος!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φοβούνται το Μουντιάλ οι πολίτες της Βραζιλίας

«Imagina na copa» είναι το πορτογαλικό σλόγκαν που κάνει θραύση στη Βραζιλία, μέσω των πυρετωδών προετοιμασιών για την επικείμενη διοργάνωση του Παγκοσμίου Κυπέλλου. Σε ελεύθερη μετάφραση, αυτό σημαίνει «φανταστείτε πώς θα είναι κατά τη διάρκεια του Μουντιάλ». Η εν λόγω φράση έχει κατακλύσει αεροδρόμια και μποτιλιαρισμένους δρόμους σε όλη τη Βραζιλία, καλώντας τους πολίτες να χορέψουν στον ρυθμό του ποδοσφαίρου. Η επικρατούσα άποψη αναφέρει πως το χάος θα είναι πολύ μεγαλύτερο κατά τη διάρκεια των αγώνων τον Ιούνιο του 2014, καθώς εκατοντάδες χιλιάδες τουρίστες αναμένεται να αφιχθούν στη χώρα, προκειμένου να παρακολουθήσουν τους αγώνες.

Την εν λόγω άποψη δεν συμμερίζεται σε καμία περίπτωση ο Πάουλο Ρεσέντε, καθηγητής βραζιλιάνικου πανεπιστημίου, ο οποίος υποστηρίζει πως οι φόβοι δεν θα επαληθευθούν. Η άποψή του βασίζεται σε μια πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη από 20 εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη χώρα, μεταξύ των οποίων και ταξιδιωτικά πρακτορεία. Σύμφωνα με τα λεγόμενα του Ρεσέντε, οι οδικές αρτηρίες θα παρουσιάζουν σαφέστατα μειωμένη κίνηση σε σχέση με τις τυπικές ώρες αιχμής εργάσιμων ημερών. Ο λόγος; Το γεγονός πως οι Βραζιλιάνοι έχουν ακούσει τόσο πολλές δυσμενείς προβλέψεις για το κυκλοφοριακό, που είτε θα παραμένουν στα σπίτια τους είτε, κυρίως, θα φεύγουν εκτός των πόλεων όπου θα γίνουν οι αγώνες.

Αυτοσαρκαζόμενος ο Ρεσέντε δήλωσε «πως η ανικανότητά μας μας σώζει», συνεχίζοντας, «οι άνθρωποι είναι τόσο προβληματισμένοι για το Παγκόσμιο Κύπελλο, που θα κλειστούν μέσα».

Αν αναλογιστούμε πως στη Νότιο Αφρική για τη διοργάνωση του 2010 ταξίδεψαν 300.000 άνθρωποι, στη Βραζιλία αναμένονται τουλάχιστον τόσοι, αν όχι περισσότεροι, καθώς η χώρα είναι κάτι σαν τη Μέκκα του ποδοσφαίρου. Σύμφωνα όμως με τις εκτιμήσεις, ο προγραμματισμός εταιρειών αλλά και πολιτών, όσον αφορά τις μετακινήσεις τους, βασίζεται στην αποφυγή ημερομηνιών που συμπίπτουν με την περίοδο της διοργάνωσης, που θα πραγματοποιηθεί σε 12 πόλεις. Χαρακτηριστικά υπάρχουν άτομα που είχαν κάνει κρατήσεις και τώρα προσπαθούν να τις ακυρώσουν.

Απαρχαιωμένα ΜΜΜ

Παρά την οικονομική άνθηση που παρουσιάζει η Βραζιλία την τελευταία δεκαετία, δεν έχουν επενδυθεί παρά ελάχιστα χρήματα στη βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς, αλλά και των οδικών αρτηριών. Αυτό, βεβαίως, δημιουργεί πρόβλημα αναφορικά και με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Ρίο το 2016. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αριθμών, η ραγδαία αύξηση των αερομεταφορών, που έχουν τριπλασιαστεί από το 2000, καθώς εκατομμύρια Βραζιλιάνοι ανήκουν πλέον στη μεσαία τάξη. Το διεθνές αεροδρόμιο του Σάο Πάολο υποδέχθηκε πέρυσι 34 εκατομμύρια επισκέπτες, σχεδόν διπλάσιο αριθμό των μόνιμων κατοίκων του, με τις καθυστερήσεις στις πτήσεις του συγκεκριμένου αεροδρομίου να είναι... μνημειώδεις.

Οι Βραζιλιάνοι φέρονται διατεθειμένοι να παραμένουν στα σπίτια τους ή, κυρίως, να φεύγουν εκτός των πόλεων όπου θα γίνουν οι αγώνες

Η FIFA έχει εκφράσει τους προβληματισμούς της, αλλά ο κ. Ρεσέντε παραμένει αισιόδοξος, δηλώνοντας ότι θα δημοσιεύσει εντός των επόμενων εβδομάδων μία έκθεση, στην οποία θα εξηγεί τα επιχειρήματά του.

SP-06_SPOR 3/29/13 5:21 PM Page 6

Σεάν Γκαρνιέ: Ενας... μικρός επαναστάτης

Μπούχτισε με το ποδόσφαιρο και έγινε παγκόσμιος πρωταθλητής στο Freestyle

Συνέντευξη στον **ΑΝΔΡΕΑ ΟΔΥΣΣΕΩΣ**

Η ιστορία του θυμίζει κάπως αυτή του Λιονέλ Μέσι, που παρότι με εκ γενετής πρόβλημα κατάφερε να φτάσει στην κορυφή του αθλητικού κόσμου. Αλλά επειδή δεν μπορούν να υπάρξουν στο ποδόσφαιρο δύο Μέσι, ο Σεάν Γκαρνιέ τα κατάφερε αλλού. Ο 28χρονος Γάλλος αναδείχθηκε Παγκόσμιος Πρωταθλητής στο Red Bull Street Style, που για όσους είχαν την τύχη να τον δουν από κοντά, δεν είναι και η πιο εύκολη υπόθεση.

Ο Γκαρνιέ, με τη χορηγία της Red Bull, βρέθηκε για πέντε μέρες στην Κύπρο, δίνοντας αρκετά σόου σε όλες τις πόλεις, έτσι είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε μαζί του.

Η συνέντευξη που έδωσε στην «Καθημερινή» του προκάλεσε έκπληξη, όπως εξομολογήθηκε στο τέλος, για τις ερωτήσεις που του έγιναν. Ο λόγος ήταν πως παρότι προσγειωμένος και μετριόφρων, μας μίλησε για ένα άλλο ποδόσφαιρο, το παλιό, αυτό που όλοι εμείς οι... άμπαλοι αγαπήσαμε αρχικά. Διαβάστε τη συνέντευξη και θα ξεκαθαρίσουν όλα.

—Freestyler, ποδοσφαιριστής, ζογκλέρ, καλλιτέχνης; Τι είσαι ακριβώς Σεάν;

—Θα προσπαθήσω να στο πω με άλλα λόγια. Η ομορφιά αυτού που κάνω είναι στα μάτια αυτού που με βλέπει. Μπορώ να είμαι αυτό που θες εσύ να είμαι. Όταν κάνω το σόου μου προσπαθώ να επικοινωνώ με την κοινωνία, την οικογένεια, τα παιδιά τους πάντες. Προσπαθώ να τους δώσω ένα μήνυμα, του να εμπιστεύεσαι τον εαυτό σου και να κάνεις αυτό που θες να κάνεις. Ήμουν και εγώ ποδοσφαιριστής παλαιότερα και είχα αγωνιστεί στην α΄ κατηγορία Γαλλίας. Όταν αγωνιζόμουν προσπαθούσα να κάνω κάτι διαφορετικό στο παιχνίδι μου, αλλά ο προπονητής πάντα προσπαθούσε να με σταματήσει. Κάποιες φορές είναι καλό να ακολουθείς τις οδηγίες, αλλά σε άλλες είναι καλό να εμπιστεύεσαι τον εαυτό σου. Θα αποκαλούσα τον εαυτό μου freestyler, αλλά τη νοοτροπία του freestyle μπορείς να τη χρησιμοποιήσεις παντού, είτε πρόκειται για φούτσαλ, είτε πρόκειται για σόου επί σκηνής. Όποιο χώρο και να μου πεις, εγώ θα προσπαθήσω να δώσω το μήνυμά μου.

—Μπορούμε δηλαδή να πούμε πως αυτό που κάνεις είναι μια επανάσταση στο ποδόσφαιρο;

—Το πιστεύω, αλλά δεν θα έλεγα ότι είναι η επανάσταση εννοώντας ένα βήμα μετά το ποδόσφαιρο όπως το ξέρουμε σήμερα. Θα έλεγα ότι είναι το βήμα... πριν από το σημερινό ποδόσφαιρο. Σαν μία επιστροφή στην προέλευση του ποδοσφαίρου και γιατί έγινε τόσο δημοφιλές. Το ότι χρειάζεσαι μόνο μία μπάλα για να παίξεις με τον φίλο σου, στην αυλή σου. Αυτό είναι ακριβώς και το freestyle. Παίρνεις την μπάλα και το ευχαριστιέσαι απλώς παίζοντας με αυτή. Δεν πειράζει αν δεν σκοράρεις, ούτε αν δεν πετύχεις κάποια ντρίμπλα. Απλώς να παίζεις με τη μπάλα.

—Πώς ακριβώς ξεκίνησες;

—Όπως προείπα, ήμουν ποδοσφαιριστής και είχα προπονηθεί με την πρώτη ομάδα των Οσέρ και Τρουά. Κατά τη διάρκεια όμως των προπονήσεων, είχα πολλούς τραυματισμούς. Λόγω και του μεγέθους μου, αντιμετώπισα σημαντικό πρόβλημα. Ο προπονητής δεν με βοήθησε ιδιαίτερα καθώς η κύρια συμβουλή του ήταν να βάζω πάγο στο πόδι και να με στείλει στο γιατρό, χωρίς να ψάξουν τι ακριβώς φταίει. Το πρόβλημα όπως φάνηκε ήταν βαθύτερο και χρειάστηκαν τρία χρόνια για να ανακαλύψω ότι το ένα μου πόδι ήταν πιο κοντό απ' το άλλο, κάτι που είχα από μικρός. Στη συνέχεια, λόγω των πολλών τραυματισμών δυσκολευόμουν πολύ να βρω συμβόλαιο. Κατά τη διάρκεια της αποθεραπείας απ' τους τραυματισμούς, προσπαθούσα να παίζω με την μπάλα για να κρατήσω επαφή και να μην χάσω την αυτοπεποίθηση. Κάπου εκεί, πειραματίζοντας, έμαθα και κάποια νέα κόλπα. Από μικρός, πάντα ήθελα να παίζω με την μπάλα, όπου και να ήμουν. Με έπαιρναν οι γονείς μου στην παραλία και εγώ έμενα έξω για να συνεχίσω να παίζω. Γύρω στα 20 μου, βρήκα κάποιο σύλλογο στο Παρίσι και οι άνθρωποι που με έβλεπαν στις προπονήσεις, με παρότρυναν να κάνω κάποιο σόου. Είδα κάποια σόου και κάπως έτσι ξεκίνησα.

—Δύο λόγια για το στιλ σου; Είχα διαβάσει ότι είναι διαφορετικό από των άλλων. Για τα block moves σου γίνεται ιδιαίτερη αναφορά...

—Όταν όλα αυτά ξεκίνησαν, με γκρουπ των freestyler που είδαμε σε γνωστές διαφημίσεις (π.χ. joga bonito της Nike) εγώ είπα όταν δεν θα κάνω απλώς κόλπα με την μπάλα, αλλά θα έχω και επικοινωνία με το κοινό, κάτι που κάνω μέχρι σήμερα. Παράδειγμα, όταν λέω «γεια σας», περιμένω και τον κόσμο να μου απαντήσει για να συνεχίσω. Επίσης, βρήκα το ότι το να μπλοκάρεις την μπάλα με διάφορους τρόπους με το πόδι για λίγο, μπορείς στη συνέχεια να την ελέγξεις και να «χορέψεις» μαζί της πιο εύκολα.

—Πού βασίζεσαι εσύ για το σόου σου; Στο ποδόσφαιρο; Τι τεχνικές χρησιμοποιείς;

Χρησιμοποιώ λίγο απ' όλα. Δεν μπορείς να πεις ότι είναι ποδοσφαιρικά τρικ. Παράδειγμα όταν ζητήσεις από ένα επαγγελματία ποδοσφαιριστή να σου κάνει τρικ με την μπάλα, θα χρησιμοποιήσει το κεφάλι του ή το πόδι του. Όταν τον ρωτήσεις αν μπορεί να τα χρησιμοποιήσει σε αγώνα θα σου πει δεν ξέρω. Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορεί, αφού δεν πρόκειται για ποδοσφαιρικό τρικ, αλλά τρικ με την μπάλα. Γι' αυτό δεν μπορείς να μπερδεύεις το freestyle με το ποδόσφαιρο, γιατί τα περισσότερα δεν μπορείς να τα χρησιμοποιήσεις στον αγώνα. Έτσι δεν μπορώ να πω ότι το στιλ μου βασίζεται στο ποδόσφαιρο, αφού τα τρικ μου προέρχονται από διάφορους χώρους, όπως ζογκλέρ, ακροβάτες, χορό, ολυμπιακή γυμναστική κ.ά.

—Κάποιο αγαπημένο σου τρικ;

—Ένα είναι το Sean Free Cup, όταν πιέζω τη μπάλα στο έδαφος με την κνήμη μου, εκτοξεύοντας τη στη συνέχεια ψηλά πάνω, τέσσερα μέτρα περίπου ύψος. Χρησιμοποιώ γενικά κινήσεις και τρικ που χρησιμοποιούν όλοι οι freestyler, αλλά έχω και κάποιες δικές μου κινήσεις, τις οποίες χρησιμοποιώ σχεδόν πάντα.

—Οι εντυπώσεις σου από το νησί μας;

—Η Κύπρος μου θυμίζει διακοπές. Είναι μια ωραία, ξεκούραστη χώρα. Τα σπίτια είναι πιο μικρά από άλλες χώρες που έχω πάει και σε πολλά σημεία μου θύμισαν την πόλη που διαμένουν οι γονείς μου στη Γαλλία. Μου αρέσει πολύ η νοοτροπία και το πνεύμα του κόσμου.

—Το feedback που πήρες απ' τον κόσμο;

Ήταν πολύ ενδιαφέρον τα σόου που έκανα. Δεν είναι σαν το υπόλοιπο κοινό που όταν βάζω τη μουσική έρχονται να με ρωτήσουν αμέσως τι πάω να κάνω. Αρχικά ήταν λίγο ντροπαλοί, έμειναν ωστόσο να δουν τι γίνεται και στη συνέχεια συμμετείχαν. Θετικό ήταν ότι και κοπέλες, που λένε ότι δεν ασχολούνται με το ποδόσφαιρο, συμμετείχαν με τον τρόπο τους. Είναι πολύ καλό που έχω στο πλευρό μου τη Red Bull, γιατί μπορώ να πηγαίνω σε διάφορους χώρους, όπως πανεπιστήμια, καφέ και ακδημίες ποδοσφαίρου.

«Αυτό που κάνω είναι σαν μία επιστροφή στην προέλευση του ποδοσφαίρου και γιατί έγινε τόσο δημοφιλές. Το ότι χρειάζεσαι μόνο μία μπάλα για να παίξεις με τον φίλο σου, στην αυλή σου. Αυτό είναι ακριβώς και το freestyle», λέει ο Σεάν Γκαρνιέ.

«Ενα από τα γαπημένα μου τρικ είναι το Sean Free Cup, όταν πιέζω τη μπάλα στο έδαφος με την κνήμη μου, εκτοξεύοντας τη στη συνέχεια ψηλά πάνω, τέσσερα μέτρα περίπου ύψος»

Ποιος είναι

- Παγκόσμιος πρωταθλητής του Red Bull Street Style το 2008
- Δις πρωταθλητής Freestyle στη Γαλλία, το 2009 και το 2010
- Αγαπημένοι παίκτες: Μαραντόνα και Ρονάλντίνιο («για το πνεύμα στο παιχνίδι τους»)
- Το καπελάκι του, όπως μας επισήμανε, το φοράνε μόνο οι αθλητές της Red Bull. Μαζί με τη γνωστή εταιρεία ενεργειακών ποτών, έχει ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο, δίνοντας παραστάσεις
- Είναι ιδρυτής του γκρουπ Street Style Society (S3), που ξεχωρίζει για το concept του, καθώς στα σόου του συνδυάζει ποδόσφαιρο, μπάσκετ και χορό.
- Πέρα απ' το freestyle, συμμετέχει συχνά σε εβδομαδιαία ή μηνιαία τουρνουά φούτσαλ ανά τον κόσμο και σε τουρνουά street football μαζί με την ομάδα του, την S3
- Στους στόχους του είναι να ιδρύσει ακαδημία για το freestyle
- Πολλά views μάζεψε το video σε μια «μονομαχία» του σε freestyle με τον γνωστό Βραζιλιάνο ποδοσφαιριστή Νεϊμάρ. Ψάξτε στο Youtube τις λέξεις sean neymar, για να δείτε το αποτέλεσμα της «μονομαχίας»
- Το κανονικό του όνομα είναι Αρνό Γκαρνιέ (Arnaud Garnier). Το παρατσούκλι Σεάν (Sean) που πλέον τον συνοδεύει ανά το Παγκόσμιο, προήλθε απ' την κόμμωσή του, που έμοιαζε πολύ με αυτή του τραγουδιστή Sean Paul
- Όσο για τα χρήματα, εάν υπάρχουν δηλαδή, δεν μας αποκάλυψε ποσά, αλλά μας είπε πως όλα εξαρτιόνται απ' τον αριθμό των σόου που θα δώσεις. Γίνονται πάρα πολλά τον χρόνο, όπως σημείωσε

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Κλήθηκε ενόψει Ντέιβις Καπ ο Φωτιάδης

Ο Φώτος Φωτιάδης επιλέχθηκε να είναι ο τέταρτος αντισφαιριστής που θα ενσωματωθεί στην Εθνική Κύπρου για την αναμέτρηση με το Μπενίν για το Ντέιβις Καπ το τριήμερο 5 με 7 Απριλίου στο Εθνικό Κέντρο Τένις στη Λευκωσία. Ο Φώτος έρχεται να συμπληρώσει το καρέ και να φωνάξει «παρών» μαζί με τους Μάρκο Παγδατή, Ράρες Κουζντριορεάν και Πέτρο Χρυσοχό, στην προσπάθεια της Εθνικής για παραμονή στο β΄ γκρουπ της Ευρωαφρικανικής Ζώνης. Αυτή είναι η πρώτη παρουσία για τον 20χρονο τενίστα (έχει γενέθλια στις 17 Απριλίου), με τον Λευκωσιάτη να έχει φτάσει στο παρελθόν πολύ κοντά στην πόρτα της εισόδου στην ομάδα. Ο Φώτος τα τελευταία δύο χρόνια αναζητά τους πρώτους του βαθμούς στην παγκόσμια κατάταξη των ανδρών συμμετέχοντας σε πρωταθλήματα Future 10.000 δολαρίων στο εξωτερικό, ενώ βρίσκεται σήμερα στο Νο7 της παγκύπριας ανδρικής κατάταξης, όντας ταυτόχρονα από το περασμένο καλοκαίρι στον Λόχο Αθλητών, υπηρετώντας τη στρατιωτική του θητεία. «Νιώθω πολύ περήφανος για την κλήση μου στην ομάδα», δηλώνει στην «Κ» ο Φωτιάδης. Ταυτόχρονα νιώθω χαρούμενος, γιατί είναι κάτι που «κυνηγούσα» εδώ και καιρό. Θα βοηθήσω την ομάδα με όλες μου τις δυνάμεις, ενώ την ίδια στιγμή ανυπομονώ να βρεθώ συμπαίκτης με τον Μάρκο Παγδατή αλλά και τα άλλα παιδιά, γνωρίζοντας από πριν ότι έχω να κερδίσω πάρα πολλά». Τις δικές του δηλώσεις έκανε και ο ομοσπονδιακός προπονητής Νικ Παπαδόπουλος: «Θέλω να καλωσορίσω τον Φώτο στην ομάδα και να του ευχηθώ να έχει μία γεμάτη εβδομάδα και ένα καλό αγωνιστικό τριήμερο, βοηθώντας την ομάδα στην υπόθεση "παραμονή". Θα ήθελα να καλέσω για ακόμη μία φορά τους φίλους του τένις και της εθνικής ομάδας να δώσουν το παρών τους το ερχόμενο τριήμερο, υποστηρίζοντας την προσπάθεια αυτών των παιδιών από κοντά».

ΓΡΑΦΕΙ: CyprusTennisSociety.com

Ο Καλάθης εξαργυρώνει στη Ρωσία τα κέρδη του ΠΑΟ

Του **Γ. ΒΑΛΑΒΑΝΗ**

Από την κατάκτηση της Ευρωλίγκας, το 2011, με τον Παναθηναϊκό, στη διεκδίκηση του Γιούρο Καπ στον φετινό τελικό της διοργάνωσης, με τη Λοκομοτίβ Κούμπαν, ο Νικ Καλάθης συνεχίζει να πρωταγωνιστεί και να συλλέγει διακρίσεις στη σύντομη ευρωπαϊκή καριέρα του.

Ο Καλάθης δεν αποτέλεσε... εξαίρεση στην ομαδική φυγή που έγινε, πέρυσι το καλοκαίρι, στον Παναθηναϊκό και όταν έμεινε ελεύθερος από τους «πράσινους», συμφώνησε με τη Λοκομοτίβ σε διάστημα μιας εβδομάδας. Το μακρινό Κρασνοντάρ στη Νότια Ρωσία δεν συγκρίνεται με την Αθήνα ούτε καν με τη Μόσχα, αλλά ο ομογενής πλέι μέικερ βρήκε επαγγελματική «στέγη» μέχρι το 2014 και οι αποδοχές του, διατηρούν το κασέ του σε υψηλή κλίμακα για τα οικονομικά δεδομένα του ευρωπαϊκού μπάσκετ (συνολικά 1,8 εκατ. δολάρια). Στην τρίχρονη θητεία του στον Παναθηναϊκό, απέκτησε τρία σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως παραδέχεται και ο ίδιος στην «Κ» και τα οποία έχει αξιοποιήσει στη φετινή πορεία της Λοκομοτίβ. Ο Καλάθης που δεν έχει απουσιάσει σε κανέναν από τους 16 αγώνες της Λοκομοτίβ στο Γιούρο Καπ, έχει μέσο όρο 34 λεπτά συμμετοχής, 13 πόντους, 6 ριμπάουντ, 7 ασίστ, 2 κλεψίματα και 3 λάθη.

—Τι μετέφερες από τον Παναθηναϊκό στη Λοκομοτίβ για το στυλ παιχνιδιού σου;

—Συγκέντρωση, αυτοπεποίθηση και πολλή προπόνηση. Τεχνικά, την ταχύτητά μου. Ο Παναθηναϊκός έφτιαχνε πρωταγωνιστές και έμαθα πολλά από τον Ομπράντοβιτς. Στην Ελλάδα και λόγω καταγωγής ήταν πιο εύκολο να προσαρμοστώ μετά την Αμερική. Τώρα, στην Ρωσία που βρίσκομαι 8 μήνες, έχω την οικογένειά μου και φυσικά με «γεμίζει» πολύ η γέννηση του παιδιού μου.

—Στη δεύτερη χρονιά σου στον Παναθηναϊκό, έγινες πρωταθλητής Ευρώπης. Προφανώς, θέλεις να επαναλάβεις το ίδιο και με τη Λοκομοτίβ, στο Σαρλερουά;

—Η Ευρωλίγκα είναι μεγαλύτερη διοργάνωση, αλλά το Γιούρο Καπ δεν παύει να είναι ευρωπαϊκός τίτλος που δεν κερδίζεται κάθε χρόνο. Μετά τη νίκη μας, στον πρώτο ημιτελικό στη Βαλένθια είχαμε μεγάλη ευκαιρία να προκριθούμε στον τελικό και το πετύχαμε, παρά την ήττα στο δεύτερο παιχνίδι. Ο τελικός είναι πολύ διαφορετικός. Δεν πρέπει να λυγίσεις από το άγχος. Αυτό έμαθα στον τελικό του Παναθηναϊκού με τη Μακάμπι στη Βαρκελώνη. Υπάρχει μεγάλη «δίψα» σ' όλη την ομάδα, αλλά δεν πρέπει αυτό το κίνητρο να επηρεάσει την καθαρή σκέψη που χρειάζεται κάθε παίκτης.

—Εχεις ανταποκριθεί σε όλες τις προσκλήσεις της Εθνικής. Ιδιαίτερα, το 2011 που είχες εγχειρισθεί και πρόλαβες να παίξεις στο Ευρωμπάσκετ. Τώρα με νέο προπονητή ποιος θα είναι ο στόχος στη Σλοβενία;

—Κατ' αρχήν να πάμε πλήρεις. Η αρχή του τουρνουά είναι δύσκολη με τρεις δυνατούς αντιπάλους, όπως η Ρωσία, η Τουρκία και η Ιταλία. Χρειάζεται προσοχή, αλλά θα μας κάνει καλό για τη συνέχεια, αν παίξουμε πειστικά και προκριθούμε από υψηλή θέση. Η Εθνική πρέπει να επιστρέψει στα μετάλλια. Δεν ξέρω καθόλου τον νέο προπονητή, αλλά θα τον μάθω. Ο,τι κακό συνέβη στο παρελθόν πρέπει να λειτουργήσει αποτρεπτικά για το μέλλον μας.

«Ο Παναθηναϊκός έφτιαχνε πρωταγωνιστές και έμαθα πολλά από τον Ομπράντοβιτς», τονίζει ο Ελληνας διεθνής στην «Κ»

Ο Νικ Καλάθης έχει δηλώσει «παρών» όποτε κλήθηκε στην Εθνική Ελλάδος. Το ίδιο ετοιμάζεται να κάνει και φέτος ενόψει του Ευρωμπάσκετ στη Σλοβενία.

Με άδεια... ακαταλληλότητας τα περισσότερα γήπεδα στην Ελλάδα

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΠΛΟΥΝΑ**

Το ξερίζωμα του πυλώνα του γηπέδου του ΟΦΗ «φώτισε» το καθεστώς ημιπαρανομίας που αφορά την άδεια λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων. Ο νόμος εκχωρεί το δικαίωμα έκδοσης άδειας λειτουργίας στις περιφέρειες και πλέον, στις αποκεντρωμένες διοικήσεις, οι οποίες πρέπει να συστήνουν επιτροπές, να διενεργούν ελέγχους και να εκδίδουν άδειες.

Το σύστημα υπολειτουργεί και προκειμένου να γίνονται οι ποδοσφαιρικοί αγώνες, οι διοργανώτριες αρχές αναλαμβάνουν την ευθύνη να εκδίδουν άδειες διεξαγωγής αγώνων.

Με τον «νόμο Γερουλάνου» το 2012 το θέμα της «άδειας λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων και άδειας τέλεσης αγώνων» επαναδιατυπώθηκε στη νομοθεσία. Συμπεριλήφθηκαν δε ως ασφαλιστικές δικλίδες και ποινές τόσο πειθαρχικές όσο και ποινικές για τους επιλήσμονες:

Α) Προβλέπεται, χωρίς άλλες λεπτομέρειες, ο πειθαρχικός έλεγχος του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε περίπτωση που δεν συστήσει επιτροπή ελέγχου.

Β) Προβλέπεται ρητά ποινή φυλάκισης τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον 50.000 ευρώ για τον ιδιοκτήτη ή τον χρήστη αθλητικής εγκατάστασης που στερείται άδειας λειτουργίας και παραχωρεί ή επιτρέπει τη διενέργεια σ' αυτή αθλητικής εκδήλωσης.

Οι ποινές αυτές επιβάλλονται και στον πρόεδρο του αθλητικού σωματείου ΑΑΕ ή ΤΑΑ που συμμετέχει στην αθλητική εκδήλωση. Πάντως ας μην ανησυχεί κανείς. Στις μεταβατικές διατάξεις προβλέπεται ότι το άρθρο που αφορά την άδεια καταλληλότητας θα έχει ισχύ από το προσεχές καλοκαίρι.

Δηλαδή 18 μήνες μετά την ψήφιση του νόμου. Αυτή τη στιγμή είναι ανενεργό! Ωστόσο, αυτό που συνέβη με το γήπεδο του ΟΦΗ το οποίο χρησιμοποιείται χωρίς να τηρείται ο νόμος αποκάλυψε ότι οι «άδειες καταλληλότητας» εξακολουθούν να αποτελούν μια πληγή που ανά τακτά διαστήματα και με διάφορες αφορμές ανοίγει, σκεπάζεται πρόχειρα αλλά ποτέ δεν κλείνει.

Ανθρωπος του ποδοσφαίρου με γνώσεις και εμπειρία πάνω στο συγκεκριμένο θέμα μας περιγράφει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα:

«Η συντριπτική πλειοψηφία των γηπέδων δεν έχουν οικοδομική άδεια. Οι έλεγχοι στη στατικότητα των κερκίδων, στα στέγαστρα και στους πυλώνες γίνονται μακροσκοπικά. Από τις επιτροπές που πρέπει να ελέγχουν τις αθλητικές εγκαταστάσεις και να δίνουν άδεια καταλληλότητας το 50% δεν κάνει ελέγχους, γιατί δεν συγκροτούνται. Από το άλλο 50%, το 30% εκδίδει αρνητικό πόρισμα και το 20% δίνει άδεια υπό προϋποθέσεις. Είναι η λεγόμενη «προσωρινή άδεια» για την οποία κάποιες φορές ασκούνται πιέσεις από τις διοικήσεις των ομάδων ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν το γήπεδό τους».

Ασφαλώς το ερώτημα που τίθεται είναι αν χρησιμοποιούνται γήπεδα χωρίς «άδεια καταλληλότητας».

Η απάντηση είναι αφοπλιστική: «Δεν είναι η μοναδική περίπτωση που ο νόμος δεν εφαρμόζεται στην Ελλάδα.

Η ΕΠΟ βάσει του νόμου 3479/2006 που της δίνει το "αυτοδιοίκητο" και οι διοργανώτριες αρχές κατά περίπτωση αναλαμβάνουν την ευθύνη και εκδίδουν άδειες διεξαγωγής αγώνα τις οποίες πηγαίνουν στην αστυνομία για να σφραγιστούν τα εισιτήρια.

Βέβαια κάποιες φορές -όπως συνέβη πέρυσι- λόγω μη ύπαρξης άδειας καταλληλότητας των γηπέδων σε αγώνες της Φούτμπολ Λιγκ και της Φούτμπολ Λιγκ 2 τόσο στην Αττική όσο και στην περιφέρεια αστυνομικοί υπέβαλαν μηνυτήριες αναφορές με αποτέλεσμα οι υποθέσεις να οδηγηθούν στους εισαγγελείς.

Οταν όμως οι εισαγγελείς διαπίστωσαν το αδιέξοδο που υπάρχει και πόσο εύκολο είναι να σταματήσουν όλα τα πρωταθλήματα αφού το 95% των γηπέδων στερείται οικοδομικής άδειας, έβαλαν τις υποθέσεις στο αρχείο»!

Λειτουργούν χωρίς οικοδομική άδεια, οι έλεγχοι είναι ελλιπείς, ενώ δεν γίνεται καμία εφαρμογή του νόμου

SP-07 TECHOLOGIA_SPOR 3/29/13 5:31 PM Page 7

Μάχη κολοσσών για τη μουσική του Internet

Apple, Google και Amazon επιθυμούν συμφωνίες με δισκογραφικές εταιρείες για τη δημιουργία συνδρομητικών υπηρεσιών

ΣΑΝ ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ. Τη μουσική έχουν βάλει στο στόχαστρο οι επιχειρηματικοί κολοσσοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα των νέων τεχνολογιών και του Διαδικτύου, όπως παραδείγματος χάρη η Apple, η Google και η Amazon. Οι τρεις εταιρείες και πολλές άλλες της Σίλικον Βάλεϊ προσπαθούν να ξελογιάσουν τα στελέχη της μουσικής βιομηχανίας προκειμένου να δημιουργήσουν από κοινού βιώσιμες υπηρεσίες παροχής μουσικής μέσω Ιντερνετ και συνδρομητικές υπηρεσίες με ανάλογο περιεχόμενο.

Η Apple και η Google πρέπει να βρουν έναν τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλίσουν ότι οι χρήστες των κινητών τηλεφώνων τους θα παραμείνουν πιστοί στα προϊόντα που αυτές προσφέρουν.

Η μουσική βρίσκεται στον πυρήνα της διαδικτυακής μας εμπειρίας ιδιαίτερα μέσω κινητού τηλεφώνου ήδη από την εποχή των iTunes, τα οποία εξαφάνισαν όλους τους προηγούμενους τρόπους παροχής μουσικής.

Η σύγχρονη τεχνολογία, όμως, αλλάζει με την ταχύτητα του φωτός. Σήμερα οι ταμπλέτες

Ολο και περισσότεροι επιλέγουν να ακούσουν μουσική μέσω Ιντερνετ στο «έξυπνο» κινητό τους

και τα «έξυπνα» κινητά εξωθούν στο περιθώριο τους επιτραπέζιους υπολογιστές και οι εικονικοί χώροι αποθήκευσης των τραγουδιών στο Διαδίκτυο αντικαθιστούν την πρακτική αποθήκευσής τους στις συσκευές αναπαραγωγής. Οσοι ασχολούνται με την κινητή τηλεφωνία, από τους κατασκευαστές των κινητών μέχρι τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, αγωνίζονται για να καταλάβουν δεσπόζουσα θέση στον χώρο της «μουσικής στο Διαδίκτυο», για να μην περιθωριοποιηθούν. Αυτό αποδεικνύουν και οι δημοσκοπήσεις που έχουν γίνει.

Το 48% των χρηστών «έξυπνων» τηλεφώνων ακούν μουσική από το κινητό τους, ασχολία η οποία είναι η πιο διαδεδομένη μετά την κοινωνική δικτύωση, τα παιχνίδια και την ανάγνωση ειδήσεων.

«Η μουσική είναι στρατηγικής σημασίας για το πόσο δημοφιλής θα είναι μία ηλεκτρονική συσκευή», επισημαίνουν οι εταιρείες. Σήμερα οι γνώστες της κατάστασης αναμένουν ότι η Apple, η Google και οι υπόλοιποι γίγαντες προσπαθούν να έρθουν σε συμφωνία με δισκογραφικές εταιρείες για να δημιουργήσουν συνδρομητικές υπηρεσίες τόσο στο iTunes όσο και στο YouTube. Η Microsoft ήδη προωθεί την Xbox Music. Γενικότερα, όμως, όλο και πληθαίνουν οι άνθρωποι που επιλέγουν να ακούσουν μουσική μέσω Διαδικτύου στο «έξυπνο» κινητό τους χάρις σε εφαρμογές όπως το Pandora. Η αγορά τραγουδιών, το κατέβασμα και η αποθήκευσή τους σε συσκευή αναπαραγωγής μοιάζει σήμερα μία αναχρονιστική πρακτική, που τείνει να εκλείψει. Ομως, ένα νέο πρότυπο κερδίζει διαρκώς έδαφος. Με την καταβολή συνδρομής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ακούσει όση μουσική θέλει στο Διαδίκτυο. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατες μελέτες, τα έσοδα από τις συνδρομητικές υπηρεσίες ξεπερνούν το 10% του συνολικού τζίρου από την πώληση ψηφιακής μουσικής το 2012. Συνολικά, οι καταναλωτές δαπάνησαν παγκοσμίως 5,6 δισ. δολάρια για την αγορά μουσικής σε ψηφιακή μορφή, αύξηση 9%, γεγονός που γεφύρωσε τις απώλειες από τη μείωση των πωλήσεων cd.

Ο μεγάλος οραματιστής της Apple Στιβ Τζομπς διατύπωσε το 2007 αμφιβολίες για την επιτυχία που θα είχε ένα σύστημα ακρόασης μουσικής από το Διαδίκτυο.

Επιτυχία με απώλειες

Η ακρόαση μουσικής μέσω Διαδικτύου γίνεται διαρκώς πιο δημοφιλής και τα ήδη υπάρχοντα συνδρομητικά κανάλια κερδίζουν καθημερινά νέους φίλους. Αυτή η επιτυχία θα μεταφραστεί σε κέρδος; Ο τομέας θα αποδειχθεί «χρυσοτόκος όρνιθα» όπως περιμένουν οι εταιρείες που διεκδικούν ένα κομμάτι τους; Αυτό παραμένει άγνωστο. Σημαντικοί παίκτες του τομέα, όπως η Pandora και το Spotify, παρότι κατάφεραν να συγκεντρώσουν χρηματοδοτήσεις εκατομμυρίων δολαρίων και να προσελκύσουν εκατομμύρια συνδρομητές στις υπηρεσίες τους, ποτέ δεν κατέγραψαν κέρδος. Ακόμα και ο μεγάλος οραματιστής της Apple, ο Στιβ Τζομπς, είχε εκφράσει αμφιβολίες για το πόσο θα μπορούσαν να έχουν κέρδη από αυτήν την υπόθεση. «Ποτέ μη λες ποτέ, αλλά οι πελάτες μας δείχνουν αδιάφοροι», δήλωνε το 2007 όταν ρωτήθηκε για το μέλλον της μουσικής μέσω Διαδικτύου. Η Pandora σήμερα έχει 67 εκατ. συνδρομητές -αύξηση 41% συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά- που συνολικά άκουσαν 13 δισ. ώρες μουσική. Παρά την επιτυχία της, οι οικονομικές απώλειές της διπλασιάστηκαν και έφτασαν τα 38,1 δισ. δολάρια (μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2013), κάτι που εξανάγκασε την εταιρεία να περιορίσει τις ώρες που μπορεί κανείς να ακούσει δωρεάν μουσική στο κινητό μέσω του δικτύου της στις 40.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ§

Πωλείται μονοκατοικία 200τ.μ. σε μισό οικόπεδο. Γωνιακή τύπου, πάνω - κάτω. 3 υπν., 2 πάρκινγ, τζάκι. Ανεξάρτητη, ανακαινισμένη εξ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισινα,2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάφοι των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Παφο.Τιμη:130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

Πωλείται διαμέρισμα στο Παραλίμνι (περιοχή Ορφανίδη), ενός υπνοδωματίου, 60 τ.μ., με δύο κλιματιστικά, εντοιχισμένα στην κουζίνα, επιπλωμένο, με πάρκινγκ. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 78.000. Τηλ:99851521

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσσι 90 τ.μ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο καλυμμένες βεράντες, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζητήσιμη. Πληροφορίες 99009501.

Πωλείται κατάστημα σε κεντρικό δρόμο της Πάφου 130τ.μ. πάνω - κάτω με υπόγειο χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. τηλ. 99425558.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων σε μικρή πολυκατοικία κοντά στην αμερικανική και ρωσική πρεσβεία στη Λευκωσία. 3 bedroom , 2 WC, sitting room/dining area , central heating, 2 a/c, covered parking. Ενοίκιο 700 €. Τηλ. 9765089.

Ενοικιάζονται δωμάτια και suites. Επιπλωμένα με τηλεόραση και κουζίνα. Σε τιμή 300euro. Το ρεύμα και το νερό συμπεριλαμβάνονται μέσα στο ενοίκιο. Τηλ: 99944777.

Ενοικιάζεται Διαμέρισμα Μονάρι στη Πανεπιστημιούπολη ενός υπνοδωματίου σε ήσυχη περιοχή της Αγλαντζιάς, κοντά στο πανεπιστήμιο σε χαμηλή τιμή.(2 μόλις χρονών). Πληροφορίες τηλ. 99-584270.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στη Ξυλοφάγου. Ενιαίος μεγάλος χώρος κουζίνας και σαλονιού, επιπλωμένο, εξοπλισμένο με οικιακές συσκευές, χώρος στάθμευσης. Τιμή: 250 ευρώ Τηλ: 35796791951.

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Για πληροφορίες 22673403 - 99908143.

Ενοικιάζεται κεντρικός γραφειακός χώρος στην Οδό Στασάνδρου (πάροδος Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου ΙΙΙ, Λευκωσία). Λεπτομέρειες: 3ος όροφος, χώρος 75 τ.μ., πλήρως κλιματιζόμενος, υπόγειος χώρος στάθμευσης. Τηλ: 97776756.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τμ, 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή:2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Θέα Χώρος Πρασίνου, τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων στην Αγλατζιά (πίσω από Λεωφόρο Αγλατζιάς και πολύ κοντά στο Πανεπιστήμιο) σε άριστη κατάσταση. Διαθέτει κουζίνα, σαλόνι, αποθήκη, πάρκινγκ, κλιματισμό (ζεστό-κρύο) ενώ στο κυρίως υπνοδωμάτιο υπάρχει επιπλέον τουαλέτα. Διαθέσιμα και ηλεκτρικά είδη. Εύκολη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο και στο κέντρο της πόλης. Τιμή 500 ευρώ, με τα κοινόχρηστα. Τηλ: 99-882757

Ενοικιάζεται σπίτι στην Ξυλοτύμπου 3 υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένο, εξοπλισμός κουζίνας, 320 ευρώ. Τηλ: 99659429.

Ενοικιάζεται αποθήκη 1050τ.μ. ή δυο αποθήκες 500τ.μ. ή μια στην Βιομηχανική περιοχή Αραδίππου. Τηλ: 99585495.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στη Δερύνεια, κοντά στο νοσοκομείο Αμμοχώστου. Ευρύχωρο, επιπλωμένο, εξοπλισμένο με οικιακές συσκευές, κλιματιζόμενο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τηλ: 35799776613.

Ενοικιάζεται ανώγειως οικία στη Λάρνακα, στη περιοχή Δροσιά, τριών υπνοδωματίων μη επιπλωμένη, με χώρο στάθμευσης, σε ύσηχη περιοχή. Λογικό ενοίκιο. Για πληροφορίες τηλ. 99-622-402. Κος Σάββας-Λάρνακα

Ενοικιάζεται οροφοδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπήνωρος στη Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται ανακαινισμένο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον 6ο όροφο πολυκατοικίας, στη Λεωφόρο Καντάρας στο Καϊμακλί, με μερικά έπιπλα, κατάλληλο και για νεαρούς γονείς με παιδί. Τηλ. 99 468268. Ενοίκιο 350 ευρώ.

Ενοικιάζεται ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια , 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99- 634-136. Λάρνακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 220 τετραγωνικών, 4 υπνοδωματίων, ανακαινισμένο, στην Λεωφόρο Αθαλάσσας, στον δεύτερο όροφο. Μεγάλη κουζίνα με αποθηκευτικό χώρο, μεγάλος χώρος υποδοχής και αίθουσα συνεδριάσεων / σαλονι, όπως επίσης και 2 αποχωρητήρια (1 για ξένους και 1 προσωπικής χρήσης με μπάνιο). Επίσης παρέχεται ανσανσέρ για τον δεύτερο όροφο μόνο. Για πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε: 99523068 / 99123583

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, επιπλωμένο, εις περιοχή Ξενοδοχείου "Palm Beach " εις τουριστική, περιοχή Λάρνακας. Πέντε λεπτά από τη θάλασσα. Λογικό ενοίκιο, Για ραντεβού: 99037111 . Κον Λευτέρη . 99-906-042 Παναγιώτης.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΗΚΑ ΜΕΓΑΛΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΒΑΡΓΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ ΑΠΟ 626τμ ΜΕΧΡΙ 776τμ,ΣΔ60%, με τίτλους. Όλα τα οικόπεδα είναι στον ίδιο δρόμο και εφάπτονται μεταξύ τους. Απολαμβάνουν θεά προς τις γύρω περιοχές. Η περιοχή είναι από τις αναπτυσσόμενες της πόλης με νεόκτιστες επαύλεις. Τηλ: 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟ 96 Τ.Μ. Το κατάστημα αποτελεί μέρος του 'Λιμνάρια Complex' και βρίσκεται σε προνομιακή τοποθεσία έχοντας την πρόσοψη στον κύριο δρόμο. Το κατάστημα βρίσκεται σε καλή κατάσταση με ψευδοροφή, κρυφό φωτισμό, κλιματισμό τύπου VRV , εφαρμοστό χαλί, ηλεκτροκίνητη σκιάστρα, σύστημα συναγερμού, CCTV και αλλα. Τηλ: 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ 1,789τμ ΜΕ ΣΔ 140% ΜΕ ΤΙΤΛΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικόπεδο βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της πόλης, γειτνιάζει με πληθώρα υπηρεσιών και διευκολύνσεων και απολαμβάνει καλή προσπέλαση προς όλες τις κατευθύνσεις. Τηλ: 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαρια. Ολικο εμβαδο 5,686 με Σ.Δ 20%.Τηλ : 96885030 ιδιοκτήτης.

PLOTS OF LAND FOR SALE. ANAVARGOS AREA. GREAT INVESTMENT OPPORTUNITY. The plots can be sold as a single unit or individually. From 626 sq.m up to 776 sq.m with building factor 60% and title deeds. Mountain and sea view with nice villas developing around the area. Tel: 96885030 owner.

COMMERCIAL PROPERTY FOR SALE IN KATO PAFOS 96sq.m. The shop is within the ''Limnaria Complex'' and faces the main road Melina Merkouri Avenue. It's in a good condition with suspended ceiling, recessed lighting, VRV AC, fitted carpet, motorized louvers, CCTV and more. Tel: 96885030 owner.

GREAT INVESTMENT OPPORTUNITY. PLOT OF LAND FOR SALE 1,789 sq.m, AT THE AREA OF AGIA ZWNI. BUILDING FACTOR 140% WITH TITLE DEED. The land is located at a central point of the city, very close to various amenities and has excellent accessibility. Tel: 96885030 owner.

RESIDENTIAL LAND FOR SALE GREAT INVESTMENT OPPORTUNITY. The plot of land is located at the area of Foinikaria. Total area 5,686 with a 20% Building Factor. Tel: 96885030 owner

Πωλείται οικόπεδο γωνιακό 550τ.μ. στη Σκαρίνου, πίσω από τη Συνεργατική, €85.000 περισσότερα. Τηλ. 99597344.

Πωλούνται οικόπεδα στην περιοχή Αγίου Αθανασίου στη Λεμεσό από 320.000 ευρώ, 630τ.μ. και άνω. Με συντελεστή δόμησης 80%, Τηλ: 70008333.

Πωλείται χωράφι οικιστικό στον Λυθροδόντα 950 τετραγωνικά στο κέντρο του χωριού σε ήσυχη γειτονία. Τηλ. 99586460.

Πωλείται μεγάλο οικόπεδο στην είσοδο του χωριού Έμπα μόλις 2 χιλιόμετρα από την πόλη της Πάφου. Δυνατότητα εμπορικής ανάπτυξης. Τηλ. 99429221 email: giannos.ioannou@gmail.com

Πωλείται οικιστικό οικόπεδο στο Γέρι, 531 τετραγωνικά μέτρα. 100% Συντελεστής Δόμησης, 3 ορόφοι. Τιμή:180.000. Τηλ. Επικοινωνίας: 99461279

Πωλείται χωράφι στον Πρωταρά εις Προφήτη Ηλία με εμβαδό 4,800 τ.μ. Εφάπτεται σε κύριο δρόμο και έχει 10% κάλυψη για οικοδομή. Τιμή ευκαιρίας. Τηλ. 99634136.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται Citroen c3 pluriel 2004, 16 άλογα, αρ. εγγραφής KHD, 90.000 χλμ., περασμένο ΜΟΤ μέχρι τέλος 2013, σύστημα triptonic. Τιμή 5.500 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 97624180 Λευκωσία.

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται GolF IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασημί, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, ΜΟΤ 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξι Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 άλογα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο ΜΟΤ, σύστημα triptonic, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

Πωλείται Suzuki Hayabusa του 2001 σε άριστη κατάσταση. Δεκτός οποιοσδήποτε μηχανικός έλεγχος. Τιμή 5.800 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 96427168.

Πωλείται Mercendes – Benz CLK 200K Convertible, automatic, petrol, 2000cc, 10/2002, Black leather seats (gray), Avantgarde, Electric seats, Alarm, With the new Mercedes key fob, 18 inch amg rims, Carbon details. Τιμή: 8.500, τηλ: 99302099

Πωλείται GolF IV Tdi Van 110 hp, χρώματος ασήμι. Τιμή 3500. Τηλ 99997147.

Πωλείται μοτοσυκλέττα σκούτερ Piaggio μοντέλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμού 500 κ.ε. χρώματος μολυβί, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400 , ένας ιδιοκτήτης . Τηλ. 99634136, ή 97686236. Λάρνακα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πωλείται περίπτερο money gram dvd club. Πωλείται επικερδής επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενσωματωμένο dvd club και τεράστιο περίπτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλούσιο stock. Πωλείται λόγο άλλων ασχολιών των ιδιοκτήτων. Τηλ. 99843498.

Πωλείται επικερδής επιχείρηση (Πάρκο Καφεστιατόριο) με όλο τον εξοπλισμό, λόγο άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμων, βαφτίσεων κ.α). Τηλ: 99843498.

Πωλείται μοτοσικλέτα Yamaha TDM 850cc, χρονολογίας 2000, χρώματος κόκκινου σε άριστη κατάσταση. Τηλ: 99787889.

Ενοικιάζονται φουσκωτά κάστρα σε διάφορα μεγέθη για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους για διάφορες εκδηλώσεις! Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99484639

Πωλείται μοτοσυκλέττα σκούτερ Piaggio μοντέλλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμού 500 κ.ε. χρώματος μολυβί, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400 , ένας ιδιοκτήτης . Για πληροφορίες: τηλ. 99 - 634-136, ή 97-686-236. Λάρνακα.

Πωλείται κρεβάτι ξύλινο 5 ποδών (150 κ.εκ.) σε καλή κατάσταση. Τιμή : 130 ευρώ. Τηλ. 99- 634136.

Πωλείται εργοστασιακό ενυδρείο, διαστάσεων 100 x 30 κ. εκ. μαζί με όλα τα απαραίτητα για χρήση του και με επίσης με χαλίκια. 60 ευρώ. Τηλ. 99- 634136.

Πωλούνται 2 ηλεκτρογεννήτριες HONDA μοντέλο GX390 - απόδοσης 7 KVA. ελαφρώς μεταχειρισμένες, κατάλληλες για τουρμπίνα νερού ή άλλη ασχολία. Τιμή έκαστη: ευρώ 1.200. Για ραντεβού: 99634136 Λάρνακα.

Πωλείται βάρκα με όλο τον εξοπλισμό, με λίγες ώρες λειτουργίας και όλες τις άδειες. Τηλ.99422134

Πωλείται μια βιβλιοθήκη χρώματος άσπρου διαστάσεων 2.5x2.5 με χώρο για τηλεόραση στο κέντρο. Πολύ καλή κατασκευή, σε πολύ λογική τιμή. Επίσης δύο θερμάστρες σχεδόν καινούργιες και πολύ αποδοτικές και οικονομικές σε κατανάλωση ενέργειας. Τηλ. 99316392.

Πωλείται τηλεσκοπικό ανυψωτικό μηχάνημα (forklift) MERLO με 17 Μέτρα ανυψωτήρα, 3½ χρονών με 3000 ώρες λειτουργίας. Γίνονται δεκτές προτάσεις και για ενοικίαση. Τηλ. 99622427

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Software Developer (ASP .NET Developer) We are seeking to recruit a highly motivated ASP.Net Developer for our offices in Nicosia. Mandatory Requirements: Degree in Computer Science or Computer Engineering, Programming background for software development on the Web, Thorough understanding of Networking/Systems Engineering. Please send your detailed CV with scanned images of all your degree(s) to jobs@synecticsconsulting.com by March 29, 2013. For more information please visit: http://www.synecticsconsulting.com/News.aspx.Tel: 00357 22 780888 Fax: 00357 22 780558, heraklitsa@synecticsconsulting.com.

Με πείρα 10 ετών σε υπεύθυνη θέση σε μεγάλες εταιρίες σαν υπεύθυνη λογιστηρίου. Αναλαμβάνω την τήρηση λογιστικών βιβλίων και κλείσιμο τραπεζών, Φ.Π.Α και όλα όσα έχουν σχέση με λογιστικές πράξεις. Μεγάλη πείρα σε διάφορα λογιστικά προγράμματα όπως: SAP,NAVISION,EUROSOFT,SAGE,PRIMS MA. Τηλ: 99405910.

Εκτελούνται δακτυλογραφήσεις. Τηλ. 99-838648.

Αν θέλετε έξτρα εισόδημα για οικονομική ανεξαρτησία με ελεύθερο ωράριο, δωρεάν εκπαίδευση και εισόδημα € 500 - € 2.500. www.life-change.biz. τηλ. 99256254.

Παραδίδονται Μαθήματα: Accounting Lessons by an Experienced Professional Lecturer. Preparation for all Levels of the LCCI, IGCSE and A Level examinations. Flexible times to suit students and working adults. Contact Phone number: 99689498.

Αναλαμβάνονται οικοδομικές εργασίες, με πείρα 30 χρόνια στον τομέα αυτό. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99471652.

DUCATI HYPERMOTARD 1100
ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Ολοκαίνουργια, 900χλμ μόνο, αρ.εγγραφής KVX, κυπριακή, σε τιμή για γρήγορη πώληση: €11.990

Τηλ: 99 32 26 26

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στον Λυκαβητό, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και το πάρκο πανεπιστημίου , φωτεινό, με μεγάλη βεράντα, επιπλωμένο, με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, a/c & θέρμανση. Τιμή 520 ευρώ. Τηλ. 99455246

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμά 3ων υπνοδωματίων σε κεντρικό σημείο της Παλλουριώτισσας. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνα γραμμή, με παρκέ σε όλα τα δωμάτια, κεντρική θέρμανση πετρελαίου, 2 air-condition, ηλιακό θερμοσίφωνα. Κατάλληλο για οικογένεια αλλά και για φοιτητές. Πολύ λογική τιμή. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο 96358828

ΧΑΝΙΑ: Ενοικιάζεται στο όμορφο παραδοσιακό χωριό Γαβαλοχώρι με τις ωραίες ταβέρνες, πλήρως επιπλωμένο καινούργιο ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου (διπλό κρεββάτι) με άνετες βεράντες. Διπλό κρεββάτι-καναπές στο καθιστικό. Με πισίνα και εντυπωσιακή θέα τα Λευκά Όρη. 5 λεπτά από την παραλία της Αλμυρίδας, 25 λεπτά από το κέντρο των Χανίων. Από €70 το βράδυ (ανάλογα με περίοδο και αριθμό ατόμων). Τηλ. 99646786

ΧΑΝΙΑ: Πωλούνται στο όμορφο παραδοσιακό χωριό Γαβαλοχώρι με τις ωραίες ταβέρνες, ευρύχωρα διαμερίσματα ενός υπνοδωματίου, 45m2 συν 2 άνετες βεράντες. Με πισίνα και εντυπωσιακή θέα τα Λευκά Όρη. Με καθορισμένο χώρο στάθμευσης. 5 λεπτά από την παραλία της Αλμυρίδας, 25 λεπτά από το κέντρο των Χανίων. Κύπριοι κατασκευαστές. Από €87,000. Τηλ. 99646786

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 135τ.μ. 3 υπν. με a/c, κ/θ, en-suite, ηλεκτρικές συσκεύες κουζίνας, blinds, καλυμένο πάρκινγκ, αποθήκη, σε μικρό τριώροφο κτίριο κοντά στο Λύκειο Αγ. Γεωργίου στη Λάρνακα. Ενοίκιο 470 ευρώ/μήνα. Για πληροφορίες τηλ. 99499792.

Πωλείται

Πωλείται αυτοκίνητο **JEEP COMPASS** σε άριστη κατάσταση, ένας ιδιοκτήτης, κυπριακό, εγγραφή Σεπτέμβριος 2008, κυβισμός μηχανής 1968cm³, πετρέλαιο. Με πολλά extra. Τιμή συζητήσιμη! Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 99517446, κ. Μιχάλης.

Πωλείται BMW 316i

Πωλείται BMW 316i, κυπριακό του 2010, χρώματος metallic liquid blue με μπεζ καθίσματα δερματίνης, αυτόματο με όλα τα έξτρα, 34000 χλμ και δωρεάν service από την αντιπροσωπεία για πέντε χρόνια. Τιμή 18000 ευρώ συζητήσιμη. Τηλ. 97779722

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται ή πωλείται διώροφη οικία στην παλιά Λευκωσία, στην περιοχή Φανερωμένης δίπλα στην εκκλησία.

Η οικία έχει ανεξάρτητη είσοδο στον κάθε όροφο με συνολικό εμβαδόν 204 τ.μ. (102 τ.μ. στον κάθε όροφο).

Τηλέφωνο επικοινωνίας 99270020.

Με γεια το σας & σας!

Και τώρα;

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΣΤΟ APPLE APPSTORE ΕΙΝΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ!

Περιοδικό Livingetc στο iPad

Περιοδικό MAN στο iPad

Περιοδικό must στο iPad

Η Καθημερινή στο iPhone

CYPRUS iGuide στο iPhone

Οι συνταγές της Αθηνάς Λοϊζίδου στο iPad

Η Καθημερινή στο iPad

24Sports στο iPhone

must ONLINE στο iPhone

100,000 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΑΣ ΤΟ 2012 ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

www.sppmedia.com

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Μόνο μπροστά